

**Llicenciatura en
Història de l'Art**

Guia de l'Estudiant

UNIVERSITAT DE BARCELONA

Facultat de Geografia i Història

Curs 2003-2004

FACULTAT DE GEOGRAFIA I HISTÒRIA

GUIA DE L'ESTUDIANT
Curs 2003-2004

LLICENCIATURA EN HISTÒRIA DE L'ART

UNIVERSITAT DE BARCELONA

U

B

ÍNDIX

-ORGANITZACIÓ DE LA FACULTAT DE GEOGRAFIA I HISTÒRIA

1. Òrgans de Govern.....	5
2. Departaments.....	7
3. Serveis de la Facultat.....	8
4. Locals per a activitats diverses.....	11
5. Ubicació de les aules.....	11

-NORMES ACADÈMIQUES

1. Permanència a la Universitat.....	15
2. Normativa reguladora d'exàmens.....	15
3. Crèdits de Lliure Elecció.....	20
4. Eleccions d'estudiants.....	24
5. Homologació de títols estrangers.....	26
6. Càlcul de la nota mitja.....	26

-TRÀMITS GENERALS DE LA FACULTAT

1. Matrícula oficial ordinària.....	31
2. Matrícula fi de carrera.....	34
3. Matrícula extraordinària de reconeixement de crèdits.....	35
4. Matrícula de postllicenciatura.....	35
5. Sòcrates-Erasmus.....	36
6. Programa Sèneca-Sicue.....	38
7. Matrícula de Doctorat.....	39
8. Matrícula de vinculació a departaments.....	41
9. Anul·lacions.....	41
10. Ampliació de matrícula.....	42
11. Trasllats d'expedient.....	42
12. Convalidacions.....	44
13. Convenis de cooperació educativa.....	47
14. Tràmits Administratius.....	49
15. Sol·licitud del títol de llicenciat.....	49
16. Premi Extraordinari de Llicenciatura.....	51
17. Calendari administratiu.....	53

-ORGANITZACIÓ DE L'ENSENYAMENT I PLANS D'ESTUDIS

1. Pla d'estudis reformat de 2000.....	57
- Itinerari acadèmic.....	70
2. Pla d'estudis de 1992-1993.....	71
- Calendari d'extinció i d'aplicació dels plans d'estudis.....	71

-HORARIS I EXÀMENS

1. Calendari escolar.....	85
2. Assignatures obligatòries i optatives Pla 2000.....	91
3. Quadre resum d'horaris Q1.....	120
4. Quadre resum d'horaris Q2.....	122
5. Assignatures obligatòries i optatives Pla 1992.....	127
6. Assignatures optatives d'Història i Geografia.....	143
7. Assignatures de Lliure Elecció.....	171

-PLA DOCENT

1. Assignatures obligatòries primer cicle. Pla 2000.....	177
2. Assignatures obligatòries segon cicle. Pla 2000.....	199
3. Assignatures optatives primer cicle. Pla 2000.....	209
4. Assignatures optatives segon cicle. Pla 2000 i 1992 (sense docència).....	219
5. Assignatures obligatòries i optatives sense docència. Pla 1992.....	253
6. Assignatures optatives d'Història i Geografia.....	271
7. Assignatures de Lliure Elecció.....	297

**ORGANITZACIÓ DE LA
FACULTAT DE GEOGRAFIA I
HISTÒRIA**

1. ÒRGANS DE GOVERN

El govern de la Facultat de Geografia i Història depèn de la Junta de Facultat, del Deganat i dels Consells d'Estudis.

Junta de Facultat

- 25 membres del professorat ordinari
- 5 membres de la resta del personal docent
- 5 membres del personal d'administració i serveis
- 15 representants de l'alumnat

Deganat

Degà:	Dr. Pedro Clavero Paricio
Vicedegà:	Dr. Bernat Muniesa i Brito
Secretari:	Dr. Joan Ramon Triadó Tur
Cap d'estudis de Geografia:	Dr. Jaume Font Garolera gih-capgeo@d1.ub.es
Cap d'estudis d'Història:	Dra. M. Ángeles del Rincón Martínez arincon@ub.edu
Cap d'estudis d'H. de l'Art:	Dr. Gaspar Coll Rosell gih-capart@d1.ub.es
Cap d'estudis d'Antropologia Social i Cultural:	Dr. Oriol Beltran Costa gih-capant@d1.ub.es
Coordinador del Graduat Superior en Meteorologia i Climatologia	Dr. Josep Miquel Raso i Nadal
Coordinador del Graduat Superior en Arqueologia	Dr. Josep M. Gurt Esparraguera
Professor Orientador:	Dr. Josep Miquel Raso i Nadal
Cap de Secretaria:	Sra. Dolores Sánchez Pinilla
Conserge:	Sr. Luis Jiménez Borque

Consells d'Estudis.

Composició

Consell d'Estudis de Geografia

7 professors:	el cap d'estudis
	3 de Geografia Humana
	2 de Geografia Física
	2 de Geografia Regional
7 estudiants	

Consell d'Estudis d'Història

6 professors	la cap d'estudis (sense vot)
	1 de Prehistòria, H. Antiga i Arqueologia
	1 d'Història Medieval
	1 d'Història Moderna
	1 d'Història Contemporània
	1 d'Antropologia Social i Cultural, H. d'Amèrica i Àfrica
5 estudiants	

Consell d'Estudis d'Història de l'Art

4 professors	el cap d'estudis
	3 professors d'Història de l'Art
4 estudiants	

Consell d'Estudis d'Antropologia Social i Cultural

4 professors	el cap d'estudis
	2 professors d'Antropologia Social i Cultural
	1 professor de Geografia Humana.
4 estudiants	

2. DEPARTAMENTS

HISTÒRIA DE L'ART http://www.ub.es/art
Ubicació: Torre B (1r i 2n pis) Extensió: 3131 Dir. del Departament: Dra. Lourdes Cirlot Valenzuela E-mail: gih-art@d1.ub.es
PREHISTÒRIA, HISTÒRIA ANTIGA I ARQUEOLOGIA http://www.ub.es/prehist/main.htm
Ubicació: Torre B (9è i 10è pis) Extensió: 3152 Dir. del Departament: Dr. Francesc Gracia Alonso E-mail: silviavidal@ub.edu
HISTÒRIA MEDIEVAL, PALEOGRAFIA I DIPLOMÀTICA http://www.ub.es/medieval
Ubicació: Torre B (6è i 7è pis) Extensió: 3144 Dir. del Departament: Dr. Iñaki Padilla Lapuente E-mail asantiso@ub.edu
HISTÒRIA MODERNA http://www.ub.es/div-fac/div1/departam/dep9/dep9.htm
Ubicació: Torre B (3r pis) Extensió: 3133 Dir. del Departament: Dra. M. Angeles Perez Samper E-Mail: gih-hismo@d1.ub.es
HISTÒRIA CONTEMPORÀNIA http://www.ub.es/dphc
Ubicació: Torre B (5è pis) Extensió: 3137 Dir. del Departament: Dr. Jordi Casassas Ymbert E-Mail: hisco@trivium.gh.ub.es
ANTROPOLOGIA CULTURAL I HISTÒRIA D'AMÈRICA I ÀFRICA http://www.ub.es/antropo/menuppal.htm
Ubicació: Torre B (8è pis) Extensió: 3150 Dir. del Departament: Dr. Xavier Roigé Ventura E-mail: gih-achaa@d1.ub.es

GEOGRAFIA FÍSICA I ANÀLISI GEOGRÀFICA REGIONAL<http://www.ub.es/geofis/welcome.html>

Ubicació: Torre A (5è pis)

Extensió: 3118

Dir. del Departament: Dr. Francesc López Palomeque

E-Mail: gih-gfagr@d1.ub.es**GEOGRAFIA HUMANA** <http://www.ub.es/geohum/13.html>

Ubicació: Torre A (6è pis)

Extensió: 3120

Dir. del Departament: Dr. Joan Eugeni Sánchez Pérez

E-Mail: gih-geohu@d1.ub.es

*Per posar-se en contacte telefònicament amb els departaments s'han de marcar els números de la centraleta: 93 440 92 00 / 93 333 34 66 / 93 333 30 62 i demanar l'extensió corresponent.

* El número de fax de tots els departaments és el 93 449 85 10.

3. SERVEIS DE LA FACULTAT**Consergeria**

Telèfons: 93 440 92 00 / 93 333 34 66 / 93 333 30 62 (ext. 3093 / 3091)

Fax: 93 449 85 10

E-Mail: cup-conser@d1.ub.es**Consergeria Edifici Florensa**

Telèfons: 93 440 92 00 / 93 333 34 66 / 93 333 30 62 (ext. 3535)

E-Mail: florensa@d1.ub.es**Secretaria de la Facultat**

Ubicació:	La Secretaria de la Facultat, els despatxos del president de Divisió, del degà, del vicedegà, dels caps d'estudis, del secretari, del vicegerent i de la cap de la Secretaria són a la segona planta de l'edifici principal.
Adreça:	Facultat de Geografia i Història C. Baldiri Reixach, s/n (zona universitària de Pedralbes) 08028 Barcelona E-mail: lolitasanchez@ub.edu Adreça internet www.ub.es/facgh/gh.htm

Telèfons:	93 333 41 62 (contestador automàtic durant els mesos de matriculació) Directe: 93 334 64 62 Centralita: 93 440 92 00 /93 333 34 66 / 93 333 30 62 Extensions: 3110 / 3111
Fax:	93 333 06 14 (només Secretaria i Deganat)
Horari	Matí: de dilluns a divendres, de 9h a 14h Tarda: de dilluns a dijous, de 16 h a 19 h i els divendres de 16 h a 18 h.

Consulteu al tauler d'anuncis els possibles canvis d'horari d'atenció al públic de la Secretaria.

Al tauler d'anuncis del vestíbul i de la Secretaria es poden trobar totes les informacions referents a la Facultat.

Biblioteca de Geografia i Història, Biblioteca d'Història de l'Art, Hemeroteca

Ubicació:	Àrea sud de la zona universitària de Pedralbes Adreça: Baldiri Reixach, s/n
Telèfons:	Biblioteca de Geografia i Història, 93 403 45 84 Biblioteca d'Història de l'Art, 93 403 45 95 Hemeroteca, 93 403 45 94
Web	http://www.bib.ub.es/bub/bub.htm
Fax:	93 449 98 17
Horari:	De dilluns a divendres, de 8,30 a 20,30 h Caps de setmana i festius, de 10 h a 21 h

Les monografies es troben a la segona planta de l'edifici i les publicacions periòdiques, al soterrani.

Els fons són de lliure accés.

Serveis:

- Préstec domiciliari (93 403 45 84)
- Informació bibliogràfica
- Préstec interbibliotecari (93 403 45 98)
- Autoservei de fotocòpies
- Cap de la Biblioteca d'Humanitats: Sra. Maria Manadé Palau

Institut d'Història Medieval

Ubicació: Torre B (6è pis)
Extensió: 3144

Servei Científicotècnic de Gestió i Evolució del Paisatge

Ubicació: Soterrani de les torres A i B
Extensió: 3101 / 3102
Fax: 93 449 57 48

Aula d'Informàtica

Director: Dr. Josep Miquel Raso i Nadal
Ubicació: Vestíbul principal i torre A, planta 1a
Extensió: 3164 / 3165

Aula de Vídeo (classes pràctiques, préstecs i taller)

Coordinador: J. M. Caparrós i Lera
Oficial d'àudio-visuals: Sr. Antonio Juárez
Ubicació: Torre A, primera planta
de dilluns a divendres, de 9 h a 13 h

Cooperativa Universitària Sant Jordi

Al vestíbul de la Facultat hi ha la Cooperativa Universitària Sant Jordi, que, pagant prèviament 6 euros, facilita l'adquisició de tota mena de llibres i material escolar amb descompte. També es pot fer el pagament d'aquesta quota en el moment de la matrícula. Telèfon: 93 334 30 31

Copisteria

Ubicació: Vestíbul de la planta baixa, torre A
Telèfon: 93 440 33 01

Bar

Té un servei de menjadors
Telèfon: 93 440 77 13

4. LOCALS PER A ACTIVITATS DIVERSES

Locals de representants i associacions d'estudiants

Ubicació: Vestíbul principal

Institut d'Experimentació Teatral

Ubicació: Soterrani de la torre A

5. UBICACIÓ DE LES AULES DE LA FACULTAT DE GEOGRAFIA I HISTÒRIA

Aules 9, 10 i 11	Torre A,Planta baixa
Aules 12, 13 i 14	Torre A, Subterrani
Aules 21 A, 22 Ai 23 A,Seminaris 1 i 2	Torre A, Planta 2
Aules 31 A, 32 A i 33 A, Seminaris 3 i 4	Torre A, Planta 3
Aules 41 A, Seminaris 5 i 6	Torre A, Planta 4
Aules 15, 16 i 17	Torre B, Planta Baixa
Aules 18,19 i 20	Torre B, Planta Baixa
Aules 5, 6, 7, 8, 9, 10	C. Florensa
Aula 12 (Audiovisuals 1)	C. Florensa
Aula 13 (Audiovisuals 2)	C. Florensa
Talleres	C. Florensa
Aula 19 (B.C.A.)	C. Florensa
Aula 28 i 29	Planta Baixa

NORMES ACADÉMIQUES

1.PERMANÈNCIA A LA UNIVERSITAT

Queda suspesa l'aplicació de la normativa de permanència.

Per més informació podeu consultar la pàgina web:

<http://www.ub.es/acad/noracad/permanen.htm>

2.NORMATIVA REGULADORA D'EXÀMENS

Exàmens i qualificacions

Extracte de la Normativa reguladora d'exàmens, avaluació i qualificació, aprovada per la Comissió Acadèmica de la Junta de Govern en la sessió del 16 de juny de 1995 i per la Junta de Govern del 14 de juliol de 1995.

Capítol III: AVALUACIÓ I QUALIFICACIÓ

Art. 11

Els estudiants han de ser avaluats d'acord amb el que està previst en el pla docent.

Art. 12

Els sistemes d'avaluació establerts pel pla docent de cada assignatura s'han de basar en alguna o algunes de les activitats següents:

- Realització de pràctiques.
- Treballs presentats en relació amb el contingut de l'assignatura.
- Exàmens parcials només per al cas d'assignatures anuals.
- Exàmens finals.
- Participació en classes teòriques, seminaris i altres activitats complementàries que es duguin a terme.

Art. 13

L'estudiant sempre pot acollir-se al dret de la prova final en les condicions amb què aquesta figuri en el pla docent.

Art. 14

L'aula i l'hora en què es duran a terme els diferents exàmens hauran de ser publicades pel consell d'estudis com a mínim 20 dies abans de la data de l'examen.

Art. 15

- Els professors han de conservar el material objecte de les proves d'avaluació finals i el de les altres proves com a mínim durant el curs acadèmic següent. En cas de recurs, el material objecte de les proves d'avaluació s'ha de conservar fins a la resolució ferma del recurs. Els consells d'estudis han de garantir la conservació i, si escau, la divulgació de la còpia dels enunciats dels exàmens finals.

- Quan es tracti d'una avaluació final d'habilitats pràctiques, per a cada estudiant s'han de consignar per escrit les habilitats avaluades, la puntuació corresponent a cadascuna i el professor que hagi fet l'avaluació. Aquest material s'ha de conservar segons el que indica aquest mateix article.

Capítol IV: EXÀMENS

Art. 16

El professor pot sol·licitar la identificació dels estudiants en qualsevol moment de l'examen o de la prova. Els alumnes s'han d'identificar mitjançant el DNI, passaport o CUB.

Art. 17

Els estudiants tenen dret que se'ls doni un justificant documental en finalitzar la prova o l'examen que acrediti que l'han fet.

Art. 18

Tots els alumnes matriculats d'una assignatura tenen dret a presentar-se a totes les proves i tots els exàmens que es facin i a ser qualificats segons el que es preveu al pla docent.

Art. 19

- La matrícula a una assignatura dóna dret als estudiants a dues convocatòries d'examen (l'ordinària i l'extraordinària), amb independència dels resultats dels exàmens parcials.

- Els alumnes als quals al començament del curs acadèmic resti un 10% dels crèdits per finalitzar l'ensenyament han de fer una matrícula que els doni dret a tres convocatòries, que hauran de ser les que legalment estiguin establertes en el calendari oficial d'aquell curs acadèmic. Aquesta matrícula s'ha de fer al començament del curs. Un alumne que es matriculi per primer cop d'una assignatura dins aquest 10% podrà gaudir de les tres convocatòries, però només tindrà docència en el semestre en què s'imparteixi l'assignatura i, a sol·licitud d'ell mateix, la tercera convocatòria podrà fer-se davant un tribunal de tres membres.

L'exercici d'aquest dret ha de ser sol·licitat mitjançant un escrit dirigit al cap d'estudis de l'ensenyament corresponent, del qual s'ha d'enviar una còpia al director del departament amb 30 dies d'antelació a la data fixada per a la realització de l'examen. Els tribunals els nomena el cap d'estudis de l'ensenyament corresponent, una vegada escoltada la proposta del director del departament. Posat cas que el departament no faci cap proposta, el cap d'estudis nomenarà directament el tribunal.

Art. 20

Amb independència del procés disciplinari que es pugui seguir contra l'alumne infractor, la realització demostradament fraudulenta d'alguns dels exercicis exigits en l'avaluació d'alguna assignatura comportarà la nota de SUSPENS en la convocatòria oficial corresponent.

Si l'alumne considera la decisió incorrecta, pot formular una queixa davant del director del departament i interposar un recurs en primera instància davant del cap d'estudis.

Art. 21

L'estudiant té dret a constatar, si així ho sol·licita, que tota prova, treball o examen que hagi fet està d'acord amb el sistema d'avaluació previst en el pla docent.

Art. 22

- Les qualificacions dels exàmens (parcials o finals) i dels treballs s'han de fer públiques com a màxim 15 dies naturals després de la seva realització. El

consell d'estudis pot establir altres terminis (a la nostra facultat, s'han establert 21 dies naturals). Es recomana que els resultats dels exàmens i altres proves es facin públics mitjançant unes llistes on els alumnes estiguin identificats només amb el seu NIUB (número d'identificació de l'alumne que li és donat en el moment d'ingrés a la Universitat i és invariable mentre duren els seus estudis).

- El professor ha de comunicar als alumnes la data de publicació de les notes el mateix dia de l'examen.

- En el cas excepcional d'assignatures amb programació anual, els consells d'estudis fixaran el règim acadèmic dels exàmens parcials.

Art. 23

Un cop finalitzat el període d'avaluació i segons el que es preveu a l'article 15, els treballs i memòries de pràctiques es tornaran als estudiants a petició pròpia. La seva reproducció total o parcial o la seva utilització per a qualsevol altre fi ha de comptar amb l'autorització explícita de l'autor o autors.

Art. 24

El departament ha de garantir que la vigilància dels exàmens la facin els professors relacionats amb la matèria.

Art. 25

Els exàmens orals hauran d'estar sotmesos a la programació establerta pel consell d'estudis.

El consell d'estudis ha d'establir els mecanismes necessaris per garantir el dret de l'alumne a una valoració objectiva de l'examen i a la possibilitat d'interposar un recurs en cas de desacord amb la valoració.

CAPÍTOL V: REVISIÓ DE PROVES I EXÀMENS. RECURSOS I IMPUGNACIONS

Art. 26

L'alumne té dret a la revisió de totes les proves, exàmens i treballs, tant parcials com finals, objecte d'avaluació. La revisió ha de ser individualitzada i implica tant els criteris utilitzats com la qualificació corresponent.

Art. 27

Juntament amb els resultats dels exàmens el professor ha de fer públic l'horari, el lloc i la data en què se'n farà la revisió. No es pot tancar el període de sol·licitud de revisió dels exàmens fins a 3 dies hàbils després de la publicació de les qualificacions. Les revisions s'han de fer, com a màxim, dintre dels 10 dies següents a la publicació de les qualificacions.

Art. 28

Els estudiants membres dels consells d'estudis podran demanar al cap d'estudis informació del percentatge d'aprovats sobre els presentats i matriculats per grup o assignatura una vegada el professor hagi signat l'acta corresponent, a partir del termini que hagi establert cada consell d'estudis segons el que s'indica als articles 22.1 i 27.

Art. 29

Les qualificacions individuals d'exàmens o la qualificació global per curs que apareguin a les actes definitives poden ser objecte de recurs per part dels estudiants segons el procediment següent:

- Presentant una sol·licitud de revisió davant del mateix professor en els dies assenyalats prèviament.
- Contra la resolució del mateix professor, es pot fer una reclamació dirigida al director del departament corresponent, mitjançant una instància adreçada al cap d'estudis, en un termini màxim de 12 dies des de la publicació de les qualificacions. El cap de departament nomenarà un tribunal constituït per tres membres, dels quals com a mínim dos han de ser professors ordinaris i cap ha d'haver participat a la primera avaluació. Aquest tribunal pot, si ho considera oportú, modificar la qualificació obtinguda per l'estudiant. El tribunal emetrà una resolució sobre la qualificació de l'estudiant i presentarà un informe tècnic detallat al director del departament i al cap d'estudis. El director del departament notificarà per escrit la resolució d'aquest tribunal a l'estudiant.

En cas de rectificació de la qualificació, el president del tribunal ha de fer constar la nova qualificació en una acta addicional, la qual ha de ser signada per tots els membres del tribunal.

Art. 30

Contra l'incompliment del que es preveu en aquesta Normativa, l'alumne podrà presentar una queixa raonada davant del consell d'estudis corresponent. Aquesta queixa pot ser presentada també pels estudiants membres del consell d'estudis en nom i a petició de l'estudiant interessat. El consell d'estudis sol·licitarà al professor o departament la informació necessària i, si escau, l'advertirà de l'incompliment i li farà les indicacions oportunes per tal de resoldre la queixa. En els casos que es consideri necessari, el cap d'estudis elevarà un informe a la comissió acadèmica de la divisió, que farà una proposta de resolució a la Comissió Acadèmica de la Junta de Govern, que haurà de preveure les mesures oportunes per a l'establiment del dret lesionat i advertirà el responsable de l'incompliment que ha comès i de les possibles sancions que li puguin correspondre.

Podeu consultar aquesta normativa a la web a la següent adreça:
<http://www.ub.es/acad/noracad/exam.htm>

3. CRÈDITS DE LLIURE ELECCIÓ

Són els que l'alumne fa lliurement amb vista a la configuració flexible del seu currículum, i es poden obtenir per:

- Assignatures
- Reconeixement de crèdits

ASSIGNATURES

Es diferencien tres supòsits generals:

1. Assignatures optatives del mateix ensenyament
2. Assignatures de lliure elecció.
3. Assignatures que ofereixen altres Universitats, mitjançant conveni, per als estudiants de la UB

Assignatures optatives del mateix ensenyament

Són assignatures que l'alumne podrà decidir passar-les a lliure elecció quan es tanqui l'expedient, bé sigui perquè es trasllada a una altra Universitat, bé perquè ha finalitzat l'ensenyament, o bé perquè ha acabat el primer cicle.

Es recorda que seran comptabilitzats com a crèdits de lliure elecció els que sobrepassin el nombre de crèdits assignats a cada cicle, així com a cada matèria.

Una vegada traspassades les assignatures optatives a lliure elecció, no es poden tornar a considerar com a optatives a l'expedient de l'estudiant.

Assignatures de lliure elecció

Dins d'aquest supòsit es distingeixen dues possibilitats:

- Assignatures que formen part dels plans d'estudis dels ensenyaments de la Universitat de Barcelona i que s'ofereixen per a la lliure elecció d'altres ensenyaments.

- Assignatures de la Universitat de Barcelona que s'ofereixen exclusivament per a la lliure elecció (no formen part dels plans d'estudis dels seus ensenyaments)

L'aprovació de les assignatures correspon a la Junta de Govern, amb l'informe previ de la Comissió Acadèmica de la Junta de Govern.

Les propostes les faran:

Assignatures que ofereixen altres Universitats, mitjançant conveni, per als estudiants de la UB

- Altres Universitats, amb conveni, proposen una oferta d'assignatures per als estudiants de la UB. La Comissió acadèmica de la Junta de Govern aprova l'oferta i comunica a l'altra universitat les assignatures seleccionades.

- La matrícula d'aquestes assignatures es fa a la secretaria del centre de la UB on l'estudiant cursa estudis. El preu d'aquestes assignatures és el del grau d'experimentalitat que tingui l'ensenyament del qual depenguin.

Normes comunes a les assignatures de lliure elecció

- La matrícula de les assignatures de lliure elecció es farà a la secretaria del centre on està adscrit l'ensenyament que cursa l'alumne, en el mateix moment que es matriculi de la resta d'assignatures del curs. El preu d'aquestes assignatures serà experimental o no segons l'ensenyament del qual depengui, independentment de l'ensenyament que cursa l'alumne.

Les assignatures de lliure elecció d'un ensenyament s'hauran de cursar dintre del mateix període en què es cursa aquest ensenyament.

Si l'alumne canvia d'ensenyament o trasllada el seu expedient i els estudis previs s'han cursat en un pla d'estudis aprovat sobre la base del Decret 1497/1987, de 27 de novembre, els crèdits obtinguts per assignatures de lliure elecció es consideraran de la manera següent:

- No es podran utilitzar crèdits d'assignatures de lliure elecció cursats en un ensenyament per a un altre ensenyament, llevat que l'alumne abandoni l'ensenyament inicial i traslladi el seu expedient a un altre de diferent.
- A aquest efecte no es considerarà que un alumne deixa l'ensenyament quan passi d'un primer cicle a un segon cicle d'un altre ensenyament.
- No seran susceptibles de convalidació les assignatures de lliure elecció que l'alumne ha cursat en altres ensenyaments, llevat que estiguin recollides com a obligatòries o optatives en el pla d'estudis de l'ensenyament en què l'alumne sol·liciti la convalidació (la convalidació significa reconèixer que hi ha una equivalència de contingut i càrrega lectiva entre assignatures de diferents ensenyaments).
- Les assignatures cursades com a obligatòries o optatives d'un ensenyament no es poden aplicar a un altre ensenyament com a assignatures de lliure elecció. Així mateix, no es pot simultanejar la matrícula d'assignatures que són obligatòries o optatives d'un ensenyament amb la matrícula de les mateixes assignatures com a lliure elecció en un altre ensenyament.

Reconeixement de crèdits

És el tractament que es dona als estudis o a les activitats realitzades extraacadèmicament per l'alumne, que no tenen equivalència amb assignatures del pla d'estudis i que es duen a terme sempre dintre del mateix període en què es cursa aquest ensenyament. Excepcionalment els cursos d'idiomes i els cursos que l'estudiant realitzi a partir del mes de juliol es podran matricular el curs immediatament posterior.

El màxim de crèdits reconeguts no pot superar el percentatge de crèdits de lliure elecció establert pel pla d'estudis de l'ensenyament.

No són susceptibles de ser reconeguts com a crèdits de lliure elecció els cursos o activitats que els estudiants realitzin per a l'obtenció d'altres títols o diplomes ni tampoc els cursos o activitats següents:

- Pràctiques professionals
- Masters, postgraus i programes de doctorat
- Cursos i proves de nivell de català
- Activitats o cursos realitzats amb beques o ajuts de qualsevol tipus

L'oferta d'activitats susceptibles de reconeixement haurà de ser feta pública semestralment de forma anticipada. Les activitats aprovades per la Comissió Acadèmica de la Junta de Govern i publicades seran les úniques susceptibles de reconeixement de crèdits.

En la resolució de la comissió acadèmica figurarà l'activitat feta i el nombre de crèdits reconeguts.

Resolució, qualificació, matrícula i preu de crèdits reconeguts

L'estudiant ha de presentar la sol·licitud de reconeixement de crèdits al centre on cursa estudis, amb el document acreditatiu de la realització de l'activitat.

Els caps d'estudis resoldran la sol·licitud, amb la qual l'estudiant formalitzarà la matrícula al centre, segons els criteris especificats a l'apartat de matrícula de crèdits de lliure elecció.

Els crèdits reconeguts no tenen mai qualificació, per la qual cosa no es comptabilitzen a l'efecte de ponderació de l'expedient.

El preu dels crèdits reconeguts serà el mateix que fixi l'ordre de preus per a la prestació de serveis acadèmics de la Generalitat en concepte de convalidació.

Per a més informació sobre el procediment de preinscripció i matrícula de les assignatures de lliure elecció es convenient consultar la pàgina web <http://www.ub.es/acad/lliure/>.

4. ELECCIONS D'ESTUDIANTS

(Segons la normativa electoral aprovada el 3 d'octubre de 1997 pel Ple d'Estudiants de la Junta de Govern)

Normes Generals

Tots els estudiants de la Universitat de Barcelona tenen el dret de participar en els organismes de govern i el deure d'assumir responsabilitats dels càrrecs per als quals han estat elegits, en els termes que estableixen els Estatuts de la UB (*pendent de l'entrada en vigor del nou estatut*). Es garantirà el dret de sufragi actiu a tots els estudiants de la UB que pertanyin als programes d'intercanvi amb altres universitats.

Les eleccions s'han de dur a terme en el període comprès entre els dies 20 de novembre i 20 de desembre.

El sistema d'elecció és el de llistes tancades i bloquejades. Cada candidatura podrà presentar un nombre de candidats no superior al nombre de llocs que cal cobrir i un nombre de candidats suplents no superior a un terç d'aquests llocs. En tot cas, sempre podran figurar-hi tres candidats suplents.

Cada candidatura té la seva pròpia papereta individualitzada. Les paperetes han d'estar impreses a una sola cara, amb el nom i el logotip, si n'hi ha, de la candidatura i, a sota, els noms dels candidats respectius i la condició d'independent o d'adherit a una associació o col·lectiu. També hi figurarà el nom dels candidats suplents.

Les eleccions al Claustre Universitari, a les juntes de centre i als consells d'estudis coincidiran en el dia, el mes i l'any.

En el moment de la convocatòria d'eleccions s'haurà de fer públic el cens dels estudiants amb dret a sufragi actiu i passiu.

El termini de presentació de candidatures es tancarà 15 dies lectius abans del dia de les votacions.

Les meses electorals estan constituïdes per 2 membres titulars: un professor (que n'és el president) i un estudiant. Hi ha d'haver un suplent per a cada membre titular.

El deganat o la direcció del centre es responsabilitzen de l'organització del procés electoral i del nomenament de la mesa o les meses electorals.

Eleccions al Claustre

Les eleccions generals al Claustre Universitari són convocades pel vicerector encarregat dels afers d'estudiants cada dos anys. En la convocatòria es fixa el nombre de claustrals que correspon a cada centre, distribuïts proporcionalment en relació amb el nombre d'estudiants i fins a un total de 90, amb un mínim d'un claustral per facultat o escola.

Els estudiants de títols propis de la UB adscrits a un centre i els de tercer cicle tindran dret a sufragi actiu i passiu en la circumscripció electoral on constin com a matriculats.

Eleccions a Junta de Facultat

Les eleccions a Junta de Facultat són convocades cada dos anys pel deganat per iniciativa del vicerector encarregat dels afers d'estudiants.

En les eleccions a Junta de Facultat tenen dret a sufragi actiu i passiu els estudiants de primer i segon cicles matriculats a la Facultat.

Eleccions a Consell d'Estudis

Les eleccions a Consell d'Estudis són convocades cada dos anys per iniciativa del vicerectorat encarregat dels afers d'estudiants.

Formen el cos electoral els estudiants matriculats a l'ensenyament.

Eleccions a la Junta de Govern

Del nombre total de representants a la Junta de Govern de la UB, es proveirà de forma proporcional als resultats obtinguts a les eleccions claustrals per les candidatures.

Elecció dels representants al Ple d'estudiants

El Ple d'estudiants està compost pels estudiants membres de la Junta de Govern de la UB i per un representant de cada junta de centre.

Consell de departament

Les places corresponents a estudiants de primer i segon cicle per a cada Consell de departament seran d'un 75% del total de llocs a cobrir pels

estudiants. En cas que no siguin cobertes, els estudiants de tercer cicle les cobriran.

Una vegada realitzades les eleccions al consell d'estudis i abans de la primera reunió d'aquest òrgan, el cap o coordinador d'estudis haurà de convocar els estudiants membres del consell d'estudis a una reunió per escollir els representants als consells de departaments que tinguin docència en aquell ensenyament.

5. HOMOLOGACIÓ DE TÍTOLS ESTRANGERS D'EDUCACIÓ SUPERIOR

Regulada pel Reial decret 86/1987, de 16 de gener (BOE de 23 de gener) i l'Ordre ministerial de 9 de febrer de 1987 (BOE de 13 de febrer). (Modificada per l'Ordre de 5 de juny de 1992, BOE de 12 de juny).

És competència del Ministeri d'Educació i Cultura resoldre les sol·licituds.

Les sol·licituds que s'adjuntin s'hauran de presentar al Registre General del Ministeri d'Educació i Ciència, sense perjudici del que disposa l'article 66 de la Llei de procediment administratiu.

Per a qualsevol aclariment o informació podeu adreçar-vos a:

Subdirecció General de Títols, Convalidacions i Homologació

Passeig del Prado, 28, 2n, Madrid.

Telèfon 91 420 16 93/91 420 07 67.

Servei d'Alta Inspecció de l'Estat a Catalunya.

C. Vergara, 12, 1a planta. 08002 Barcelona.

Telèfon 93 301 06 47. Horari de 9 h a 14 h.

6. CàLCUL DE LA NOTA MITJA

Càlcul de la qualificació ponderada dels expedients acadèmics en els plans d'estudis nous

Per l'acord de la Comissió Acadèmica de la Junta de Govern de data 26 d'octubre de 1995, i en aplicació del que indica l'article 1, apartat 13, de l'RD 1267/94, s'estableix el procediment següent per al càlcul de la qualificació ponderada dels expedients acadèmics dels alumnes dels nous plans d'estudis de la UB:

Aprovat	1
Notable	2
Excel·lent	3
M. d'honor	4
Convalidada	1

- Alumnes que hagin cursat tots els seus estudis de la titulació en plans d'estudis de 1992 o posteriors:

S'ha de multiplicar el nombre de crèdits de cada assignatura superada per la seva qualificació final i se sumen les quantitats obtingudes.

La suma obtinguda en el pas anterior es divideix entre el total de crèdits superats per l'alumne.

- Alumnes que hagin cursat part de la titulació en un pla antic i s'hagin adaptat al pla de 1992 o posterior:

S'ha de fer de la mateixa manera que en el cas anterior, incloent tant les assignatures cursades en el pla antic, de les quals es respectarà la qualificació original, com les estudiades en el pla vigent. Prèviament, i únicament a l'efecte de l'aplicació, s'ha d'establir l'equivalència en crèdits de les assignatures del pla antic.

Els crèdits adaptats inclosos en el pla vigent no s'han de tenir en compte a l'efecte de ponderació de l'expedient, ja que les assignatures corresponents ja hauran estat valorades en el pla antic i formaran part de l'expedient únic de l'alumne.

No s'han de comptar, a l'efecte de ponderació de l'expedient, els crèdits superats per l'alumne més enllà dels límits de matrícula.

TRÀMITS GENERALS DE LA FACULTAT

1. MATRÍCULA OFICIAL ORDINARIA

Automatrícula

Enguany no es realitzarà la prematrícula durant el mes de juliol per als alumnes de 2n a 4t curs ni la matrícula durant els mesos de setembre a novembre tal com s'havia fet des del curs 1995-1996. En el seu lloc, s'efectuarà un procés d'automatrícula durant el mes de setembre que serà matrícula definitiva amb efectes econòmics.

L'automatrícula es realitzarà a les Aules d'Informàtica de la Facultat o bé per Internet a l'adreça que ja s'especificarà durant el mes de setembre (només per alumnes de 2n a 4t), per Història de l'Art seran els dies 16 i 17 de setembre.

Els torns horaris de realització de l'automatrícula es faran d'acord amb el nombre de crèdits matriculats i/o superats per l'alumne. Posteriorment es concretarà als taulers d'anuncis i al web la distribució concreta per dia i hora. L'automatrícula es podrà realitzar des del dia i hora assignat fins al dia de tancament del procés que ja es publicarà.

En cas dels alumnes Erasmus, alumnes Sèneca, adaptacions de pla vell als plans nous, convalidacions i d'altres incidències, la matrícula es realitzarà a la Secretaria de la Facultat durant el mes d'octubre, segons el calendari que es publicarà al mes de setembre.

MOLT IMPORTANT

- Com les qualificacions de les assignatures pendents de la convocatòria de setembre encara no estaran publicades en el moment de l'automatrícula, no es matricularà cap assignatura pendent, si s'escau, es farà una ampliació de matrícula per tal de afegir-les.
- Els alumnes que es matriculen per finalitzar la Llicenciatura han de comprovar que la distribució de crèdits del seu expedient compleix tots els requisits del pla d'estudis.
- Atenció als requisits mínims de matrícula derivats de la revisió dels plans d'estudis.

Es recorda que cada llicenciatura té un nombre exacte de crèdits optatius en cada cicle, a Història de l'Art 18 al primer cicle i 72 al segon cicle; així mateix, les matèries optatives tenen un nombre màxim de

crèdits. L'escreix de crèdits optatius, tant per matèria com per cicle, passen a comptabilitzar-se com de lliure elecció.

Els crèdits d'una assignatura no poden dividir-se entre optatius i de lliure elecció.

Matrícula per internet (només per els alumnes de 2n a 4t)

La matrícula es podrà realitzar per Internet, en les mateixes condicions que a l'Aula d'Informàtica, a partir del dia i de l'hora adjudicada en les llistes de distribució.

L'accés a l'automatrícula a través d'Internet ho podreu consultar a la pàgina web de la Facultat.

Cal tenir en compte

En el moment de sol·licitar la matrícula, els estudiants han de complir els requisits exigits.

Quan es formalitzi la **matrícula per primera vegada** en un ensenyament, sigui de primer o de segon cicle, cal matricular-se a un **mínim de 50 crèdits i un màxim de 90**. A partir del segon any, pot matricular-se del nombre de crèdits que vulgui, fins un màxim de 90 i tenint en compte tant el període d'escolaritat mínim (establert en 4 anys per a l'ensenyament d'Història) com la Normativa de permanència.

L'eficàcia de la matrícula resta condicionada al compliment de la Normativa de permanència i a la seva conformitat amb a l'estructura del pla d'estudis corresponent.

El **preu** del curs/assignatura s'incrementa d'acord amb el nombre de vegades que es matriculin, segons el que fixi el decret de taxes vigent.

Si l'alumne es matricula per primera vegada i anul·la la matrícula perdrà la plaça en el centre. Per reiniciar els estudis caldrà tornar a obtenir plaça mitjançant la preinscripció general.

En el cas de malaltia greu de l'estudiant de primer any acadèmic es pot demanar **reserva de plaça** i, si la resolució és positiva, no caldrà tornar a fer la preinscripció.

Els alumnes que hagin obtingut **matrícules d'honor** el curs immediatament anterior gaudiran del descompte corresponent.

Documentació

Alumnes que es matriculen per primera vegada a l'ensenyament
Impresos de matrícula degudament formalitzats
Fotocòpia del DNI
Dues fotografies de mida carnet
<u>Documentació addicional</u> , en els casos següents:
<ul style="list-style-type: none"> - Resolució de la convalidació. - Resolució del trasllat i/o l'adaptació. - Documentació econòmica que correspongui (fotocòpia del carnet de família nombrosa, certificats diversos per quedar exempt de l'abonament del preu de la matrícula...).

Alumnes procedents de les PAAU	<ul style="list-style-type: none"> - Original i fotocòpia del títol de batxillerat o del resguard corresponent - Targeta original de la prova de les PAAU o certificat acreditatiu. - Justificant d'haver pagat el trasllat d'expedient si es procedeix d'altres districtes universitaris, expedit pel centre de procedència (no és suficient l'acreditació de pagament expedida per una entitat bancària)
Alumnes procedents de la prova per a l'accés de més grans de 25 anys:	<ul style="list-style-type: none"> - Papereta original justificativa d'haver superat les proves, amb la qualificació obtinguda.
Alumnes que han estat matriculats a altres centres universitaris i que han canviat d'ensenyament:	<ul style="list-style-type: none"> - Certificat acadèmic lliurat pel centre de procedència amb les dades d'accés. - Pels alumnes que van accedir a la universitat per les proves de més grans de 25 anys, certificat acadèmic que acrediti que han superat tot el primer curs o bé 60 crèdits a l'ensenyament de procedència, en el cas de plans d'estudis estructurats per crèdits.

Titulats superior, diplomats, tècnics de grau mitjà, etc	- Certificat acreditatiu en el que hi constin les dades d'expedició de títol, o en el seu defecte, fotocòpia compulsada del títol. En el cas de titulats UB serà suficient un expedient acadèmic
Estudiants amb estudis cursats a l'estranger	- En cas que ingressin per preinscripció, han de presentar la resolució de convalidació de la comissió de convalidacions. - En cas de que siguin convalidats més de 60 crèdits no caldrà formalitzar preinscripció universitària, només han de presentar la resolució de convalidació.

Alumnes que ja han estat matriculats a l'ensenyament.
Impresos de matrícula degudament emplenats.
Una fotografia (si no es té el carnet de la UB).
Documentació addicional, si escau, referent a la classe de matrícula que se sol·licita i que cal acreditar.

2. MATRÍCULA DE FI DE CARRERA

Els alumnes que al començament del curs acadèmic els resti un 10 % dels crèdits per finalitzar l'ensenyament tenen dret a les tres convocatòries d'examen si formalitzen la matrícula en el període ordinari.

Les convocatòries són les següents:

Si és una assignatura del primer quadrimestre
Les convocatòries oficials d'exàmens són al gener i al setembre, i la convocatòria extraordinària, al juny. Per gaudir de la convocatòria extraordinària és <u>imprescindible</u> fer la sol·licitud entre el 15 de març i el 30 d'abril.
Si és una assignatura del segon quadrimestre
Les convocatòries oficials d'exàmens són al juny i al setembre, i la convocatòria extraordinària, al gener del curs matriculat. Per gaudir de la convocatòria extraordinària és <u>imprescindible</u> fer la sol·licitud entre el 17 de novembre i el 31 de desembre.

3. MATRÍCULA EXTRAORDINÀRIA DE REONEIXEMENT DE CRÈDITS

Hi ha **dos períodes** establerts per a la matriculació de crèdits reconeguts.

- El primer, ordinari, és paral·lel al de matriculació ordinària oficial.
- El segon període, extraordinari, s'estableix per incorporar a l'expedient de manera immediata els crèdits que han estat reconeguts quan el període ordinari ja és tancat. Des del punt de vista normatiu, això pot passar quan els crèdits de lliure elecció són necessaris per **finalitzar l'ensenyament**, per **finalitzar un primer cicle** o per qüestions relacionades amb la **permanència**.
- En el cas de que els crèdits reconeguts siguin els que restin **per acabar la llicenciatura** cal formalitzar la matrícula d'aquests crèdits considerant els següents **terminis**:
 - Per a llicenciar-se a la convocatòria de febrer **abans del 27 de febrer**
 - Per a llicenciar-se a la convocatòria de juny **abans del 30 de juliol**
 - Per a llicenciar-se a la convocatòria de setembre **abans del 29 d'octubre**

4. MATRÍCULA DE POSTLLICENCIATURA

Els estudiants que hagin assolit el nombre de crèdits obligatoris, optatius i de lliure elecció necessaris per obtenir el títol d'un ensenyament de primer o segon cicle, i vulguin cursar més crèdits corresponents a assignatures optatives del propi ensenyament, podran matricular-se a partir del següent curs acadèmic que hagin acabat els estudis, **formalitzant una matrícula especial**.

Aquesta matrícula li donarà dret a una certificació de la/les assignatura/es cursada/es a efectes del seu currículum personal i no tindrà cap efecte en l'expedient de l'ensenyament realitzat.

Les **tarifes** aplicades en aquest supòsit seran les del crèdit de doctorat segons el grau d'experimentalitat de l'ensenyament cursat, establertes per a cada curs acadèmic en el decret de la Generalitat de Catalunya pels qual es fixen els preus per a la prestació de serveis acadèmics universitaris.

5. SÒCRATES-ERASMUS

Informació General

<http://www.ub.es/siae/ori/intercan/erasmus.htm>

Erasmus és un capítol del programa europeu Sòcrates. Té com a objectiu contribuir al desenvolupament d'un ensenyament superior de qualitat i d'un espai educatiu europeu mitjançant la promoció de la mobilitat física, el coneixement dels idiomes i el recurs a les tècniques modernes d'ensenyament obert i a distància.

S'estructura entorn un Contracte Institucional establert entre la Universitat de Barcelona i la Comissió Europea per al de garantir, entre d'altres activitats, la mobilitat dels seus estudiants amb les universitats europees amb que s'han establert acords bilaterals d'intercanvi.

Qui gestiona econòmicament i coordina els intercanvis internacionals és l'Oficina de Relacions Internacionals. L'adreça és:

Oficina de Relacions Internacionals

Edifici Plaça Universitat

Mail:ori-dir@pu.ges.ub.es

Es considera **requisit** indispensable per matricular-se en aquestes condicions la presentació, en el moment de la matrícula, de la **proposta d'equivalències, signada i aprovada pel tutor del departament**.

La unitat **mínima de durada** dels intercanvis perquè es reconegui acadèmicament serà d'un semestre.

És **responsable** de les relacions internacionals el **secretari de la Facultat, Dr. Joan Ramon Triadó Tur**.

Actualment els Tutors dels Departaments són els següents:

Departament d'Història de l'Art
Dra. Mireia Freixa Serra
Departament de Prehistòria, H. Antiga i Arqueologia:
Dr. Francesc Gracia Alonso
Departament d'H. Medieval Paleografia i Diplomàtica:
Dra. Mercè Aventín Puig
Departament d'Història Moderna:
Dr. Fernando Sánchez Marcos

Departament d'Història Contemporània:
Dra. Susanna Tavera García
Departament d'Antropologia Cultural i H. d'Amèrica i Àfrica:
Dra. Josefina Roma i Riu
Departament de Geografia Física i Anàlisi Geogràfica Regional:
Dra. Montserrat Jardí i Porqueras
Departament de Geografia Humana
Dra. Rosa Tello Robira

Els centres i el servei d'estudiants garantirán la màxima **difusió** de l'oferta de places i les seves característiques.

Durant la seva estada a la universitat estrangera, l'alumne quedarà sota la supervisió acadèmica del tutor que li designi la universitat de destinació. En el moment del seu retorn lliurarà a la secretaria del centre d'origen el certificat dels estudis fets a la universitat estrangera.

Els alumnes d'aquesta facultat que es traslladen un temps determinat a una universitat estrangera, com a beneficiaris d'un intercanvi, no perden la condició d'alumnes de la UB durant la seva estada a la universitat estrangera. Per tant, es matricularan sense perjudici del compliment de la Normativa de permanència de la UB.

És **imprescindible** formalitzar la **matrícula** abans de traslladar-se.

Per a més informació, us podeu dirigir a l'Oficina de Relacions Internacionals (ORI), a la secretaria del centre, al Secretari de la Facultat, al Servei d'Estudiants de la UB o bé al despatx 7 del segon pis del Deganat, on trobareu un becari que us pot donar informació concreta sobre el tema.

E-mail: gih-erasmus@d1.ub.es

Matrícula Sòcrates-Erasmus per estrangers

La UB ofereix a tots els estudiants encara no llicenciats d'universitats estrangeres la possibilitat de cursar els seus estudis no universitaris (un o dos semestres) en qualsevol de les seves facultats o escoles, amb drets i deures similars que els estudiants amb matrícula ordinària de la UB (Acord de la Junta de Govern de 16 de març de 1995).

Els alumnes procedents d'universitats estrangeres formalitzaran una inscripció a la UB un cop concedida la beca Sòcrates-Erasmus a la seva universitat de procedència.

En finalitzar el semestre se'ls lliurarà un certificat dels estudis fets.

És requisit indispensable que presentin la proposta d'equivalències d'assignatures signada i aprovada pel tutor del departament en el moment de la matrícula.

6. PROGRAMA SÈNECA-SICUE

L'objectiu de la beca és potenciar les facilitats per a que part dels estudis universitaris puguin seguir-se en una Universitat diferent a la que l'estudiant està matriculat, amb el reconeixement immediat en el seu expedient acadèmic dels crèdits cursats, i fomentar, així, a les Universitats, la mobilitat dels estudiants.

REQUISITS GENERALS

1. Ser estudiant d'un ensenyament que condueixi als títols de Llicenciat, Enginyer o Arquitecte els de Diplomat, Enginyer o Arquitecte Tècnic i que **hagin obtingut una plaça en la convocatòria SICUE** per al curs acadèmic 2004-2005.
2. L'estada s'ha de realitzar en una universitat situada en una localitat diferent de la d'origen. Ha de comportar un canvi efectiu de residència.

ACADÈMICS

1. Els beneficiaris tindran la condició d'estudiant de la universitat d'origen, i hauran d'acreditar, en la data que finalitzi el termini de presentació de sol·licituds haver superat:
 - 1.1. **Plans nous estructurats en crèdits:** Haver superat un mínim de **30 crèdits** en diplomatures i enginyeries o arquitectures tècniques i **90 crèdits** en llicenciatures, enginyeries o arquitectures, i estar matriculats, en tots els casos, de un mínim de **30 crèdits**.
 - 1.2. Haver obtingut una **nota mitja** d'expedient de:
 - **1.50 punts**, els estudiants de Ciències Humanes, Jurídiques, Econòmiques, Socials, Experimentals, de la Salut i de l'Educació,

Tenint en compte que:

- No es comptabilitzaran els **reconeixements de crèdits** en els que no existeixi qualificació.
 - Per a les assignatures o crèdits **adaptats**, es computarà la qualificació obtinguda en el centre o ensenyament de procedència.
 - Pels **ensenyaments de segon cicle**, la nota mitja es calcularà tenint en compte les qualificacions obtingudes en el primer cicle que li va donar accés.
2. S'haurà de cursar un nombre mínim de crèdits segons els mesos d'estada (establerts als acords bilaterals):

3 mesos	15 crèdits
4 mesos	18 crèdits
6 mesos	24 crèdits
9 mesos	30 crèdits

Podeu consultar terminis i bases de la convocatòria a l'adreça <http://www.univ.mecd.es>

Per a més informació podeu consultar la pàgina web de la universitat: <http://www.ub.es/acad/progmob/>

7. MATRÍCULA DE DOCTORAT

1r curs.

L'alumne ha de realitzar 20 crèdits. Al finalitzar el curs, la superació de tots els crèdits dóna dreta a l'obtenció d'un certificat homologat en totes les universitats espanyoles.

2n curs.

Cal cursar 12 crèdits, tots ells a partir de treballs de recerca. No es reconeixen crèdits en virtut de treballs realitzats anteriorment o fora dels que

s'ofert in en cada programa de doctorat. Per cursar aquest període d'investigació caldrà haver completat el mínim de 20 crèdits del primer curs. En el període d'investigació haurà de completar un mínim de 12 crèdits, que s'obtindran necessàriament a través del desenvolupament de diversos treballs d'investigació tutelats que es realitzaran en el marc del Departament.

La superació d'aquest segon període dóna dret a l'obtenció del Diploma d'Estudis Avançats, homologat per totes les universitats espanyoles, amb l'objectiu d'afavorir la sortida voluntària de tots aquells que no desitgin continuar els seus estudis de doctorat amb l'elaboració d'una tesi.

L'obtenció del Diploma exigirà la presentació prèvia i l'aprovació d'un treball d'investigació i es valorarà la capacitat investigadora del candidat d'acord amb el treball o treballs realitzats i, en el seu cas, de les publicacions especialitzades en què hagin pogut ser publicats.

La valoració es farà en una exposició pública que s'efectuarà davant un Tribunal. La superació d'aquesta valoració garantirà la suficiència investigadora del doctorant i permetrà l'obtenció d'un certificat-diploma acreditatiu dels estudis avançats realitzats.

Tesi Doctoral

Després de la realització dels cursos, l'estudiant que ho desitgi iniciarà l'elaboració de la seva tesi doctoral sota la direcció d'un professor del departament (o d'un altre departament, amb un tutor del departament responsable del programa), sense els límits temporals de presentació.

La tesi doctoral consistirà en un treball original d'investigació sobre una matèria relacionada amb el camp científic propi del programa de doctorat.

Matrícula

Les dades de matriculació són específiques per cada departament. Cal que les confirmeu amb el calendari de matrícula previst per a cada curs acadèmic.

A partir del bienni 1999/2001 (ajustats al RD 778/98) el període de matrícula serà únic, desapareix la matrícula extraordinària.

Trobareu més informació a la pàgina:
<http://www.ub.es/acad/tercer/>

8. MATRÍCULA DE VINCULACIÓ A DEPARTAMENTS

Aquesta matrícula permet mantenir el vincle amb el departament i la Universitat als alumnes que, un cop fets els 32 crèdits del programa de doctorat.

Cal tenir la tesi inscrita i el reconeixement de la suficiència investigadora.

En biennis posteriors al 1999-2001, els requisits seran tenir la tesi inscrita i la prova del DEA (diploma d'estudis avançats) superada.

S'haurà de realitzar **obligatòriament** cada curs fins que es presenti la Tesis Doctoral.

9. ANUL·LACIONS

Anul·lació parcial de la matrícula

Els alumnes poden anul·lar una o diverses assignatures, durant les dates que es publicaran oportunament

L'anul·lació d'assignatures soltes no dóna dret a la devolució del seu import i té efectes acadèmics i econòmics (no hi ha recàrrec a matrícules posteriors).

Anul·lació total de la matrícula

Els alumnes poden anul·lar tota la matrícula per **interès personal, sense dret a devolució**, en el termini que s'anunciarà oportunament.

Dintre del mateix termini també es pot anul·lar la matrícula, **amb dret a devolució**, en aquest **dos supòsits** degudament justificats:

- Malaltia greu o defunció.
- Matrícula en un altre centre de la Universitat o en altres universitats, en cas de reassignació de plaça per preinscripció.

Els alumnes de **primer any** als quals s'hagi anul·lat la matrícula perdran la plaça en el centre.

En el cas de malaltia greu es pot sol·licitar la reserva de plaça pel curs vinent.

Per iniciar novament aquells estudis hauran de tornar a obtenir plaça mitjançant la preinscripció oficial.

Anul·lació per casos greus i excepcionals

El rector, a proposta del degà i amb l'informe previ del director tècnic de gestió docent, resoldrà i determinarà els efectes acadèmics i econòmics de l'anul·lació.

10. AMPLIACIÓ DE MATRÍCULA

En el període d'ampliació de matrícula, els alumnes podran sol·licitar afegir alguna assignatura nova a la seva matrícula, sempre que no sobrepassi el nombre total de 90 crèdits. Cal que aquesta ampliació de matrícula estigui justificada i que restin places vacants de l'assignatura sol·licitada. Aquesta ampliació únicament es considerarà per a les assignatures del segon quadrimestre **i en cap cas es podrà aplicar al primer quadrimestre.**

11. TRASLLATS D'EXPEDIENT

Trasllat a aquesta Facultat de l'expedient acadèmic d'alumnes provinents d'altres universitats, per continuar estudis conduents a la mateixa titulació que estan fent i que hagin superat 60 CA

Procediment:

- El **termini** per sol·licitar el trasllat d'expedient és de l'1 de juny al 31 de juliol.

- **Les sol·licituds de trasllat** d'expedient s'han d'adreçar al degà de la Facultat on es vulguin continuar els estudis, mitjançant una instància acompanyada de l'expedient de la persona interessada o del document corresponent, en què han de constar totes les convocatòries a què s'ha matriculat en cada assignatura, com també la seva via d'accés als estudis universitaris i la qualificació corresponent.

- El degà, per delegació, en nom del rector, resoldrà els trasllats d'expedients i farà menció expressa dels possibles recursos, si escau, d'acord amb la Llei 30/1992, de 26 de novembre, i seguint els **critèris** que s'assenyalen a continuació:

- Tenir aprovat un mínim de 60 CA al centre de procedència.
- Justificar la sol·licitud de trasllat d'expedient.

- El centre farà arribar a l'alumne la **resolució** del trasllat, i juntament es trametrà l'adaptació del cap d'estudis.

- Els alumnes als quals s'hagi concedit el trasllat de l'expedient acadèmic a aquesta Universitat, després d'haver **abonat els drets de trasllat** al centre de procedència dins del curs següent a la resolució i en els terminis que s'estableixin, han de **formalitzar la matrícula i abonar les taxes per l'estudi de l'adaptació** a la secretaria de la facultat.

- Si no ho fan així, quedarà sense efecte l'acceptació del trasllat, es retornarà l'expedient al centre de procedència i es comunicarà a la persona interessada.

- **Contra aquesta resolució**, que exhaureix la via administrativa, i independentment de la seva execució immediata, les persones interessades poden interposar, amb la comunicació prèvia a l'òrgan que l'ha dictada, un **recurs contenciós administratiu** davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, en el termini de dos mesos a comptar del dia des de la recepció d'aquesta notificació o si s'escau, des del dia de la seva publicació, de conformitat amb el que preveuen l'article 110.3 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, i l'article 58 de la Llei de la jurisdicció contenciosa administrativa.

- Igualment, les persones interessades poden interposar qualsevol altre recurs que considerin convenient per a la defensa dels seus interessos.

Trasllat a aquesta Facultat de l'expedient acadèmic d'alumnes provinents d'altres universitats per continuar estudis conduents a la mateixa titulació que estan fent sense tenir aprovats un mínim de 60 CA

- Hauran de **sol·licitar plaça** al centre on vulguin continuar els estudis i formalitzar la **preinscripció oficial** que el Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya convoca anualment als mesos de juliol i de setembre (article 8è 2 del Reial decret 1005/1991).

- Els alumnes que ingressen per preinscripció hauran de formalitzar el trasllat d'expedient i continuar els estudis amb el pla nou.

Alumnes que ingressin en aquesta facultat provinents d'altres ensenyaments

- Els alumnes que canviïn d'ensenyament hauran de **sol·licitar plaça mitjançant preinscripció**.

- Els alumnes que pertanyin a la Universitat de Barcelona, per formalitzar la matrícula hauran d'adjuntar el **document** expedient acadèmic, que els facilitarà la facultat de procedència.
- Els alumnes provinents d'altres universitats hauran de portar un certificat del seu expedient.
- En cap dels dos supòsits no es tanca l'expedient en el centre de procedència.

Traslats a altres universitats

- Per acompanyar la sol·licitud es lliurarà a la persona interessada el document expedient acadèmic.
- Els centres que un cop acceptat el trasllat de l'alumne per a altres universitats el trametin mitjançant un certificat de l'expedient hauran de fer-hi constar amb un segell que:

"PER ACORD DE LA JUNTA DE GOVERN D'AQUESTA UNIVERSITAT EL NO PRESENTAT EQUIVAL A RENÚNCIA DE CONVOCATÒRIA, LLEVAT DEL CAS DE NO APROVAR CAP ASSIGNATURA DEL PRIMER CURS, TAL COM PREVEU EL PARÀGRAF TERCER DE L'ARTICLE SEGON DE L'RDL 8/1976, DE 16 de JUNY"

- Els alumnes que marxen de l'ensenyament una vegada han abonat els drets de trasllat, els queda tancat l'expedient, de manera que no se'n pot fer ús ni es pot certificar. Hi ha la possibilitat de tornar a activar l'expedient en casos excepcionals (per exemple, correcció d'errades) i en el cas que l'alumne torni a l'ensenyament.

12. CONVALIDACIONS D'ESTUDIS PARCIAIS UNIVERSITARIS SUPERIORS O TÈCNICS

La **convalidació** d'estudis espanyols és sempre entre **diferents ensenyaments** i es farà sempre **per assignatures obligatòries o optatives**, tenint en compte el nivell de coneixements, la identitat de continguts i la càrrega lectiva.

- Pel que fa a les assignatures convalidades s'haurà de pagar el que estableixi el Decret de preus públics de la Generalitat de Catalunya.
- **No es pot certificar la qualificació obtinguda** a l'ensenyament d'origen llevat que l'alumne hagi abonat els drets de trasllat.

- Les assignatures convalidades en una altra universitat no tindran efecte llevat que siguin ratificades al mateix o únic expedient de convalidació.

- Han de ser sotmeses a **revisió** totes les convalidacions de les quals no s'hagi fet ús en un **termini de tres anys**. Aquesta revisió haurà de ser a instàncies de la persona interessada quan vulgui reiniciar els estudis (Acord de la Comissió de Convalidació de la Junta de Govern en les sessions del 13 i del 16 de novembre de 1990).

Convalidació d'estudis espanyols

Procediment

- Les sol·licituds s'han de presentar a la secretaria del centre corresponent. Per tal que les **sol·licituds** puguin ser resoltes abans de l'inici del període de matrícula (mes de setembre), s'han de presentar **abans del 14 de maig**.

- La **sol·licitud** ha d'anar acompanyada de la **documentació** següent:

- **Certificat acadèmic oficial** dels estudis universitaris cursats, o bé **expedient acadèmic**, si s'han cursat a la UB.
- **Programa** de les assignatures aprovades.

Convalidació d'estudis cursats a l'estranger

Per a estudis a l'estranger, la convalidació pot ser del mateix ensenyament i es farà sempre per assignatures.

Procediment

- Les **sol·licituds** s'han de presentar a la secretaria del centre corresponent, sense terminis prefixats.

Per tal que les **sol·licituds** pugin ser resoltes abans de l'inici del període de matrícula (mes de setembre) o, si s'escau, del període de preinscripció (mesos de juny i juliol), s'han de **presentar abans del 14 de maig**.

- La **sol·licitud** ha d'anar acompanyada de la **documentació** següent:

- **Certificat** acreditatiu de la **nacionalitat** del sol·licitant, expedit per les autoritats competents del seu país, o fotocòpia compulsada del DNI en el cas dels ciutadans espanyols. Els estrangers poden presentar un certificat dels serveis consulars del seu país a Espanya, en el qual es faci constar la seva nacionalitat i la inscripció en el Registre Consular, legalitzada pel Ministeri d'Afers Estrangers d'Espanya (c. Abascal, 41, 28003 Madrid).
- **Certificat acadèmic** dels estudis cursats en què es detallin les qualificacions obtingudes.
- Programa de les **assignatures** aprovades.
- **Pla d'estudis** de la carrera iniciada pel sol·licitant, en què consti la durada dels estudis en anys acadèmics i les assignatures que l'integren.

Els **documents** expedits a l'estranger s'han d'ajustar als requisits següents:

- Els documents han de ser **oficials**, expedits per les autoritats competents i legalitzats per via diplomàtica, o en el seu cas, amb la postil·la de l'Haia. Aquest requisit no s'exigirà als documents expedits per les autoritats dels Estats membres de la Unió Europea o signataris de l'acord sobre l'espai econòmic europeu.

PAÏSOS ADHERITS AL CONVENI DE L'HAIA

Alemanya	Bostwana	Grècia	Malawi	Seychelles
Andorra	Brunei	Hongria	Malta	Suïssa
Antigua i Barbuda	Bulgària	Illes Marshall	Maurici	Sud-àfrica
Argentina	Colòmbia	Israel	Mèxic	Suriname
Armènia	Croàcia	Itàlia	Noruega	Swazilandia
Austràlia	El Salvador	Japó	P.Baixos	Tonga
Àustria	Eslovènia	Lesotho	Panamà	Turquia
Bahames	Espanya	Letònia	Portugal	Veneçuela
Barbados	EEUU	Libèria	Regne Unit	Xipre
Bèlgica	Federació Russa	Liechtenstein	Irlanda del Nord	Nova Zelanda
Belize	Fiji	Luxemburg	Romania	
Bielorússia	Finlàndia	Macedònia	Saint Christopher i Nevis	
Bòsnia-Herzegovina	França	Antiga R.Iugoslàvia	San Marino	

- És requisit indispensable que s'hi adjunti la traducció oficial al català o al castellà en cas d'estar redactats en un altre idioma.
- Els documents **originals** poden presentar-se juntament amb la seva **fotocòpia**, i seran retornats a les persones interessades un cop s'hagi dut a terme la diligència de **COMPULSA**. Si les fotocòpies ja han estat comparades i legalitzades davant notari o per les representacions diplomàtiques o consulars d'Espanya en el país d'on procedeixen les documents, no és necessària la presentació simultània de l'original.

Accés per a alumnes amb estudis universitaris cursats a l'estranger i convalidats parcialment

Són admesos **directament** a la Facultat sempre que la convalidació sigui de més de **60 CA**.

En cas de convalidacions de **menys de 60 CA**, hauran de fer la **preinscripció** i aportar la resolució favorable referent a les assignatures convalidades.

Es computa a l'efecte de preinscripció una nota de 5,5.

13. CONVENIS DE COOPERACIÓ EDUCATIVA

<http://www.ub.es/siae/practiques/>

Els convenis de Cooperació educativa estan adreçats a estudiants que tinguin superat el **primer cicle de la carrera**.

Es consideren pràctiques en empreses o institucions les que realitzen els estudiants en centres fora de les dependències universitàries i que tenen com a objectiu la formació pràctica dels estudis universitaris.

La **formalització** de les pràctiques en empreses o institucions s'ha de dur a terme mitjançant un conveni de col·laboració signat per la Universitat i l'empresa o la institució.

El **contingut** d'aquest **conveni** ha d'especificar, com a mínim:

- el tipus de col·laboració (activitats que ha de fer l'estudiant),
- l'àmbit d'aplicació
- la durada,

- el nomenament d'un tutor
- el caràcter no laboral de la relació
- la cobertura de qualsevol contingència d'accident laboral mitjançant l'assegurança escolar o voluntària
- els drets i deures de l'alumnat en pràctiques
- la contribució de les empreses o institucions al finançament del programa de pràctiques, que es pugui establir quan escaigui
- les causes d'extinció del conveni.

Els convenis han de ser signats, amb delegació del rector, pel degà o director del centre.

El conveni de cooperació educativa **no pot excedir una durada de 500 hores per curs, ni de 5 hores diàries.**

Procediment:

L'empresa o institució fa una proposta de conveni en la qual s'especificarà:

- la quantitat d'estudiants sol·licitats
- els requisits
- la durada
- l'horari
- les tasques a realitzar
- la remuneració
- el tutor que supervisarà les pràctiques de l'alumne
- el termini i el lloc on s'han d'adreçar els estudiants.

Aquesta **proposta es farà pública** al tauler d'anuncis de la Facultat.

L'empresa o institució comunicarà a la secretaria de la Facultat els estudiants que han estat seleccionats.

L'últim tràmit serà la **signatura** del conveni per part de l'empresa, la Facultat i l'estudiant.

És requisit **indispensable** que el conveni estigui signat abans del començament de les pràctiques.

14. TRÀMITS ADMINISTRATIUS

Abonament de taxes dels documents administratius

Cal abonar les **taxes** corresponents pels tràmits administratius següents:

- Expedició de certificats
- Traslats d'expedients
- Estudi d'adaptació per alumnes que procedeixen de trasllat
- Examen de grau de llicenciatura i de doctorat
- Sol·licitud de convalidació d'assignatures
- Prova de conjunt
- Sol·licitud del títol de llicenciat
- Sol·licitud del títol de doctor
- Examen de grau de llicenciatura i de doctorat
- Examen DEA
- Diploma DEA

L'**abonament** de la taxa es pot realitzar mitjançant **tarja de crèdit** a la mateixa secretaria, o bé en **efectiu** a qualsevol de les entitats següents:

- Caixa d'Estalvis de Catalunya
- Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona
- Banco de Santander

Per fer el pagament en efectiu la secretaria lliurarà prèviament l'imprès corresponent.

15. SOL·LICITUD DEL TÍTOL DE LLICENCIATURA

Requisits per a l'obtenció del títol de llicenciat/ada

Un cop superades totes les assignatures (del pla antic) o tots els crèdits (del pla nou) segons la distribució que assenyali el pla d'estudis, es pot sol·licitar el títol de llicenciat/ada.

Caldrà:

- **Omplir una sol·licitud**, que s'haurà de recollir a la Secretaria, i distribuir els crèdits optatius i els de lliure elecció.

- Un cop la **Secretaria comprovi que l'expedient és correcte** i faci la nova distribució sol·licitada, es podrà fer el pagament dels drets d'expedició del títol.
- El pagament es pot realitzar amb tarja de crèdit a la mateixa secretaria, o bé, en efectiu en una caixa d'estalvis, amb un imprès que es lliurarà a la secretaria.
- Amb el comprovant del pagament cal presentar la següent **documentació**:
 - **Dues fotocòpies del DNI.**
 - **L'original i la fotocòpia del títol** mitjançant el qual es va **ingressar** a la Universitat (batxillerat superior, mestre d'ensenyament primari, professor d'EGB, etc.).
 - Els alumnes que van ingressar per la via de les proves per a **més grans de 25 anys** estan exempts d'aquesta presentació.
 - En cas de tenir el carnet de **Família nombrosa**, s'haurà de presentar original i fotocòpia del carnet familiar (atenció, no serveix el carnet individual) per gaudir de les exempcions següents:
 - Família nombrosa de segona categoria i honor : Exempció total de l'import a pagar.
 - Família nombrosa de primera categoria: Exempció del 50% de l'import

Resguard/certificat de pagament dels drets d'expedició

És el document que el centre lliura a l'estudiant una vegada ha aportat la documentació necessària i ha fet efectiu el pagament dels drets d'expedició.

Una vegada expedit el títol, s'avisarà l'alumne/a per tal que el reculli. El títol només es lliurà a la persona interessada, o bé a una persona autoritzada amb un poder notarial.

Duplicats/rectificacions

Quan calgui modificar i/o rectificar les dades inicials d'un títol per causa imputable a l'estudiant, aquest haurà de justificar documentalment el motiu del duplicat.

El centre lliurarà un nou resguard de títol en el que constarà la causa per la qual s'ha abonat un duplicat del títol anterior.

Les **causes de sol·licitud** de duplicat més freqüents són:

- Per canvi de nom, cognoms o dades personals.
- Per incorporar-hi el grau de llicenciatura, el premi extraordinari.
- Per canvi de nacionalitat.
- Per pèrdua.
- Per deteriorament.

L'estudiant haurà de pagar la **taxa** de duplicat en els casos següents:

- Quan calgui modificar les dades inicials per causa imputable a l'estudiant.
- Quan el títol està en tràmit i s'hi vol incorporar el grau, el premi extraordinari.
- Sempre que el títol hagi estat lliurat a l'estudiant i s'hagi de rectificar.

En el cas de **pèrdua** del títol, l'estudiant, a més de la taxa de duplicat, ha de pagar l'import de la publicació de l'anunci al BOE.

16. PREMI EXTRAORDINARI DE LLICENCIATURA

(Segons la resolució de 19 de juny de 1997, DOG de 12-12-1997)

<http://www.ub.es/acad/noracad/extrard.htm>

La Junta de Facultat nomenarà una comissió de tres membres per a cada ensenyament.

Poden optar al Premi Extraordinari de Llicenciatura tots els alumnes que havent obtingut un mínim de tres punts en la ponderació de l'expedient acadèmic, ho sol·licitin. En els ensenyaments en què cap estudiant hagi obtingut la ponderació de tres punts, la Comissió proposarà la concessió del premi a un dels cinc millors expedients acadèmics que tinguin una nota mitjana ponderada superior a 2,5 punts.

La Facultat obrirà una convocatòria abans del dia 30 de novembre de cada any. Els alumnes interessats, que hagin finalitzat els seus estudis en qualsevol de les convocatòries legalment establertes per a cada curs acadèmic, presentaran una sol·licitud en el centre en un termini de 30 dies a partir de la convocatòria.

La Comissió comprovarà els expedients acadèmics dels alumnes que hagin presentat la sol·licitud i farà la valoració dels millors expedients.

L'estudiant amb premi extraordinari de diplomatura o llicenciatura té dret a la gratuïtat del títol corresponent.

Si s'ha pagat el títol i posteriorment s'obté el premi extraordinari, es té dret a demanar la devolució de les taxes del títol. De tota manera, si el títol està expedit o en tràmit, s'ha de pagar la taxa de duplicat perquè el premi sigui incorporat en el títol. El centre facilita l'impres per demanar la devolució de les taxes del títol, on l'estudiant farà constar el número del compte corrent en què s'ha d'ingressar l'import que cal retornar.

CALENDARI ADMINISTRATIU

TRÀMIT	TERMINI
Sessions informatives 1r curs	21 de juliol, 2 de setembre a les 12h. Al Saló de Graus de la Facultat
Automatrícula	16 i 17 de setembre
Matrícula de primer curs	Del 21 al 25 de juliol (consulteu dia i hora) Del 2 al 5 de setembre (consulteu dia i hora)
Incidències de matrícula	Del 29 de setembre al 10 d'octubre
Anul·lació total de la matrícula	Fins al 5 de desembre
Anul·lació parcial de la matrícula	assignatures Q1: fins al 5 de desembre assignatures Q2 i anuals: fins al 9 d'abril
Modificació de la matrícula: F. Nombroses, beques, convalidacions, etc.	fins el 5 de desembre
Ampliació de la matrícula	consulteu al novembre
Sol·licituds de certificats amb notes finals	a partir del 15 de juliol
Sol·licituds de títols	a partir del 15 de juliol
Sol·licituds de trasllats	Del 1 de juny al 31 de juliol

AQUEST CALENDARI ÉS ORIENTATIU, CAL QUE CONSULTEU I CONFIRMEU TOTES LES DATES.

**ORGANITZACIÓ DE
L'ENSENYAMENT D'HISTÒRIA DE
L'ART I PLANS D'ESTUDIS**

PLA D'ESTUDIS REFORMAT DE 2000

ESTRUCTURA DELS PLANS D'ESTUDIS DE L'ENSENYAMENT D'HISTÒRIA DE L'ART

El títol d'Història de l'Art és una Llicenciatura completa de primer i de segon cicle (BOE del 23-06-2000) i presenta l'estructura següent: 300 crèdits acadèmics (1 ca=10 hores lectives, teòriques o pràctiques), distribuïts en assignatures troncal o obligatòries (el 60%), assignatures optatives (el 30%) i crèdits de lliure elecció per a l'estudiant (10%). Els 300 crèdits s'organitzen en dos cicles de 150 crèdits cadascun.

Quadre per veure la distribució de crèdits:

PLA REFORMAT (alumnes matriculats a partir del curs 2000-2001)

Cicle	Crèdits obligatoris	Crèdits optatius	Crèdits de Ll. elecció	TOTAL
I	132	18	0	150
II	48	72	30	150
TOTAL	180	90	30	300

Atesa l'estructuració dels estudis, 300 ca en quatre cursos, sembla aconsellable que els estudiants que vulguin acabar en quatre anys es matriculin cada any, com a mínim, de 72 ca, per acostar-se als 75 ca d'un curs mitjà. La Facultat garanteix l'oferta d'aquests 72 ca, com a mínim, entre assignatures obligatòries i optatives.

Tanmateix, un ritme de matriculació més lent és perfectament possible i força raonable per tal d'optimitzar el rendiment acadèmic. Així, cada estudiant pot adaptar al seu ritme personal – a les seves circumstàncies i interessos – el nombre de crèdits de què es matricula cada curs, dintre d'uns límits: entre un mínim de 50 ca i un màxim de 90 ca. El mínim de crèdits de què s'ha de matricular a primer curs és de 54 ca. Per tal de sol·licitar beques, milícies, etc, s'exigeix la matrícula d'un mínim de 60 ca. A 1r i 2n cursos, aquells

alumnes que vulguin programar la llicenciatura en 4 anys cal que matriculin els 66 crèdits obligatoris per curs, més els 18 crèdits optatius de Primer Cicle distribuïts entre dos anys. El pla d'estudis no preveu cap especialització dintre de la llicenciatura, però els crèdits optatius i els de lliure elecció (el 40% del total) permeten que cada estudiant dissenyi personalment el seu itinerari curricular, sobretot al segon cicle, on l'obligatorietat és reduïda.

Calendari d'extinció i d'aplicació dels plans d'estudi

Els plans d'estudi d'Història de l'Art s'extingeixen curs a curs i s'apliquen, també, curs a curs. En el proper curs 2003-2004 està totalment implantat el pla reformat tant al primer cicle com al segon cicle. En tot cas i per a més aclariments es recomana a aquells alumnes que encara no ho han fet de parlar amb el Cap d'Estudis d'Història de l'Art i consultar l'apartat "Algunes especificacions sobre el pla d'estudis reformat" i la part d'aquesta guia destinada al pla de 1992.

Crèdits obligatoris

La distribució dels crèdits obligatoris entre les assignatures troncal i les obligatòries dels diferents cicles i cursos s'indica en el llistat que segueix. Totes les assignatures són de 6 ca (llevat de tres de 2n curs, que tenen 12 ca).

Cada assignatura de 6 ca tindrà una durada quadrimestral de tres hores lectives per setmana, a l'aula corresponent, més una quarta hora de tutories. Les assignatures de 12 ca (Història de l'Art Català Medieval, Història de l'Art Català Modern i Contemporani, Història de l' Art des de les Primeres Avantguardes) tenen una durada anual de 3 hores lectives per setmana a l'aula corresponent més 1 hora de tutories durant tot el curs. La impartició de totes les assignatures comprendrà activitats tant teòriques com de caràcter pràctic. Les classes de les assignatures seran d'hora i mitja en torns setmanals de dos dies (dilluns/dimarts, dijous/divendres). Les activitats pràctiques complementàries es faran els dimecres.

Totes les assignatures troncal i obligatòries tenen tres grups, dos de matí (A i B) i un de tarda (C) llevat de la de Tècniques Artístiques que, pel seu caràcter pràctic, s'imparteix en 5 grups : 3 de matí (A1, B1 i A2) i 2 de tarda (C1 i C2). Les assignatures troncal i obligatòries de Primer Cicle d'un mateix curs (1r o 2n curs), quan l'alumne es matriculi en un mateix any, han de ser totes del mateix grup. És molt important que l'alumne es matriculi dels crèdits troncal i obligatoris segons l'ordre de cursos establert, doncs l'itinerari de continguts resulta més coherent i la compatibilitat horària és satisfactòria. Les troncal de 2n cicle admeten ser matriculades amb menys rigidesa. És bo de matricular-les en paral·lel o amb anterioritat a certes optatives afins que requereixen coneixements previs.

Assignatures troncal i obligatòries

Cicle I

1r curs (66 ca).

Codi i Assignatura

- 219000 HISTÒRIA DE L'ART DEL PRÒXIM ORIENT R
- 219001 HISTÒRIA DE L'ART DEL MÓN CLÀSSIC C
- 219002 HISTÒRIA DE L'ART DE L'ALTA EDAT MITJANA R C
- 219003 HISTÒRIA DE L'ART DE LA BAIXA EDAT MITJANA R C
- 219004 TEORIA DE L'ART R C
- 219005 LENGUATGES ARTÍSTICS R C
- 219006 HISTÒRIA DE L'ART DEL RENAIXEMENT
- 219012 HISTÒRIA DE LES ARTS ESCÈNIQUES I R C
- 219013 HISTÒRIA DE LES ARTS ESCÈNIQUES II R C
- 219016 L'ART DE ROMA I L'ANTIGUITAT TARDANA R C
- 219017 NOUS CORRENTS ARTÍSTICS: SEGLES XII-XIII C

2n curs (66 ca).

Codi i Assignatura

- 219007 HISTÒRIA DE L'ART BARROC C
- 219008 H^a DE L'ART DES DE LA IL·LUSTRACIÓ AL SIMBOLISME R C
- 219009 H^a DE L'ART DES DE LES PRIMERES AVANTGUARDES C
(12 ca)
- 219010 TÈCNiques ARTÍSTiques C R
- 219011 CONSERVACIÓ DELS BÉNS CULTURALS C R

- 219014 HISTORIA DE L'ART CATALÀ MEDIEVAL (12 ca) C
219015 Hª DE L'ART CATALÀ MODERN I CONTEMP. (12 ca)
219018 CLASSICISME I MANIERISME AL S. XVI (6 ca)

Cicle II

3r curs (24 crèdits).

Codi i Assignatura

219019 HISTÒRIA DE LES IDEES ESTÈTIQUES FINS A LA IL·LUSTRACIÓ

219020 HISTÒRIA DE LES IDEES ESTÈTIQUES DES DE LA IL·LUSTRACIÓ

219021 HISTÒRIA DE LA MÚSICA FINS AL CLASSICISME

219022 HISTÒRIA DE LA MÚSICA DES DEL ROMANTICISME

4t Curs (24 crèdits).

219023 HISTÒRIA DEL CINEMA I ALTRES MITJANS ÀUDIOVISUALS FINS AL 1930

219024 HISTÒRIA DEL CINEMA I ALTRES MITJANS ÀUDIOVISUALS DES DEL 1930

219025 LES FONTS DE LA HISTÒRIA DE L'ART D'ÈPOCA ANTIGA I MEDIEVAL

219026 LES FONTS DE LA HISTÒRIA DE L'ART D'ÈPOCA MODERNA I CONTEMPORÀNIA

Aquestes assignatures només les poden matricular els alumnes incorporats a l'ensenyament d'Història de l'Art a partir del curs 2000-2001 o els alumnes adaptats al pla revisat. Tenen un pla docent específic diferenciat de les homònimes del pla anterior.

Crèdits optatius

Per tal de facilitar el disseny efectiu de l'itinerari curricular personal, l'ensenyament procura oferir el nombre màxim possible d'assignatures optatives –alguna en dos grups–, d'acord amb els recursos de força docent, encara que el nombre total de crèdits optatius que s'ofereix cada any variarà d'acord amb aquestes possibilitats docents.

La formació d'un llicenciat en Història de l'art exigeix uns coneixements sòlids de les matèries afins de l'ampli camp de les Humanitats. I per tant, és molt necessari que l'alumne es matriculi, com a crèdits optatius, d'assignatures que ofereixen les llicenciatures d'Història o de Geografia

Les assignatures que ofereixen les Llicenciatures de la Facultat de Geografia i Història, així com els seus horaris i continguts, es publiquen a les guies de l'estudiant corresponents. S'adjunta, però, en aquesta guia, un quadre amb el codi, el nom, l'horari i el professor, i també el pla docent, de les assignatures que són optatives d'Història de l'Art i que s'imparteixen com a obligatòries als ensenyaments d'Història i de Geografia (vegeu els annexos dels horaris i del pla docent) .

Totes les assignatures optatives que ofereix la Llicenciatura d'Història de l'Art tenen 6 crèdits acadèmics (ca) i l'alumne, quan se'n matriculi, pot triar qualsevol grup amb places lliures, a diferència de les troncal de Primer Cicle, que s'han d'agafar totes del mateix grup. La seva vigència mínima i obligada al Pla Docent és de 2 anys (salvant excepcions acordades pel Consell d'Estudis), però després poden ser substituïdes per altres assignatures noves. Per això cal fer atenció a les assignatures que s'ofereixen per segon any consecutiu, ja que poden desaparèixer de la docència (estan marcades amb un asterisc).

Assignatures optatives del cicle I de la Llicenciatura d'Història de l'Art

Les assignatures optatives de primer cicle són complementàries d'una o d'algunes assignatures troncal o obligatòries, i per tant, l'alumne no pot matricular-se d'aquestes assignatures si abans no ha cursat o, almenys, si no està cursant aquell any l'assignatura troncal a la qual corresponen, tal com s'indica en el llistat que segueix.

És convenient que l'alumne es matriculi, com a assignatures optatives de primer cicle, d'algunes troncal de la Llicenciatura d'Història, d'acord amb el disseny curricular que decideixi, perquè

els continguts són més generals i abastables, alhora que poden oferir uns coneixements essencials per estructurar els estudis de segon cicle.

No es poden superar els límits (indicats entre parèntesi) màxims de cada matèria com a crèdits optatius. Si se superen, es comptabilitzaran com a crèdits de lliure elecció, però es corre el risc de no completar convenientment els crèdits optatius preceptius.

Les assignatures optatives del I cicle de la Llicenciatura d'Història de l'Art per al curs 2003-2004 són les següents (l'asterisc distingeix les assignatures que s'imparteixen per segon any consecutiu, com a mínim, i que el curs vinent podrien deixar de programar-se):

Matèria optativa: Les arts en el món medieval (12 ca com a màxim):

Codi i Assignatura

219027 *ICONOGRAFIA MEDIEVAL -6ca- (dos grups) (és recomanable cursar-la a 1r curs)

Matèria optativa: Les arts en el món modern (12 ca com a màxim):

Codi i Assignatura

219029 *TEORIA HUMANÍSTICA DE LES ARTS -6ca- (per matricular-se'n cal haver cursat o estar cursant l'assignatura troncal d'H^a de l'Art del Renaixement)

219163 *MODELS I ICONOGRAFIA DEL RENAIXEMENT I DEL BARROC -6ca- (per matricular-se'n cal haver cursat o estar cursant l'assignatura troncal d'H^a de l'Art del Renaixement i Història de l'Art Barroc)

Matèria optativa: Les arts en el món contemporani (12 ca com a màxim):

Codi i Assignatura

219034 *ELS TEMES EN LA PINTURA I L'ESCULTURA DEL S. XIX -6ca- (dos grups) (per matricular-se'n cal haver cursat o estar

cursant l'assignatura troncal d'Hª de l'Art des de la Il·lustració al simbolisme)

219035 *ARQUITECTURA I DISSENY AL SEGLE XX -6ca- (per matricular-se'n cal haver cursat o estar cursant l'assignatura troncal Hª de l'Art des de les Primeres Avantguardes)

Matèria optativa: Teoria i Estètica de les Arts (12 ca com a màxim):

Codi i Assignatura

219068 *ART I ANTROPOLOGIA -6ca- (dos grups) (és recomanable cursar-la a 1r curs)

Matèria optativa: Arts de l'Espectacle (12 ca com a màxim):

Codi i Assignatura

219031 *INTRODUCCIÓ A LA MÚSICA -6ca-

219032 *LLENGUATGES AUDIOVISUALS -6ca- (dos grups)

Assignatures optatives del cicle II

El nombre d'assignatures optatives és molt més alt que durant el primer cicle, perquè també és molt superior el nombre de crèdits optatius previstos en el pla d'estudis, i molt més baix el nombre de crèdits obligatoris. Cal insistir en la conveniència de dedicar un nombre de crèdits optatius per cursar assignatures troncal de la llicenciatura d'Història per tal de completar i matisar la pròpia formació. Recordem que les assignatures troncal de les llicenciatures d'Història i de Geografia són optatives per als estudiants d'Història de l'Art.

No es poden superar els límits (indicats entre parèntesi) màxims de cada matèria com a crèdits optatius. Si se superen, es comptabilitzaran com a crèdits de lliure elecció.

Les assignatures optatives de segon cicle de la llicenciatura d'Història de l'Art per al curs 2003-2004 són les següents (l'asterisc distingeix les assignatures impartides per segon any consecutiu i que el curs vinent podrien desaparèixer):

Matèria optativa: Les Arts en el Món Antic (36 ca com a màxim):
219074 *PINTURA I MOSAIC EN ÈPOCA HEL·LENÍSTICA I ROMANA -6ca-

Matèria optativa: Les Arts en el Món Medieval (36 ca com a màxim):

Codi i Assignatura

219090 ART BIZANTÍ MEDIEVAL -6 ca-

219091 *PALEOGRAFIA MEDIEVAL -6 ca- (2 grups)

219094 *ART ROMÀNIC HISPÀNIC. SEGLES XI-XII -6ca-
6ca-

219097 PINTURA I IL·LUSTRACIÓ DE MANUSCRITS EN TEMPS DEL ROMÀNIC

219155 *ART GÒTIC HISPÀNIC -6ca-

219157 ESPAIS SAGRATS MEDIEVALS -6 ca-

Matèria optativa: Les Arts en el Món Modern (36 ca com a màxim):

Codi i Assignatura

219101 * L'ART DEL S. XVIII I LA SEVA INCIDÈNCIA A CATALUNYA -6 ca-

219102 *PALEOGRAFIA MODERNA -6ca-

219104 *EL GRAVAT A L'ÈPOCA MODERNA -6 ca-

219105 *PINTURA ESPANYOLA DEL SEGLE D'OR -6 ca- (2 grups)

219110 *ART DEL RENAIXEMENT A ESPANYA -6ca-

219111 *URBANISME: DE LA CIUTAT IDEAL ALS EIXAMPLES -
6ca-

219112 *ESCULTURA ESPANYOLA DEL RENAIXEMENT FINS AL REALISME -6 ca-

219164 *CICLES MURALS DEL RENAIXEMENT -6ca-

219166 MIQUEL ÀNGEL I LA MANERA ROMANA -6 ca-

Matèria optativa: Les Arts en el Món Contemporani (36 ca com a màxim):

Codi i Assignatura

219117 *GOYA I EL SEU ENTORN -6ca-

219124 *EL SIMBOLISME I L'ESTETICISME -6ca-

219128 L'ART DE LA POSTMODERNITAT -6 ca-

Matèria optativa: Teoria i Estètica de les Arts (36 ca com a màxim):

Codi i Assignatura

219131 *SOCIOLOGIA DE L'ART -6 ca-

219132 *CRÍTICA D'ART -6 ca-

219133 *FILOSOFIA CONTEMPORÀNIA DE L'ART -6 ca-

219134 ESTÈTICA DE LA MÚSICA -6 ca-

219158 *ART, LITERATURA I PENSAMENT ENTRE 1871 I 1945 - 6 ca-

Matèria optativa: Arts de l'Espectacle (36 ca com a màxim):

Codi i Assignatura

→ 219137 *HISTÒRIA DEL TEATRE CATALÀ -6ca-

219138 *HISTÒRIA DEL CINEMA CATALÀ -6ca-

219152 *LA REVOLUCIÓ MUSICAL WAGNERIANA -6 ca-

219154 *TENDÈNCIES DEL CINEMA CONTEMPORANI -6 ca-

→ 219162 *HISTÒRIA DEL JAZZ -6ca- (2 grups)

219167 EL BEL CANTO EN L'ÒPERA -6 ca-

219168 HISTÒRIA DE LA MÚSICA ESPANYOLA -6 ca-

219169 ART A L'ERA ELECTRÒNICA -6 ca-

Assignatures optatives d'Història i de Geografia

Aquestes assignatures valen indistintament per a I i II Cicle i no estan subjectes a cap matèria d'Història de l'Art.

Ensenyament d'Història

219037 PREHISTÒRIA -12ca-

219038 HISTÒRIA ANTIGA -12 ca-

219039 HISTÒRIA MEDIEVAL UNIVERSAL -12 ca-

219040 HISTÒRIA MEDIEVAL D'ESPANYA -6 ca-

219041 HISTÒRIAMEDIEVAL DE CATALUNYA -6ca-

219042 ARQUEOLOGIA -9ca-

219043 HISTÒRIA MODERNA UNIVERSAL -12ca-

219044 HISTÒRIA MODERNA D'ESPANYA -6ca-

219045 HISTÒRIA MODERNA DE CATALUNYA -6ca-

219046 HISTÒRIA CONTEMPORÀNIA UNIVERSAL -12ca-

- 219047 HISTÒRIA CONTEMPORÀNIA D'ESPANYA I CATALUNYA**
-12 ca-
219048 EL MÓN ACTUAL -12ca-
219049 MÈTODES I TÈCNiques D'INVESTIGACIÓ HISTÒRICA -
9ca-
219050 TENDÈNCIES HISTORIOGRÀFIQUES ACTUALS -9ca-

Avis: en cas de cursar assignatures optatives de 9 crèdits és recomanable fer-ho per parelles d'assignatures, per tal de sumar 18 ca (múltiple de 6 ca) i no sobrepassar així els 90 crèdits optatius preceptius o quedar-se curt.

Ensenyament de Geografia

- 219051 CLIMATOLOGIA** -6ca-
219052 TÈCNiques D'ANÀLISI QUANTITATIVA I -6ca-
219053 INTROD. A L'ANÀLISI GEOGRÀFICA REGIONAL -6ca-
219054 GEOGRAFIA DE CATALUNYA -6ca-
219055 GEOGRAFIA D'ESPANYA -12ca-
219056 GEOGRAFIA D'EUROPA -12ca-
219057 GEOGRAFIA HUMANA -12ca-
219058 GEOGRAFIA DE LA POBLACIÓ -6ca-
219059 CARTOGRAFIA GENERAL -6ca-
219060 CARTOGRAFIA TEMÀTICA -6ca-

Assignatures optatives del pla d'estudis que no s'ofereixen aquest curs.

S'informa d'aquestes assignatures a efectes de tràmits administratius: convalidacions, adaptacions i alumnes que els vulguin matricular-les sense docència per acabar la llicenciatura.

Primer cicle

Matèria optativa: Les arts en el món medieval (12 ca com a màxim):

Codi i Assignatura

219028 L'OBJECTE ARTÍSTIC A L'OCCIDENT MEDIEVAL -6ca-
(per matricular-se'n cal haver cursat o estar cursant les assignatures

troncals d'Hª de l'Art de l'Alta Edat Mitjana i d'Hª de l'Art de la Baixa Edat Mitjana)

Matèria optativa: Les arts en el món modern (12 ca com a màxim):

Codi i Assignatura

219030 TEORIA, MODELS I FONTS EN L'ÈPOCA DEL BARROC -6ca-

Matèria optativa: Teoria i Estètica de les Arts (12 ca com a màxim):

Codi i Assignatura

219036 EL SIMBOLISME I L'ART -6ca-

Matèria optativa: Arts de l'Espectacle (12 ca com a màxim):

Codi i Assignatura

219033 EL TEATRE DEL SEGLE XX A L'ESTAT ESPANYOL -6ca-
(per matricular-se'n cal haver cursat o estar cursant les assignatures troncals **Història de les Arts escèniques I i II**).

Segon Cicle

Matèria optativa: Les Arts en el Món Medieval (36 ca com a màxim):

Codi i Assignatura

219159 LA PINTURA CATALANA DEL GÒTIC: Hª I DEBAT -6ca-

Matèria optativa: Les Arts en el Món Contemporani (36 ca com a màxim):

Codi i Assignatura

219160 BARCELONA 1900 -6ca-

Matèria optativa: Arts de l'Espectacle (36 ca com a màxim):

Codi i Assignatura

219145 LA VIDEOCREACIÓ A CATALUNYA -6 ca-

219148 L'ESCENOGRAFIA I L'ESPÀI ESCÈNIC AL S. XX -6ca-

219149 MOZART -6ca-

219153 HISTÒRIA DE LA MÚSICA ROCK -6 ca-

219161 LES NOVES GENERACIONS TEATRALS A L'ESTAT ESPANYOL -6ca-

Crèdits de lliure elecció

Els crèdits de lliure elecció (el 10% del conjunt dels 300 ca de la Llicenciatura d'Història de l'Art) són, conjuntament amb els crèdits optatius, aquells que defineixen el perfil de l'itinerari curricular de cada estudiant.

Al pla reformat, els crèdits de lliure elecció es compten només a Segon Cicle. Se'n han de fer 30 ca. Això no impedeix que l'estudiant, des de la seva incorporació a l'Ensenyament, pugui avançar matèria fent cursos o activitats susceptibles de ser reconegudes com a crèdits de lliure elecció a partir del moment que s'han cursat els 150 crèdits de Primer Cicle.

Es recomana que la meitat dels crèdits de lliure elecció (15 per als alumnes del Pla Reformat) es realitzin fora de la llicenciatura pròpia.

Els crèdits de lliure elecció es poden aconseguir i formalitzar de diferents maneres:

*Matriculant-se d'assignatures **optatives** de les Llicenciatures impartides a la Facultat de Geografia i Història (Història, Geografia, Antropologia). Primer s'ha de realitzar la preinscripció per Internet (<http://www.ub.es/acad/lliure/assignatures/menuass.htm>) i un cop adjudicada la plaça s'ha de formalitzar la matrícula.

*Matriculant-se d'assignatures d'altres Ensenyaments de la Universitat de Barcelona. Recomanem que preferentment siguin de les Llicenciatures de Filosofia, Filologia i Belles Arts. Cal tenir present que per matricular-se d'assignatures impartides en altres centres diferents de la Facultat de Geografia i Història cal comprovar l'oferta publicada per la Universitat de Barcelona. No totes les assignatures que ofereixen els ensenyaments tenen places per a lliure elecció i, en tot cas, el seu nombre és molt reduït.

*La Universitat de Barcelona ofereix unes assignatures al conjunt dels Ensenyaments específicament pensades per cursar-se com a

assignatures de lliure elecció. Cal consultar l'oferta de la Universitat de Barcelona, que varia cada curs acadèmic i que es publica per semestres (<http://www.ub.es/acad/noracad/lliure>). D'entre aquestes, les que ofereix la Facultat es poden consultar a l'**Annex** d'aquesta guia.

***Matriculant-se o inscrivint-se en els cursets o cicles que ofereixen la pròpia UB o diferents institucions amb les quals la Universitat té convenis establerts: Escola oficial d'Idiomes, Escoles d'Estiu... Amb el certificat corresponent la secretaria de la Facultat reconeix el valor en crèdits de lliure elecció, segons està establert per la UB o en el conveni respectiu, en el moment de la matrícula del curs següent. Si un estudiant s'ha matriculat en el darrer curs de tots els crèdits que li resten per finalitzar els estudis, els cursets, cicles, jornades... en les quals s'inscriu no es podran convalidar després perquè no hi haurà ocasió de fer-ho.**

***Els crèdits optatius obtinguts per l'estudiant que superin el nombre previst en el Pla d'Estudis de la Llicenciatura d'Història de l'Art (al Pla reformat 18 i 72 respectivament), i/o les limitacions de cadascuna de les matèries optatives, dins els límits previstos, seran comptabilitzats també com de lliure elecció. Altrament el crèdits sobrants no seran útils per a l'obtenció de la titulació.**

Per a més informació es pot consultar l'apartat corresponent de la part general d'aquesta guia i en el web <http://www.ub.es/acad/noracad/lliure> .

ENSENYAMENT D'HISTÒRIA DE L'ART

ITINERARI ACADÈMIC

Assignatures de Primer Cicle (66 crèdits obligatoris per curs + 18 crèdits optatius per cicle)	
Primer Curs Assignatures obligatòries de primer semestre Història de l'Art del Pròxim Orient(6 cr.) Història de l'Art del Món Clàssic (6 cr.) Història de l'Art de l'Alta Edat Mitjana (6 cr.) Història de les Arts Escèniques I (6 cr.) Teoria de l'Art (6 cr.) Assignatures optatives de primer semestre 6 crèdits optatius de primer cicle	Primer Curs Assignatures obligatòries de segon semestre Història de l'Art de la Baixa Edat Mitjana (6 cr.) Història de l'Arts Escèniques II (6 cr.) Llenguatges Artístics (6 cr.) L'art de Roma i l'Antiguitat Tardana (6 cr.) Nous Corrents Artístics: segles XII-XIII (6 cr.) Història de l'Art del Renaixement (6 cr.)
Segon curs	
Assignatures obligatòries de primer o de segon semestre	
Tècniques Artístiques (6 cr.)	
Segon curs Assignatures obligatòries de primer semestre Classicisme i Manierisme al segle XVI (6 cr.) Història de l'Art de la Il·lustració al Simbolisme (6 cr.) Assignatures optatives de primer semestre 6 crèdits optatius de primer cicle	Segon Curs Assignatures obligatòries de segon semestre Història de l'Art Barroc (6 cr.) Conservació de Béns Culturals (6 cr.) Assignatures optatives de segon semestre 6 crèdits optatius de primer cicle
Segon Curs	
Assignatures obligatòries anuals (de primer i de segon semestre)	
Història de l'Art Català Antic i Medieval (12 crèdits) Història de l'Art Català Modern i Contemporani (12 crèdits) Història de l'Art des de les Primeres Avantguardes (12 crèdits)	
Assignatures de Segon cicle (48 crèdits obligatoris+72 crèdits optatius+30 cr. de lliure elecció)	
Tercer Curs Assignatures obligatòries de primer semestre Història de les idees estètiques fins a la Il·lustració (6 cr.) Història de la música fins al Classicisme (6 cr.) Assignatures optatives de primer semestre 18 crèdits optatius	Tercer Curs Assignatures obligatòries de segon semestre Història de les idees estètiques des de la Il·lustració (6 cr.) Història de la música des del Romanticisme (6 cr.) Assignatures optatives de segon semestre 18 crèdits optatius
Quart Curs Assignatures obligatòries de primer semestre Història del cinema i altres mitjans audiovisuals fins al 1930 (6 cr.) Les Fonts de la història de l'art d'època antiga i medieval (6 cr.) Assignatures optatives de primer semestre 18 crèdits optatius	Quart Curs Assignatures obligatòries de segon semestre Història del cinema i altres mitjans audiovisuals des del 1930 (6 cr.) Les Fonts de la història de l'art d'època moderna i contemporània (6 cr.) Assignatures optatives de segon semestre 18 crèdits optatius
Distribució de crèdits de lliure elecció	
Segon Cicle	
30 crèdits de lliure elecció	

PLA D'ESTUDIS DE 1992-1993

ESTRUCTURA DELS PLANS D'ESTUDIS DE L'ENSENYAMENT D'HISTÒRIA DE L'ART

El títol d'Història de l'Art és una Llicenciatura completa de primer i de segon cicle (BOE del 21-01-1993) i presenta l'estructura següent: 300 crèdits acadèmics (1 ca=10 hores lectives, teòriques o pràctiques), distribuïts en assignatures troncal o obligatòries (el 50%), assignatures optatives (el 30%) i crèdits de lliure elecció per a l'estudiant (20%).

La distribució de crèdits:

PLA VIGENT 1992-1993 (alumnes antics)

Cicle	Crèdits obligatoris	Crèdits optatius	Crèdits de Ll. elecció	TOTAL
I	102	24	24	150
II	48	66	36	150
TOTAL	150	90	60	300

Calendari d'extinció i d'aplicació dels plans d'estudi

Els plans d'estudi d'Història de l'Art s'extingeixen curs a curs i s'apliquen, també, curs a curs. El proper curs 2003-2004 s'aplica el pla reformat a tots els alumnes. La resta d'alumnes matriculats amb anterioritat al curs 2003-2004 i sempre que com a mínim tinguin matriculades totes les assignatures obligatòries de segon cicle i les optatives de Segon Cicle podran continuar, si així ho desitgen, amb el pla que començà el curs 1992-1993. **Es recorda que al propassat curs s'havia de matricular tot el 4t curs (obligatòries i totes les assignatures optatives de segon cicle) per a poder continuar amb el pla actual, doncs era el darrer any que es programava amb docència (resten dues convocatòries sense docència per a les obligatòries de 3r curs i 4**

convocatòries sense docència per a les obligatòries de 4t curs i les optatives de 2n cicle).

Els alumnes poden adaptar-se sempre que vulguin al nou pla, però, només es recomana l'adaptació a aquells alumnes que pensin interrompre els seus estudis o que prevegin trigar més de 2 anys en acabar el Segon Cicle. En tot cas i per a més aclariments s'aconsella parlar amb el Cap d'estudis d'Història de l'Art

Per facilitar que els alumnes del Pla de 1992 puguin acabar i a tall d'anticipar informació, us comunico que per a aquest proper curs 2003-2004 permetem la matrícula d'optatives de 2n cicle – **de manera totalment extraordinària** – a tots aquells alumnes que els hi quedi alguna assignatura optativa per matricular en cursos passats **sempre que estiguin al dia en la matrícula de totes les assignatures obligatòries**. Aquesta matrícula ha de permetre completar els crèdits optatius de 2n cicle i la lliure elecció.

Crèdits obligatoris

La distribució dels crèdits obligatoris entre les assignatures troncal i les obligatòries dels diferents cicles i cursos s'indica en el llistat que segueix. Al pla vigent, totes les assignatures són de 6 ca (llevat de dues de 2n curs, que tenen 9 ca).

Assignatures troncal i obligatòries

Cicle I

1r curs (48 ca). **Assignatures extingides (només a tall d'informació)**

Codi i Assignatura

119000 HISTÒRIA DE L'ART DEL PRÒXIM ORIENT

119001 HISTÒRIA DE L'ART DEL MÓN CLÀSSIC

119002 HISTÒRIA DE L'ART DE L'ALTA EDAT MITJANA

119003 HISTÒRIA DE L'ART DE LA BAIXA EDAT MITJANA

119004 TEORIA DE L'ART

119005 LLENGUATGES ARTÍSTICS

119020 HISTÒRIA DE LES ARTS ESCÈNIQUES I

119021 HISTÒRIA DE LES ARTS ESCÈNIQUES II

Cicle I

2n curs (54 ca). **Assignatures extingides (només a tall d'informació)**

Codi i Assignatura

119006 HISTÒRIA DE L'ART DEL RENAIXEMENT

119007 HISTÒRIA DE L'ART BARROC

119008 HISTÒRIA DE L'ART DES DE LA IL·LUSTRACIÓ AL SIMBOLISME

119009 HISTÒRIA DE L'ART DES DE LES PRIMERES AVANTGUARDES

119010 TÈCNiques ARTÍSTIQUES

119011 CONSERVACIÓ DELS BÉNS CULTURALS

119022 HISTORIA DE L'ART CATALÀ MEDIEVAL (9 ca)

119023 HISTÒRIA DE L'ART CATALÀ MODERN I CONTEMPORANI (9 ca)

Cicle II (48 ca)

Codi i Assignatures

3r Curs- Darrer curs sense docència

119012 HISTÒRIA DE LES IDEES ESTÈTIQUES FINS A LA IL·LUSTRACIÓ

119013 HISTÒRIA DE LES IDEES ESTÈTIQUES DES DE LA IL·LUSTRACIÓ

119014 HISTÒRIA DE LA MÚSICA FINS AL CLASSICISME

119015 HISTÒRIA DE LA MÚSICA DES DEL ROMANTICISME

Aquestes assignatures les podran matricular (fins un màxim de 2 convocatòries) aquells alumnes antics que, havent-les matriculat totes en cursos passats, encara en tenen una o varies suspeses o pendents de qualificació, i que no es volen adaptar al pla revisat. Al pla docent, tenen un temari específic que és indicatiu a efectes d'examen i que no és necessàriament coincident amb les assignatures de títol homònim del pla revisat.

4t Curs – Primer curs sense docència

119016 HISTÒRIA DEL CINEMA I ALTRES MITJANS ÀUDIOVISUALS FINS AL 1930

119017 HISTÒRIA DEL CINEMA I ALTRES MITJANS ÀUDIOVISUALS DES DEL 1930

119018 LES FONTS DE LA HISTÒRIA DE L'ART D'ÈPOCA ANTIGA I MEDIEVAL

119019 LES FONTS DE LA HISTÒRIA DE L'ART D'ÈPOCA MODERNA I CONTEMPORÀNIA

Aquestes assignatures les podran matricular (fins un màxim de 4 convocatòries o dos cursos) aquells alumnes antics que, havent-les matriculat totes en cursos passats, encara en tenen una o varies suspeses o pendents de qualificació, i que no es volen adaptar al pla revisat. Al pla docent, tenen un temari específic que és indicatiu a efectes d'examen i que no és necessàriament coincident amb les assignatures de títol homònim del pla revisat.

Crèdits optatius

Per tal de facilitar el disseny efectiu de l'itinerari curricular personal, l'ensenyament procura oferir el nombre màxim possible d'assignatures optatives –algunes en dos grups–, d'acord amb els recursos de força docent, encara que el nombre total de crèdits optatius que s'ofereix cada any variarà segons aquestes possibilitats docents.

La formació d'un llicenciat en Història de l'art exigeix uns coneixements sòlids de les matèries afins de l'ampli camp de les Humanitats. I per tant, és molt necessari que l'alumne es matriculi, com a crèdits optatius, d'assignatures que ofereix la Llicenciatura d'Història. Convé tenir present que, per al pla de 1992-93, totes les assignatures troncals o obligatòries de les Llicenciatures d'Història i de Geografia es comptabilitzen o es consideren optatives de la llicenciatura d'Història de l'Art. Les assignatures de la Llicenciatura de segon cicle d'Antropologia, en cas de ser escollides, són de lliure elecció.

Les assignatures que ofereixen les Llicenciatures de la Facultat de Geografia i Història, així com els seus horaris i continguts, es publiquen a les guies de l'estudiant corresponents. S'adjunta, però, en aquesta guia, un quadre amb el codi, el nom, l'horari i el professor, i també el pla docent, de les assignatures que són optatives d'Història de l'Art i que s'imparteixen com a obligatòries als ensenyaments d'Història i de Geografia (vegeu els annexos dels horaris i del pla docent) .

Totes les assignatures optatives que ofereix la Llicenciatura d'Història de l'Art tenen 6 crèdits acadèmics (ca).

Assignatures optatives del cicle I de la Llicenciatura d'Història de l'Art

Totes les assignatures optatives de primer cicle de l'ensenyament d'Història de l'Art estan extingides.

Assignatures optatives d'Història i de Geografia (amb docència)

És convenient que l'alumne es matriculi, com a assignatures optatives de primer cicle, d'algunes troncats de la Llicenciatura d'Història, d'acord amb el disseny curricular que decideixi, perquè els continguts són més generals i abastables, alhora que poden oferir uns coneixements essencials per estructurar els estudis de segon cicle. Es recorda que aquestes assignatures són amb docència.

Totes les assignatures obligatòries de l'ensenyament d'Història i de Geografia són optatives per al Pla de 1992-3 d'Història de l'Art. Aquestes assignatures valen indistintament per a I i II Cicle i no estan subjectes a cap matèria d'Història de l'Art. Des de la guia d'Història de l'Art recomanem les següents:

Ensenyament d'Història

- 118001 PREHISTÒRIA –12ca-
- 118000 HISTÒRIA ANTIGA –12 ca-
- 118002 HISTÒRIA MEDIEVAL UNIVERSAL –12 ca-
- 118003 HISTÒRIA MEDIEVAL D'ESPANYA –6 ca-
- 118004 HISTÒRIAMEDIEVAL DE CATALUNYA –6ca-
- 118010 ARQUEOLOGIA –9ca-
- 118005 HISTÒRIA MODERNA UNIVERSAL –12ca-
- 118006 HISTÒRIA MODERNA D'ESPANYA –6ca-
- 118007 HISTÒRIA MODERNA DE CATALUNYA –6ca-
- 118008 HISTÒRIA CONTEMPORÀNIA UNIVERSAL –12ca-
- 118009 Hª CONTEMPORÀNIA D'ESPANYA I CATALUNYA –12 ca-
- 118011 EL MÓN ACTUAL –12ca-
- 118013 MÈTODES I TÈCNiques D'INVESTIGACIÓ HISTÒRICA. –9ca-
- 118015 TENDÈNCIES HISTORIOGRÀFIQUES ACTUALS –9ca-

Avis: en cas de cursar assignatures optatives de 9 crèdits és recomanable fer-ho per parelles d'assignatures, per tal de sumar 18 ca (múltiple de 6 ca) i no sobrepassar així els 90 crèdits optatius preceptius o quedar-se curt.

Ensenyament de Geografia

- 217000 CLIMATOLOGIA –6ca-
- 217011 TÈCNiques D'ANÀLISI QUANTITATIVA I –6ca-
- 217012 INTRODUCCIÓ A L'ANÀLISI GEOGRÀFICA REGIONAL –6ca-
- 217013 GEOGRAFIA DE CATALUNYA –6ca-
- 217007 GEOGRAFIA D'ESPANYA –12ca-
- 217008 GEOGRAFIA D'EUROPA –12ca-
- 217004 GEOGRAFIA HUMANA –12ca-
- 217005 GEOGRAFIA DE LA POBLACIÓ –6ca-
- 217009 CARTOGRAFIA GENERAL –6ca-
- 217010 CARTOGRAFIA TEMÀTICA –6ca-

Assignatures optatives del cicle II sense docència (només pel pla de 1992-1993)

El nombre d'assignatures optatives és molt més alt que durant el primer cicle, perquè també és molt superior el nombre de crèdits optatius previstos en el pla d'estudis, i molt més baix el nombre de crèdits obligatoris. Cal insistir en la conveniència de dedicar un nombre de crèdits optatius per cursar assignatures troncal de la llicenciatura d'Història per tal de completar i matisar la pròpia formació. Recordem que les assignatures troncal de les llicenciatures d'Història i de Geografia són optatives per als estudiants d'Història de l'Art.

No es poden superar els límits (indicats entre parèntesi) màxims de cada matèria com a crèdits optatius. Si se superen, es comptabilitzaran com a crèdits de lliure elecció.

Aquestes assignatures es programen sense docència per primer cop i les podran matricular (fins un màxim de 4 convocatòries o dos cursos) aquells alumnes antics que, havent-les matriculat totes en cursos passats, encara en tenen una o varies suspeses o pendents de qualificació, i que no es volen adaptar al pla revisat. Excepcionalment, per al proper curs podran també matricular-les els alumnes que tinguin matriculades totes les assignatures obligatòries de 2n cicle. Al pla docent, tenen un temari específic que és indicatiu a efectes d'examen i que no és necessàriament coincident amb les assignatures de títol homònim del pla revisat.

Matèria optativa: Les Arts en el Món Antic (18 ca com a màxim):

Codi i Assignatura

119084 PINTURA I MOSAIC EN ÈPOCA HEL·LENÍSTICA I ROMANA -6ca-

Matèria optativa: Les Arts en el Món Medieval (36 ca com a màxim):

Codi i Assignatura

119063 ART BIZANTÍ MEDIEVAL - 6 ca-

119068 PALEOGRAFIA MEDIEVAL -6 ca- (dos grups)

119092 PINTURA I IL·LUSTRACIÓ DE MANUSCRITS EN TEMPS DEL ROMÀNIC -6ca-

119116 ART ROMÀNIC HISPÀNIC. SEGLES XI-XII -6ca-
6ca-

119126 ART GÒTIC HISPÀNIC - 6ca-

119127 ELS ESPAIS SAGRATS MEDIEVALS: ÚS I FUNCIÓ -6ca-

119135 LA PINTURA CATALANA DEL GÒTIC: HISTÒRIA I DEBAT -6ca-

Matèria optativa: Les Arts en el Món Modern (24 ca com a màxim):

Codi i Assignatura

119047 L'ART DEL S. XVIII - 6 ca-

119069 PALEOGRAFIA MODERNA -6ca-

119071 EL GRAVAT A L'ÈPOCA MODERNA -6 ca-

119072 URBANISME: DE LA CIUTAT IDEAL ALS EIXAMPLES -
6ca-

119087 PINTURA ESPANYOLA DEL SEGLE D'OR -6 ca- (dos grups)

119102 ESCULTURA ESPANYOLA DEL RENAIXEMENT FINS AL REALISME -6 ca-

119118 PINTURA MANIERISTA -6ca-

119119 ART DEL RENAIXEMENT A ESPANYA -6ca-

119139 CICLES MURALS DEL RENAIXEMENT -6ca-

Matèria optativa: Les Arts en el Món Contemporani (24 ca com a màxim):

Codi i Assignatura

119073 GOYA I EL SEU ENTORN -6ca-

119097 EL SIMBOLISME I L'ESTETICISME -6 ca-

119136 BARCELONA 1900 -6ca-

119138 L'ART DE LA POSTMODERNITAT - 6 ca-

Matèria optativa: Teoria i Estètica de les Arts (30 ca com a màxim):

Codi i Assignatura

119052 SOCIOLOGIA DE L'ART -6 ca-

119053 CRÍTICA D'ART -6 ca-

119054 FILOSOFIA CONTEMPORÀNIA DE L'ART -6 ca-

119055 ESTÈTICA DE LA MÚSICA -6 ca-

119128 ART, LITERATURA I PENSAMENT ENTRE 1871 I 1945 -6 ca-

Matèria optativa: Arts de l'Espectacle (18 ca com a màxim):

Codi i Assignatura

119059 HISTÒRIA DEL TEATRE CATALÀ -6ca-

119060 HISTÒRIA DEL CINEMA CATALÀ -6ca-

119090 LA VIDEOCREACIÓ A CATALUNYA -6 ca-

119123 L'ESCENOGRAFIA I L'ESPAI ESCÈNIC AL S. XX -6ca-

119124 MOZART -6ca-

119129 LA REVOLUCIÓ MUSICAL WAGNERIANA -6 ca-

119130 HISTÒRIA DE LA MÚSICA ROCK -6 ca-

119131 TENDÈNCIES DEL CINEMA CONTEMPORANI -6 ca-

119137 LES NOVES GENERACIONS TEATRALS A L'ESTAT ESPANYOL -6ca-

119138 HISTÒRIA DEL JAZZ -6ca- (dos grups)

Crèdits de lliure elecció

Els crèdits de lliure elecció (el 20% del conjunt dels 300 ca de la Llicenciatura d'Història de l'Art) són, conjuntament amb els crèdits optatius, aquells que defineixen el perfil de l'itinerari curricular de cada estudiant.

Al pla vigent de 1992-1993, els crèdits de lliure elecció es comptabilitzen com de primer cicle (24ca) o segon cicle (36ca), un cop acabats els estudis de Llicenciatura. Es per això que l'alumne es pot matricular d'aquests crèdits (oferta d'assignatures de lliure elecció) o demanar-ne el reconeixement (reconeixement de cursos i activitats específics reconeguts per la UB) durant els estudis de la Llicenciatura. Es recomana que es reservi un nombre alt de crèdits de lliure elecció per als darrers anys dels estudis per tal d'aprofitar

correctament les possibilitats que ofereix la Universitat i altres Institucions per definir millor el perfil curricular.

Es recomana que la meitat dels crèdits de lliure elecció (30 per als alumnes del Pla de 1992) es realitzin fora de la llicenciatura pròpia.

Els crèdits de lliure elecció es poden aconseguir i formalitzar de diferents maneres:

*Matriculant-se d'assignatures **optatives** de les Llicenciatures impartides a la Facultat de Geografia i Història (Història, Geografia, Antropologia). Primer s'ha de realitzar la preinscripció per Internet (<http://www.ub.es/acad/lliure/assignatures/menuass.htm>) i un cop adjudicada la plaça s'ha de formalitzar la matrícula.

*Matriculant-se d'assignatures d'altres Ensenyaments de la Universitat de Barcelona. Recomanem que preferentment siguin de les Llicenciatures de Filosofia, Filologia i Belles Arts. Cal tenir present que per matricular-se d'assignatures impartides en altres centres diferents de la Facultat de Geografia i Història cal comprovar l'oferta publicada per la Universitat de Barcelona. No totes les assignatures que ofereixen els ensenyaments tenen places per a lliure elecció i, en tot cas, el seu nombre és molt reduït.

*La Universitat de Barcelona ofereix unes assignatures al conjunt dels Ensenyaments específicament pensades per cursar-se com a assignatures de lliure elecció. Cal consultar l'oferta de la Universitat de Barcelona, que varia cada curs acadèmic i que es publica per semestres (<http://www.ub.es/acad/noracad/lliure>). D'entre aquestes, les que ofereix la Facultat es poden consultar a l'**Annex** d'aquesta guia.

*Matriculant-se o inscrivint-se en els cursets o cicles que ofereixen la pròpia UB o diferents institucions amb les quals la Universitat té convenis establerts: Escola oficial d'Idiomes, Escoles d'Estiu... Amb el certificat corresponent la secretaria de la Facultat reconeix el valor en crèdits de lliure elecció segons està establert per la UB o en el conveni respectiu, en el moment de la matrícula del curs següent. Si un estudiant s'ha matriculat en el darrer curs de tots els crèdits

que li resten per finalitzar els estudis, els cursets, cicles, jornades... en les quals s'inscrigui no es podran convalidar després perquè no hi haurà ocasió de fer-ho.

***Dins dels límits previstos, els crèdits optatius obtinguts per l'estudiant que superin el nombre previst en el Pla d'Estudis de la Llicenciatura d'Història de l'Art (24ca en el Cicle I i 66 ca en el Cicle), i/o les limitacions de cadascuna de les matèries optatives, seran comptabilitzats també com de lliure elecció. Altrament, el crèdits sobrants no seran útils per a l'obtenció de la titulació.**

Per a més informació es pot consultar l'apartat corresponent de la part general d'aquesta guia, i en el web <http://www.ub.es/acad/noracad/lliure> .

AVÍS ALS ALUMNES AMB ASSIGNATURES PENDENTS Aquells alumnes que hagin de matricular assignatures sense docència tenen consignats els grups amb el professor/a i els horaris i l'aula on es faran els exàmens. També tenen un pla docent específic orientatiu per tal de preparar l'assignatura. Malgrat això, es recomana molt especialment que els estudiants parlin amb el professor o professora responsable del grup, qui els orientarà sobre com preparar l'assignatura i, fins i tot, sobre la possibilitat d'assistir a determinades classes del grup de pla reformat amb continguts equivalents als de l'assignatura sense docència

HORARIS I EXÀMENS

CALENDARI ESCOLAR DEL CURS 2003-2004

INICI DEL CURS	El 22 de setembre de 2003
Docència del 1r semestre:	Del 22-09-02 al 19-12-02 ambdós inclosos
Exàmens del 1r semestre:	Del 08-01-04 al 03-02-04 ambdós inclosos
Docència del 2n semestre:	Del 09-02-04 al 25-05-04 ambdós inclosos
Exàmens del 2n semestre:	De l'01-06-04 al 23-06-04 ambdós inclosos
Segona convocatòria d'exàmens dels dos semestres:	Del 02-09-04 al 13-09-04 ambdós inclosos

NOTA: AQUEST CALENDARI NO COINCIDEIX TOTALMENT AMB EL CALENDARI GENERAL DE LA UNIVERSITAT. TANMATEIX MANTÉ LA MATEIXA DURADA QUE LA RESTA DE LES FACULTATS DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

CALENDARI DE VACANCES

Nadal:	Del 20 de desembre de 2003 al 7 de gener de 2004
Setmana Santa:	Del 5 al 12 d'abril de 2004

DIES FESTIUS

24 de setembre

12 d'octubre

1 de novembre

6 de desembre

8 de desembre

28 de gener

1 de maig

24 de juny

A més:

- Patrons de les localitats: els que corresponguin
- Els que assenyali la Generalitat de Catalunya

Festes patronals

Són dies d'activitat acadèmica normal. Ara bé, les facultats i escoles universitàries, si ho desitgen, poden organitzar activitats de caràcter lúdic o de convivència.

Universitat de Barcelona	8 de desembre
Facultat de Geografia i Història	26 d'abril
Facultat de Belles Arts i Facultat de Filosofia	23 d'abril
Facultats de Ciències	15 de novembre
Facultat de Dret	7 de gener
Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales	5 d'abril
Facultat de Farmàcia	8 de desembre
Facultat de Medicina	18 d'octubre
Facultat d'Odontologia	9 de febrer
Facultat de Psicologia	24 de febrer
EU d'Estudis Empresariales	4 d'octubre
EU de Formació del Professorat	27 de novembre
EU d'Infermeria	12 de maig

DURADA DE LES ASSIGNATURES

A	anual
Q1	primer quadrimestre
Q2	segon quadrimestre
1/2 Q1	1a meitat del primer quadrimestre
2/2 Q1	2a meitat del primer quadrimestre
1/2 Q2	1a meitat del segon quadrimestre
2/2Q2	2a meitat del segon quadrimestre

ES RECORDA A TOTS ELS ESTUDIANTS QUE LES ASSIGNATURES OBLIGATÒRIES DE PRIMER CICLE HAN DE MATRICULAR-SE TOTES AL MATEIX GRUP

PLA 2000

Codi

Assignatura

Examen Conv. 1

Examen Conv. 2

Llengua

219000	HISTÒRIA DE L'ART DEL PRÒXIM ORIENT - 6 CRÈDITS											
<i>Professor</i>	José Pitarch, Antoni	<i>Grup</i>	A1	<i>Dies</i>		<i>Hores</i>		<i>Aules</i>		8 de gener	2 de setembre	Català
		<i>Durada</i>	Q1		dl/dm		08.00-09.30		A7	09.00-11.00	09.00-11.00	
219001	HISTÒRIA DE L'ART DEL MÓN CLÀSSIC - 6 CRÈDITS											
<i>Professor</i>	José Pitarch, Antoni	<i>Grup</i>	A1	<i>Dies</i>		<i>Hores</i>		<i>Aules</i>		20 de gener	2 de setembre	Català
		<i>Durada</i>	Q1		dl/dm		11.00-12.30		A7	12.00-14.00	12.00-14.00	
219002	HISTÒRIA DE L'ART DE L'ALTA EDAT MITJANA - 6 CRÈDITS											
<i>Professor</i>	Mancho Suárez, Carles	<i>Grup</i>	A1	<i>Dies</i>		<i>Hores</i>		<i>Aules</i>		3 de juny	9 de setembre	Català
		<i>Durada</i>	Q2		dj/dv		08.00-09.30		A6	09.00-11.00	09.00-11.00	
219003	HISTÒRIA DE L'ART DE LA BAIXA EDAT MITJANA - 6 CRÈDITS											
<i>Professor</i>	Domenge Mesquida, Joan	<i>Grup</i>	A1	<i>Dies</i>		<i>Hores</i>		<i>Aules</i>		10 de juny	13 de setembre	Català
		<i>Durada</i>	Q2		dj/dv		09.30-11.00		A6	09.00-11.00	09.00-11.00	
219004	TEORIA DE L'ART - 6 CRÈDITS											
<i>Professor</i>	Furió Gall, Vicenç	<i>Grup</i>	A1	<i>Dies</i>		<i>Hores</i>		<i>Aules</i>		22 de gener	3 de setembre	Català
		<i>Durada</i>	Q1		dj/dv		11.00-12.30		A8	12.00-14.00	12.00-14.00	

Codi	Assignatura				Examen Conv. 1	Examen Conv. 2	Llengua
219005	LLENGUATGES ARTÍSTICS - 6 CRÈDITS						
Professor	Fontcuberta Famadas, Cristina	Grup	A1	Dies	Hores	Aules	
		Durada	Q2	dl/dm	09.30-11.00	A12	
							8 de juny
							09.00-11.00
							10 de setembre
							09.00-11.00
							Català
219006	HISTÒRIA DE L'ART DEL RENAIXEMENT - 6 CRÈDITS						
Professor	Canalda Llobet, Sílvia	Grup	A1	Dies	Hores	Aules	
		Durada	Q2	dj/dv	11.00-12.30	A6	
							18 de juny
							12.00-14.00
							9 de setembre
							12.00-14.00
							Català
219012	HISTÒRIA DE LES ARTS ESCÈNIQUES I - 6 CRÈDITS						
Professor	Ciurans Peralta, Enric	Grup	A1	Dies	Hores	Aules	
		Durada	Q1	dj/dv	09.30-11.00	A13	
							16 de gener
							09.00-11.00
							7 de setembre
							09.00-11.00
							Català
219013	HISTÒRIA DE LES ARTS ESCÈNIQUES II - 6 CRÈDITS						
Professor	Salvat, Ricard	Grup	A1	Dies	Hores	Aules	
		Durada	Q2	dl/dm	11.00-12.30	A13	
							14 de juny
							12.00-14.00
							8 de setembre
							12.00-14.00
							Català
219016	L'ART DE ROMA I L'ANTIGUITAT TARDANA - 6 CRÈDITS						
Professor	Mancho Suárez, Carles	Grup	A1	Dies	Hores	Aules	
		Durada	Q2	dl/dm	08.00-09.30	A7	
							1 de juny
							09.00-11.00
							8 de setembre
							09.00-11.00
							Català

Codi	Assignatura			Examen Conv. 1	Examen Conv. 2	Llengua
219017	NOUS CORRENTS ARTÍSTICS: SEGLES XII-XIII - 6 CRÈDITS					
Professor	Beseran Ramon, Pere	Grup	A1	Dies	Hores	Aules
		Durada	Q1	dl/dm	09.30-11.00	A6
						14 de gener
						09.00-11.00
						6 de setembre
						09.00-11.00
						Català
219000	HISTÒRIA DE L'ART DEL PRÒXIM ORIENT - 6 CRÈDITS					
Professor	Español Bertran, Francesca	Grup	B1	Dies	Hores	Aules
		Durada	Q1	dj/dv	08.00-09.30	A10
						12 de gener
						09.00-11.00
						3 de setembre
						09.00-11.00
						Català
219001	HISTÒRIA DE L'ART AL MÓN CLÀSSIC - 6 CRÈDITS					
Professor	Guàrdia Pons, Milagros	Grup	B1	Dies	Hores	Aules
		Durada	Q1	dl/dm	08.00-09.30	A10
						8 de gener
						09.00-11.00
						2 de setembre
						09.00-11.00
						Català
219002	HISTÒRIA DE L'ART DE L'ALTA EDAT MITJANA - 6 CRÈDITS					
Professor	Vicens Soler, Ma Teresa	Grup	B1	Dies	Hores	Aules
		Durada	Q2	dl/dm	08.00-09.30	A6
						1 de juny
						09.00-11.00
						8 de setembre
						09.00-11.00
						Català
219003	HISTÒRIA DE L'ART DE LA BAIXA EDAT MITJANA - 6 CRÈDITS					
Professor	Terés Tomàs, Ma Rosa	Grup	B1	Dies	Hores	Aules
		Durada	Q2	dj/dv	08.00-09.30	A10
						3 de juny
						09.00-11.00
						9 de setembre
						09.00-11.00
						Català

Codl

Assignatura

Examen Conv. 1

Examen Conv. 2

Llengua

219004	TEORIA DE L'ART - 6 CRÈDITS												
Professor	Casals Navas, Josep	Grup	B1	Dies		Hores		Aules		20 de gener	2 de setembre		Català
		Durada	Q1		dl/dm		11.00-12.30		A8	12.00-14.00	12.00-14.00		
219005	LLENGUATGES ARTÍSTICS - 6 CRÈDITS												
Professor	Furió Galí, Vicenç	Grup	B1	Dies		Hores		Aules		14 de juny	8 de setembre		Català
		Durada	Q2		d/dm		11.00-12.30		A6	12.00-14.00	12.00-14.00		
219006	HISTÒRIA DE L'ART DEL RENAIXEMENT - 6 CRÈDITS												
Professor	Narváez Cases, Carme	Grup	B1	Dies		Hores		Aules		8 de juny	10 de setembre		Català
		Durada	Q2		d/dm		09.30-11.00		A10	09.00-11.00	09.00-11.00		
219012	HISTÒRIA DE LES ARTS ESCÈNIQUES I - 6 CRÈDITS												
Professor	Ciurans Peralta, Enric	Grup	B1	Dies		Hores		Aules		22 de gener	3 de setembre		Català
		Durada	Q1		dj/dv		11.00-12.30		A13	12.00-14.00	12.00-14.00		
219013	HISTÒRIA DE LES ARTS ESCÈNIQUES II - 6 CRÈDITS												
Professor	Salvat, Ricard	Grup	B1	Dies		Hores		Aules		18 de juny	9 de setembre		Català
		Durada	Q2		dj/dv		11.00-12.30		A13	12.00-14.00	12.00-14.00		

Codi	Assignatura	Examen Conv. 1	Examen Conv. 2	Llengua
219016	L'ART DE ROMA I L'ANTIGUITAT TARDANA - 6 CRÈDITS	23 de juny	13 de setembre	Català
Professor	Conejo Da Pena, Antoni	12.00-14.00	12.00-14.00	
Grup	B1	Dies	Hores	Aules
Durada	Q2	dj/dv	12.30-14.00	A6
219017	NOUS CORRENTS ARTÍSTICS: SEGLES XII-XIII - 6 CRÈDITS	16 de gener	7 de setembre	Català
Professor	Vicens Soler, Ma Teresa	09.00-11.00	09.00-11.00	
Grup	B1	Dies	Hores	Aules
Durada	Q1	dj/dv	09.30-11.00	A12
219000	HISTÒRIA DE L'ART DEL PRÒXIM ORIENT - 6 CRÈDITS	16 de gener	7 de setembre	Català
Professor	Español Bertran, Francesca	16.00-18.00	16.00-18.00	
Grup	C1	Dies	Hores	Aules
Durada	Q1	dj/dv	17.00-18.30	A6
219001	HISTÒRIA DE L'ART AL MÓN CLÀSSIC - 6 CRÈDITS	14 de gener	6 de setembre	Català
Professor	Guàrdia Pons, Milagros	16.00-18.00	16.00-18.00	
Grup	C1	Dies	Hores	Aules
Durada	Q1	dl/dm	17.00-18.30	A6
219002	HISTÒRIA DE L'ART DE L'ALTA EDAT MITJANA - 6 CRÈDITS	3 de juny	9 de setembre	Català
Professor	Mancho Suárez, Carles	16.00-18.00	16.00-18.00	
Grup	C1	Dies	Hores	Aules
Durada	Q2	dj/dv	15.30-17.00	A10

Codi

Assignatura

Examen Conv. 1

Examen Conv. 2

Llengua

219003	HISTÒRIA DE L'ART DE LA BAIXA EDAT MITJANA - 6 CRÈDITS										
Professor	Domenge Mesquida, Joan	Grup	C1	Dies	Hores	Aules	10 de juny	13 de setembre			Català
		Durada	Q2	dj/dv	17.00-18.30	A6	16.00-18.00	16.00-18.00			
219004	TEORIA DE L'ART - 6 CRÈDITS										
Professor	Furió Gall, Vicenç	Grup	C1	Dies	Hores	Aules	22 de gener	3 de setembre			Català
		Durada	Q1	dj/dv	18.30-20.00	A6	19.00-21.00	19.00-21.00			
219005	LLENGUATGES ARTÍSTICS - 6 CRÈDITS										
Professor	Fontcuberta Famadas, Cristina	Grup	C1	Dies	Hores	Aules	14 de juny	8 de setembre			Català
		Durada	Q2	dl/dm	18.30-20.00	A8	19.00-21.00	19.00-21.00			
219006	HISTÒRIA DE L'ART DEL RENAISSAMENT - 6 CRÈDITS										
Professor	Narváez Cases, Carme	Grup	C1	Dies	Hores	Aules	8 de juny	10 de setembre			Català
		Durada	Q2	dl/dm	17.00-18.30	A7	16.00-18.00	16.00-18.00			
219012	HISTÒRIA DE LES ARTS ESCÈNIQUES I - 6 CRÈDITS										
Professor	Ciurans Peralta, Enric	Grup	C1	Dies	Hores	Aules	29 de gener	7 de setembre			Català
		Durada	Q1	dj/dv	20.00-21.30	A13	19.00-21.00	19.00-21.00			

Codi	Assignatura			Examen Conv. 1	Examen Conv. 2	Llengua
219013	HISTÒRIA DE LES ARTS ESCÈNIQUES II - 6 CRÈDITS					
Professor	Salvat, Ricard	Grup	C1	Dies	Hores	Aules
		Durada	Q2	dj/dv	18.30-20.00	A13
						18 de juny
						9 de setembre
						19.00-21.00
						19.00-21.00
						Català
219016	L'ART DE ROMA I L'ANTIGUITAT TARDANA - 6 CRÈDITS					
Professor	Conejo Da Pena, Antoni	Grup	C1	Dies	Hores	Aules
		Durada	Q2	dj/dv	20.00-21.30	A10
						23 de juny
						13 de setembre
						19.00-21.00
						19.00-21.00
						Català
219017	NOUS CORRENTS ARTÍSTICS: SEGLES XII-XIII - 6 CRÈDITS					
Professor	Beséran Ramon, Pere	Grup	C1	Dies	Hores	Aules
		Durada	Q1	dI/dm	18.30-20.00	A7
						20 de gener
						2 de setembre
						19.00-21.00
						19.00-21.00
						Català

Codi

Assignatura

Examen Conv. 1

Examen Conv. 2

Llengua

219007	HISTÒRIA DE L'ART BARROC - 6 CRÈDITS									
Professor	Triadó Tur, Joan Ramon	Grup	A1	Dies	Hores	Aules	1 de juny	8 de setembre	Català	
		Durada	Q2	d/dm	08.00-09.30	A10	09.00-11.00	09.00-11.00		

219007	HISTÒRIA DE L'ART BARROC - 6 CRÈDITS									
Professor	Socías Batet, Immaculada	Grup	B1	Dies	Hores	Aules	14 de juny	8 de setembre	Català	
		Durada	Q2	d/dm	11.00-12.30	A7	12.00-14.00	12.00-14.00		

219007	HISTÒRIA DE L'ART BARROC - 6 CRÈDITS									
Professor	Subirana Rebull, Rosa Ma	Grup	C1	Dies	Hores	Aules	18 de juny	9 de setembre	Català	
		Durada	Q2	dj/dv	18.30-20.00	A10	19.00-21.00	19.00-21.00		

219008	HISTÒRIA DE L'ART DE LA IL·LUSTRACIÓ AL SIMBOLISME - 6 CRÈDITS									
Professor	Coll Mirabent, Isabel	Grup	A1	Dies	Hores	Aules	22 de gener	3 de setembre	Català	
		Durada	Q1	dj/dv	11.00-12.30	A7	12.00-14.00	12.00-14.00		

219008	HISTÒRIA DE L'ART DE LA IL·LUSTRACIÓ AL SIMBOLISME - 6 CRÈDITS									
Professor	Molet Petit, Joan	Grup	B1	Dies	Hores	Aules	20 de gener	2 de setembre	Català	
		Durada	Q1	d/dm	11.00-12.30	A6	12.00-14.00	12.00-14.00		

Codi	Assignatura	Examen Conv. 1	Examen Conv. 2	Liengua
219008	HISTÒRIA DE L'ART DE LA IL·LUSTRACIÓ AL SIMBOLISME - 6 CRÈDITS	22 de gener	3 de setembre	Català
Professor	Coll Mirabent, Isabel	19.00-21.00	19.00-21.00	
Grup	C1			
Durada	Q1			
Dies	dj/dv			
Hores	18.30-20.00			
Aules	A10			
219009	Hª DE L'ART DES DE LES PRIMERES AVANTGUARDES - 12 CRÈDITS	14 de juny	8 de setembre	Castellà
Professor	Cirlot, Lourdes	12.00-14.00	12.00-14.00	
Grup	A1			
Durada	A			
Dies	dl/dm			
Hores	11.00-12.30			
Aules	A10			
219009	Hª DE L'ART DES DE LES PRIMERES AVANTGUARDES - 12 CRÈDITS	8 de juny	10 de setembre	Català
Professor	Suárez Serrano, Alicia	09.00-11.00	09.00-11.00	
Grup	B1			
Durada	A			
Dies	dl/dm			
Hores	09.30-11.00			
Aules	A8			
219009	Hª DE L'ART DES DE LES PRIMERES AVANTGUARDES - 12 CRÈDITS	21 de juny	10 de setembre	Català
Professor	Julián González, Immaculada	19.00-21.00	19.00-21.00	
Grup	C1			
Durada	A			
Dies	dl/dm			
Hores	20.00-21.30			
Aules	A13			
219010	TÈCNiques ARTÍSTIQUES - 6 CRÈDITS	8 de gener	2 de setembre	Català
Professor	Piñol Bastidas, Roser	09.00-11.00	09.00-11.00	
Grup	A1			
Durada	Q1			
Dies	dI/dm			
Hores	08.00-09.30			
Aules	Taller			

Codi	Assignatura			Examen Conv. 1	Examen Conv. 2	Llengua
219010	TÈCNiques ARTÍSTIQUES - 6 CRÈDITS					
Professor	Creixell Cabeza, Rosa Maria	Grup	A2	Dies	Hores	Aules
		Durada	Q2	d/l/dm	08.00-09.30	Taller
						1 de juny
						09.00-11.00
						8 de setembre
						09.00-11.00
						Català
219010	TÈCNiques ARTÍSTIQUES - 6 CRÈDITS					
Professor	Piñol Bastidas, Roser	Grup	B1	Dies	Hores	Aules
		Durada	Q1	dj/dv	08.00-09.30	Taller
						12 de gener
						09.00-11.00
						3 de setembre
						09.00-11.00
						Català
219010	TÈCNiques ARTÍSTIQUES - 6 CRÈDITS					
Professor	Piñol Bastidas, Roser	Grup	C1	Dies	Hores	Aules
		Durada	Q1	dj/dv	20.00-21.30	Taller
						29 de gener
						19.00-21.00
						7 de setembre
						19.00-21.00
						Català
219010	TÈCNiques ARTÍSTIQUES - 6 CRÈDITS					
Professor	Creixell Cabeza, Rosa Maria	Grup	C2	Dies	Hores	Aules
		Durada	Q2	dj/dv	20.00-21.30	Taller
						23 de juny
						19.00-21.00
						13 de setembre
						19.00-21.00
						Català
219011	CONSERVACIÓ DELS BÉNS CULTURALS - 6 CRÈDITS					
Professor	Piñol Bastidas, Roser	Grup	A1	Dies	Hores	Aules
		Durada	Q2	dj/dv	09.30-11.00	A7
						10 de juny
						09.00-11.00
						13 de setembre
						09.00-11.00
						Català

Codi	Assignatura			Examen Conv. 1	Examen Conv. 2	Llengua			
219011	CONSERVACIÓ DELS BÉNS CULTURALS - 6 CRÈDITS	Grup	B1	Dies	Hores	Aules	8 de gener	2 de setembre	Català
Professor	Beseran Ramon, Pere	Durada	Q1	dI/dm	08.00-09.30	A6	09.00-11.00	09.00-11.00	
219011	CONSERVACIÓ DELS BÉNS CULTURALS - 6 CRÈDITS	Grup	C1	Dies	Hores	Aules	14 de juny	8 de setembre	Català
Professor	Creixell Cabezas, Rosa Maria	Durada	Q2	dI/dm	18.30-20.00	A6	19.00-21.00	19.00-21.00	
219014	HISTÒRIA DE L'ART CATALÀ MEDIEVAL - 12 CRÈDITS	Grup	A1	Dies	Hores	Aules	8 de juny	10 de setembre	Català
Professor	Dalmases Balañà, Núria De	Durada	A	dI/dm	09.30-11.00	A7	09.00-11.00	09.00-11.00	
219014	HISTÒRIA DE L'ART CATALÀ MEDIEVAL - 12 CRÈDITS	Grup	B1	Dies	Hores	Aules	18 de juny	9 de setembre	Català
Professor	Terés Tomàs, Ma Rosa	Durada	A	dI/dv	11.00-12.30	A10	12.00-14.00	12.00-14.00	
219014	HISTÒRIA DE L'ART CATALÀ MEDIEVAL - 12 CRÈDITS	Grup	C1	Dies	Hores	Aules	8 de juny	10 de setembre	Català
Professor	Dalmases Balañà, Núria De	Durada	A	dI/dm	17.00-18.30	A10	16.00-18.00	16.00-18.00	

Codi	Assignatura			Examen Conv. 1	Examen Conv. 2	Llengua
219015	HISTÒRIA DE L'ART CATALÀ MODERN I CONTEMPORANI - 12 CRÈDITS			10 de juny	13 de setembre	Català
Professor	Subirana Rebull, Rosa Ma Molet Petit, Joan	Grup	A1	Dies	Hores	Aules
		Durada	A	dj/dv	09.30-11.00	A10
				09.00-11.00	09.00-11.00	
219015	HISTÒRIA DE L'ART CATALÀ MODERN I CONTEMPORANI - 12 CRÈDITS			3 de juny	9 de setembre	Català
Professor	Narváez Cases, Carme Freixa Serra, Mireia	Grup	B1	Dies	Hores	Aules
		Durada	A	dj/dv	08.00-09.30	A7
				09.00-11.00	09.00-11.00	
219015	HISTÒRIA DE L'ART CATALÀ MODERN I CONTEMPORANI - 12 CRÈDITS			10 de juny	13 de setembre	Català
Professor	Subirana Rebull, Rosa Ma Freixa Serra, Mireia	Grup	C1	Dies	Hores	Aules
		Durada	A	dj/dv	17.00-18.30	A10
				16.00-18.00	16.00-18.00	
219018	CLASSICISME I MANIERISME AL SEGLE XVI - 6 CRÈDITS			26 de gener	6 de setembre	Català
Professor	Muñoz Corbalán, Juan Miguel	Grup	A1	Dies	Hores	Aules
		Durada	Q1	dI/dm	12.30-14.00	A6
				12.00-14.00	12.00-14.00	
219018	CLÀSSICISME I MANIERISME AL SEGLE XVI - 6 CRÈDITS			16 de gener	7 de setembre	Català
Professor	Sureda Pons, Joan	Grup	B1	Dies	Hores	Aules
		Durada	Q1	dj/dv	09.30-11.00	A6
				09.00-11.00	09.00-11.00	

Codi Assignatura Examen Conv. 1 Examen Conv. 2 Llengua

219018	CLASSICISME I MANIERISME AL SEGLE XVI - 6 CRÈDITS								
<i>Professor</i>	Sureda Pòns, Joan	<i>Grup</i>	C1	<i>Dies</i>	dl/dm	<i>Hores</i>	18.30-20.00	<i>Aules</i>	A10
		<i>Durada</i>	Q1						
								20 de gener	2 de setembre
								19.00-21.00	19.00-21.00
									Català

Codi	Assignatura			Examen Conv. 1	Examen Conv. 2	Llengua
219019	Hª DE LES IDEES ESTÈTIQUES FINS A LA IL·LUSTRACIÓ - 6 CRÈDITS					
Professor	Salabert Solé, Pere	Grup	A1	Dies	Hores	Aules
		Durada	Q1	dj/dv	12.30-14.00	A8
						29 de gener
						12.00-14.00
						7 de setembre
						12.00-14.00
						Català
219019	Hª DE LES IDEES ESTÈTIQUES FINS A LA IL·LUSTRACIÓ - 6 CRÈDITS					
Professor	Menéndez Varela, Jose Luis	Grup	B1	Dies	Hores	Aules
		Durada	Q1	dj/dv	09.30-11.00	A8
						16 de gener
						09.00-11.00
						7 de setembre
						09.00-11.00
						Castellà
219019	Hª DE LES IDEES ESTÈTIQUES FINS A LA IL·LUSTRACIÓ - 6 CRÈDITS					
Professor	Salabert Solé, Pere	Grup	C1	Dies	Hores	Aules
		Durada	Q1	dj/dv	18.30-20.00	A8
						22 de gener
						19.00-21.00
						3 de setembre
						19.00-21.00
						Català
219020	Hª DE LES IDEES ESTÈTIQUES DES DE LA IL·LUSTRACIÓ - 6 CRÈDITS					
Professor	Salabert Solé, Pere	Grup	A1	Dies	Hores	Aules
		Durada	Q2	dj/dv	12.30-14.00	A8
						23 de juny
						12.00-14.00
						13 de setembre
						12.00-14.00
						Català
219020	Hª DE LES IDEES ESTÈTIQUES DES DE LA IL·LUSTRACIÓ - 6 CRÈDITS					
Professor	Casals Navas, Josep	Grup	B1	Dies	Hores	Aules
		Durada	Q2	dj/dv	11.00-12.30	A8
						18 de juny
						12.00-14.00
						9 de setembre
						12.00-14.00
						Català

Codi	Assignatura	Examen Conv. 1	Examen Conv. 2	Llengua		
219020	Hª DE LES IDEES ESTÈTIQUES DES DE LA IL·LUSTRACIÓ - 6 CRÈDITS	18 de juny 19.00-21.00	9 de setembre 19.00-21.00	Català		
Professor	Casals Navas, Josep	Grup C1	Dies dj/dv	Hores 18.30-20.00	Aules A7	Durada Q2
219021	HISTÒRIA DE LA MÚSICA FINS AL CLASSICISME - 6 CRÈDITS	14 de gener 09.00-11.00	6 de setembre 09.00-11.00	Català		
Professor	Alier Aixalà, Roger	Grup A1	Dies dl/dm	Hores 09.30-11.00	Aules A12	Durada Q1
219021	HISTÒRIA DE LA MÚSICA FINS AL CLASSICISME - 6 CRÈDITS	26 de gener 12.00-14.00	6 de setembre 12.00-14.00	Català		
Professor	Alier Aixalà, Roger	Grup B1	Dies dl/dm	Hores 12.30-14.00	Aules A12	Durada Q1
219021	HISTÒRIA DE LA MÚSICA FINS AL CLASSICISME - 6 CRÈDITS	16 de gener 16.00-18.00	7 de setembre 16.00-18.00	Català		
Professor	Carbonell Guberna, Jaume	Grup C1	Dies dj/dv	Hores 17.00-18.30	Aules A12	Durada Q1
219022	HISTÒRIA DE LA MÚSICA DES DEL ROMANTICISME - 6 CRÈDITS	1 de juny 09.00-11.00	8 de setembre 09.00-11.00	Català		
Professor	Luengo Sojo, Antonia	Grup A1	Dies dl/dm	Hores 08.00-09.30	Aules A12	Durada Q2

Codi

Assignatura

Examen Conv. 1

Examen Conv. 2

Llengua

219022	HISTÒRIA DE LA MÚSICA DES DEL ROMANTICISME - 6 CRÈDITS									
Professor	Aviñoa Pérez, Xosé	Grup	B1	Dies	Hores	Aules	21 de juny	10 de setembre	Català	
		Durada	Q2	dI/dm	12.30-14.00	A12	12.00-14.00	12.00-14.00		

219022	HISTÒRIA DE LA MÚSICA DES DEL ROMANTICISME - 6 CRÈDITS									
Professor	Carbonell Guberna, Jaume	Grup	C1	Dies	Hores	Aules	8 de juny	10 de setembre	Català	
		Durada	Q2	dI/dm	17.00-18.30	A12	16.00-18.00	16.00-18.00		

219023	Hª CINEMA I ALTRES MITJANS AUDIOV. FINS AL 1930 - 6 CRÈDITS									
Professor	González López, Palmira	Grup	A1	Dies	Hores	Aules	8 de gener	2 de setembre	Castellà	
		Durada	Q1	dI/dm	08.00-09.30	A13	09.00-11.00	09.00-11.00		

219023	Hª CINEMA I ALTRES MITJANS AUDIOV. FINS AL 1930 - 6 CRÈDITS									
Professor	Lluís Falcó, Josep	Grup	B1	Dies	Hores	Aules	29 de gener	7 de setembre	Català	
		Durada	Q1	dJ/dv	12.30-14.00	A13	12.00-14.00	12.00-14.00		

219023	Hª CINEMA I ALTRES MITJANS AUDIOV. FINS AL 1930 - 6 CRÈDITS									
Professor	González López, Palmira	Grup	C1	Dies	Hores	Aules	14 de gener	6 de setembre	Castellà	
		Durada	Q1	dI/dm	17.00-18.30	A13	16.00-18.00	16.00-18.00		

Codi	Assignatura	Examen Conv. 1		Examen Conv. 2		Llengua
219024	Hª CINEMA I ALTRES MITJANS AUDIOV. DES DEL 1930 - 6 CRÈDITS	21 de juny	10 de setembre	Castellà		
Professor	Monterde Lozoya, José Enrique	12.00-14.00	12.00-14.00			
	Grup A1	Dies dl/dm	Hores 12.30-14.00	Aules A13		
	Durada Q2					
219024	Hª CINEMA I ALTRES MITJANS AUDIOV. DES DEL 1930 - 6 CRÈDITS	23 de juny	13 de setembre	Català		
Professor	Casanovas Bohigas, Anna Ma	12.00-14.00	12.00-14.00			
	Grup B1	Dies dj/dv	Hores 12.30-14.00	Aules A13		
	Durada Q2					
219024	Hª CINEMA I ALTRES MITJANS AUDIOV. DES DEL 1930 - 6 CRÈDITS	14 de juny	8 de setembre	Català		
Professor	Lluís Falcó, Josep	19.00-21.00	19.00-21.00			
	Grup C1	Dies dl/dm	Hores 18.30-20.00	Aules A13		
	Durada Q2					
219025	FONTS Hª DE L'ART D'ÈPOCA ANTIGA I MEDIEVAL - 6 CRÈDITS	22 de gener	3 de setembre	Català		
Professor	Coll Rosell, Gaspar	12.00-14.00	12.00-14.00			
	Grup A1	Dies dj/dv	Hores 11.00-12.30	Aules A12		
	Durada Q1					
219025	FONTS Hª DE L'ART D'ÈPOCA ANTIGA I MEDIEVAL - 6 CRÈDITS	26 de gener	6 de setembre	Català		
Professor	José Pitarch, Antoni	12.00-14.00	12.00-14.00			
	Grup B1	Dies dl/dm	Hores 12.30-14.00	Aules A7		
	Durada Q1					

* Els exàmens es realitzaran a la mateixa aula

Codi	Assignatura					Examen Conv. 1	Examen Conv. 2	Llengua	
219025	FONTS Hª DE L'ART D'ÈPOCA ANTIGA I MEDIEVAL - 6 CRÈDITS								
Professor	José Pitarch, Antoni	Grup	C1	Dies	Hores	Aules	20 de gener	2 de setembre	Català
		Durada	Q1	dl/dm	18.30-20.00	A12	19.00-21.00	19.00-21.00	
219026	FONTS Hª DE L'ART D'ÈPOCA MODERNA I CONTEMP. - 6 CRÈDITS								
Professor	Triadó Tur, Joan Ramon	Grup	A1	Dies	Hores	Aules	14 de juny	8 de setembre	Català
		Durada	Q2	dl/dm	11.00-12.30	A12	12.00-14.00	12.00-14.00	
219026	FONTS Hª DE L'ART D'ÈPOCA MODERNA I CONTEMP. - 6 CRÈDITS								
Professor	Muñoz Corbalán, Juan Miguel	Grup	B1	Dies	Hores	Aules	18 de juny	9 de setembre	Català
		Durada	Q2	dj/dv	11.00-12.30	A12	12.00-14.00	12.00-14.00	
219026	FONTS Hª DE L'ART D'ÈPOCA MODERNA I CONTEMP. - 6 CRÈDITS								
Professor	Muñoz Corbalán, Juan Miguel	Grup	C1	Dies	Hores	Aules	10 de juny	13 de setembre	Català
		Durada	Q2	dj/dv	17.00-18.30	A7	16.00-18.00	16.00-18.00	

Codi	Assignatura			Examen Conv. 1	Examen Conv. 2	Llengua			
219027	ICONOGRAFIA MEDIEVAL - 6 CRÈDITS								
Professor	Vicens Soler, Ma Teresa	Grup	A1	Dies	Hores	Aules	21 de juny	10 de setembre	Català
		Durada	Q2	d/v/dm	12.30-14.00	A7	12.00-14.00	12.00-14.00	
219027	ICONOGRAFIA MEDIEVAL - 6 CRÈDITS								
Professor	Vicens Soler, Ma Teresa	Grup	B1	Dies	Hores	Aules	12 de gener	3 de setembre	Català
		Durada	Q1	dj/dv	15.30-17.00	A10	16.00-18.00	16.00-18.00	
219029	TEORIA HUMANÍSTICA DE LES ARTS - 6 CRÈDITS								
Professor	Narváez Cases, Carne	Grup	A1	Dies	Hores	Aules	12 de gener	3 de setembre	Català
		Durada	Q1	dj/dv	15.30-17.00	A7	16.00-18.00	16.00-18.00	
219031	INTRODUCCIÓ A LA MÚSICA - 6 CRÈDITS								
Professor	Luengo Sojo, Antonia	Grup	A1	Dies	Hores	Aules	12 de gener	3 de setembre	Català
		Durada	Q1	dj/dv	15.30-17.00	A12	16.00-18.00	16.00-18.00	
219032	LLENGUATGES AUDIOVISUALS - 6 CRÈDITS								
Professor	Casanovas Bohigas, Anna Ma	Grup	A1	Dies	Hores	Aules	29 de gener	7 de setembre	Català
		Durada	Q1	dj/dv	12.30-14.00	A12	12.00-14.00	12.00-14.00	

* Els exàmens es realitzaran a la mateixa aula

Codi Assignatura

Examen Conv. 1 Examen Conv. 2 Llengua

219032	LLENGUATGES AUDIOVISUALS - 6 CRÈDITS											
<i>Professor</i>	Lluís Falcó, Josep	<i>Grup</i>	B1	<i>Dies</i>		<i>Hores</i>	15.30-17.00	<i>Aules</i>	A13	1 de juny	8 de setembre	Català
		<i>Durada</i>	Q2		d/dm					16.00-18.00	16.00-18.00	
219034	ELS TEMES EN LA PINTURA I L'ESCULTURA DEL S. XIX - 6 CRÈDITS											
<i>Professor</i>	Coll Mirabent, Isabel	<i>Grup</i>	A1	<i>Dies</i>		<i>Hores</i>	12.30-14.00	<i>Aules</i>	A6	21 de juny	10 de setembre	Català
		<i>Durada</i>	Q2		d/dm					12.00-14.00	12.00-14.00	
219035	ARQUITECTURA I DISSENY AL SEGLE XX - 6 CRÈDITS											
<i>Professor</i>	Julián González, Immaculada	<i>Grup</i>	A1	<i>Dies</i>		<i>Hores</i>	17.00-18.30	<i>Aules</i>	A13	8 de juny	10 de setembre	Català
		<i>Durada</i>	Q2		d/dm					16.00-18.00	16.00-18.00	
219068	ART I ANTROPOLOGIA - 6 CRÈDITS											
<i>Professor</i>	Fontcuberta Famadas, Cristina	<i>Grup</i>	A1	<i>Dies</i>		<i>Hores</i>	15.30-17.00	<i>Aules</i>	A6	8 de gener	2 de setembre	Català
		<i>Durada</i>	Q1		d/dm					16.00-18.00	16.00-18.00	
219068	ART I ANTROPOLOGIA - 6 CRÈDITS											
<i>Professor</i>	Gregori Giralt, Eva	<i>Grup</i>	B1	<i>Dies</i>		<i>Hores</i>	12.30-14.00	<i>Aules</i>	A8	21 de juny	10 de setembre	Català
		<i>Durada</i>	Q2		d/dm					12.00-14.00	12.00-14.00	

* Els exàmens es realitzaran a la mateixa aula

Codi Assignatura

Examen Conv. 1 Examen Conv. 2 Llengua

219163	MODELS I ICONOG. RENAIXEMENT I BARROC - 6 CRÈDITS										
<i>Professor</i>	Subirana Rebull, Rosa Ma	<i>Grup</i>	A1	<i>Dies</i>		<i>Hores</i>		<i>Aules</i>			
		<i>Durada</i>	Q2		dj/dv		08.00-09.30		A8		
										3 de juny	9 de setembre
										09.00-11.00	09.00-11.00
											Català

Codi	Assignatura			Examen Conv. 1	Examen Conv. 2	Llengua
219074	PINTURA I MOSAIC EN ÈPOCA HEL·LENIST. I ROMANA - 6 CRÈDITS			8 de juny	10 de setembre	Català
Professor	Guàrdia Pons, Miliagros	Grup	A1	Dies	Hores	Aules
		Durada	Q2	dl/dm	17.00-18.30	A6
				16.00-18.00	16.00-18.00	
219090	ART BIZANTI MEDIEVAL - 6 CRÈDITS			26 de gener	6 de setembre	Català
Professor	Domenge Mesquida, Joan	Grup	A1	Dies	Hores	Aules
		Durada	Q1	dl/dm	12.30-14.00	A10
				12.00-14.00	12.00-14.00	
219091	PALEOGRAFIA MEDIEVAL - 6 CRÈDITS			29 de gener	7 de setembre	Català
Professor	Piffol Alabart, Daniel	Grup	A1	Dies	Hores	Aules
		Durada	Q1	dj/dv	12.30-14.00	A6
				12.00-14.00	12.00-14.00	
219091	PALEOGRAFIA MEDIEVAL - 6 CRÈDITS			20 de gener	2 de setembre	Català
Professor	Baiges Jardí, Ignasi	Grup	B1	Dies	Hores	Aules
		Durada	Q1	dl/dm	18.30-20.00	A8
				19.00-21.00	19.00-21.00	
219094	ART ROMÀNIC HISPÀNIC. SEGLES XI-XII - 6 CRÈDITS			16 de gener	7 de setembre	Català
Professor	Conejo Da Pena, Antoni	Grup	A1	Dies	Hores	Aules
		Durada	Q1	dj/dv	17.00-18.30	A8
				16.00-18.00	16.00-18.00	

Codi	Assignatura			Examen Conv. 1	Examen Conv. 2	Llengua
219097	PINT. I IL.LUST. MANUSCRITS EN TEMPS DEL ROMANIC - 6 CRÈDITS			8 de juny	10 de setembre	Català
Professor	Guàrdia Pons, Milagros	Grup	A1	Dies	Hores	Aules
		Durada	Q2	dI/dm	09.30-11.00	A6
				09.00-11.00	09.00-11.00	
219101	L'ART DEL S. XVIII - 6 CRÈDITS			18 de juny	9 de setembre	Català
Professor	Socias Batet, Immaculada	Grup	A1	Dies	Hores	Aules
		Durada	Q2	dj/dv	11.00-12.30	A7
				12.00-14.00	12.00-14.00	
219102	PALEOGRAFIA MODERNA - 6 CRÈDITS			1 de juny	8 de setembre	Castellà
Professor	Farnes Julià, Soledad	Grup	A1	Dies	Hores	Aules
		Durada	Q2	dI/dm	15.30-17.00	A6
				16.00-18.00	16.00-18.00	
219104	EL GRAVAT A L'EPOCA MODERNA - 6 CRÈDITS			14 de juny	8 de setembre	Català
Professor	Socias Batet, Immaculada	Grup	A1	Dies	Hores	Aules
		Durada	Q2	dI/dm	18.30-20.00	A12
				19.00-21.00	19.00-21.00	
219105	PINTURA ESPANYOLA DEL SEGLE D'OR - 6 CRÈDITS			16 de gener	7 de setembre	Català
Professor	Canalda Llobet, Sílvia	Grup	A1	Dies	Hores	Aules
		Durada	Q1	dj/dv	09.30-11.00	A7
				09.00-11.00	09.00-11.00	

* Els exàmens es realitzaran a la mateixa aula

Codi	Assignatura					Examen Conv. 1	Examen Conv. 2	Llengua	
219105	PINTURA ESPANYOLA DEL SEGLE D'OR - 6 CRÈDITS								
Professor	Canalda Llobet, Sílvia	Grup	B1	Dies	Hores	Aules	16 de gener 16.00-18.00	7 de setembre 16.00-18.00	Català
		Durada	Q1						
219110	ART DEL RENAIXEMENT A ESPANYA - 6 CRÈDITS								
Professor	Muñoz Corbalán, Juan Miguel	Grup	A1	Dies	Hores	Aules	14 de gener 09.00-11.00	6 de setembre 09.00-11.00	Català
		Durada	Q1						
219111	URBANISME: DE LA CIUTAT IDEAL ALS EIXAMPLES - 6 CRÈDITS								
Professor	Triadó Tur, Joan Ramon	Grup	A1	Dies	Hores	Aules	20 de gener 19.00-21.00	2 de setembre 19.00-21.00	Català
		Durada	Q1						
219112	ESCULTURA ESP. DEL RENAIXEMENT FINS AL REALISME - 6 CRÈDITS								
Professor	Canalda Llobet, Sílvia	Grup	A1	Dies	Hores	Aules	3 de juny 16.00-18.00	9 de setembre 16.00-18.00	Català
		Durada	Q2						
219117	GOYA I EL SEU ENTORN - 6 CRÈDITS								
Professor	Coll Mirabent, Isabel	Grup	A1	Dies	Hores	Aules	14 de juny 19.00-21.00	8 de setembre 19.00-21.00	Català
		Durada	Q2						

Codi	Assignatura			Examen Conv. 1	Examen Conv. 2	Liengua			
219124	EL SIMBOLISME I L'ESTETICISME - 6 CRÈDITS								
Professor	Sala Garcia, Teresa Montserrat	Grup	A1	Dies	Hores	Aules	8 de gener	2 de setembre	Català
		Durada	Q1	di/dm	15.30-17.00	A10	16.00-18.00	16.00-18.00	
219128	L'ART DE LA POSTMODERNITAT - 6 CRÈDITS								
Professor	Guasch Ferrer, Anna Maria	Grup	A1	Dies	Hores	Aules	14 de gener	8 de setembre	Català
		Durada	Q1	di/dm	17.00-18.30	A12	16.00-18.00	16.00-18.00	
219131	SOCIOLOGIA DE L'ART - 6 CRÈDITS								
Professor	Furió Gall, Vicenç	Grup	A1	Dies	Hores	Aules	8 de juny	10 de setembre	Català
		Durada	Q2	di/dm	17.00-18.30	A8	16.00-18.00	16.00-18.00	
219132	CRITICA D'ART - 6 CRÈDITS								
Professor	Bonet Juive, Pilar	Grup	A1	Dies	Hores	Aules	14 de juny	8 de setembre	Català
		Durada	Q2	di/dm	18.30-20.00	A7	19.00-21.00	19.00-21.00	
219133	FILOSOFIA CONTEMPORÀNIA DE L'ART - 6 CRÈDITS								
Professor	Peran Rafart, Martí	Grup	A1	Dies	Hores	Aules	14 de juny	8 de setembre	Català
		Durada	Q2	di/dm	11.00-12.30	A8	12.00-14.00	12.00-14.00	

Codi Assignatura

Examen Conv. 1 Examen Conv. 2 Llengua

219134	ESTÈTICA DE LA MÚSICA - 6 CRÈDITS										
Professor	Aviñoa Pérez, Xosé	Grup	A1	Dies	Hores	Aules	8 de gener	2 de setembre			Català
		Durada	Q1	dl/dm	08.00-09.30	A12	09.00-11.00	09.00-11.00			
219137	HISTÒRIA DEL TEATRE CATALÀ - 6 CRÈDITS										
Professor	Ciurans Peralta, Enric	Grup	A1	Dies	Hores	Aules	10 de juny	13 de setembre			Català
		Durada	Q2	dj/dv	09.30-11.00	A13	09.00-11.00	09.00-11.00			
219138	HISTÒRIA DEL CINEMA CATALÀ - 6 CRÈDITS										
Professor	González López, Palmira	Grup	A1	Dies	Hores	Aules	20 de gener	2 de setembre			Castellà
		Durada	Q1	dl/dm	11.00-12.30	A13	12.00-14.00	12.00-14.00			
219152	LA REVOLUCIÓ MUSICAL WAGNERIANA - 6 CRÈDITS										
Professor	Alier Aixalà, Roger	Grup	A1	Dies	Hores	Aules	1 de juny	8 de setembre			Català
		Durada	Q2	dl/dm	15.30-17.00	A12	16.00-18.00	16.00-18.00			
219154	TENDÈNCIES DEL CINEMA CONTEMPORANI - 6 CRÈDITS										
Professor	Monterde Lozoya, José Enrique	Grup	A1	Dies	Hores	Aules	8 de juny	10 de setembre			Castellà
		Durada	Q2	dl/dm	09.30-11.00	A13	09.00-11.00	09.00-11.00			

Codi Assignatura

Examen Conv. 1 Examen Conv. 2 Llengua

219155	ART GÒTIC HISPÀNIC - 6 CRÈDITS									
<i>Professor</i>	Beseran Ramon, Pere	<i>Grup</i>	A1	<i>Dies</i>		<i>Hores</i>		<i>Aules</i>	14 de gener	6 de setembre
		<i>Durada</i>	Q1		dl/dm		17.00-18.30		16.00-18.00	16.00-18.00
										Català

219157	ELS ESPAIS SAGRATS MEDIEVALS: US I FUNCIO - 6 CRÈDITS									
<i>Professor</i>	Español Bertran, Francesca	<i>Grup</i>	A1	<i>Dies</i>		<i>Hores</i>		<i>Aules</i>	22 de gener	3 de setembre
		<i>Durada</i>	Q1		dj/dv		11.00-12.30		12.00-14.00	12.00-14.00
										Català

219158	ART, LITERATURA I PENSAMENT ENTRE 1871 I 1945 - 6 CRÈDITS									
<i>Professor</i>	Casals Navas, Josep	<i>Grup</i>	A1	<i>Dies</i>		<i>Hores</i>		<i>Aules</i>	26 de gener	6 de setembre
		<i>Durada</i>	Q1		dl/dm		12.30-14.00		12.00-14.00	12.00-14.00
										Català

219162	HISTÒRIA DEL JAZZ - 6 CRÈDITS									
<i>Professor</i>	Carbonell Guberna, Jaume	<i>Grup</i>	A1	<i>Dies</i>		<i>Hores</i>		<i>Aules</i>	21 de juny	10 de setembre
		<i>Durada</i>	Q2		dl/dm		12.30-14.00		12.00-14.00	12.00-14.00
										Català

219162	HISTÒRIA DEL JAZZ - 6 CRÈDITS									
<i>Professor</i>	Carbonell Guberna, Jaume	<i>Grup</i>	B1	<i>Dies</i>		<i>Hores</i>		<i>Aules</i>	29 de gener	7 de setembre
		<i>Durada</i>	Q1		dj/dv		20.00-21.30		19.00-21.00	19.00-21.00
										Català

Codi	Assignatura	Examen Conv. 1	Examen Conv. 2	Liengua					
219164	CICLES MURALS DEL RENAIXEMENT - 6 CREDITES								
<i>Professor</i>	Sureda Pons, Joan	<i>Grup</i>	A1	<i>Dies</i>	<i>Hores</i>	<i>Aules</i>	8 de gener	2 de setembre	Català
		<i>Durada</i>	Q1	dl/dm	15.30-17.00	A7	16.00-18.00	16.00-18.00	
219166	MIQUEL ÀNGEL I LA MANERA ROMANA - 6 CREDITES								
<i>Professor</i>	Sureda Pons, Joan	<i>Grup</i>	A1	<i>Dies</i>	<i>Hores</i>	<i>Aules</i>	29 de gener	7 de setembre	Català
		<i>Durada</i>	Q1	dj/dv	12.30-14.00	A7	12.00-14.00	12.00-14.00	
219167	EL "BEL CANTO" EN L'ÒPERA - 6 CREDITES								
<i>Professor</i>	Alier Aixalà, Roger	<i>Grup</i>	A1	<i>Dies</i>	<i>Hores</i>	<i>Aules</i>	1 de juny	8 de setembre	Català
		<i>Durada</i>	Q2	dl/dm	08.00-09.30	A13	09.00-11.00	09.00-11.00	
219168	HISTÒRIA DE LA MÚSICA ESPANYOLA - 6 CREDITES								
<i>Professor</i>	Cazurra, Anna	<i>Grup</i>	A1	<i>Dies</i>	<i>Hores</i>	<i>Aules</i>	20 de gener	2 de setembre	Català
		<i>Durada</i>	Q1	dl/dm	11.00-12.30	A12	12.00-14.00	12.00-14.00	
219169	ART A L'ÈRA ELECTRÒNICA - 6 CREDITES								
<i>Professor</i>	Casanovas Bohigas, Anna Ma	<i>Grup</i>	A1	<i>Dies</i>	<i>Hores</i>	<i>Aules</i>	16 de gener	7 de setembre	Català
		<i>Durada</i>	Q1	dj/dv	17.00-18.30	A13	16.00-18.00	16.00-18.00	

QUADRE HORARI

Q1	DILLUNS-DIMARTS	DIJOUS-DIVENDRES
8-9'30	<p>1 Història de l'Art del Pròxim Orient A1 A. José Pitarch A7</p> <p>1 Història de l'Art del Món Clàssic B1 M. Guàrdia A10</p> <p>2 Tècniques artístiques A1 R. Piñol Taller</p> <p>2 Conservació de béns culturals B1 P. Beseran A6</p> <p>2C Ha. Cinema i altres mitjans audiov. fins al 1930 A1 P. González A13</p> <p>O2 Estètica de la Música A1 X. Aviñoa A12</p>	<p>1 Història de l'Art del Pròxim Orient B1 F. Español A10</p> <p>2 Tècniques Artístiques B1 R. Piñol Taller</p> <p>2 Ha. Art Català Modern i Contemporani B1 C. Narváez/ M. Freixa A7</p>
9'30-11	<p>1 Nous corrents art.: s. XII-XIII A1 P. Beseran A6</p> <p>2 Ha. Art des de les Primeres Avantguardes B1 A. Suárez A8</p> <p>2 Ha. Art Català Medieval A1 N. de Dalmasas A7</p> <p>2C Ha. de la Música fins al Classicisme A1 R. Aliet A12</p> <p>O2 Art del Renaixement a Espanya A1 J. M. Muñoz A10</p>	<p>1 Nous corrents artístics: segles XII-XIII B1 M. T. Vicens A12</p> <p>1 Ha. de les Arts Escèniques i A1 E. Ciurans A13</p> <p>2 Classicisme i manierisme al s. XVI B1 J. Sureda A6</p> <p>2 Ha. Art Català Modern i Contemporani A1 R.M. Subirana/ J. Molet A10</p> <p>2C Ha. Idees Estètiques fins a la Il·lustració B1 J.L. Menéndez A8</p> <p>O2 Pintura espanyola del segle d'or A1 S. Canalda A7</p>
11-12'30	<p>1 Ha. de l'art del món clàssic A1 A.J. Pitarch A7</p> <p>1 Teoria de l'art B1 J. Casals A8</p> <p>2 Ha. de l'art de la Il·lustració al Simbolisme B1 J. Molet A6</p> <p>2 Ha. Art des de les Primeres Avantguardes A1 L. Ciriot A10</p> <p>O2 Ha. del cinema català A1 P. González A13</p> <p>O2 Ha. de la música espanyola A1 A. Cazorra A12</p>	<p>1 Teoria de l'art A1 V. Furió A8</p> <p>1 Ha. de les Arts Escèniques i B1 E. Ciurans A13</p> <p>2 Ha. Art de la Il·lustració al Simbolisme A1 I. Coll A7</p> <p>2 Ha. Art Català Medieval B1 R. Terés A10</p> <p>2C Les fonts d'època Antiga i Medieval A1 G. Coll A12</p> <p>O2 Espais sagrats medievals A1 F. Español A6</p>
12'30-14	<p>2 Classicisme i manierisme al segle XVI A1 J.M. Muñoz A6</p> <p>2C Les fonts d'època Antiga i Medieval B1 A.J. Pitarch A7</p> <p>2C Ha. de la música fins al Classicisme B1 R. Aliet A12</p> <p>O2 Art Bizantí medieval A1 J. Domenge A10</p> <p>O2 Art, literatura i pensament A1 J. Casals A8</p> <p>O3 Els cinemes poc coneguts: L'Orient A1 M. Porter Aud. Torre A</p>	<p>2C Ha. de les idees estètiques fins a la Il·lustració A1 P. Salabert A8</p> <p>2C Ha. Cinema i altres mitjans audiov. Fins 1930 B1 J. Lluís Falcó A13</p> <p>O1 Llenguatges audiovisuals A1 A. Casanovas A12</p> <p>O2 Paleografia Medieval A1. D. Piñol A6</p> <p>O2 Miquel Àngel i la manera romana A1 J. Sureda A7</p>

1 OBLIGATÒRIES DE PRIMER CURS PLA D'ESTUDIS REFORMAT
2 OBLIGATÒRIES DE SEGON CURS PLA D'ESTUDIS REFORMAT
O1 OPTATIVES DE PRIMER CICLE PLA D'ESTUDIS REFORMAT
2C OBLIGATÒRIES DE SEGON CICLE PLA D'ESTUDIS REFORMAT
O2 OPTATIVES DE SEGON CICLE PLA D'ESTUDIS REFORMAT

Q1	DILLUNS-DIMARTS	DIJOUS-DIVENDRES
15'30-17	<p>O1 Art i antropologia A1 C. Fontcuberta A6</p> <p>O2 Cicles murals del Renaixement A1 J. Sureda A7</p> <p>O2 El simbolisme i l'esteticisme A1 T. M. Sala A10</p>	<p>O1 Iconografia medieval B1 M. T. Vicens A10</p> <p>O1 Teoria humanística de les Arts A1 C. Narvaez A7</p> <p>O1 Introducció a la música A1 A. Luengo A12</p>
17-18'30	<p>1 Ha. de l'Art del Món Clàssic C1 M. Guardia A6</p> <p>2 Ha. Art Català Medieval C1 N. de Dalmases A10</p> <p>2C Ha. del Cinema i altres mitjans audiov. fins 1930 C1 P. González A13</p> <p>O2 Art Gòtic Hispànic A1 P. Beseran A7</p> <p>O2 L'art de la postmodernitat A1 A. M. Guasch A12</p>	<p>1 Ha. Art del Pròxim Orient C1 F. Español A6</p> <p>2 Ha. Art Català Modern i Contemporani C1. R.M. Subirana/ M. Freixa A10</p> <p>2C Ha. Música fins al Classicisme C1 J. Carbonell A12</p> <p>O2 Pintura espanyola del Segle d'Or B1 S. Canalda A7</p> <p>O2 Art romànic hispànic A1 A. Conejo A8</p> <p>O2 Art a l'era electrònica A1 A. Casanovas A13</p>
18'30-20	<p>1 Nous corrents artístics: s. XII-XIII C1 P. Beseran A7</p> <p>2 Classicisme i Manierisme al s. XVI C1 J. Sureda A10</p> <p>2C Les Fonts d'època Antiga i Medieval C1 A. J. Pitarch A12</p> <p>O2 Paleografia Medieval B1 I. Baiges A8</p> <p>O2 Urbanisme de la ciutat ideal als exemples A1 J. R. Triadó A6</p>	<p>1 Teoria de l'art C1 V. Furió A6</p> <p>2 Ha. Art de la Il·lustració al Simbolisme C1 I. Coll A10</p> <p>2C Ha. Idees estètiques fins a la Il·lustració C1 P. Salabert A8</p>
20-21'30	<p>2 Ha. Art des de les Primeres Avantguardes C1 I. Julián A13</p>	<p>1 Ha. de les Arts Escèniques I C1 E. Ciurans A13</p> <p>2 Tècniques artístiques C1 R. Piñol Taller</p> <p>O2 Ha. del Jazz B1 J. Carbonell A12</p>

1 OBLIGATÒRIES DE PRIMER CURS PLA D'ESTUDIS REFORMAT
 2 OBLIGATÒRIES DE SEGON CURS PLA D'ESTUDIS REFORMAT
 O1 OPTATIVES DE PRIMER CICLE PLA D'ESTUDIS REFORMAT
 2C OBLIGATÒRIES DE SEGON CICLE PLA D'ESTUDIS REFORMAT
 O2 OPTATIVES DE SEGON CICLE PLA D'ESTUDIS REFORMAT

Q2	DILLUNS-DIMARTS	DIJOUS-DIVENDRES
8-9'30	<p>1 Ha. Art Alta Edat Mitjana B1 M.T. Vicens A6</p> <p>1 L'art de Roma i l'antiguitat tardana A1 C. Mancho A7</p> <p>2 Tècniques artístiques A2 R.M. Creixell Taller</p> <p>2 Ha. Art Barroc A1 J. R. Triadó A10</p> <p>2C Ha. Música des del Romanticisme A1 A. Luengo A12</p> <p>O2 El Bel Canto en l'òpera A1 R. Alier A13</p>	<p>1 Ha. Art Alta Edat Mitjana A1 C. Mancho A6</p> <p>1 Ha. Art Baixa Edat Mitjana B1 M.R. Terés A10</p> <p>2 Ha. Art Català Modern i Contemporani B1 C. Narváez/ M. Freixa A7</p> <p>O1 Models i iconografia del Renaixement i Barroc A1 R. M. Subirana A8</p>
9'30-11	<p>1 Llenguatges artístics A1 C. Fontcuberta A12</p> <p>1 Ha. Art del Renaixement B1 C. Narváez A10</p> <p>2 Ha. Art Català Medieval A1 N. de Dalmases A7</p> <p>2 Ha. Art des de les Primeres Avantguardes B1 A. Suárez A8</p> <p>O2 Pintura i Il·luminació Manuscrits en Romànic A1 M. Guardia A6</p> <p>O2 Tendències del cinema contemporani A1 J.E. Monterde A13</p>	<p>1 Ha. Art de la Baixa Edat Mitjana A1 J. Domenge A6</p> <p>2 Conservació dels béns culturals A1 R. Piñol A7</p> <p>2 Ha. Art Català Modern i Contemporani A1 R.M. Subirana/ J. Molet A10</p> <p>O2 Ha. del teatre català A1 E. Ciurans A13</p>
11-12'30	<p>1 Llenguatges artístics B1 V. Furió A6</p> <p>1 Ha. Arts Escèniques II A1 R. Salvat A13</p> <p>2 Ha. Art Barroc B1 I. Socias A7</p> <p>2 Ha. Art des de les Primeres Avantguardes A1 L. Cirlot A10</p> <p>2C Les Fonts d'època Moderna i Contemporània A1 J.R. Triadó A12</p> <p>O2 Filosofia contemporània de l'art A1 M. Peran A8</p>	<p>1 Ha. de les Arts Escèniques II B1 R. Salvat A13</p> <p>1 Ha. Art Renaixement A1 S. Canalda A6</p> <p>2 Ha. Art Català Medieval B1 R. Terés A10</p> <p>2C Ha. idees estètiques des de la Il·lustració B1. J. Casals A8</p> <p>2C Les Fonts d'època moderna i contemporània B1 J. M. Muñoz A12</p> <p>O2 L'Art del segle XVIII A1 I. Socias A7</p>
12'30-14	<p>2C Ha. de la música des del Romanticisme B1 X. Aviñoa A12</p> <p>2C Ha. Cinema i alt. mitjans audiov. Des del 1930 A1 J.E. Monterde A13</p> <p>O1 Iconografia medieval A1 M.T. Vicens A7</p> <p>O1 Els temes en la pintura i l'escultura s. XIX A1 I. Coll A6</p> <p>O1 Art i antropologia B1 E. Gregori A8</p> <p>O2 Ha. del jazz A1 J. Carbonell A10</p>	<p>1 L'art de Roma i l'Antiguitat tardana B1 A. Conejo A6</p> <p>2C Ha. cinema i altres mitjans audiov. des del 1930 B1 A. Casanovas A13</p> <p>2C Ha. Idees estètiques des de la Il·lustració A1 P. Salabert A8</p>

1 OBLIGATÒRIES DE PRIMER CURS PLA D'ESTUDIS REFORMAT
2 OBLIGATÒRIES DE SEGON CURS PLA D'ESTUDIS REFORMAT
O1 OPTATIVES DE PRIMER CICLE PLA D'ESTUDIS REFORMAT
2C OBLIGATÒRIES DE SEGON CICLE PLA D'ESTUDIS REFORMAT
O2 OPTATIVES DE SEGON CICLE PLA D'ESTUDIS REFORMAT
03 LLIURE ELECCIÓ

Q2	DILLUNS-DIMARTS	DIJOUS-DIVENDRES
15'30-17	<p>O1 Llenguatges audiovisuals B1 J. Lluís Falcó A13</p> <p>O2 Paleografia moderna A1 S. Farnés A6</p> <p>O2 La revolució musical wagneriana A1 R. Alier A12</p>	<p>1 Ha. Art Alta Edat Mitjana C1 C. Mancho A10</p> <p>O2 Escultura espanyola del Renaixement fins al Realisme A1 S. Canalda A6</p>
17-18'30	<p>1 Ha. Art del Renaixement C1 C. Narváez A7</p> <p>2 Ha. Art Català Medieval C1 N. de Dalmases A10</p> <p>2C Ha. Música des del Romanticisme C1 J. Carbonell A12</p> <p>O1 Arquitectura i disseny al s. XX A1 I. Julian A12</p> <p>O2 Sociologia de l'art A1 V. Furió A8</p> <p>O2 Pintura i mosaic de l'època hel·lenística i romana A1 M. Guardia A6</p>	<p>1 Ha. Art Baixa Edat Mitjana C1 J. Domenge A6</p> <p>2 Ha. Art Català Modern i Contemporani C1. R.M. Subirana/ M. Freixa A10</p> <p>2C Les Fonts d'època Moderna i Contemporània C1 J.M. Muñoz A7</p>
18'30-20	<p>1 Llenguatges artístics C1 C. Fontcuberta A8</p> <p>2 Conservació dels béns culturals C1 R. M. Creixell A6</p> <p>2C Ha. Cinema i altres mitjans audiov. des del 1930 C1 J. Lluís Falcó A13</p> <p>O2 El gravat a l'època moderna A1 I. Socías A12</p> <p>O2 Goya i el seu entorn A1 I. Colí A10</p> <p>O2 Crítica d'Art A1 P. Bonet A7</p>	<p>1 Ha. Arts Escèniques II C1 R. Salvat A13</p> <p>2 Ha. Art Barroc C1 R. M. Subirana A10</p> <p>2C Ha. Idees estètiques des de la Il·lustració C1 J. Casals A7</p>
20-21'30	<p>2 Ha. Art des de les Primeres Avantguardes C1 I. Julián A13</p>	<p>1 L'art de Roma i l'antiguitat tardana C1 A. Conejo A10</p> <p>2 Tècniques artístiques C2 R.M. Creixell Taller</p>

1 OBLIGATÒRIES DE PRIMER CURS PLA D'ESTUDIS REFORMAT
 2 OBLIGATÒRIES DE SEGON CURS PLA D'ESTUDIS REFORMAT
 O1 OPTATIVES DE PRIMER CICLE PLA D'ESTUDIS REFORMAT
 2C OBLIGATÒRIES DE SEGON CICLE PLA D'ESTUDIS REFORMAT
 O2 OPTATIVES DE SEGON CICLE PLA D'ESTUDIS REFORMAT

03 LLIURE ELECCIÓ

PLA 1992

Codi

Assignatura

Darrer curs amb docència

Examen Conv. 1 Examen Conv. 2 Llengua

119012	Hª IDEES ESTÈTIQUES FINS A LA IL·LUSTRACIÓ - 6 CRÈDITS	Professor	Salabert Solé, Pere	Grup	A1	Durada	Q1	Assignatura	Sense Docència	Aules	A8	29 de gener	7 de setembre	Català
												12.00-14.00	12.00-14.00	
119012	Hª IDEES ESTÈTIQUES FINS A LA IL·LUSTRACIÓ - 6 CRÈDITS	Professor	Menéndez Varela, Jose Luis	Grup	B1	Durada	Q1	Assignatura	Sense Docència	Aules	A8	18 de gener	7 de setembre	Castellà
												09.00-11.00	09.00-11.00	
119012	Hª IDEES ESTÈTIQUES FINS A LA IL·LUSTRACIÓ - 6 CRÈDITS	Professor	Salabert Solé, Pere	Grup	C1	Durada	Q1	Assignatura	Sense Docència	Aules	A8	22 de gener	3 de setembre	Català
												19.00-21.00	19.00-21.00	
119013	Hª IDEES ESTÈTIQUES DES DE LA IL·LUSTRACIÓ - 6 CRÈDITS	Professor	Salabert Solé, Pere	Grup	A1	Durada	Q2	Assignatura	Sense Docència	Aules	A8	23 de juny	13 de setembre	Català
												12.00-14.00	12.00-14.00	
119013	Hª IDEES ESTÈTIQUES DES DE LA IL·LUSTRACIÓ - 6 CRÈDITS	Professor	Casals Navas, Josep	Grup	B1	Durada	Q2	Assignatura	Sense Docència	Aules	A8	18 de juny	9 de setembre	Català
												12.00-14.00	12.00-14.00	

* Els exàmens es realitzaran a la mateixa aula

Codi Assignatura

Darrer curs amb docència

Examen Conv. 1 Examen Conv. 2 Llengua

119013	Hª IDEES ESTÈTIQUES DES DE LA IL·LUSTRACIÓ - 6 CRÈDITS	Professor Casals Navas, Josep	Grup C1	Durada Q2	Assignatura Sense Docència	Aules A7	18 de juny 19.00-21.00	9 de setembre 19.00-21.00	Català
119014	HISTÒRIA DE LA MÚSICA FINS AL CLASSICISME - 6 CRÈDITS	Professor Alier Aixalà, Roger	Grup A1	Durada Q1	Assignatura Sense Docència	Aules A12	14 de gener 09.00-11.00	6 de setembre 09.00-11.00	Català
119014	HISTÒRIA DE LA MÚSICA FINS AL CLASSICISME - 6 CRÈDITS	Professor Alier Aixalà, Roger	Grup B1	Durada Q1	Assignatura Sense Docència	Aules A12	26 de gener 12.00-14.00	6 de setembre 12.00-14.00	Català
119014	HISTÒRIA DE LA MÚSICA FINS AL CLASSICISME - 6 CRÈDITS	Professor Carbonell Guberna, Jaume	Grup C1	Durada Q1	Assignatura Sense Docència	Aules A12	16 de gener 16.00-18.00	7 de setembre 16.00-18.00	Català
119015	HISTÒRIA DE LA MÚSICA DES DEL ROMANTICISME - 6 CRÈDITS	Professor Luengo Sojo, Antonia	Grup A1	Durada Q2	Assignatura Sense Docència	Aules A12	1 de juny 09.00-11.00	8 de setembre 09.00-11.00	Català

* Els exàmens es realitzaran a la mateixa aula

Darrer curs amb docència

Codi

Assignatura

Examen Conv. 1

Examen Conv. 2

Llengua

119015	HISTÒRIA DE LA MÚSICA DES DEL ROMANTICISME - 6 CRÈDITS							
<i>Professor</i>	Aviñoa Pérez, Xosé	<i>Grup</i>	B1	<i>Assignatura</i>	Sense Docència	<i>Aules</i>	21 de juny	10 de setembre
		<i>Durada</i>	Q2			A12	12.00-14.00	12.00-14.00
								Català

119015	HISTÒRIA DE LA MÚSICA DES DEL ROMANTICISME - 6 CRÈDITS							
<i>Professor</i>	Carbonell Guberna, Jaume	<i>Grup</i>	C1	<i>Assignatura</i>	Sense Docència	<i>Aules</i>	8 de juny	10 de setembre
		<i>Durada</i>	Q2			A12	16.00-18.00	16.00-18.00
								Català

Codi

Assignatura

Examen Conv. 1 Examen Conv. 2 Llengua

119016	Hª CINEMA I ALTRES MITJANS AUDIOV. FINS AL 1930 - 6 CRÈDITS	Professor	González López, Palmira	Grup	A1	Assignatura	Sense Docència	Aules	A13	8 de gener 09.00-11.00	2 de setembre 09.00-11.00	Castellà
		Durada			Q1							
119016	Hª CINEMA I ALTRES MITJANS AUDIOV. FINS AL 1930 - 6 CRÈDITS	Professor	Lluís Falcó, Josep	Grup	B1	Assignatura	Sense Docència	Aules	A13	29 de gener 12.00-14.00	7 de setembre 12.00-14.00	Català
		Durada			Q1							
119016	Hª CINEMA I ALTRES MITJANS AUDIOV.FINS AL 1930 - 6 CRÈDITS	Professor	González López, Palmira	Grup	C1	Assignatura	Sense Docència	Aules	A13	14 de gener 16.00-18.00	6 de setembre 16.00-18.00	Castellà
		Durada			Q1							
119017	Hª CINEMA I ALTRES MITJANS AUDIOV. DES DEL 1930 - 6 CRÈDITS	Professor	Monterde Lozoya, José Enrique	Grup	A1	Assignatura	Sense Docència	Aules	A13	21 de juny 12.00-14.00	10 de setembre 12.00-14.00	Castellà
		Durada			Q2							
119017	Hª CINEMA I ALTRES MITJANS AUDIOV. DES DEL 1930 - 6 CRÈDITS	Professor	Casanovas Bohigas, Anna Ma	Grup	B1	Assignatura	Sense Docència	Aules	A13	23 de juny 12.00-14.00	13 de setembre 12.00-14.00	Català
		Durada			Q2							

* Els exàmens es realitzaran a la mateixa aula

Codi

Assignatura

Examen Conv. 1 Examen Conv. 2 Llengua

119017	Hª CINEMA I ALTRES MITJANS AUDIOV. DES DEL 1930 - 6 CRÈDITS							
Professor	Lluís Falcò, Josep	Grup	C1	Assignatura	Aules	14 de juny	8 de setembre	Català
		Durada	Q2	Sense Docència	A13	19.00-21.00	19.00-21.00	
119018	FONTS Hª DE L'ART D'ÈPOCA ANTIGA I MEDIEVAL - 6 CRÈDITS							
Professor	Coll Rosell, Gaspar	Grup	A1	Assignatura	Aules	22 de gener	3 de setembre	Català
		Durada	Q1	Sense Docència	A12	12.00-14.00	12.00-14.00	
119018	FONTS Hª DE L'ART D'ÈPOCA ANTIGA I MEDIEVAL - 6 CRÈDITS							
Professor	José Pitarch, Antoni	Grup	B1	Assignatura	Aules	26 de gener	6 de setembre	Català
		Durada	Q1	Sense Docència	A7	12.00-14.00	12.00-14.00	
119018	FONTS Hª DE L'ART D'ÈPOCA ANTIGA I MEDIEVAL - 6 CRÈDITS							
Professor	José Pitarch, Antoni	Grup	C1	Assignatura	Aules	20 de gener	2 de setembre	Català
		Durada	Q1	Sense Docència	A12	19.00-21.00	19.00-21.00	
119019	FONTS Hª D'ART D'ÈPOCA MODERNA I CONTEMP. - 6 CRÈDITS							
Professor	Triadó Tur, Joan Ramon	Grup	A1	Assignatura	Aules	14 de juny	8 de setembre	Català
		Durada	Q2	Sense Docència	A12	12.00-14.00	12.00-14.00	

* Els exàmens es realitzaran a la mateixa aula

Codi

Assignatura

Examen Conv. 1 Examen Conv. 2 Llengua

119019	FONTS Hª DE L'ART D'ÈPOCA MODERNA I CONTEMP. - 6 CRÈDITS							
<i>Professor</i>	Muñoz Corbalán, Juan Miguel	<i>Grup</i>	B1	Assignatura	Aules	18 de juny	9 de setembre	Català
		<i>Durada</i>	Q2	Sense Docència	A12	12.00-14.00	12.00-14.00	

119019	FONTS Hª DE L'ART D'ÈPOCA MODERNA I CONTEMP. - 6 CRÈDITS							
<i>Professor</i>	Muñoz Corbalán, Juan Miguel	<i>Grup</i>	C1	Assignatura	Aules	10 de juny	13 de setembre	Català
		<i>Durada</i>	Q2	Sense Docència	A7	16.00-18.00	16.00-18.00	

Codi

Assignatura

Examen Conv. 1 Examen Conv. 2 Llengua

119047	L'ART DEL S. XVIII - 6 CRÈDITS	Professor	Socias Batet, Immaculada	Grup	A1	Durada	Q2	Assignatura Sense Docència	Aules	A7	18 de juny 12.00-14.00	9 de setembre 12.00-14.00	Català
119052	SOCIOLOGIA DE L'ART - 6 CRÈDITS	Professor	Furió Galí, Vicenç	Grup	A1	Durada	Q2	Assignatura Sense Docència	Aules	A8	8 de juny 16.00-18.00	10 de setembre 16.00-18.00	Català
119053	CRÍTICA D'ART - 6 CRÈDITS	Professor	Bonet Julve, Pilar	Grup	A1	Durada	Q2	Assignatura Sense Docència	Aules	A7	14 de juny 19.00-21.00	8 de setembre 19.00-21.00	Català
119054	FILOSOFIA CONTEMPORÀNIA DE L'ART - 6 CRÈDITS	Professor	Peran Rafart, Martí	Grup	A1	Durada	Q2	Assignatura Sense Docència	Aules	A8	14 de juny 12.00-14.00	8 de setembre 12.00-14.00	Català
119055	ESTÈTICA DE LA MÚSICA - 6 CRÈDITS	Professor	Aviñoa Pérez, Xosé	Grup	A1	Durada	Q1	Assignatura Sense Docència	Aules	A12	8 de gener 09.00-11.00	2 de setembre 09.00-11.00	Català

* Els exàmens es realitzaran a la mateixa aula

Codi

Assignatura

Examen Conv. 1 Examen Conv. 2 Llengua

119059	HISTÒRIA DEL TEATRE CATALÀ - 6 CRÈDITS								
Professor	Ciurans Peralta, Enric	Grup	A1	Assignatura	Aules	10 de juny	13 de setembre	Català	
		Durada	Q2	Sense Docència	A13	09.00-11.00	09.00-11.00		
119060	HISTÒRIA DEL CINEMA CATALÀ - 6 CRÈDITS								
Professor	González López, Palmira	Grup	A1	Assignatura	Aules	20 de gener	2 de setembre	Castellà	
		Durada	Q1	Sense Docència	A13	12.00-14.00	12.00-14.00		
119063	ART BIZANTÍ MEDIEVAL - 6 CRÈDITS								
Professor	Domenge Mesquida, Joan	Grup	A1	Assignatura	Aules	26 de gener	6 de setembre	Català	
		Durada	Q1	Sense Docència	A10	12.00-14.00	12.00-14.00		
119068	PALEOGRAFIA MEDIEVAL - 6 CRÈDITS								
Professor	Piñol Alabart, Daniel	Grup	A1	Assignatura	Aules	29 de gener	7 de setembre	Català	
		Durada	Q1	Sense Docència	A6	12.00-14.00	12.00-14.00		
119068	PALEOGRAFIA MEDIEVAL - 6 CRÈDITS								
Professor	Balges Jardí, Ignasi	Grup	B1	Assignatura	Aules	20 de gener	2 de setembre	Català	
		Durada	Q1	Sense Docència	A8	19.00-21.00	19.00-21.00		

* Els exàmens es realitzaran a la mateixa aula

Codi

Assignatura

Examen Conv. 1 Examen Conv. 2 Llengua

119069 PALEOGRAFIA MODERNA - 6 CRÈDITS	Professor Farnes Julià, Soledad	Grup A1	Durada Q2	Assignatura Sense Docència	Aules A6	1 de juny 16.00-18.00	8 de setembre 16.00-18.00	Castellà
119071 EL GRAVAT A L'ÈPOCA MODERNA - 6 CRÈDITS	Professor Socias Batet, Immaculada	Grup A1	Durada Q2	Assignatura Sense Docència	Aules A12	14 de juny 19.00-21.00	8 de setembre 19.00-21.00	Català
119072 URBANISME: DE LA CIUTAT IDEAL ALS EIXAMPLES - 6 CRÈDITS	Professor Triadó Tur, Joan Ramon	Grup A1	Durada Q1	Assignatura Sense Docència	Aules A6	20 de gener 19.00-21.00	2 de setembre 19.00-21.00	Català
119073 GOYA I EL SEU ENTORN - 6 CRÈDITS	Professor Coll Mirabent, Isabel	Grup A1	Durada Q2	Assignatura Sense Docència	Aules A10	14 de juny 19.00-21.00	8 de setembre 19.00-21.00	Català
119084 PINTURA I MOSAIC EN ÈPOCA HEL·LENÍST. I ROMANA - 6 CRÈDITS	Professor Guàrdia Pons, Milagros	Grup A1	Durada Q2	Assignatura Sense Docència	Aules A6	8 de juny 16.00-18.00	10 de setembre 16.00-18.00	Català

* Els exàmens es realitzaran a la mateixa aula

Codi

Assignatura

Examen Conv. 1

Examen Conv. 2

Llengua

119087	PINTURA ESPANYOLA DEL SEGLE D'OR - 6 CRÈDITS	Professor Canalda Llobet, Sílvia	Grup A1	Durada Q1	Assignatura Sense Docència	Aules A7	16 de gener 09.00-11.00	7 de setembre 09.00-11.00	Català
119087	PINTURA ESPANYOLA DEL SEGLE D'OR - 6 CRÈDITS	Professor Canalda Llobet, Sílvia	Grup B1	Durada Q1	Assignatura Sense Docència	Aules A7	16 de gener 16.00-18.00	7 de setembre 16.00-18.00	Català
119090	LA VIDEOCREACIÓ A CATALUNYA - 6 CRÈDITS	Professor Casnovas Bohigas, Anna Ma	Grup A1	Durada Q2	Assignatura Sense Docència	Aules			Català
119092	PINT. I IL.LUST. MANUSCRITS EN TEMPS DEL ROMÀNIC - 6 CRÈDITS	Professor Guàrdia Pons, Milagros	Grup A1	Durada Q2	Assignatura Sense Docència	Aules A6	8 de juny 09.00-11.00	10 de setembre 09.00-11.00	Català
119097	EL SIMBOLISME I L'ESTETICISME - 6 CRÈDITS	Professor Sala Garcia, Teresa Montserrat	Grup A1	Durada Q1	Assignatura Sense Docència	Aules A10	8 de gener 16.00-18.00	2 de setembre 16.00-18.00	Català

Codi

Assignatura

Examen Conv. 1 Examen Conv. 2 Llengua

119102	ESCULTURA ESP. DEL RENAIXEMENT FINS AL REALISME - 6 CRÈDITS								
<i>Professor</i>	Canalda Llobet, Sílvia	<i>Grup</i>	A1	<i>Assignatura Sense Docència</i>	A6	<i>Aules</i>	3 de juny 16.00-18.00	9 de setembre 16.00-18.00	Català
		<i>Durada</i>	Q2						
119116	ART ROMÀNIC HISPÀNIC. SEGLES XI-XII - 6 CRÈDITS								
<i>Professor</i>	Conejo Da Pena, Antoni	<i>Grup</i>	A1	<i>Assignatura Sense Docència</i>	A8	<i>Aules</i>	16 de gener 16.00-18.00	7 de setembre 16.00-18.00	Català
		<i>Durada</i>	Q1						
119118	PINTURA MANIERISTA - 6 CRÈDITS								
<i>Professor</i>	Sureda Pons, Joan	<i>Grup</i>	A1	<i>Assignatura Sense Docència</i>		<i>Aules</i>			Català
		<i>Durada</i>	Q2						
119119	ART DEL RENAIXEMENT A ESPANYA - 6 CRÈDITS								
<i>Professor</i>	Muñoz Corbalán, Juan Miguel	<i>Grup</i>	A1	<i>Assignatura Sense Docència</i>	A10	<i>Aules</i>	14 de gener 09.00-11.00	8 de setembre 09.00-11.00	Català
		<i>Durada</i>	Q1						
119122	L'ART DE LA POSTMODERNITAT - 6 CRÈDITS								
<i>Professor</i>	Guasch Ferrer, Anna Maria	<i>Grup</i>	A1	<i>Assignatura Sense Docència</i>	A12	<i>Aules</i>	14 de gener 16.00-18.00	8 de setembre 16.00-18.00	
		<i>Durada</i>	Q1						

* Els exàmens es realitzaran a la mateixa aula

Codi Assignatura

Examen Conv. 1 Examen Conv. 2 Llengua

119123	L'ESCENOGRAFIA I L'ESPAI ESCÈNIC AL S. XX - 6 CRÈDITS	Professor	Ciurans Peraita, Enric	Grup	A1	Durada	Q1	Assignatura Sense Docència	Aules			Català	
119124	MOZART - 6 CRÈDITS	Professor	Alier Aixalà, Roger	Grup	A1	Durada	Q2	Assignatura Sense Docència	Aules			Català	
119126	ART GÒTIC HISPÀNIC - 6 CRÈDITS	Professor	Beseran Ramon, Pere	Grup	A1	Durada	Q1	Assignatura Sense Docència	Aules	A7	14 de gener 16.00-18.00	6 de setembre 16.00-18.00	Català
119127	ELS ESPAIS SAGRATS MEDIEVALS: ÚS I FUNCIÓ - 6 CRÈDITS	Professor	Español Bertran, Francesca	Grup	A1	Durada	Q1	Assignatura Sense Docència	Aules	A6	22 de gener 12.00-14.00	3 de setembre 12.00-14.00	Català
119128	ART, LITERATURA I PENSAMENT ENTRE 1871 I 1945 - 6 CRÈDITS	Professor	Casals Navas, Josep	Grup	A1	Durada	Q1	Assignatura Sense Docència	Aules	A8	26 de gener 12.00-14.00	6 de setembre 12.00-14.00	Català

Codi

Assignatura

Examen Conv. 1 Examen Conv. 2 Llengua

119129	LA REVOLUCIÓ MUSICAL WAGNERIANA - 6 CRÈDITS	Professor Aller Aixalà, Roger	Grup A1	Durada Q2	Assignatura Sense Docència	Aules A12	1 de juny 16.00-18.00	8 de setembre 16.00-18.00	Català
119130	HISTÒRIA DE LA MÚSICA ROCK - 6 CRÈDITS	Professor Luengo Sojo, Antonia	Grup A1	Durada Q2	Assignatura Sense Docència	Aules			Català
119131	TENDÈNCIES DEL CINEMA CONTEMPORANI - 6 CRÈDITS	Professor Monterde Lozoya, José Enrique	Grup A1	Durada Q2	Assignatura Sense Docència	Aules A13	8 de juny 09.00-11.00	10 de setembre 09.00-11.00	Castellà
119135	LA PINTURA CATALANA DEL GÒTIC: HISTÒRIA I DEBAT - 6 CRÈDITS	Professor Alcoy Pedros, Rosa Beseran Ramon, Pere	Grup A1	Durada Q2	Assignatura Sense Docència	Aules			
119136	BARCELONA 1900 - 6 CRÈDITS	Professor Sala Garcia, Teresa Montserrat	Grup A1	Durada Q2	Assignatura Sense Docència	Aules			

* Els exàmens es realitzaran a la mateixa aula

Codi

Assignatura

Examen Conv. 1 Examen Conv. 2 Llengua

119137	LES NOVES GENERACIONS TEATRALS A L'ESTAT ESP. - 6 CRÈDITS							
Professor	Ciurans Peraita, Enric	Grup	A1	Assignatura	Aules			Català
		Durada	Q1	Sense Docència				
119138	HISTÒRIA DEL JAZZ - 6 CRÈDITS							
Professor	Carbonell Guberna, Jaume	Grup	A1	Assignatura	Aules	21 de juny	10 de setembre	Català
		Durada	Q2	Sense Docència	A10	12.00-14.00	12.00-14.00	
119138	HISTÒRIA DEL JAZZ - 6 CRÈDITS							
Professor	Carbonell Guberna, Jaume	Grup	B1	Assignatura	Aules	29 de gener	7 de setembre	Català
		Durada	Q1	Sense Docència	A12	19.00-21.00	19.00-21.00	
119139	CICLES MURALS DEL RENAIXEMENT - 6 CRÈDITS							
Professor	Sureda Pons, Joan	Grup	A1	Assignatura	Aules	8 de gener	2 de setembre	Català
		Durada	Q1	Sense Docència	A7	16.00-18.00	16.00-18.00	

* Els exàmens es realitzaran a la mateixa aula

**ASSIGNATURES OPTATIVES
D'HISTÒRIA I DE GEOGRAFIA**

118000 / 219038 HISTÒRIA ANTIGA - 12 CRÈDITS												
<i>Professor</i>	Buenacasa Pérez, Carles	<i>Grup</i>	A1	<i>Dies</i>	dj/dv	<i>Hores</i>	08.00-09.30	<i>Aules</i>	14	10 de juny	2 de setembre	Català
			A							09.00-11.00	10.00-12.00	

118000 / 219038 HISTÒRIA ANTIGA - 12 CRÈDITS												
<i>Professor</i>	Vilà Bota, Maria Del Vilar	<i>Grup</i>	B1	<i>Dies</i>	dj/dv	<i>Hores</i>	09.30-11.00	<i>Aules</i>	18	10 de juny	2 de setembre	Català
			A							09.00-11.00	10.00-12.00	

118000 / 219038 HISTÒRIA ANTIGA - 12 CRÈDITS												
<i>Professor</i>	Revilla Calvo, Víctor Martín González, Fernando	<i>Grup</i>	C1	<i>Dies</i>	dj/dv	<i>Hores</i>	11.00-12.30	<i>Aules</i>	14	10 de juny	2 de setembre	Català
			A							12.00-14.00	10.00-12.00 (AULA 18)	

118000 / 219038 HISTÒRIA ANTIGA - 12 CRÈDITS												
<i>Professor</i>	Garcés Estaló, Ignasi	<i>Grup</i>	D1	<i>Dies</i>	dj/dv	<i>Hores</i>	12.30-14.00	<i>Aules</i>	18	10 de juny	2 de setembre	Català
			A							12.00-14.00	10.00-12.00 (AULA 15)	

* Els exàmens es realitzaran a la mateixa aula de classe. (Codi 118- i 217 per al Pla de 1992; Codi 219- per al Pla de 2000)

118000 / 219038	HISTÒRIA ANTIGA - 12 CRÈDITS	Professor	Revilla Calvo, Víctor Molas Font, Dolors	Grup	E1	Dies	dj/dv	Hores	15.30-17.00	Aules	14	10 de juny	16.00-18.00	2 de setembre	17.30-19.30	Català
		Durada	A													
118000 / 219038	HISTÒRIA ANTIGA - 12 CRÈDITS	Professor	Revilla Calvo, Víctor Molas Font, Dolors	Grup	F1	Dies	dj/dv	Hores	18.30-20.00	Aules	14	10 de juny	18.00-20.00	2 de setembre	17.30-19.30	Català
		Durada	A													
118001 / 219037	PREHISTÒRIA - 12 CRÈDITS	Professor	Serrallonga Atset, Jordi	Grup	A1	Dies	dl/dm	Hores	08.00-09.30	Aules	14	7 de juny	09.00-11.00	8 de setembre	10.00-12.00	Català
		Durada	A													
118001 / 219037	PREHISTÒRIA - 12 CRÈDITS	Professor	Fullola Pericot, Josep M Serrallonga Atset, Jordi	Grup	B1	Dies	dl/dm	Hores	09.30-11.00	Aules	18	7 de juny	09.00-11.00	8 de setembre	10.00-12.00	Català
		Durada	A													

* Els exàmens es realitzaran a la mateixa aula de classe. (Codi 118- I 217 per al Pla de 1992; Codi 219- per al Pla de 2000)

118001 / 219037 PREHISTÒRIA - 12 CRÈDITS

Professor

Bergadà Zapata, Mercè

Grup

C1

Dies

dl/dm

Hores

11.00-12.30

Aules

14

7 de juny

12.00-14.00

8 de setembre

10.00-12.00
(Aula 15)

Català

Durada

A

118001 / 219037 PREHISTÒRIA - 12 CRÈDITS

Professor

Tarradell Font, Núria

Grup

D1

Dies

dl/dm

Hores

12.30-14.00

Aules

18

7 de juny

12.00-14.00

8 de setembre

10.00-12.00
(aula 16)

Català

Durada

A

118001 / 219037 PREHISTÒRIA - 12 CRÈDITS

Professor

Garcia Argüelles- Andreu, Pilar
Bergadà Zapata, Mercè

Grup

E1

Dies

dl/dm

Hores

15.30-17.00

Aules

14

7 de juny

16.00-18.00

8 de setembre

17.30-19.30

Català

Durada

A

118001 / 219037 PREHISTÒRIA - 12 CRÈDITS

Professor

Nadal Lorenzo, Jordi

Grup

F1

Dies

dl/dm

Hores

18.30-20.00

Aules

14

7 de juny

18.00-20.00

8 de setembre

17.30-19.30
(aula 15)

Català

Durada

A

* Els exàmens es realitzaran a la mateixa aula de classe. (Codi 118- I 217 per al Pla de 1992; Codi 219- per al Pla de 2000)

118002 / 219039 HISTÒRIA MEDIEVAL UNIVERSAL - 12 CRÈDITS												
Professor	Bertran Roigé, Prim	Grup	A1	Dies		Hores	09.30-11.00	Aules	14	1 de juny	3 de setembre	Català
		Durada	A		dl/dm					09.00-11.00	10.00-12.00	

118002 / 219039 HISTORIA MEDIEVAL UNIVERSAL - 12 CRÈDITS												
Professor	Hernando Delgado, Josep Ma	Grup	B1	Dies		Hores	08.00-09.30	Aules	18	1 de juny	3 de setembre	Català
		Durada	A		dl/dm					09.00-11.00	10.00-12.00	

118002 / 219039 HISTÒRIA MEDIEVAL UNIVERSAL - 12 CRÈDITS												
Professor	Bertran Roigé, Prim	Grup	C1	Dies		Hores	12.30-14.00	Aules	14	1 de juny	3 de setembre	Català
		Durada	A		dl/dm					12.00-14.00	12.00-14.00 (aula 11)	

118002 / 219039 HISTÒRIA MEDIEVAL UNIVERSAL - 12 CRÈDITS												
Professor	López Pérez, Ma. Dolores	Grup	D1	Dies		Hores	11.00-12.30	Aules	18	1 de juny	3 de setembre	Castellà
		Durada	A		dl/dm					12.00-14.00	10.00-12.00 (aula 15)	

* Els exàmens es realitzaran a la mateixa aula de classe. (Codi 118- i 217 per al Pla de 1992; Codi 219- per al Pla de 2000)

118002 / 219039 HISTÒRIA MEDIEVAL UNIVERSAL - 12 CRÈDITS						14 de gener	3 de setembre	Cat./Cast			
Professor	Ballestin Navarro, Xavier Garf De Aguilera, Blanca	Grup	E1	Dies	dl/dm/dj/dv	Hores	17.00-18.30		Aules	14	17.00-19.00
	Durada	Q1									

118002 / 219039 HISTÒRIA MEDIEVAL UNIVERSAL - 12 CRÈDITS						1 de juny	3 de setembre	Català			
Professor	Ballestin Navarro, Xavier	Grup	F1	Dies	dl/dm	Hores	20.00-21.30		Aules	14	19.00-21.00
	Durada	A									

118003 / 219040 HISTÒRIA MEDIEVAL D'ESPANYA - 6 CRÈDITS						9 de gener	9 de setembre	Català			
Professor	Riera Melis, Antoni	Grup	A1	Dies	dj/dv	Hores	09.30-11.00		Aules	14	10.00-12.00
	Durada	Q1									

118003 / 219040 HISTÒRIA MEDIEVAL D'ESPANYA - 6 CRÈDITS						9 de gener	9 de setembre	Català			
Professor	Arell i Cardona, Jaume	Grup	B1	Dies	dj/dv	Hores	08.00-09.30		Aules	18	09.00-11.00
	Durada	Q1									

* Els exàmens es realitzaran a la mateixa aula de classe. (Codi 118- i 217 per al Pla de 1992; Codi 219- per al Pla de 2000)

118003 / 219040 HISTÒRIA MEDIEVAL D'ESPANYA - 6 CRÈDITS									
Professor	Aurell I Cardona, Jaume	Grup	C1	Dies	Hores	Aules	9 de gener	9 de setembre	Català
			Durada				Q1	dj/dv	

118003 / 219040 HISTÒRIA MEDIEVAL D'ESPANYA - 6 CRÈDITS									
Professor	Rivera Garretas, Milagros	Grup	D1	Dies	Hores	Aules	9 de gener	9 de setembre	Castellà
			Durada				Q1	dj/dv	

118003 / 219040 HISTÒRIA MEDIEVAL D'ESPANYA - 6 CRÈDITS									
Professor	López Pérez, Ma. Dolores	Grup	E1	Dies	Hores	Aules	17 de juny	9 de setembre	Castellà
			Durada				Q2	dl/dm	

118003 / 219040 HISTÒRIA MEDIEVAL D'ESPANYA - 6 CRÈDITS									
Professor	Serra Clota, Assumpta	Grup	F1	Dies	Hores	Aules	9 de gener	9 de setembre	Català
			Durada				Q1	dj/dv	

* Els exàmens es realitzaran a la mateixa aula de classe. (Codi 118- i 217 per al Pla de 1992; Codi 219- per al Pla de 2000)

Codi

Assignatura

Examen Conv. 1 Examen Conv. 2 Llengua

118004 / 219041 HISTORIA MEDIEVAL DE CATALUNYA - 6 CRÈDITS										
Professor	Sancho Planas, Marta	Grup	A1	Dies	dj/dv	Hores	09.30-11.00	Aules	14	Català
		Durada	Q2					18 de juny	14 de setembre	
								09.00-11.00	10.00-12.00	

118004 / 219041 HISTÒRIA MEDIEVAL DE CATALUNYA - 6 CRÈDITS										
Professor	Vinyoles Vidal, Teresa M ^o	Grup	B1	Dies	dj/dv	Hores	08.00-09.30	Aules	18	Català
		Durada	Q2					18 de juny	14 de setembre	
								09.00-11.00	10.00-12.00	

118004 / 219041 HISTÒRIA MEDIEVAL DE CATALUNYA - 6 CRÈDITS										
Professor	Ollich Castanyer, Immaculada	Grup	C1	Dies	dj/dv	Hores	12.30-14.00	Aules	14	Català
		Durada	Q2					18 de juny	14 de setembre	
								12.00-14.00	10.00-12.00 (aula 13)	

118004 / 219041 HISTÒRIA MEDIEVAL DE CATALUNYA - 6 CRÈDITS										
Professor	Serra Clota, Assumpta	Grup	D1	Dies	dj/dv	Hores	11.00-12.30	Aules	18	Català
		Durada	Q2					18 de juny	14 de setembre	
								12.00-14.00	10.00-12.00 (aula 17)	

* Els exàmens es realitzaran a la mateixa aula de classe. (Codi 118- i 217 per al Pla de 1992; Codi 219- per al Pla de 2000)

118004 / 219041	HISTÒRIA MEDIEVAL DE CATALUNYA - 6 CRÈDITS	Professor	Ollich Castanyer, Immaculada	Grup	E1	Dies	dj/dv	Hores	17.00-18.30	Aules	14	18 de juny	14 de setembre	Català
				Durada	Q2							17.00-19.00	17.30-19.30	
118004 / 219041	HISTORIA MEDIEVAL DE CATALUNYA - 6 CRÈDITS	Professor	Sancho Planas, Marta	Grup	F1	Dies	dj/dv	Hores	20.00-21.30	Aules	14	18 de juny	14 de setembre	Català
				Durada	Q2							19.00-21.00	17.30-19.30 (aula 15)	
118005 / 219043	HISTÒRIA MODERNA UNIVERSAL - 12 CRÈDITS	Professor	Bada Elías, Joan	Grup	A1	Dies	dl/dm/dj/dv	Hores	08.00-09.30	Aules	11	16 de gener	4 de setembre	Català
				Durada	Q1							09.00-11.00	10.00-12.00	
118005 / 219043	HISTÒRIA MODERNA UNIVERSAL - 12 CRÈDITS	Professor	Serra I Puig, Eva	Grup	B1	Dies	dl/dm/dj/dv	Hores	08.00-09.30	Aules	15	16 de gener	4 de setembre	Català
				Durada	Q1							09.00-11.00	10.00-12.00	

* Els exàmens es realitzaran a la mateixa aula de classe. (Codi 118- i 217 per al Pla de 1992; Codi 219- per al Pla de 2000)

118005 / 219043 HISTÒRIA MODERNA UNIVERSAL - 12 CRÈDITS							16 de gener	4 de setembre	Català
Professor	Badosa Coll, Elisa	Grup	C1	Dies	Hores	Aules	11.00-13.00	10.00-12.00 (aula 18)	
			Durada				Q1	dl/dm/dj/dv	

118005 / 219043 HISTÒRIA MODERNA UNIVERSAL - 12 CRÈDITS							16 de gener	4 de setembre	Català
Professor	Gil Pujol, Xavier	Grup	D1	Dies	Hores	Aules	11.00-13.00 (aula 15)	10.00-12.00 (aula 16)	
			Durada				Q1	dl/dm/dj/dv	

118005 / 219043 HISTÒRIA MODERNA UNIVERSAL - 12 CRÈDITS							16 de gener	4 de setembre	Català
Professor	Badosa Coll, Elisa	Grup	E1	Dies	Hores	Aules	16.00-18.00	17.30-19.30	
			Durada				Q1	dl/dm/dj/dv	

118005 / 219043 HISTÒRIA MODERNA UNIVERSAL - 12 CRÈDITS							16 de gener	4 de setembre	Català
Professor	Alcoberro Pericay, Agusti	Grup	F1	Dies	Hores	Aules	18.00-20.00 (Aula 14)	17.30-19.30 (aula 14)	
			Durada				Q1	dl/dm/dj/dv	

* Els exàmens es realitzaran a la mateixa aula de classe. (Codi 118- i 217 per al Pla de 1992; Codi 219- per al Pla de 2000)

118006 / 219044 HISTÒRIA MODERNA D'ESPANYA - 6 CRÈDITS							21 de gener	8 de setembre	Castellà
Professor	Escartín Sánchez, Eduardo	Grup	A1	Dies	Hores	Aules	09.00-11.00	10.00-12.00	
							dl/dm	09.30-11.00	
		Durada	Q1						

118006 / 219044 HISTÒRIA MODERNA D'ESPANYA - 6 CRÈDITS							21 de gener	8 de setembre	Català
Professor	Dantí Riu, Jaume	Grup	B1	Dies	Hores	Aules	09.00-11.00	10.00-12.00	
							dl/dm	09.30-11.00	
		Durada	Q1						

118006 / 219044 HISTÒRIA MODERNA D'ESPANYA - 6 CRÈDITS							21 de gener	8 de setembre	Català
Professor	Molas Ribalta, Pere	Grup	C1	Dies	Hores	Aules	11.00-13.00	10.00-12.00 (aula 17)	
							dl/dm	12.30-14.00	
		Durada	Q1						

118006 / 219044 HISTÒRIA MODERNA D'ESPANYA - 6 CRÈDITS							21 de gener	8 de setembre	Castellà
Professor	Pérez Samper, M. Angeles	Grup	D1	Dies	Hores	Aules	11.00-13.00 (aula 14)	10.00-12.00 (aula 16)	
							dl/dm	11.00-12.30	
		Durada	Q1						

* Els exàmens es realitzaran a la mateixa aula de classe. (Codi 118- i 217 per al Pla de 1992; Codi 219- per al Pla de 2000)

118006 / 219044 HISTÒRIA MODERNA D'ESPANYA - 6 CRÈDITS

Professor

Pérez Samper, M. Angeles

Grup

E1

Dies

dl/dm

Hores

17.00-18.30

Aules

18

21 de gener

17.00-19.00

8 de setembre

17.30-19.30

Castellà

118006 / 219044 HISTÒRIA MODERNA D'ESPANYA - 6 CRÈDITS

Professor

Belenguer Cebria, Ernest

Grup

F1

Dies

dl/dm

Hores

20.00-21.30

Aules

18

21 de gener

19.00-21.00

8 de setembre

17.30-19.30
(aula 19)

Castellà

118007 / 219045 HISTÒRIA MODERNA DE CATALUNYA - 6 CRÈDITS

Professor

Torras i Ribé, Josep M*

Grup

A1

Dies

dj/dv

Hores

09.30-11.00

Aules

11

26 de gener

09.00-11.00

10 de setembre

10.00-12.00

Català

118007 / 219045 HISTÒRIA MODERNA DE CATALUNYA - 6 CRÈDITS

Professor

Serra i Puig, Eva

Grup

B1

Dies

dj/dv

Hores

09.30-11.00

Aules

15

26 de gener

09.00-11.00

10 de setembre

10.00-12.00

Català

* Els exàmens es realitzaran a la mateixa aula de classe. (Codi 118- i 217 per al Pla de 1992; Codi 219- per al Pla de 2000)

118007 / 219045 HISTÒRIA MODERNA DE CATALUNYA - 6 CRÈDITS										26 de gener	10 de setembre	Català
Professor	Martínez Rodríguez, Miquel Àngel	Grup	C1	Dies	Hores	Aules	15	11.00-13.00	10.00-12.00 (aula 18)			
	Durada		Q1							dj/dv	12.30-14.00	

118007 / 219045 HISTÒRIA MODERNA DE CATALUNYA - 6 CRÈDITS										26 de gener	10 de setembre	Català
Professor	Gual Vilà, Valentí	Grup	D1	Dies	Hores	Aules	15	11.00-13.00 (aula 14)	10.00-12.00 (aula 14)			
	Durada		Q1							dj/dv	11.00-12.30	

118007 / 219045 HISTÒRIA MODERNA DE CATALUNYA - 6 CRÈDITS										26 de gener	10 de setembre	Català
Professor	Martínez Rodríguez, Miquel Àngel	Grup	E1	Dies	Hores	Aules	18	17.00-19.00	17.30-19.30			
	Durada		Q1							dj/dv	17.00-18.30	

118007 / 219045 HISTÒRIA MODERNA DE CATALUNYA - 6 CRÈDITS										26 de gener	10 de setembre	Català
Professor	Casals Martínez, Àngel	Grup	F1	Dies	Hores	Aules	18	19.00-21.00 (aula 19)	17.30-19.30 (aula 19)			
	Durada		Q1							dj/dv	20.00-21.30	

* Els exàmens es realitzaran a la mateixa aula de classe. (Codi 118- i 217 per al Pla de 1992; Codi 219- per al Pla de 2000)

118008 / 219046 HISTÒRIA CONTEMPORÀNIA UNIVERSAL - 12 CRÈDITS											
Professor	Miñambres Galilea, Julio	Grup	A1	Dies	Hores	Aules	3 de juny		1 de setembre		Castellà
			Durada				Q2	dl/dm/dj/dv	08.00-09.30	11	

118008 / 219046 HISTÒRIA CONTEMPORÀNIA UNIVERSAL - 12 CRÈDITS											
Professor	Casassas Ymbert, Jordi	Grup	B1	Dies	Hores	Aules	3 de juny		1 de setembre		Català
			Durada				Q2	dl/dm/dj/dv	09.30-11.00	15	

118008 / 219046 HISTÒRIA CONTEMPORÀNIA UNIVERSAL - 12 CRÈDITS											
Professor	Miñambres Galilea, Julio	Grup	C1	Dies	Hores	Aules	3 de juny		1 de setembre		Castellà
			Durada				Q2	dl/dm/dj/dv	11.00-12.30	11	

118008 / 219046 HISTÒRIA CONTEMPORÀNIA UNIVERSAL - 12 CRÈDITS											
Professor	López González, Juan Jaime	Grup	D1	Dies	Hores	Aules	3 de juny		1 de setembre		Castellà
			Durada				Q2	dl/dm/dj/dv	12.30-14.00	15	

* Els exàmens es realitzaran a la mateixa aula de classe. (Codi 118- i 217 per al Pla de 1992; Codi 219- per al Pla de 2000)

118008 / 219046 HISTÒRIA CONTEMPORÀNIA UNIVERSAL - 12 CRÈDITS						3 de juny	1 de setembre	Català		
Professor	Suau Puig, Jaume Gil Garrusta, Marc	Grup	E1	Dies	dl/dm/dj/dv	Hores	15.30-17.00		Aules	18
		Durada	Q2							
						16.00-18.00	17.30-19.30			

118008 / 219046 HISTÒRIA CONTEMPORÀNIA UNIVERSAL - 12 CRÈDITS						3 de juny	1 de setembre	Català		
Professor	Jacob Calvo, Joan	Grup	F1	Dies	dl/dm/dj/dv	Hores	18.30-20.00		Aules	18
		Durada	Q2							
						18.00-20.00	17.30-19.30 (aula 14)			

118009 / 219047 HISTÒRIA CONTEMPORÀNIA D'ESPANYA I CATALUNYA - 12 CRÈDITS						14 de juny	7 de setembre	Català		
Professor	Villarroya Font, Joan	Grup	A1	Dies	dl/dm/dj/dv	Hores	09.30-11.00		Aules	11
		Durada	Q2							
						09.00-11.00	10.00-12.00			

118009 / 219047 HISTÒRIA CONTEMPORÀNIA D'ESPANYA I CATALUNYA - 12 CRÈDITS						14 de juny	7 de setembre	Català		
Professor	Abelló Güell, Teresa	Grup	B1	Dies	dl/dm/dj/dv	Hores	08.00-09.30		Aules	15
		Durada	Q2							
						09.00-11.00	10.00-12.00			

* Els exàmens es realitzaran a la mateixa aula de classe. (Codi 118- I 217 per al Pla de 1992; Codi 219- per al Pla de 2000)

Codi Assignatura

Examen Conv. 1 Examen Conv. 2 Llengua

118009 / 219047 HISTÒRIA CONTEMPORÀNIA D'ESPANYA I CATALUNYA - 12 CRÈDITS							14 de juny	7 de setembre	Català
Professor	Pagés Blanch, Pelai	Grup	C1	Dies	Hores	Aules	12.00-14.00	10.00-12.00 (Aula 17)	
			dl/dm/dj/dv						
		Durada	Q2						

118009 / 219047 HISTÒRIA CONTEMPORÀNIA D'ESPANYA I CATALUNYA - 12 CRÈDITS							14 de juny	7 de setembre	Català
Professor	Caminal Badia, Montserrat	Grup	D1	Dies	Hores	Aules	12.00-14.00	10.00-12.00 (aula 14)	
			dl/dm/dj/dv						
		Durada	Q2						

118009 / 219047 HISTÒRIA CONTEMPORÀNIA D'ESPANYA I CATALUNYA - 12 CRÈDITS							14 de juny	7 de setembre	Castellà
Professor	Martínez De Sas, Ma Teresa	Grup	E1	Dies	Hores	Aules	17.00-19.00	17.30-19.30	
			dl/dm/dj/dv						
		Durada	Q2						

118009 / 219047 HISTÒRIA CONTEMPORÀNIA D'ESPANYA I CATALUNYA - 12 CRÈDITS							14 de juny	7 de setembre	Català
Professor	Cardona Escanero, Gabriel	Grup	F1	Dies	Hores	Aules	19.00-21.00	17.30-19.30 (aula 17)	
			dl/dm/dj/dv						
		Durada	Q2						

* Els exàmens es realitzaran a la mateixa aula de classe. (Codi 118- i 217 per al Pla de 1992; Codi 219- per al Pla de 2000)

118010 / 219042 ARQUEOLOGIA - 9 CRÈDITS												
Professor	Ripoll López, Gisela	Grup	A1	Dies	dj/dv dx	Hores	09.30-11.00 11.00-12.00	Aules	16	27 de gener	1 de setembre	Català
		Durada	Q1							10.00-12.00	10.00-12.00	
118010 / 219042 ARQUEOLOGIA - 9 CRÈDITS												
Professor	Roca Roumens, Mercè	Grup	B1	Dies	dl/dm/dx	Hores	11.00-12.30	Aules	17	27 de gener	1 de setembre	Català
		Durada	Q1							11.00-13.00	10.00-12.00	
118010 / 219042 ARQUEOLOGIA - 9 CRÈDITS												
Professor	Roca, M.; Rauret, A. M.; Navarro, R.	Grup	C1	Dies	dl/dm dx	Hores	09.30-11.00	Aules	16	18 de juny	1 de setembre	Català
		Durada	Q2							09.00-11.00	10.00-12.00 (aula 17)	
118010 / 219042 ARQUEOLOGIA - 9 CRÈDITS												
Professor	Gurt Esparraguera, Josep Maria	Grup	D1	Dies	dj/dv dx	Hores	18.30-20.00 11.00-12.30	Aules	16	18 de juny	1 de setembre	Català
		Durada	Q2							18.00-20.00	17.30-19.30	

* Els exàmens es realitzaran a la mateixa aula de classe. (Codi 118- i 217 per al Pla de 1992; Codi 219- per al Pla de 2000)

118010 / 219042 ARQUEOLOGIA - 9 CRÈDITS							27 de gener	1 de setembre	Català
Professor	Tuset Bertrán, Francesc	Grup	E1	Dies	dl/dm	Hores	19.00-21.00	17.30-19.30	
		Durada	Q1		dx				

118011 / 219048 EL MÓN ACTUAL - 12 CRÈDITS							13 de gener	2 de setembre	Català
Professor	Segura, Antoni; Aracil, Rafael; Gavin, Victor	Grup	A1	Dies	dl/dm/dj/dv	Hores	10.00-12.00	10.00-12.00	
		Durada	Q1						

118011 / 219048 EL MÓN ACTUAL - 12 CRÈDITS							3 de juny	2 de setembre	Català
Professor	Pagés Blanch, Pelai	Grup	B1	Dies	dl/dm/dj/dv	Hores	09.00-11.00	10.00-12.00 (aula 15)	
		Durada	Q2						

118011 / 219048 EL MÓN ACTUAL - 12 CRÈDITS							3 de juny	2 de setembre	Català
Professor	Mayayo Artal, Andreu	Grup	C1	Dies	dl/dm/dj/dv	Hores	12.00-14.00	10.00-12.00	
		Durada	Q2						

* Els exàmens es realitzaran a la mateixa aula de classe. (Codi 118- i 217 per al Pla de 1992; Codi 219- per al Pla de 2000)

Codi

Assignatura

Examen Conv. 1 Examen Conv. 2 Llengua

118011 / 219048 EL MÓN ACTUAL - 12 CRÈDITS						13 de gener	2 de setembre	Català
Professor	Muniesa Brito, Bernat Quevedo Garcia, Carles	Grup	D1	Dies	Hores	Aules		
		Durada	Q1	dl/dm/dj/dv	18.30-20.00	11	18.00-20.00	

118011 / 219048 EL MÓN ACTUAL - 12 CRÈDITS						3 de juny	2 de setembre	Català
Professor	Vilanova Ribas, Mercè	Grup	E1	Dies	Hores	Aules		
		Durada	Q2	dl/dm/dj/dv	20.00-21.30	16	19.00-21.00	

118013 / 219049 MÈTODES I TÈCNiques D'INVESTIGACIÓ HISTÒRICA - 9 CRÈDITS						14 de gener	4 de setembre	Català
Professor	Casals Martínez, Angel	Grup	A1	Dies	Hores	Aules		
		Durada	Q1	dj/dv; dx	09.30-11.00; 11.00-12.30	20	10.00-12.00	

118013 / 219049 MÈTODES I TÈCNiques D'INVESTIGACIÓ HISTÒRICA - 9 CRÈDITS						14 de gener	4 de setembre	Català
Professor	Sòria Ràfols, Ramon	Grup	B1	Dies	Hores	Aules		
		Durada	Q1	dl/dm/dx	11.00-12.30	16	11.00-13.00	

* Els exàmens es realitzaran a la mateixa aula de classe. (Codi 118- i 217 per al Pla de 1992; Codi 219- per al Pla de 2000)

118013 / 219049 MÈTODES I TÈCNIQUES D'INVESTIGACIÓ HISTÒRICA - 9 CRÈDITS												
Professor	Sòria Ràfols, Ramon	Grup	C1	Dies	dx/dj/dv	Hores	11.00-12.30	Aules	17	10 de juny	4 de setembre	Català
			Durada		Q2							

118013 / 219049 MÈTODES I TÈCNIQUES D'INVESTIGACIÓ HISTÒRICA - 9 CRÈDITS												
Professor	Cabo Ramón, Isabel De	Grup	D1	Dies	dj/dv dx	Hores	20.00-21.30 18.30-20.00	Aules	11	14 de gener	4 de setembre	Català
			Durada		Q1							

118013 / 219049 MÈTODES I TÈCNIQUES D'INVESTIGACIÓ HISTÒRICA - 9 CRÈDITS												
Professor	Remesal Rodríguez, José	Grup	E1	Dies	dx/dj/dv	Hores	18.30-20.00	Aules	16	10 de juny	4 de setembre	Castellà
			Durada		Q2							

118015 / 219050 TENDÈNCIES HISTORIOGRÀFIQUES ACTUALS - 9 CRÈDITS												
Professor	Tuset Bertrán, Francesc	Grup	A1	Dies	d/dm/dx	Hores	09.30-11.00	Aules	20	9 de gener	7 de setembre	Català
			Durada		Q1							

* Els exàmens es realitzaran a la mateixa aula de classe. (Codi 118- i 217 per al Pla de 1992; Codi 219- per al Pla de 2000)

118015 / 219050 TENDÈNCIES HISTORIOGRÀFIQUES ACTUALS - 9 CRÈDITS									
Professor	Colomines Companys, Agustí	Grup	B1	Dies	Hores	Aules	9 de gener	7 de setembre	Català
			Durada				Q1	dj/dv dx	

118015 / 219050 TENDÈNCIES HISTORIOGRÀFIQUES ACTUALS - 9 CRÈDITS									
Professor	Sánchez Marcos, Fernando	Grup	C1	Dies	Hores	Aules	7 de juny	7 de setembre	Català
			Durada				Q2	dl/dm/dx	

118015 / 219050 TENDÈNCIES HISTORIOGRÀFIQUES ACTUALS - 9 CRÈDITS									
Professor	Piñol Alabart, Daniel	Grup	D1	Dies	Hores	Aules	9 de gener	7 de setembre	Català
			Durada				Q1	dl/dm/dx	

118015 / 219050 TENDÈNCIES HISTORIOGRÀFIQUES ACTUALS - 9 CRÈDITS									
Professor	Noguera Guillen, Jaume	Grup	E1	Dies	Hores	Aules	7 de juny	7 de setembre	Català
			Durada				Q2	dx/dj/dv	

* Els exàmens es realitzaran a la mateixa aula de classe. (Codi 118- i 217 per al Pla de 1992; Codi 219- per al Pla de 2000)

Codi

Assignatura

Primer i Segon Cicle

Examen Conv. 1

Examen Conv. 2

Llengua

217000 / 219051 CLIMATOLOGIA - 6 CRÈDITS

Professor

Moreno García, Ma Carmen

Grup

A1

Dies

dx/dj

Hores

09.30-11.00

Aules

9

27 de gener

09.30-11.30

8 de setembre

09.30-11.30

Castellà

Durada

Q1

217000 / 219051 CLIMATOLOGIA - 6 CRÈDITS

Professor

Moreno García, Ma Carmen

Grup

B1

Dies

dx/dj

Hores

17.00-18.30

Aules

9

27 de gener

16.00-18.00

8 de setembre

16.00-18.00

Castellà

Durada

Q1

217004 / 219057 GEOGRAFIA HUMANA - 12 CRÈDITS

Professor

Benach Rovira, Nuria

Grup

A1

Dies

dl/dm

Hores

09.30-11.00

Aules

32

9 de juny

09.30-11.30

10 de setembre

09.30-11.30

Català

Durada

A

217004 / 219057 GEOGRAFIA HUMANA - 12 CRÈDITS

Professor

Najar Martínez, Maravillas

Grup

B1

Dies

dl/dm

Hores

18.30-20.00

Aules

32

9 de juny

16.00-18.00

10 de setembre

18.30-20.30

Castellà

Durada

A

* Els exàmens es realitzaran a la mateixa aula de classe. (Codi 118- i 217 per al Pla de 1992; Codi 219- per al Pla de 2000)

217005 / 219058 GEOGRAFIA DE LA POBLACIO - 6 CRÈDITS						16 de juny	9 de setembre	Català			
Professor	Garcia Coll, Arlinda	Grup	A1	Dies	dx/dj	Hores	09.30-11.00		Aules	31	09.30-11.30
		Durada	Q2								

217005 / 219058 GEOGRAFIA DE LA POBLACIÓ - 6 CRÈDITS						16 de juny	9 de setembre	Català			
Professor	Vidal Bendito , Tomas	Grup	B1	Dies	dx/dj	Hores	18.30-20.00		Aules	32	18.30-20.30
		Durada	Q2								

217007 / 219055 GEOGRAFIA D'ESPANYA - 12 CRÈDITS						2 de juny	8 de setembre	Castellà			
Professor	Sánchez Aguilera, Dolores Pons Granja, Josep	Grup	A1	Dies	dx/dj	Hores	11.00-12.30		Aules	Aud/31	09.30-11.30
		Durada	A								

217007 / 219055 GEOGRAFIA D'ESPANYA - 12 CRÈDITS						2 de juny	8 de setembre	Castellà			
Professor	Castejón Arqued, Rosa Mª Gómez Martín, Belén	Grup	B1	Dies	dx/dj	Hores	17.00-18.30		Aules	Aud/31	16.00-18.00 h.
		Durada	A								

* Els exàmens es realitzaran a la mateixa aula de classe. (Codi 118- i 217 per al Pla de 1992; Codi 219- per al Pla de 2000)

Codi

Assignatura

Examen Conv. 1

Examen Conv. 2

Llengua

217008 / 219056 GEOGRAFIA D'EUROPA - 12 CRÈDITS						11 de juny	7 de setembre	Català				
Professor	Mateu Giral, Jaume Plana Castellvi, Jose Antonio	Grup	A1	Dies	dl/dm	Hores	09.30-11.00		Aules	10	09.30-11.30	09.30-11.30
		Durada	A									

217008 / 219056 GEOGRAFIA D'EUROPA - 12 CRÈDITS						11 de juny	7 de setembre	Català				
Professor	López Palomeque, Francesc Luzon Benedicto, José Luis	Grup	B1	Dies	dl/dm	Hores	17.00-18.30		Aules	10	16.00-18.00	16.00-18.00
		Durada	A									

217009 / 219059 CARTOGRAFIA GENERAL - 6 CRÈDITS						13 de gener	8 de setembre	Català				
Professor	Panareda Clopés, José Ma.	Grup	A1	Dies	dx/dj	Hores	11.00-12.30		Aules	9	09.30-11.30	12.00-14.00
		Durada	Q1									

217009 / 219059 CARTOGRAFIA GENERAL - 6 CRÈDITS						13 de gener	8 de setembre	Català				
Professor	Marin Ramos, Mercedes	Grup	A2	Dies	dx/dj	Hores	11.00-12.30		Aules	10	09.30-11.30	12.00-14.00
		Durada	Q1									

* Els exàmens es realitzaran a la mateixa aula de classe. (Codi 118- i 217 per al Pla de 1992; Codi 219- per al Pla de 2000)

217009 / 219059 CARTOGRAFIA GENERAL - 6 CRÈDITS						13 de gener	8 de setembre	Català				
Professor	Marin Ramos, Mercedes	Grup	B1	Dies	dx/dj	Hores	18.30-20.00		Aules	10	18.30-20.30	18.30-20.30
		Durada	Q1									

217010 / 219060 CARTOGRAFIA TEMÀTICA - 6 CRÈDITS						3 de juny	9 de setembre	Castellà				
Professor	Gómez Martín, Belén	Grup	A1	Dies	dx/dj	Hores	11.00-12.30		Aules	9	12.00-14.00	12.00-14.00
		Durada	Q2									

217010 / 219060 CARTOGRAFIA TEMÀTICA - 6 CRÈDITS						3 de juny	9 de setembre	Català				
Professor	Ramazzini , Graziana	Grup	A2	Dies	dx/dj	Hores	11.00-12.30		Aules	10	12.00-14.00	12.00-14.00
		Durada	Q2									

217010 / 219060 CARTOGRAFIA TEMÀTICA - 6 CRÈDITS						3 de juny	9 de setembre	Castellà				
Professor	Gómez Martín, Belén	Grup	B1	Dies	dx/dj	Hores	18.30-20.00		Aules	10	18.00-18.00	18.30-20.30
		Durada	Q2									

* Els exàmens es realitzaran a la mateixa aula de classe. (Codi 118- i 217 per al Pla de 1992; Codi 219- per al Pla de 2000)

217011 / 219052 TÈCNiques D'ANÀLISI QUANTITATIVA - I - 6 CRÈDITS

Professor

Clavero Paricio, Pedro

Grup

A1

Durada

Q1

Dies

dl/dm

Hores

12.30-14.00

Aules

9

21 de gener

10.00-13.00 h.

1 de setembre

11.30-14.30

Castellà

217011 / 219052 TÈCNiques D'ANÀLISI QUANTITATIVA - I - 6 CRÈDITS

Professor

Clavero Paricio, Pedro

Grup

B1

Durada

Q1

Dies

dl/dm

Hores

20.00-21.30

Aules

10

21 de gener

18.00-21.00 h.

1 de setembre

18.30-21.30

Castellà

217012 / 219053 INTRODUCCIÓ A L'ANÀLISI GEOGRÀFICA REGIONAL - 6 CRÈDITS

Professor

Font Garolera, Jaume

Grup

A1

Durada

Q1

Dies

dl/dm

Hores

11.00-12.30

Aules

32

16 de gener

09.30-11.30

7 de setembre

12.00-14.00

Català

217012 / 219053 INTRODUCCIÓ A L'ANÀLISI GEOGRÀFICA REGIONAL - 6 CRÈDITS

Professor

Armeisto López, Xosé A.

Grup

B1

Durada

Q1

Dies

dl/dm

Hores

17.00-18.30

Aules

32

16 de gener

18.30-20.30

7 de setembre

16.00-18.00

Castellà

* Els exàmens es realitzaran a la mateixa aula de classe. (Codi 118- i 217 per al Pla de 1992; Codi 219- per al Pla de 2000)

217013 / 219054 GEOGRAFIA DE CATALUNYA - 6 CRÈDITS

Professor

Armeito López, Xosé A.

Grup

A1

Durada

Q2

Dies

d/dm

Hores

11.00-12.30

Aules

32

14 de juny

09.30-11.30

10 de setembre

12.00-14.00

Castellà

217013 / 219054 GEOGRAFIA DE CATALUNYA - 6 CRÈDITS

Professor

Armeito López, Xosé A.

Grup

B1

Durada

Q2

Dies

d/dm

Hores

17.00-18.30

Aules

32

14 de juny

16.00-18.00

10 de setembre

16.00-18.00

Castellà

* Els exàmens es realitzaran a la mateixa aula de classe. (Codi 118- i 217 per al Pla de 1992; Codi 219- per al Pla de 2000)

**ASSIGNATURES DE LLIURE
ELECCIÓ**

Codi	Assignatura					Examen Conv. 1	Examen Conv. 2	Llengua	
161012	HISTÒRIA DEL DRET - 6 CRÈDITS								
Professor	Oleart, Oriol Bueno, Marta	Grup	A1	Dies	Hores	Aules	29 de gener 11.00-13.00	14 de setembre 12.00-14.00	Català
		Durada	Q1		di/dm	12.30-14.00			
161020	ORÍGENS HUMANS - 3 CRÈDITS								
Professor	Turbón, Daniel	Grup	A1	Dies	Hores	Aules	16 de juny 17.00-19.00	8 de setembre 15.30-17.30	Català
		Durada	Q2/2		dj/dv	17.00-18.30			
161023	DIDÀCTICA DE LA HISTÒRIA - 6 CRÈDITS								
Professor	Santacana, C.	Grup	A1	Dies	Hores	Aules	23 de juny 09.00-11.00	2 de setembre 08.00-10.00	
		Durada	Q2		di/dm	08.00-09.30			
161024	DIDÀCTICA DEL PATRIMONI I MUSEOLOGIA - 6 CRÈDITS								
Professor	Santacana, C.	Grup	A1	Dies	Hores	Aules	11 de juny 09.00-11.00	4 de setembre 08.00-10.00	
		Durada	Q2		dj/dv	08.00-09.30			
161059	ELS CINEMES POC CONEGUTS: L'ORIENT - 6 CRÈDITS								
Professor	Porter Moix, Miquel	Grup	A1	Dies	Hores	Aules	26 de gener 12.00-14.00	6 de setembre 12.00-14.00	Català
		Durada	Q1		di/dm	12.30-14.00			
161065	ETNOARQUEOLOGIA - 3 CRÈDITS								
Professor	Serrallonga Atset, Jordi	Grup	A1	Dies	Hores	Aules	12 de gener 10.00-12.00	14 de setembre 08.00-10.00	Català
		Durada	Q1/2		di/dm	09.30-11.00			

* Els exàmens es realitzaran a la mateixa aula

Codi	Assignatura					Examen Conv. 1	Examen Conv. 2	Idioma	
191700	FENICI I - 6 CRÈDITS	Professor Estanyol Fuentes, M. José	Grup A1	Dies dl/dm	Hores 15.30-17.00	Aules 19	23 de juny 16.00-18.00	2 de setembre 15.30-17.30	Català
191703	HISTÒRIA I CULTURA DEL POBLE JUEU - 6 CRÈDITS	Professor Estanyol Fuentes, M. José	Grup A1	Dies dj/dv	Hores 15.30-17.00	Aules 19	15 de juny 16.00-18.00	4 de setembre 15.30-17.30	Català
191704	ÀRAB I - 6 CRÈDITS	Professor Comes, Mercè	Grup A1	Dies dl/dm	Hores 20.00-21.30	Aules 12	29 de gener 19.00-21.00	14 de setembre 19.30-21.30	
191705	ÀRAB II - 6 CRÈDITS	Professor Calvo, M. E	Grup A1	Dies dl/dm	Hores 20.00-21.30	Aules 17	2 de juny 19.00-21.00	9 de setembre 19.30-21.30	
191713	ORIGEN I EVOLUCIÓ DE LA CONDUCTA HUMANA - 6 CRÈDITS	Professor Turbón, Daniel; Serrat, David; Serrallonga, Jordi; Veà, J. J.	Grup A1	Dies dj/dv	Hores 15.30-17.00	Aules 11	15 de gener 16.00-18.00	3 de setembre 15.30-17.30	Català
191713	ORIGEN I EVOLUCIÓ DE LA CONDUCTA HUMANA - 6 CRÈDITS	Professor Turbón, Danie; Serrat, David; Serrallonga, Jordi; Veà, J. J.	Grup B1	Dies dj/dv	Hores 15.30-17.00	Aules 16	15 de juny 16.00-18.00	4 de setembre 15.30-17.30	Català

* Els exàmens es realitzaran a la mateixa aula

PLA DOCENT

PLA 2000
ASSIGNATURES OBLIGATÒRIES
PRIMER CICLE

219000 HISTÒRIA DE L'ART AL PRÒXIM ORIENT

6 crèdits obligatoris 1r cicle

Professors	Grup	Tutories
José Pitarch, Antoni	A1	Q1 dill 9,30-10,30 h
Español Bertran, Francesca	B1	Q1 dv 10-11 h
Español Bertran, Francesca	C1	Q1 dv 16-17 h

1. Les civilitzacions de l'Èufrates-Tigris i el Nil. Uruk. Egipte pre-dinàstic.
2. El III mil·lenni. Sumer, Accad i Neosumeris.
3. L'Egipte de l' Imperi Antic. El naixement de l'art egipci.
4. Babilònia al II mil·lenni. La dinastia Cassita.
5. Egipte: el 1er període intermedi i l'Imperi Mig.
6. Egipte: el 2on període intermedi i l'Imperi Nou.
7. L'art Assiri.
8. La producció artística durant el Ier mil·lenni. Egipte, Assíria i Babilònia.
9. Les perifèries: Anatòlia, Fenícia, l'Egeu.
10. Pèrsia.

Bibliografia:

L'art égyptien au temps des pyramides. (cat. exp. 1999-2000). París-N.Y.: Réunion des musées nationaux-Metropolitan Mus. of Art, 1999.

Frankfort, H.: Reyes y Dioses. Madrid: Alianza, 1983 (1948)

Frankfort, H.: Arte y arquitectura del oriente antiguo. Madrid: Cátedra, 1996 (4ª ed) (1954).

Guirshman, R.: Persia. Protoirranios, Medos, Aqueménidas. Madrid: Aguilar, 1964.

Manniche, L.: El Arte Egipcio. Madrid: Alianza, 1997 (1ª en francès 1994).

Matthiae, P.: La storia dell'arte dell'Oriente Antico. Milà: Electa, 1996.

Matthiae, P.: L'Arte degli assiri : cultura e forma del rilievo storico. Roma : Laterza, 1996

Parrot, A.: Sumer. Madrid: Aguilar, 1981 (2ª) (1960)(El universo de las formas)

Parrot, A.: Asur. Madrid: Aguilar, 1970 (El universo de las formas).

VVAA: El Antiguo Egipto. 3000 años de historia y cultura del imperio faraónico. A. Eggebrecht (Dir.) Barcelona: Plaza & Janés, 1990 (1984)

VVAA: Civilizations of the Ancient Near East, Jack M. Sasson (Ed) Nova York: Charles Scribner's Sons, 1995. IV vols.

VVAA: Los tiempos de las pirámides. De la prehistoria a los hicsos (1560 a. de C.). Madrid: Aguilar, 1978 (El universo de las formas)

VVAA: El Imperio de los Conquistadores. Egipto en el Nuevo Imperio (1560-1070 a de C.). Madrid: Aguilar, 1979 (El universo de las formas)

VVAA: El Egipto del crepúsculo. De Tanis a Meroe (1070 a de C.- siglo IV d. de C.). Madrid: Aguilar, 1980 (El universo de las formas)

Wilson, J. A.: La cultura egipcia. Madrid: Fondo de Cultura Economico, 1988 (11ª reimpr) (1951)

Activitat pràctica:

Treball opcional

Avaluació:

Examen final.

Observacions:

Durant el curs s'ofereix als estudiants un programa i una bibliografia més amplis.

219001 HISTÒRIA DE L'ART DEL MÓN CLÀSSIC

6 crèdits obligatoris 1r cicle

Professors	Grup	Tutories
José Pitarch, Antoni	A1	Q1 dm 9,30-10,30 h
Guàrdia Pons, Milagros	B1	Q1 dll 10-11 h
Guàrdia Pons, Milagros	C1	Q1 dll 16-17 h.

Programa

- Introducció: el concepte de món clàssic.
- Grècia i les cultures mediterrànies en els inicis de la seva història.
- L'art de Grècia en època orientalizant. Les altres cultures orientalizants mediterrànies: la cultura etrusca.
- L'etapa arcaica de Grècia i el "classicisme" etrusc
- L'art grec clàssic.
- La cultura artística hel·lenística
- Roma: entre el món etrusc i el procés d'aculturació hel·lenitzant

Bibliografia

- AADD. Col·lecció "El Universo de las Formas", 5 volums corresponents al període estudiat, Madrid, Aguilar, 1964-1974.
- R.BIANCHI BANDINELLI (dir), *Historia y civilización de los griegos*, Icaria-Bosch, Barcelona, 1982 i ss., 10 vols.
- R. BIANCHI BANDINELLI., (articles de l'autor), *Introducción a la Arqueología*, Akal, Madrid, 1983.
- R.BIANCHI BANDINELLI/E.PARIBENI, *L'arte dell'antichità classica*. Grecia, Milà, 1986.
- J.J.POLLITT., *Arte y experiencia en la Grecia clásica*, Xarait Ed. Madrid, 1984 (1ª ed.Cambridge Univ. Press, 1972).
- M.ROBERTSON., *El Arte Griego. (Introducción a su historia)*, Alianza Editorial, Madrid, 1985.
- J.J.POLLITT, *El arte helenístico*, Madrid, Nerea, 1989.
- P.MORENO, *Pintura griega. De Polignoto a Apeles*, Mondadori. Madrid, 1988 (1ª ed. Milán, 1987).
- A.ROUVERET, *Histoire et Imaginaire de la peinture ancienne (Ve siècle av. J.C-1er siècle apr. J.C.)*, Roma, 1989.
- M.PALLOTTINO, *Civiltà artistica etrusco-italica*, Sansoni, Florencia, 1985.
- Les Etrusques et l'Europe*, cat. exposició, París, 1992.
- I Fenici*, cat. exposició, Bompiani, Milano, 1988.
- M.HENIG, (dir.), *El arte romano*, Barcelona, Destino, 1985.
- Roma Medio Repubblicana. Aspetti culturali di Roma e del Lazio nei secoli IV e III a.C.* (Catálogo de la exposición), Roma, 1973.
- F.COARELLI ET AL., *Roma repubblicana dal 270 A.C. all'età augustea*, Roma, 1987.
- P.GROS, *L'architecture romaine du début du IIIe siècle av.J.C. à la fin du Haut-Empire*, vol. 1. Les monuments publics, París, 1996
- M.Wheeler, *El arte y la arquitectura de Roma*, Barcelona, Destino, 1995.

Avaluació

Examen final i qualificació dels treballs

Observacions

Hi ha un programa detallat de l'assignatura

219002 HISTÒRIA DE L'ART DE L'ALTA EDAT MITJANA

6 crèdits obligatoris 1r cicle

Professors

Mancho Suárez, Carles
Vicens Soler, Maria Teresa
Mancho Suárez, Carles

Grup

A1
B1
C1

Tutories

Q2 dv 10-11 h
Q2 dm 10-11 h
Q2 dj 17-18 h

Programa

1. Introducció: les nocions d'Edat Mitjana i art medieval; periodització i geografia artística. Bibliografia.
2. La cort carolíngia i la *renovatio imperii romani*. La seva repercussió artística.
3. La comitència de la monarquia asturiana: arquitectura i arts sumptuàries.
4. Bizanci: la iconoclàstia i la renaixença artístic-cultural sota les dinasties macedònica i cornena.
5. L'art del califat abbàsida (750-900).
6. L'art hispano-musulmà: l'emirat i el califat de Còrdova.
7. L'art del segle X al nord de la Península Ibèrica. La miniatura «mossàrab».
8. La continuïtat de l'imperi i les seves manifestacions artístiques en el món otomà.
9. L'art anglosaxó. L'objecte artístic i la il·lustració de manuscrits.
10. El romànic: historiografia i periodització. El context social, religiós i cultural.
11. L'època del romànic (I): arquitectura i decoració monumental.
12. L'època del romànic (II): imatgeria, manuscrits il·lustrats, metal·listeria, eborària i teixits.

Bibliografia

- Al-Andalus. *Las artes islámicas en España*, Madrid: El Viso, cat. exp., 1992.
- ARIAS, L. *Prerrománico asturiano. El arte de la monarquía asturiana*, Gijón: Trea, 1993.
- AVRIL, BARRAL, GABORIT-CHOPIN. *Le monde roman. Les temps des croisades (1060-1220)*, Paris: Gallimard, 1982 (L'univers des Formes).
- AVRIL, BARRAL, GABORIT-CHOPIN. *Les Royaumes d'occident. Le monde roman (1060-1220)*, Paris: Gallimard, 1983 (L'univers des Formes).
- BANGO, I. *Alta Edad Media. De la tradición hispanogoda al románico*, Madrid: Sílex, 1989 (Col. Introducció al arte español).
- BECKWITH, J. *Arte paleocristiano y bizantino*, Madrid: Cátedra, 1998 [1970].
- CASTELFRANCHI, L. *El arte en la Edad Media*, Madrid: Moleiro, 1994.
- CID, C. *El arte prerrománico de la monarquía asturiana*, Madrid: Gea, 1995.
- CONANT, K. T. *Arquitectura carolingia y románica*, Madrid: Cátedra, 1987.
- DODWELL, C. R. *Artes pictóricas en occidente, 800-1200*, Madrid: Cátedra, 1995 (Manuales Arte Cátedra).
- DURLIAT, M. *Introducción al arte medieval en occidente*, Madrid: cátedra, 1983.
- DURLIAT, M. *Des barbares à l'an mil*, Paris: Mazenod, 1985.
- DURLIAT, M. *El arte románico*, Madrid: Akal, 1992 [Paris, 1982].
- ETTINGHAUSEN, R.; GRABAR, O. *Arte y arquitectura del Islam (600-1250)*, Madrid: Cátedra, 1996 [1987].
- GRODECKI et al. *El siglo del año mil*, Madrid: Aguilar, 1973 (El universo de las Formas).
- HUBERT, PORCHER, VOLBACH. *El imperio carolingio*, Madrid: Aguilar, 1968 (El Universo de las Formas).
- KRAUTHHEIMER, R. *Arquitectura paleocristiana y bizantina*, Madrid: Cátedra, 1984 [1965] (Manuales Arte Cátedra).
- LASKO, P. *Arte sacro, 800-1200*, Madrid: Cátedra, 1999 [1972].
- YARZA, J. *Arte y arquitectura en España 500-1200*, Madrid: Cátedra, 1990 (6 edic.).
- YARZA, J. (i altres). *Arte Medieval I: Alta Edad Media y Bizancio*, Barcelona: Gustavo Gili, 1982 (Fuentes y documentos para la Historia del Arte, 2).
- YARZA, J. (i altres). *Arte Medieval II: Románico y Gótico*, Barcelona: Gustavo Gili, 1982 (Fuentes y documentos para la Historia del Arte, 3).

Activitat pràctica

Un treball relacionat amb la matèria de l'assignatura.
Tutories per al seguiment de les lectures recomanades i del treball personal.

Avaluació

Examen final i qualificació del treball.

Observacions

A l'inici del curs es donarà un programa detallat de l'assignatura, acompanyat d'un repertori bibliogràfic més extens.

219003 HISTÒRIA DE L'ART DE LA BAIXA EDAT MITJANA

6 crèdits obligatoris 1r cicle

(De la fi del segle XIII al segle XV)

Professors	Grup	Tutories
Domenge Mesquida, Joan	A1	Q2 dj 11-12 h
Terès Tomàs, Rosa	B1	Q2 dj i dv 10-11 h
Domenge Mesquida, Joan	C1	Q2 dj 16-17 h

Programa

1. Qüestions introductòries. Desenvolupament del gòtic. Nous centres d'interès. Importància de les Corts i de les ciutats. Noves formes de religiositat. Evolució de les relacions entre Orient i Occident.
2. Itàlia del 1250 al 1350. Arquitectura i arts plàstiques. Els grans mestres del Trecento.
3. L'expansió del gòtic francès durant el segle XIV. Centres d'interès. Arquitectura i arts figuratives.
4. Les Corts del "gòtic internacional" i la seva projecció.
5. L'art dels Països Baixos i la seva àrea d'influència.
6. La fi de l'Imperi bizantí. L'art dels Paleòlegs.
7. L'art mudéjar. L'Islam: darreres manifestacions medievals en el mon hispànic.

Bibliografia

- BORRÁS, G.: *El arte mudéjar*, Teruel, Instituto de Estudios Turolenses, 1990.
- CHATELET, A., RECHT, R.: *Le monde gothique. Automne et Renouveau, 1350-1500*, Paris, Gallimard, 1990.
- ERLANDE-BRANDENBURG, A.: *El arte gótico*, Madrid, Akal 1993.
- MEISS, M.: *French Painting in the Time of Jean de Berry*, Londres, Phaidon, 1967-1969.
- MULLER, Th.: *Sculpture in Netherlands, Germany, France, Spain, 1400-1500*, Harmondsworth, 1966.
- PANOFSKY, E.: *Los primitivos flamencos*, Madrid, Cátedra, 1998 (1ª. Ed. 1953).
- STERLING, Ch.: *La peinture médiévale à Paris, 1300-1500*, 2 vols., Paris, Bibliotheque des Arts, 1987-1990.
- TOESCA, P.: *Il Trecento*, Torí, 1951.
- WHITE, J.: *Arte y Arquitectura en Italia, 1250-1400*, Madrid, Cátedra, 1989 (1ª. Ed. 1966).
- YARZA, J.: *La Edad Media* ("Historia del Arte Hispánico", II), Madrid, Alhambra, 1980.

Activitat pràctica

Un treball optatiu relacionat amb l'assignatura i supervisat pel professor.

Avaluació

Un examen final i el treball.

Observacions

A l'inici del curs es donarà un programa detallat i una bibliografia ampliada.

219004 TEORIA DE L'ART

6 crèdits obligatoris 1r cicle

Professors

Furió Galí, Vicenç
Casals Navas, Josep
Furió Galí, Vicenç

Grup

A1
B1
C1

Tutories

Q1 dv 13-14 h
Q1 dm 10-11 h
Q1 dv 17,30-18,30 h

Programa

1. El discurs sobre les arts, des de l'Antiguitat a la Il·lustració.
2. La moderna ramificació disciplinària: Història de l'Art, Crítica de l'Art, Estètica. Autoconsciència de la Història de l'Art: qüestions de mètode.
3. El concepte d'art. L'art com a fet simbòlic. El valor artístic.
4. Objecte, percepció i experiència estètica.
5. Funcions de l'art: expressiva, representativa....

Bibliografia

- AA. VV.: *Introducción a la Historia del Arte. Fundamentos teóricos y lenguajes artísticos*, Barcelona, Barcanova, 1990.
- BARASCH, M.: *Teorías del arte. De Platón a Winckelmann*, Madrid, Alianza, 1991.
- VENTURI, L.: *Historia de la crítica de arte*, Barcelona, G. Gili, 1982.
- PACHT, O.: *Historia del arte y metodología*, Madrid, Alianza, 1986.
- OCAMPO, E.-PERAN, M.: *Teorías del arte*, Barcelona, Icaria, 1991.
- TATARKIEWICZ, W.: *Historia de seis ideas*, Madrid, Tecnos, 1987.
- DUFRENNE, M.: *Fenomenología de la experiencia estética*, València, F. Torres, 1982-1983.
- JIMENEZ, J.: *Imágenes del hombre. Fundamentos de Estética*, Madrid, Tecnos, 1986.
- PANOFSKY, E.: *El significado de las artes visuales*, Madrid, Alianza, 1983.
- GRASSI, L.: *Teorici e storia della critica d'arte*, 3 vols., Roma, Multigrafica, 1970-1979.

Activitat pràctica

Visites a exposicions; comentaris de textos, d'imatges, de vídeos...; recensió opcional d'un llibre. Tutories per al seguiment de les lectures recomanades i del treball personal

Avaluació

Un examen final (grups A i C). Examen final i un treball obligatori (grup B).

Observacions

El programa complet i desenvolupat de l'assignatura, amb la corresponent bibliografia per temes, s'indicarà a començament de curs i estarà a disposició dels alumnes al servei de Copisteria de la facultat.

219005 LLENGUATGES ARTÍSTICS

6 crèdits obligatoris 1r cicle

Professors	Grups	Tutories
Fontcuberta Famadas, Cristina	A1	Q2 dm 11-12 h.
Furió Galí, Vicenç	B1	Q2 dm 13-14 h.
Fontcuberta Famadas, Cristina	C1	Q2 dm 17,30-18,30 h.

Programa

1. Art i llenguatge.
2. La classificació de les arts.
3. Materials i tècniques. Aspectes formals, iconogràfics i tipològics:
 - 3.1. Arquitectura.
 - 3.2. Escultura.
 - 3.3. Pintura.
 - 3.4. Arts de l'objecte.

Bibliografia

- AA.VV.: *La sculpture (Méthode et vocabulaire)*, Paris, Imprimerie Nationale, 1978.
- AA.VV.: *Introducción General al Arte*, Madrid, Istmo, 1980.
- AA.VV.: *Introducción a la Historia del Arte. Fundamentos teóricos y lenguajes artísticos*, Barcelona, Barcanova, 1990.
- FURIO, V.: *Ideas y formas en la representación pictórica*, Barcelona, Anthropos, 1991.
- SUMMERSON, J.: *El lenguaje clásico de la arquitectura*, Barcelona, G. Gili, 1984 (1963).
- WITTKOWER, R.: *La escultura: procesos y principios*, Madrid, Alianza, 1983 (1977).
- WOODFORD, S.: *Cómo mirar un cuadro*, Barcelona, G. Gili, 1985 (1983).
- ZEVI, B.: *Saber ver la arquitectura*, Barcelona, Poseidón, 1987.

Activitat pràctica

Un treball optatiu relacionat amb la matèria de l'assignatura. Tutories per al seguiment de les lectures recomanades i del treball personal.

Avaluació

Examen final i treball

Observacions

Al llarg del curs es donaran indicacions més específiques sobre els temes assenyalats i més títols bibliogràfics.

219006 HISTÒRIA DE L'ART DEL RENAIXEMENT

6 crèdits obligatoris 1r cicle

Professors

Canalda Llobet, Sílvia
Narváez Cases, Carme
Narváez Cases, Carme

Grups

A1
B1
C1

Tutories

Q2 dj 12,30-143,30h
Q2 dll 11-12 h
Q2 dll 16-17 h

Programa marc

1. Concepte i fortuna crítica del Renaixement.
2. La qüestió del Renaixement italià i dels Renaixements forà d'Itàlia.
3. El *Quattrocento* toscà. Mecenes, artistes i obres a la primera meitat del segle XV.
4. El *Quattrocento* toscà. Mecenes, artistes i obres a l'època de Lorenzo el Magnífic.
5. Les corts italianes i l'expansió del Renaixement.

Bibliografia bàsica

- E. Panofsky, *Renacimiento y renacimientos en el arte occidental*, Madrid, Alianza, 1975
A. Chastel, *Arte y humanismo en Florencia en la época de Lorenzo el Magnífico*, Madrid, Cátedra, 1982
E.H. Gombrich, *Estudios sobre el arte del Renacimiento*, 4 vols., Madrid, Alianza 1982-1987
B. Jestaz, *L' Art de la Renaissance*, Paris, Mazenod, 1984
G.C. Argan, *Renacimiento y Barroco.I. De Giotto a Leonardo da Vinci*, Madrid, Akal, 1987
J. Sureda, *El Renacimiento. Siglo XV. Vol.5. Historia Universal del Arte*, Barcelona, Planeta, 1988
P. Burke, *El Renacimiento italiano*, Madrid, Alianza, 1993
P.O. Kristeller, *El pensamiento renacentista y sus fuentes*, Madrid, FCE, 1993
J.T.Paoletti, G.M.Radke, *Art in Renaissance Italy*, Londres, Laurence King, 1997
J. Sureda (dir.), *El Renacimiento italiano. Vol. IV. SUMMA PICTORICA*, Barcelona, Planeta, 1998
R. de Fusco, *El Quattrocento en Italia*, Madrid, Istmo, 1999

Activitat pràctica

Metodologia d' anàlisi de l' art del Renaixement
Tutories per al seguiment del treball personal optatiu.

Avaluació

Examen final (escrit)

Observacions

A l'inici del curs, cada professor proporcionarà un programa detallat de l'assignatura i referències bibliogràfiques complementàries.

219012 HISTÒRIA DE LES ARTS ESCÈNIQUES I

6 crèdits obligatoris 1r cicle

Professors

Ciurans Peralta, Enric
Ciurans Peralta, Enric
Ciurans Peralta, Enric

Grups

A1
B1
C1

Tutories

Q1 dj 12,30-13,30 h
Q1 dlv 12,30-13,30 h
Q1 dj 19-20 h

Programa

- 1- Definició del fenomen teatral
- 2- Orígens del teatre.
- 3- El teatre grec. Organització dels concursos de tragèdia.
- 4- Els mites grecs.
- 5- Les tragèdies d'Esquil, Sófocles i Eurípides.
- 6- La comèdia a Grècia. Aristòfanes.
- 7- El mim i la comèdia a Roma.
- 8- El teatre medieval religiós.
- 9- El teatre medieval profà.
- 10- El teatre, el ritual, la festa.

Bibliografia

PANDOLFI, V. *Història del teatre, vol I.*

Barcelona, Institut del Teatre, 1989

OLIVA Y TORRES MONREAL. *Historia básica del arte escénico.*

Madrid, Càtedra, 1990.

SALVAT, R. *El teatro como texto, como espectáculo.*

Barcelona, Montesinos, 1983.

PEREZ, A.(ed). *Aristóteles, Horacio, Boileau: Poéticas.*

Madrid, Editora Nacional, 1982.

GRIMAL, P. *Diccionario de mitología griega y romana.*

Madrid, Paidós, 1992.

Activitat pràctica

Veure espectacles: vídeos i teatres.

Tutories per al seguiment de les lectures recomanades i del treball personal.

Avaluació

Un treball obligatori i un examen final.

(Cal aprovar l'examen per aprovar l'assignatura)

La qualificació serà la mitjana de les dues qualificacions, sempre que s'hagi aprovat l'examen.

Observacions

Al servei de copisteria existeix un dossier (2 vols.) que conté més informació bibliogràfica, capítols dels llibres indicats i que són de difícil localització (llevat dels dos primers títols), i d'altres materials necessaris per a la preparació de la matèria.

219013 HISTÒRIA DE LES ARTS ESCÈNIQUES II

6 crèdits obligatoris 1r cicle

Professors	Grups	Tutories
Salvat Ferré, Ricard	A1	Q2 dII 12,45-13,45 h
Salvat Ferré, Ricard	B1	Q2 dj 12,45-13,45 h
Salvat Ferré, Ricard	C1	Q2 dj 17,15-18,15 h

Programa

1. La Commedia dell'Arte: primers teatres professionals.
2. El teatre del Renaixement i de l'Era Moderna. Els intents d'aprensió del món després dels avenços de la ciència i de les noves descobertes geogràfiques.
3. La forma del teatre elisabetià. El concepte de tragèdia en Shakespeare i en el teatre espanyol: Cervantes.
4. Les noves estètiques. De Torres Naharro al Arte nuevo de hacer comedias de Lope.
5. La forma del teatre clàssic francès. Goldoni, màxim autor de la burgesia.
6. El teatre romàntic alemany i els seus nous mites: Faust.
7. Les formes posteriors al teatre romàntic a França, Itàlia, Espanya i Sud-amèrica. Els primers intents del teatre revolucionari.
8. La peça ben feta. El corrent realista: de Balzac a Chejov. La nova estètica de l'objectivitat: de Zola a Bertolt Brecht.
9. Els subjectivisme: d'Artaud a Becket. Panorama de les avantguardes teatrals del segle XX.
10. Els adelantats del teatre del tercer món: de Jean Genet a Wole Soyinka. L'òpera de Pekín.
11. Situació del teatre actual. El retrobament del ritus.

Bibliografia

- PANDOLFI, V.: *Història del teatre*, 3 vols., Barcelona, Institut del Teatre, 1989.
- BERTHOLD, M.: *Historia social del teatro*, 2 vols., Madrid, Guadarrama, 1974.
- SALVAT, R.: *Historia del teatro moderno*, Barcelona, Península, 1981.
- OLIVEIRA BARATA, J.: *Estética teatral*, Lisboa, Moraes, 1980.
- STANISLAVSKIJ, K.: *El arte escénico*, México, Siglo XXI, 1968.
- QUENEAU, R.: *Histoire des littératures*, vol. III, París, La Pléyade, 1958.
- DORT, B.: *La représentation émancipée*, París, Actes Sud, 1988.

Activitat pràctica

- Dues crítiques d'espectacles.
- Tutories per al seguiment de les lectures recomanades i del treball personal.

Avaluació

- Examen final i les dues crítiques.

219016 L'ART DE ROMA I L'ANTIGUITAT TARDANA

6 crèdits obligatoris 1r cicle

Professors	Grup	Tutories
Mancho Suárez, Carles	A1	Q2 dm 10-11 h
Conejo da Pena, Antoni	B1	Q2 dv 11,30-12,30 h
Conejo da Pena, Antoni	C1	Q2 dv 19-20 h

Programa

- La Roma augustea: La constitució de les bases del llenguatge artístic i arquitectònic romà imperial.
- L'art romà del segle II: de Trajà als severus.
- Les transformacions de la cultura romana en el segle III: L'Antiguitat Tardana.
- La configuració de formes i continguts del primer art cristià.
- Les antigues províncies romanes d'occident a partir del segle Vè: gots, francs, longobards.
- L'imperi romà d'Orient: el primer art bizantí
- La formació d'una nova cultura artística: el món islàmic.

Bibliografia

A començament de curs s'oferirà un ampli llistat bibliogràfic que serà comentat a classe.

- J.B.Ward-Perkins, *Arquitectura romana*, Madrid, Aguilar, 1979.
- W.L.Mac Donald, *The Architecture of the Roman Empire*, New Haven, 1986, 2 vols.
- P.Gros, *L'architecture romaine du début du IIIe siècle av.J.C. à la fin du Haut-Empire, vol. 1. Les monuments publics*, Paris, 1996.
- P.Zanker, *Augusto y el poder de las imágenes*, Alianza, Madrid, 1992.
- D.E.E.Kleiner, *Roman Sculpture*, Yale Univ. Press, 1992.
- A.Barbet, *La peinture murale romaine*, Picard, Paris, 1985.
- R.Ling, *Roman Painting*, Cambridge Univ. Press, 1991.
- Ph.Bruneau, *La Mosaïque antique*, Paris, 1987.
- K.Weitzmann, *El rollo y el códice. Un estudio del origen y el método de la iluminación de textos*. Madrid, 1990 (1947).
- Beckwith, J. *Arte paleocristiano y bizantino*, Madrid, 1998 (1970)
- Krautheimer, R., *Arquitectura paleocristiana y bizantina* (ed. original, Hardmonsworth, 1965). Madrid, 1984.
- Kitzinger, E, *Byzantine Art in the Making. Main lines of stylistic development in Mediterranean Art, 3th to 7th century*. Londres: Faber and Faber, 1977.
- Grabar, A., *Las vias de la creación en la iconografía cristiana*. Madrid: Alianza (1ª ed. francesa, Paris, 1979), 1985.
- H.Schlunk-Th.Hauschild. *Hispania Antiqua. Die Denkmäler der frühchristliche und westgotische Zeit*, Maguncia, 1978
- A.Grabar, *La Edad de Oro de Justiniano*, Madrid, 1966.
- M.Durlat, *Des barbares à l'an Mil*, Paris, 1985.
- I Longobardi*, cat. exp. Milà, 1990.
- I Goti*, cat. exp. Milà, 1994.
- O.Grabar, *La formación del arte islámico* (1973). Madrid: Cátedra, 1979.
- R.Ettinghausen/O.Grabar, (1997). *Arte y arquitectura del Islam, 650-1250*, (ed. original Londres, 1987). Madrid: Cátedra.

Avaluació

Examen final

219017 NOUS CORRENTS ARTÍSTICS DELS SEGLES XII I XIII

6 crèdits obligatoris 1r cicle

Professors

Beseran Ramon, Pere
Vicens Soler, Teresa
Beseran Ramon, Pere

Grup

A1
B1
C1

Tutories

Q1 dl 11-12 h
Q1 dv 11-12 h
Q1 dlm 20-21 h

Programa

- 1-Diversitat artística del segle XII.
- 2-Gòtic. Historiografia i periodització.
- 3-L'art del Cister.
- 4-El primer gòtic de l'ïlle de France.
- 5-La plenitud del gòtic septentrional: gòtic "clàssic" i gòtic radiant.
- 6-La difusió del model clàssic i les seves alternatives.
- 7-El 1200 i la renovació de les arts del color.
- 8-Bizanci i Itàlia al segle XIII.
- 9-L'art hispanomusulmà dels segles XII i XIII.

Bibliografia

- BECKWITH, J.: *Arte paleocristiano y bizantino*, Madrid, 1997.
COLOMBIER, P.: *Les Chantiers des cathédrales*, Paris, Picard, 1973.
DIMIER, G.: *L'art cistercien*, 2 vols. Zodiaque, 1962 i 1971.
DUBY, G.: *La época de las catedrales. Arte y sociedad, 980-1420*, Madrid, Cátedra, 1993.
ERLANDE-BRANDENBURG, A.: *El arte gótico*, Madrid, Akal, 1993.
ERLANDE-BRANDENBURG, A.: *Le monde gothique: la conquête de l'Europe 1260-1380*, Paris, Gallimard, 1987.
GRODECKI, L.: *Arquitectura gótica*, Madrid, Aguilar, 1977.
MARTINDALE, A.: *El arte gótico*, Barcelona, Destino, 1994.
SIMSON, O.: *La catedral gótica*, Madrid, Alianza, 1986.
SAUERLANDER, W.: *La sculpture gothique de France, 1140-1270*, Paris, Flammarion, 1972.
SAUERLANDER, W.: *Le monde gothique: le siècle des cathédrales 1140-1270*, Paris, Gallimard, 1989.
WILLIAMSON, P.: *Escultura gótica 1140-1300*, Madrid, Cátedra, 1997.
YARZA, J.: *La Edad Media*, Madrid, Alhambra, 1982 (Historia del Arte Hispánico, II).

Activitat pràctica

Treball optatiu. Tutories per al seguiment de les lectures i els treballs.

Avaluació

Examen final

Observacions

Hi ha un programa més detallat de l'assignatura

219007 HISTÒRIA DE L'ART BARROC

6 crèdits obligatoris 1r cicle

Professors

Triadó Tur, Joan Ramon
Socias Batet, Immaculada
Subirana Rebull, Rosa M^a

Grups

A1
B1
C1

Tutories

Q2 dm 10-11 h
Q2 dill 12,30-13,30 h
Q2 dj 16-17 h

Programa

1. Fonts literàries i teoria de l'art. 1600-1750.
2. El terme Barroc. Característiques conceptuals. Art i societat. Artista i públic.
3. L'arquitectura i l'urbanisme a Itàlia.
4. L'arquitectura i l'urbanisme a França, Anglaterra i Europa central.
5. L'escultura europea: Bernini i la seva influència.
6. La pintura europea: realisme, naturalisme, classicisme, academicisme, barroc i rococó.
7. L'arquitectura a Espanya i Hispanoamèrica.
9. La pintura a Espanya i Hispanoamèrica.
10. Les arts decoratives i les seva influència a la societat.

Bibliografia

- BLUNT, A.: *Arte y Arquitectura en Francia. 1500-1700*. Madrid: Manuales Arte Cátedra, (1953) 1977, pp. 165-479.
- FERNÁNDEZ ARENAS, J.; BASSEGODA HUGAS, B. Eds.: *Barroco en Europa. "Fuentes y Documentos para la Historia del Arte"*, V. Barcelona: G. Gili, 1983.
- FRANCASTEL, P.: *Historia de la Pintura Francesa*. Madrid: Alianza, 1970, pp. 108-183 [« Notas bibliográficas de Pintores Franceses », pp. 399-537].
- HASKELL, F.: *Patronos y pintores. Arte y Sociedad en la Italia Barroca*. Madrid: Cátedra, (1963) 1984.
- LEVEY, M.: *Pintura y escultura en Francia. 1700-1789*. Madrid: Cátedra, (1972) 1994.
- NORBERG-SCHULZ, CH.: *Arquitectura barroca*. Madrid: Aguilar, (1972) 1990.
- NORBERG-SCHULZ, CH.: *Arquitectura barroca tardía y Rococó*. Historia Universal de la Arquitectura. Madrid: Aguilar, (1972) 1991.
- PÉREZ SÁNCHEZ, A.E.: *Pintura barroca en España. 1600-1750*. Madrid: Cátedra, 1992.
- ROSENBERG, J.; SLIVE, S.; TER KUILE, E.H.: *Arte y Arquitectura en Holanda. 1600-1800*. Madrid: Manuales Arte Cátedra, (1966) 1981.
- VLIEGHE, H.: *Arte y arquitectura flamenca. 1585-1700*. Madrid: Cátedra, (1998) 2.000.
- WATERHOUSE, E.: *Pintura en Gran Bretaña. 1530-1790*. Madrid: Cátedra, 1994.
- WITTKOWER, R.: *Arte y Arquitectura en Italia. 1600-1750*. Madrid: Manuales Arte Cátedra, (1958) 1992.

Activitat pràctica

Treball d'investigació o de síntesi, supervisat pel professor (voluntari als grups A1 i C1).
Tutories per al seguiment de les lectures i del treball personal.

Avaluació

Examen i avaluació del treball. La bibliografia esmentada és de lectura obligatòria i s'exigirà a l'examen.

Observacions

Al llarg del curs es donarà una bibliografia més àmplia per a consulta.

219008 HISTÒRIA DE L'ART DE LA IL·LUSTRACIÓ AL SIMBOLISME

6 crèdits obligatoris 1r cicle

Professors

Coll Mirabent, Isabel
Molet Petit, Joan
Coll Mirabent, Isabel

Grups

A1
B1
C1

Tutories

Q1 dj 12,45-13,45 h
Q1 dl 12,30-13,30 h
Q1 dj 17,15-18,15 h

Programa

1. L'arquitectura neoclàssica.
2. L'escultura a l'època neoclàssica.
3. David i la seva escola.
4. Goya.
5. La pintura romàntica a França, Alemanya i Anglaterra.
6. L'Escola de Barbizon: entre el Romanticisme i el Realisme.
7. El Realisme pictòric.
8. L'arquitectura. Revivals. Els nous materials.
9. L'Impressionisme.
10. L'escultura, del Romanticisme al Modernisme.

Bibliografia

- ARGAN, G.C.: *El Arte Moderno*, Valencia, F. Torres, 1975. ✎
CLARK, K.: *Imagen del pueblo*, Barcelona, G. Gili, 1981. ✎
COLLINS, P.: *Los ideales de la arquitectura moderna*, Barcelona, G. Gili, 1970.
HONOUR, H.: *Neoclasicismo*, Madrid, Xarait, 1982. ✎
HONOUR, H.: *El Romanticismo*, Madrid, Alianza, 1981. ✎
NOCHLIN, L.: *El Realismo*, Madrid, Alianza, 1991.
NOVOTNY, F.: *Pintura y escultura en Europa. 1780-1880*, Madrid, Cátedra, 1978.

Activitat pràctica

Es faran classes pràctiques fora de la Facultat: visites a monuments i museus, conferències, etc.

Tutories per al seguiment de les lectures recomanades i del treball personal.

Avaluació

Examen final. Es donarà bibliografia puntual per a cadascun dels temes tractats.

219009 HISTÒRIA DE L'ART DES DE LES PRIMERES AVANTGUARDES

12 crèdits obligatoris 1r cicle

Professors	Grups	Tutories
Cirlot Valenzuela, Lourdes	A1	A dm 10-11 h
Suárez Serrano, Alicia	B1	A dll 11-12 h
Julián González, Immaculada	C1	A dll 18.30-19.30 h

Programa

1. L'art fins a la primera guerra mundial: el naixement dels ismes. Fauvisme, expressionisme alemany, cubisme, futurisme, vanguardies russes.
2. L'art durant la primera guerra mundial: Dada, neoplasticisme. Art rus: constructivisme i realisme.
3. L'art d'entre guerres. El retorn a l'ordre. Bauhaus. Tendències dels anys 30 i les seves repercussions.
4. L'Arquitectura fins la segona guerra mundial.
5. L'art a posterior a la segona guerra mundial: informalisme i expressionisme abstracte nordamericà. Abstracció geomètrica i els corrents figuratius.
6. Tendències alternatives: la desmaterialització de l'art. Arte Povera, Land Art, Art Conceptual, Art Sociològic.
7. Tendències postmodernes.

Bibliografia

- DE MICHELI, M.: *Las vanguardias artísticas del siglo XX*, Madrid, Alianza, 1979.
- CIRLOT, L.: *Las claves de las primeras vanguardias artísticas*, Barcelona, Planeta, 1988.
- CIRLOT, L.: *Primeras vanguardias artísticas. Textos y documentos*, Barcelona, Labor, 1993.
- CIRLOT, L.: "Últimas tendencias", a *Historia Universal del Arte*, Barcelona, Planeta, 1993.
- CIRLOT, L.: *Historia del Arte. Últimas Tendencias*, Barcelona, Planeta, 1994.
- ELDERFIELD, J.: *El fauvismo*, Madrid, Alianza, 1983.
- COOPER, D.: *La época cubista*, Madrid, Alianza, 1984.
- CASALS, J.: *El expresionismo. Orígenes y desarrollo de una nueva sensibilidad*, Barcelona, Montesinos, 1988 (1982).
- KANDINSKY-MARC: *El Jinetel Azul*, Barcelona, Paidós, 1989.
- CIRLOT, L.: *Las claves del dadaísmo*, Barcelona, Planeta, 1992.
- WINGLER, H.: *La Bauhaus*, Barcelona, G. Gill, 1975.
- GIMENEZ FRONTIN, J.: *El surrealismo*, Barcelona, Montesinos, 1983.
- CABANNE, P.: *Arte del siglo XX*, Barcelona, Polígrafa, 1983.
- CURTIS, W.: *La arquitectura moderna desde 1900*, Madrid, Blume, 1986.
- DD. AA.: *Las realidades*, París, Centre Pompidour, 1976.
- DD. AA.: *Escritos de arte de vanguardia 1900-1945*, Madrid, Turner, 1979.
- DD. AA.: *Futurismo & Futurismi*, Milano, Bonpiani, 1986.
- DD. AA.: *Qu'est-ce que la sculpture moderne?*, París, Pompidour, 1986.
- DD. AA.: *VideosKulptur*, Colonia, DuMont, 1989.
- DD. AA.: (H. Osborne, director), *Guía del arte del siglo XX*, Madrid, Alianza, 1990.
- DD. AA.: *Happening. Fluxus y otros comportamientos artísticos de la segunda mitad del siglo XX*. Cáceres. Junta de Extremadura, Museo Vostell de Malpartida, 2001.
- JULIAN, I.: *El arte del siglo XX (1905-1940)*, Madrid, Espasa Calpe, 1986.
- JULIAN, I.: *El arte cinético en España*, Madrid, Ed. Cátedra, 1986.
- JULIAN, I.: *El cartel republicano de la Guerra Civil Española*, Madrid, Ministerio de Cultura, 1993.
- JULIAN, I.: *Arte del siglo XX* en la colección "Historia Universal del Arte", Madrid, Espasa Calpe, vol. 10, 1996.
- JULIAN, I.: *Lo mejor del arte del siglo XX (Escultura)*, Madrid, Historia 16, 1998.
- KAHNWIELER, D. H.: *Mis galerías y mis pintores*, Madrid, Ardora, 1991.
- MARCHAN, S.: *Del arte objetual al arte del concepto*, Madrid, Akal, 1987.
- RICHARD, L.: *Del expresionismo al nazismo*, Barcelona, G. Gill, 1979.
- RICHTER, H.: *Dada-art et anti-art*, Bruxelles, La Connaissance, 1965.
- SANDLER, I.: *Le triomphe de l'art américain*, París, Carré, 1990.
- TEIGE, K.: *Il mercato dell'arte*, Torino, Einaudi, 1973.
- TIBERGHIEU, G. A.: *Land Art*. París, Carré, 1993.
- TRIMARCO, A.: *Confluencias. Arte y crítica en tiempos de modernidad*, Madrid, Julio Ollero, 1990.
- VATTINO, G.: *En torno a la posmodernidad*, Barcelona, Anthropos, 1990.
- VOLLARD, A.: *Memorias de un vendedor de cuadros*, Barcelona, Destino, 1983.

Activitat pràctica

Visites a exposicions, seguiment d'un treball optatiu.

Grup A: Crítiques d'exposicions. Un treball d'investigació.

Avaluació

Un examen final. Un treball optatiu.

Grup A: Es faran dos exàmens parcials. S'han d'aprovar tots dos. Nota final: exàmens més treballs. (No es guarden notes d'un any per l'altre).

Observacions

El programa complet i desenvolupat de l'assignatura, amb la corresponent bibliografia per temes, s'indicarà a començament de curs. Grup A: Es faran pràctiques (obligatòries) tots els dimecres del 1er quadrimestre. Les pràctiques consistiran en: passe de vídeos sobre la matèria, visita a exposicions, invitació a d'altres historiadors, etc.

219010 TÈCNiques ARTÍSTIQUES

6 crèdits obligatoris 1r cicle

Professors	Grups	Tutories
Piñol Bastidas, Roser	A1	Q1 dII 9.30-10.30 h
Creixell Cabeza, Rosa Maria	A2	Q2 dII 9.30-10.30 h
Piñol Bastidas, Roser	B1	Q1 dj 10-11 h
Piñol Bastidas, Roser	C1	Q1 dv 19-20 h
Creixell Cabeza, Rosa Maria	C2	Q2 dj 19-20 h.

Programa

1. Introducció: l'obra d'art com objecte artístic, artefacte i processos operatius. Elements intrínsecs de l'obra des del punt de vista tècnic. L'ofici artístic. Classificació de l'obra s a partir de la tècnica. La tècnica artística i la història de l'art.
2. El dibuix: com element de configuració i com a producte acabat. Instrumentació, materials i tècniques.
3. Procediments i tècniques pictòriques. El suport: aplicacions, preparació i evolució. La capa pictòrica: pigments, aglutinants, dissolvents, diluents, etc. Procediments pictòrics: els tremps, l'oli, l'encàustica, el fresc, etc.
4. El gravat i les tècniques de reproducció. Gravats en relleu: la xilografia i la linoleografia. Gravats per incisió: la punta seca, la talla dolça, la mezzotinta, l'aiguafort, l'aiguatinta i el vernís tou. El gravat en pla: el monotip, la litografia i la serigrafia.
5. L'escultura i els processos escultòrics. El modelatge: les argiles, la cera, les pastes de modelatge i el guix. Processos directes i indirectes: l'emmollament, mètodes tradicionals i noves tecnologies. La talla: la pedra i la fusta. El metall i la fosa. La policromia de la fusta: el daurat. Les patines.
6. La ceràmica. L'argila: classificació i estadis. Procediments manuals i mecànics, el torn. La paleta del ceramista: les engalbes i l'esmaltat.
7. L'orfebreria i la glíptica. Característiques i propietats dels metalls nobles, les pedres precioses, l'ivori, etc. Eines i utilitatge. Mètodes directes i indirectes de manipulació. La talla i l'encastat.
8. El vidre i l'esmalt. El vidre: composició i classificació. L'esmalt al foc sobre metalls: diferents tècniques (cloisonné, champlevé, la baixa talla, la grisalla, etc).

Bibliografia

- FERNANDEZ ARENAS, J.: *Introducción a la conservación del patrimonio y las técnicas artísticas*. Barcelona, Ariel, 1997.
- BONET, A (coord.): *Historia de las artes aplicadas e industriales en España*. Madrid, Cátedra, 1987.
- MALTESE, C. (coord.): *Las técnicas artísticas*. Madrid, Cátedra, 1980.
- MAYER, R.: *Materiales y técnicas del arte*. Madrid, H. Blume, 1993.
- PEDROLA, A: *Materiales, procedimientos y técnicas pictóricas*. Barcelona, Ariel, 1998.
- VIVES, R.: *Del cobre al papel. La imagen multiplicada*. Barcelona, Icaria, 1994.
- CLERIN, Ph.: *La sculpture. Toutes les techniques*. París, Dessain & Tolra, 1995.
- WITTKOWER, R.: *La escultura: procesos y principios*. Madrid, Alianza, 1991.

Activitat pràctica

Pràctiques al taller de Tècniques Artístiques. Visita d'especialistes. Tutories per al seguiment individual de l'alumne.

Observacions

A l'inici del curs es lliurarà un dossier amb textos específics i bibliografia més detallada. En ser una assignatura eminentment pràctica és important l'assistència a classe.

219011 CONSERVACIÓ DELS BÉNS CULTURALS

6 crèdits obligatoris 1r cicle

Professors	Grups	Tutories
Beseran Ramon, Pere	A1	Q1 dll 11-12 h
Piñol Bastidas, Roser	B1	Q2 dv 11-12 h
Creixell Cabezas, Rosa M ^a	C1	Q2 dll 17,30-18,30 h

Programa

1. Marc teòric interdisciplinari dels conceptes de bé i de patrimoni culturals.
2. Qüestions específiques d'Història de l'Art i Patrimoni Cultural: arquitectura, museus i patrimoni artístic "integral".
3. Gènesi i evolució històrica del concepte i les polítiques patrimonials: dels antecedents antics a l'actualitat.
4. Legislació sobre patrimoni i les principals institucions internacionals.
5. Qüestions específiques d'intervenció arquitectònica.
6. El museu i el patrimoni moble: definició i funcions.
7. Inventariació i documentació.
8. Els conceptes de restauració i conservació preventiva: enfocaments diferents d'una relació dialèctica.
9. Qüestions tècniques per la conservació preventiva: seguretat, clima, il·luminació.
10. Qüestions de museografia: del programa museològic i arquitectònic a les exposicions.

Bibliografia

- ALONSO, .L.: *La Museologia. Introducción a la teoría y práctica del museo*, Madrid, Fundamentos Maior, Istmo, 1993.
- ALONSO, .L.: *Museología y la nueva hora del museo*. Madrid, Alianza de., 1999.
- BRANDI, C.: *Teoría de la restauración*, Madrid, 1988 (1987).
- CAPITEL, A.: *Metamorfosis de monumentos y teoría de la restauración*, Madrid, Alianza Editorial, 1988. (Alianza Forma, núm. 75)
- GONZÁLEZ-VARAS, I: *Conservación de Bienes Culturales*. Madrid, Cátedra, 1999.
- Legislació sobre patrimoni cultural*. Barcelona, Generalitat de Catalunya, Departament de Cultura, 1995.
- RICO, J.C.: *Museos, arquitectura y arte. Los espacios expositivos*. Madrid, Sílex, 1994.
- RIVIERE, G.H. i alt: *La Museologia*, Madrid, Akal, 1993 (1989).

Activitat pràctica

Treball optatiu.

Tutories per al seguiment de les lectures recomanades i del treball personal.

Avaluació

Examen final.

Observacions

A principis de curs es podran donar programes i bibliografies més detallades. Es definiran les lectures recomanades.

219014 HISTÒRIA DE L'ART CATALÀ MEDIEVAL

12 crèdits obligatoris 1r cicle

Professors	Grups	Tutories
Dalmases Balañà, Núria de	A1	A dm 8,30-9,30 h
Terés Tomàs, Maria Rosa	B1	A dv 10-11 h
Dalmases Balañà, Núria de	C1	A dm 18,30-19,30 h

Programa

1. El marc històric i geogràfic.
2. Fonts, bibliografia i periodització.
3. Els inicis. Segles IX i X.
4. L'art de la Catalunya Comtal. El romànic (segles XI i XII).
 - 4.1. Arquitectura i escultura monumental.
 - 4.2. Les arts figuratives.
5. L'art del segle XIII: tradició i renovació.
6. La Catalunya gòtica i el mon meridional (segles XIV i XV). Art i monarquia.
 - 6.1. L'espai arquitectònic.
 - 6.2. La plàstica escultòrica.
 - 6.3. Les arts pictòriques.
7. L'objecte artístic.

Bibliografia

- ALCOY, R.: *La pintura gòtica. A: Pintura antiga i medieval*, ("Art de Catalunya", vol. 8), Barcelona, ed. Isard, 1998, pàgs. 136-348.
- BARRAL, X.: *L'arquitectura religiosa preromànica i romànica. A: Arquitectura religiosa antiga i medieval*, ("Art de Catalunya", vol. 4), Barcelona, ed. Isard, 1999, pàgs 54-129.
- BARRAL, X.: *Pintura preromànica i romànica. A: Pintura antiga i medieval*, ("Art de Catalunya", vol. 8), Barcelona, ed. Isard, 1998, pàgs. 84-135.
- BARRAL, X.: *Preromànic i Romànic. A: Escultura antiga i medieval*, ("Art de Catalunya", vol. 6), Barcelona: ed. Isard, 1997 pàgs.:94-206.
- BRACONS, J.: *Els segles del gòtic. A: Arquitectura religiosa antiga i medieval*, ("Art de Catalunya", vol. 4), Barcelona: ed. Isard, 1999, pàgs 130-276.
- BARRAL, X.: *El paisatge monumental d'època preromànica i romànica. A: Urbanisme, arquitectura civil i industrial*, ("Art de Catalunya", vol. 3), Barcelona: ed. Isard, 1998, pàgs.: 68-115.
- DALMASES, N. de: *Arquitectura gòtica civil. A: Urbanisme, arquitectura civil i industrial*, ("Art de Catalunya", vol. 3), Barcelona: ed. Isard, 1998, pàgs.: 116-169.
- DALMASES, N. de i JOSÉ-PITARCH, A.: *Els inicis i l'art romànic. Segles IX-XII*, (Història de l'art català, vol. I), Barcelona: Ed. 62, 1986.
- DALMASES, N. de i JOSÉ-PITARCH, A.: *L'època del Cister. Segle XIII*, (Història de l'art català, vol. II), Barcelona: Ed. 62, 1985.
- DALMASES, N. de i JOSÉ-PITARCH, A.: *El gòtic. Segles XIV-XV*, (Història de l'art català, vol. III), Barcelona: Ed. 62, 1984.
- DALMASES, N. de: *L'art medieval: el Romànic i el Gòtic. A: L'esplendor medieval. Segles XI-XV* (Col. Història de la Cultura Catalana), Barcelona: Ed. 62, 1999, pàgs. 151-215.
- TERÉS, R.: *L'època gòtica. A: Escultura antiga i medieval*, ("Art de Catalunya", vol. 6), Barcelona: ed. Isard, 1997, pàgs. 208-327.

Activitat pràctica

Un treball optatiu supervisat pel professor. Es faran algunes visites a monuments i museus.

Avaluació

Exàmens parcials i/o examen final.

Observacions

A l'inici del curs es donarà el programa i la bibliografia ampliat. També s'anunciarà el dia de l'examen parcial.

219015 HISTÒRIA DE L'ART CATALÀ MODERN I CONTEMPORANI

12 crèdits obligatoris 1r cicle

Professors

Subirana Rebull, Rosa M./ Molet Petit, Joan
Narváez Cases, Carme / Freixa Serra, Mireia
Subirana Rebull, Rosa M. / Freixa Serra, Mireia

Grups

A1 Q1 dj 11-12 /Q2 dj 11-12h
B1 Q1 dj 10-11 / Q2 dj 9,30-10,30 h
C1 Q1 dj 16-17 /Q2 dv 16-17h

Tutories

Programa

1. El segle XVI: pervivència del gòtic i introducció al renaixement.
2. El segle XVII: del classicisme al barroc.
3. El segle XVIII: del barroc tardà a l'inici de l'academicisme.
4. La primera meitat del segle XIX: neoclassicisme i romanticisme.
5. La segona meitat del segle XIX: realisme i historicisme.
6. El modernisme.
7. Noucentisme i primeres avantguardes.
8. L'art d'entreguerres (1914-1945).
9. De la postguerra als nostres dies.

Bibliografia

DDAA: *Història de l'Art Català*. vols. del IV al IX. Barcelona, Edicions 62, 1983-1996.
DDAA: *Art de Catalunya*. vols. 3, 5, 7, 9, 10 i 11. Barcelona, Edicions L'isard, 1997-2002.
TRIADÓ, J.R.: *Arte en Cataluña*. Madrid: Cátedra, 1994.

Activitat pràctica

Visites a obres estudiades.

Tutories per al seguiment de les lectures recomanades i del treball personal.

Avaluació

Examen final. A principis de curs s'anunciarà un dia per un examen optatiu i parcial alliberador de la matèria impartida durant el primer trimestre.

Observacions

Consultar dossiers electrònics pel programa detallat i bibliografia complementària

219018 CLASSICISME I MANIERISME AL SEGLE X

6 crèdits obligatoris 1r cicle

Professors	Grups	Tutories
Muñoz Corbalán, Juan Miguel	A1	Q1dm 11,15-12,15 h
Sureda Pons, Joan	B1	Q1dj 11,30-12,30 h
Sureda Pons, Joan	C1	Q1dm 17,30-18,30 h

Programa marc

1. Els conceptes de Manierisme i Classicisme. La fortuna crítica.
2. La primera qüestió manierista. Miquel Àngel i Rafael.
3. L'eix creatiu Florència-Roma. Pontormo i el seu cercle.
4. El Sacco de Roma i les seves repercussions en la pintura, l'escultura i l'arquitectura.
5. El Manierisme a Venècia i a altres centres.
6. El Manierisme tardà.

Bibliografia bàsica

- F. Württemberg, *El manierismo. El estilo europeo del siglo XVI*, Barcelona, Rauter, 1964
- A. Chastel, *Mito y Crisis del Renacimiento*, Barcelona, Skira-Carroggio, 1968
- S.J. Freedberg, *Pintura en Italia. 1500-1600*, Madrid, Cátedra, 1978
- C.G. Dubois, *El Manierismo*, Barcelona, Península, 1980
- John Shearman, *Manierismo*, Madrid, Xarait, 1984
- G. C. Argan, *Renacimiento y Barroco II. De Miguel Angel a Tiépolo*, Madrid, 1987(1999)
- W. Friedländer, *Manierismo et Antimanierismo*, Paris, Gallimard, 1991(també edicions en altres idiones)
- G. Briganti, *Le Manierisme italien*, Paris, Gérard Monfort édit., 1993 (també edició italiana)
- A. Pinetti, *La bella Maniera*, Torino, 1993
- R. Mackenney, *La Europa del siglo XVI*, Madrid, Akal, 1996
- J. Sureda (dir.), *El Manierismo y la expansión del Renacimiento*. Vol. VI. SUMMA PICTORICA, Barcelona, Planeta, 1999

Activitat pràctica

Metodologia d' anàlisi de l' art del segle XVI.
Tutories per al seguiment del treball personal optatiu.

Avaluació

Examen final (escrit)

PLA 2000
ASSIGNATURES OBLIGATÒRIES
SEGON CICLE

219019 HISTÒRIA DE LES IDEES ESTÈTIQUES FINS A LA IL·LUSTRACIÓ

6 crèdits obligatoris 2n cicle

Professors

Salabert Solé, Pere
Menéndez Varela, José Luis
Salabert Solé, Pere

Grups

A1
B1
C1

Tutories

Q1 dj 11-12 h
Q1 dj 11-12 h
Q1 dj 17.30-18.30 h

Programa

1. Introducció:

- i) Tres gran vies del pensament filosòfic.
- ii) L'experiència: la percepció estètica i el valor.
- iii) Orígens conceptuals de l'Estètica: l'objecte bell i la bellesa. Art i naturalesa. Les «idees».

2. Grècia. El *mythos* i la tradició presocràtica. El *logos*. L'escola pitagòrica.

3. L'estètica metafísica de Sòcrates-Plató. La bellesa: del *Gran Hippias* al *Timeu*. Aristòtil, teoria de l'art i la tragèdia. *Política*, *Poètica*. Racionalització del teatre. La comèdia. Epicur.

4. Peripatètics: Teofrast. Teoria i pràctica artística a l'Hel·lenisme. Retòrica i tractadística a Roma. L'epicureisme de Lucreci. Vitrubi. Horaci, la *Poètica*. Situació del teatre. El pseudo-Longi.

5. Segles III-VI. El neoplatonisme antic: Plotí. Anunci d'una consciència estètica medieval. Tertulià, Lactanci. Dionisi l'Areopagita, Proclus. El pensament d'Agustí d'Hipona. Principals aportacions fins al segle XIII-XIV. Escolasticisme. Tomás d'Aquino, Bonaventura. L'*Àlbum* de Villard. R. LLull, R. Bacon. G. d'Ockham.

6. El s. XV. L'humanisme renaixentista a Itàlia. Pico della Mirandola. Importància de Nicolàs de Cusa, el neoplatonisme. Marsilio Ficino i la seva influència. L. Hebreo. Pensament estètic i teories dels artistes. L. Ghiberti, L. B. Alberti, Piero, Leonardo, Miquel Àngel.

7. La crisi del s. XVI i el dubte manierista. El tractadisme (Lomazzo, els Zuccari, Pino, Dolce) i les poètiques (Scaligero, Vida). La posició de G. Vasari. La figura de Giordano Bruno.

8. El s. XVI. Panorama europeu. M. de Montaigne a França, F. Sánchez a Espanya. Els teatres nacionals a Itàlia, Espanya i Anglaterra. El drama isabelí entre l'Edat Mitjana i el Manierisme. Shakespeare. La imaginació i l'enginy entre J. de Huarte i B. Gracián.

9. S. XVII. El classicisme francès. L'ordre polític i el racionalisme de Descartes. L'*art de pensar*. L'estètica teatral (Cornelle, Racine) i les arts plàstiques (Le Brun). La *Querelle des Anciens et des Modernes*. Poussin. La *Poètica* de Boileau. El teatre nacional a Alemanya. La situació a Espanya. Baltasar Gracián.

10. El s. XVIII europeu, del racionalisme a l'empirisme. França: de Dubos a Diderot i Rousseau. G. B. Vico a Itàlia. Berkeley a Anglaterra; moral i el *common sense*: Addison, Shaftesbury, Hutcheson, Hume. Alemanya: Winckelmann i Lessing. La il·lustració: de Leibniz a Wolff i Baumgarten.

Bibliografia

Obres generals (estudi, consulta):

- BARASCH, M.: *Teorías del arte. De Platón a Winckelmann*, Madrid, 1991.
BAYER, R.: *Historia de la Estética*, México, v.eds.
BOSANQUET, B.: *Historia de l'estètica* (2 v.), Barcelona, 1986.
BRUYNE, E. de: *Historia de la estètica I: Antigüedad griega y romana*, Madrid, 1963.
BRUYNE, E. de: *La estètica de la Edad Media*, Madrid, 1987.
ECO, U.: *Art i bellesa en l'estètica medieval*, Barcelona, 1990.
HUISMAN, D.: *La estètica* (1954), Buenos Aires, 1973.
KOTT, J.: *El manjar de los dioses. Una interpretación de la tragedia griega*, México, 1977.
OSBORNE, H.: *Estética*, México, 1976.
PANOFSKY, *Idea*, Madrid, 1977.
TATARKIEWICZ, W.: *Historia de la estètica* (1967), Madrid, 1987, 1989 (3 v.).
TATARKIEWICZ, W.: *Historia de seis ideas*, Madrid, 1987.
VALVERDE, J. M.: *Breve historia y antología de la Estética*, Barcelona, 1987.

Obres particulars (lectura obligada):

- ALBERTI, L. B.: *De la pintura*.
ARISTÒTIL: *Poètica*, *Política*.
DA VINCI, L.: *Tractat de la pintura*.
LONGI: *Del sublim*.
PLATÓ: *Hippias II*, *Banquet*, *Fedre*, *República*, *Sofista*, *Ió*.
PLOTÍ: «De la bellesa», *Enneades*.
VASARI: *Vides* (antologia).
WINCKELMANN: *Historia de l'art a l'antigüitat*.

Activitat pràctica. Seguiment de lectures. Treball(s) optatiu(s) o presentació de fibres de lectura segons el grup.

Avaluació: Examen final.

Observacions: Un treball escrit mai no substitueix l'examen.

219020 HISTORIA DE LES IDEES ESTÈTIQUES DES DE LA IL·LUSTRACIÓ

6 crèdits obligatòries de 2n cicle

Professors

Salabert Solé, Pere
Casals Navas, Josep
Casals Navas, Josep

Grups

A1
B1
C1

Tutories

Q2 dj 11-12 h
Q2 dv 12,30-13,30 h
Q2 dj 17,30-18,30 h

Programa

1. Revisió de la crisi europea del segle XVI al enciclopedisme del s. XVIII. La preparació del món modern: l'escepticisme de la «filosofia natural» i l'infinit de G. Bruno. El món natural i l'espai de la representació. Del racionalisme i l'estètica normativa francesa a la filosofia crítica.
2. La Il·lustració. Significació de l'Estètica de Baumgarten. Altres precedents. Els anglesos: la «crítica» de Hutcheson, bellesa i sublimitat en Burke. I. Kant i F. Schiller.
3. Importància de la síntesi kantiana. La *Crítica del judici* en el esquema general de les tres crítiques. La forma bella i el «gust». Judici reflexiu o determinant. Les idees «estètiques» o «de raó». La figura del «geni». Bellesa i sublimitat. Els precedents.
4. F. Schiller, poeta, dramaturg i pensador. Les *Cartes*. Allò tràgic, allò terrible. Origen de la Modernitat. El Romanticisme alemany. Fichte, Hölderlin, Novalis, Kleist. G. Büchner. Jean Paul, l'humor i la ironia, la vida y l'art. El primer i el segon Goethe. Stendhal. Del viatge romàntic a una estètica «turística». El temps històric.
5. La filosofia estètica de Schelling. Els tres estadis de la idea. L'Estètica de F. W. Hegel. Bell natural i l'artístic. La dialèctica històrica en el camí de l'esperit. Paper de l'art. Tres moments en la forma. El final de la història, la mort de l'art.
6. A. Schopenhauer, la voluntat i el món com a representació. L'experiència estètica. F. Nietzsche, del *Naixement de la tragèdia* a la voluntat de poder. L'art tràgic. Kierkegaard.
7. La Modernitat en la poesia i la crítica de Ch. Baudelaire a França; l'elogi de la ficció. E. A. Poe. Victor Hugo. El lloc d'Isidore Ducasse, Lautréamont. El sociologisme vitalista de J. M. Guyau. H. Bergson. Sociologisme positivista d'H. Taine i E. Zola. L. Tolstoi. Utopisme i esteticisme: J. Ruskin i W. Morris. La figura d' O. Wilde.
8. Primeres passes del pragmatisme a Estats Units (Ch. S. Peirce, W. James) i importància del psicologisme a Europa. Vers el canvi de segle. L'activitat vienesa. S. Freud i el cercle psicoanalític (K. G. Jung, K. Abraham). Estructura del Jo. Origen del sentiment estètic i paper de l'art. Allò sinistre (*Unheimlich*). La teoria del Doble (*Der Doppelgänger*) d'O. Rank. L'actitud estètica de G. Groddeck. A. Schnitzler.
9. L'*Einführung*: Vischer, T. Lipps. A. Riegl, W. Worringer. Avantguardismes del s. XX: les posicions estètiques de l'impressionisme al Surrealisme i la no-figuració. La teoria del signe i el valor estètic: de Ch. S. Peirce a Ch. Morris. S. Langer o Richards. J. A. Greimas. El neokantisme i la filosofia simbòlica de E. Cassirer. Metodologia: A. Warburg i el lloc d'E. Panofsky. L'actualitat del problema estètic: de la fenomenologia a l'hermenèutica.

Bibliografia

Obres generals (estudi, consulta):

- AAVV: *Fragmentos para una teoría romántica del arte*, Madrid, 1985.
BAYER, R.: *Historia de la Estética*, Mèxic, v.eds.
BOSANQUET, B.: *Historia de l'estètica I i II*, Barcelona, 1986.
ESTRADA, D.: *Estética*, Barcelona, 1990.
GIVONE, S.: *Historia de la estética*, Madrid, 1990.
MORPURGO-TAGLIABUE, G.: *La estética contemporánea*, Buenos Aires, 1971.
PLAZAOLA, J.: *Introducción a la estética*, Bilbao, 1991.
TATARKIEWICZ, W.: *Historia de seis ideas*, Madrid, 1987.
VALVERDE, J. M.: *Breve historia y antología de la Estética*, Barcelona, 1987.

Obres particulars (lectura obligatòria)

- BAUDELAIRE: *Curiositats estètiques*.
DIDEROT: *Escrips d'estètica, Paradoxa de l'actor*.
FREUD: «Lo siniestro», *Obras*.
HEGEL: *Lliçons d'estètica, Estètica*.
KANT: *Crítica de la facultat de jutjar*.
NIETZSCHE: *El naixement de la tragèdia, La voluntat de poder*.
SCHILLER: *Cartes per a l'educació estètica de l'home*.

Activitat pràctica. Seguiment de lectures. Treball optatiu o presentació de fixes de lectura segons el grup.

Avaluació: Examen final.

Observacions: Un treball escrit mai no substitueix l'examen.

219021 HISTÒRIA DE LA MÚSICA FINS AL CLASSICISME

6 crèdits obligatoris 2n cicle

Professors	Grups	Tutories
Alier Aixalà, Roger	A1	Q1 dll 11-12 h
Alier Aixalà, Roger	B1	Q1 dm 11-12 h
Carbonell Guberna, Jaume	C1	Q1 dj16-17 h

Programa

1. La música a l'antiguitat. Egipte, Grècia, Roma, Israel.
2. La música cristiana primitiva. Evolució. El cant gregorià. L'etapa carolíngia. Neix la polifonia.
3. L'Escola de Nòtre-Dame. Ars Antiqua. Ars Nova. L'Ars Nova italiana. Música medieval catalana i espanyola.
4. El s.XV. La música del Renaixement. Itàlia, França, Anglaterra, Castella i altres països.
5. El naixement de l'òpera. El Barroc musical (s.XVII).
6. Evolució de la música instrumental en el Barroc.
7. Evolució de l'òpera durant el Barroc.
8. El pas del Barroc al Classicisme.
9. El Classicisme vienès, de Haydn a Beethoven.

Bibliografia

GROUT, D.-PALISCA, C.: *Historia de la música*, Madrid, Alianza.
ROBERTSON-STEVENSON: *Historia de la música*, 3 vols., Madrid, Siglo XXI.
VALLS, M.: *El món prodigiós de la música*, Barcelona, Destino.
AA.VV.: *Historia de la música*, 12 vols., Madrid, Turner.
AA.VV.: *Historia de la música española*, 5 vols., Madrid, Alianza.

Activitat pràctica

Assistència a tres concerts i realització d'un comentari. Projectió de vídeo o concert en directe a l'aula. Possible comentari sobre un llibre.
Tutories per al seguiment de les lectures recomanades i del treball personal.

Avaluació

Mitjançant examen basat en audicions, discerniment d'instruments i tema dels explicats a classe.

Observacions

Els grups A1 i B1 compten amb el següent dossier electrònic:
<http://orbita.bib.ub.es/dos.asp?id=2460>

219022 HISTÒRIA DE LA MÚSICA DES DEL ROMANTICISME

6 crèdits obligatoris de 2n cicle

Professors

Cazurra Basté, Anna
Aviñoa Pérez, Xosé
Carbonell Guberna, Jaume

Grups

A1
B1
C1

Tutories

Q2 dII 12,30-13,30 h
Q2 dII 10-12 h
Q2 dII 16-17 h

Programa

1. Problemes d'historiografia musical.
2. Els precedents: Academicisme clàssic vienès.
3. La ruptura revolucionària: el pre-romanticisme.
4. El romanticisme musical alemany.
5. Música a l'Europa de la primera meitat del segle XIX.
6. Els moviments operístics: de Mozart a Verdi.
7. R. Wagner i la renovació del concepte d'espectacle musical.
8. La música pura i la música de programa. Brahms-Liszt.
9. El gran simfonisme finisecular.
10. L'onada dels nacionalismes. La consciència del Volkgeist.
11. La inquietud pel llenguatge: Debussy-Schönberg.
12. Els -ismes musicals al segle XX.
13. Les escoles nacionals. Espanya-Catalunya.
14. La ruptura tecnològica. Tendències compositives actuals.
15. Problemàtica de l'estudi de la música contemporània.

Bibliografia

- MARCO, T.: *Historia de la música española*. Siglo XX, Madrid, Alianza, 1987.
RAYNOR, H.: *Storia sociale della musica*, Milano, Mondadori "Il Saggiatore", 1990.
SALAZAR, A.: *La música en la sociedad europea*, Madrid, Alianza, 1988.
VALLS, M.: *La música catalana contemporània*, Barcelona, Selecta, 1969.
AA. VV.: *Enciclopedia Salvat de los Grandes Compositores*, Pamplona, Salvat, 1983.

Activitat pràctica

Audició i comentari de fragments musicals per tal de reconèixer els diversos elements estilístics. Tutories per al seguiment de les lectures recomanades i del treball personal.

Avaluació

Examen final.

219023 HISTÒRIA DEL CINEMA I ALTRES MITJANS AUDIOVISUALS FINS AL 1930

6 crèdits obligatoris de 2n cicle

Professors	Grups	Tutories
González López, Palmira	A1	Q1 dlm 10-11 h
Lluís Falcó, Josep	B1	Q1 dj 11.30-12.30 h
González López, Palmira	C1	Q1 dll 16-17 h

Programa

1. Filmologia, filmografia i historiografia.
2. Bases històriques de l'expressió cinematogràfica.
3. Naixement i primera expansió del cinema (1895-1905).
4. Models i pràctiques de l'organització industrial a Europa (1906-1914).
5. Models i pràctiques de l'organització industrial a Amèrica (1906-1914).
6. Els anys daurats del cinema clàssic a Europa (1915-1930): França, Itàlia i Espanya.
7. Els anys daurats del cinema clàssic a Europa (1915-1930): Escandinàvia i Alemanya.
8. Cinema rus i soviètic dels anys 20.
9. Hollywood, centre d'un imperi cinematogràfic.
10. Estrangers en el cinema EE.UU. Introducció del sonor.

Bibliografia

- BORDWELL, D.; THOMPSON, K.; *El arte cinematográfico. Una introducción*. Barcelona. DD.AA.; *Historia General del Cine*. Madrid (vols. 1 a 5).
DD.AA.; *Historia del cine español*. Madrid: 1995.
DD.AA.; *La nueva memoria. Historias del cine español*. A Coruña: Via Láctea, 2000.
GOMERY, D.; *El sistema de estudios*. Madrid: 1991.
GUBERN, R.; *Historia del Cine*. Barcelona: 1979 (2 vols.)
PARKINSON, D.; *Historia del cine*. Barcelona.
PORTER, M.-GONZALEZ, P.; *Las claves de la Historia del cine*. Barcelona: 1986.

Activitat pràctica

- Visió i anàlisi de films.
Tutories per al seguiment del treball personal.
Treball d'investigació.

Avaluació

- Treball i examen.

Observacions

- A mesura que avanci el curs es donarà als alumnes un programa més detallat i bibliografia.

219024 HISTÒRIA DEL CINEMA I ALTRES MITJANS AUDIOVISUALS DES DEL 1930

6 crèdits obligatoris de 2n cicle

Professors

Monterde Lozoya, José Enrique
Casanovas Bohigas, Anna M.
Lluís Falcó, Josep

Grups

A1
B1
C1

Tutories

Q2 dil 11.30-12.30 h
Q2 dj 11.30-12.30 h
Q2 dil 17.30-18.30 h

Programa

- 1- La transició del mut al sonor.
- 2- Ideologia i cinema: totalitarismes vs. democràcies.
- 3- Hollywood com a model. El classicisme cinematogràfic.
- 4- El Neorealisme cinematogràfic.
- 5- La Modernitat cinematogràfica: concepte, fonaments teòrics i etapes.
- 6- Un cinema sense fronteres: les individualitats.
- 7- Els Nous Cinemes
- 8- La crisi del model clàssic de Hollywood. Alternatives.

Bibliografia

ALTMAN, R.: *Film/Genre*, British Film Institute. London, 1999.
BAZIN, A.: *¿Qué es el cine?*, Rialp, Madrid, 1990.
BORDWELL, D.: *La narración en el cine de ficción*. Paidós, Barcelona, 1996.
BORDWELL, D.; STAIGER, J.; THOMPSON, K.: *El cine clásico de Hollywood*. Paidós, Barcelona, 1996.
CASETTI, F.: *Teorías del cine*. Cátedra, Madrid, 1994.
ELENA, A.: *Los cine periféricos*. Paidós. Barcelona, 1999.
GOMERY, D.: *Hollywood, el sistema de los estudios*. Verdoux, Madrid, 1999.
MICCICHE, L.: *Introducción al Neorealismo italiano*. (3 vol.) Mostra de Cinema del Mediterrani. Valencia, 1982.
MONTERDE, J.E.; RIAMBAU, E.; TORREIRO, C.: *Los nuevos cines Europeos, 1955-1970*. Lerna, Barcelona, 1987.
QUINTANA, A.: *El cine italiano, 1942-1961*. Paidós, Barcelona, 1997.

Avaluació

Examen final i treballs que s'especificaran al inici del curs

Observacions

Al llarg del curs es detallarà cada punt del programa i s'acompanyarà d'una bibliografia específica

219025 LES FONTS PER A LA HISTÒRIA DE L'ART D'ÈPOCA ANTIGA I MEDIEVAL

6 crèdits obligatoris de 2n cicle

Professors

Coll Rosell, Gaspar
José Pitarich, Antoni
José Pitarich, Antoni

Grups

A1
B1
C1

Tutoris

Q1 dj 9,30-10,30 h
Q1 dll-dm 10.30- 11 h
Q1 dll 20-21 h

Programa

ÈPOCA CLÀSSICA

* Reconstrucció de les tipologies de fonts. Valoració de les fonts contemporànies (epigrafia). Ekphrasis, periegètica... La reconstrucció de les fonts desaparegudes. La recepció de la tradició crítica i historiogràfica a Roma i el seu context. Les categories crítiques de les fonts romanes.

* Anàlisi i valoració crítica de les obres de Plató, Ciceró, Quintil·lià, Vitruvi, Plini el Vell i Pausànies. Reconstrucció de les fonts d'informació dels autors romans com a mètode per refer el panorama de la "literatura artística" hel·lenística.

* Estudi teòric-pràctic d'una selecció de fonts: anàlisi crítica i interpretativa.

ÈPOCA MEDIEVAL

* Principals fonts escrites. Fonts directes: tractats tècnics, llibres de models... Fonts indirectes: teòric-religioses, històriques (cròniques, biografies, inscripcions), legals (estatuts, contractes, peritatges i reunions d'arquitectes, inventaris, testaments), descripcions (ekphrasis).

* Anàlisi crítica i interpretativa. Comentari metodològic mitjançant exemples. L'ús dels arxius del nostre entorn. Contingut i ordenació de les seves fonts documentals. Utilització per part de l'historiador de l'art.

Bibliografia

BECATTI, G. *Arte e gusto negli scrittori latini*. Florència: 1951.

FRANKL, P. *The Gothic. Literary Sources and Interpretations Through Eight Centuries*. Princeton: 1960.

JANSON, H.W. (ed.). *Prentice Hall Sources and Documents. History of Art Series*. New Jersey: Eagle Wood Cliffs, (diversos volums), (Antologia).

JUCKER, H. *Vom Verhaeltnis der Römer zur bildenden Kunst der Griechen*. Bamberg: 1950.

MORTET, V. *Recueil de textes relatifs à l'Histoire de l'architecture et à la condition des architects en France au Moyen Age*. Paris: 1911 i 1929, (2 vols.), (Antologia).

POLLITT, J. J. *The Ancient View of Greek Art*. New Haven: 1974.

POLLITT, J. J. *The Art of Ancient Greece. Sources and Documents*. Cambridge: Cambridge University Press, 1990, (Antologia).

POLLITT, J. J. *The Art of Rome, c. 753 B.C.-A.D. 337. Sources and Documents*. Cambridge: Cambridge University Press, 1992, (1983), (Antologia).

SCHLOSSER, J. von. *La literatura artística*. Madrid: Càtedra, 1976.

YARZA, J.: *Fuentes de la Historia del Arte I*, Madrid: Historia 16, 1997

Activitat pràctica

Hi ha uns dossiers de textos amb lectures obligatòries. L'activitat pràctica es realitzarà integrada dins les hores de classe i es reserva una hora setmanal al despatx per al seguiment dels treballs personals.

Avaluació

Examen obligatori i treball optatiu .

Observacions

Al principi de curs es donarà el programa i la bibliografia ampliat.

219026 LES FONTS DE LA HISTÒRIA DE L'ART D'ÈPOCA MODERNA I CONTEMPORÀNIA

6 crèdits obligatoris de 2n cicle

Professors

Triadó Tur, Joan Ramon
Muñoz Corbalán, Juan Miguel
Muñoz Corbalán, Juan Miguel

Grups

A1
B1
C1

Tutories

Q2 dm 10-11 h
Q2 dv 12,30-13,30 h
Q2 dv 16-17 h

Programa

A. Les fonts escrites de l'època moderna.

0: Introducció. 1: La tractadística (teòrica). 2: La tractadística (pràctica). 3: Els diàlegs. 4: Literatura històrica i biogràfica.

5: Descripcions i topografia artística. 6: Literatura epistolar. 7: Discursos i memòries. 8: Escrits d'iconografia.

B. Les fonts escrites d'època contemporània.

0: Introducció. 1: La tractadística, els manuals i els repertoris. 2: La historiografia artística. 3: Els llibres de viatge. 4: La crítica d'art. La nova concepció de la premsa. 5: Discursos, conferències i memòries. 6: La literatura epistolar. 7: La

novel·la i la poesia. 8: Els manifestos d'avantguarda i els escrits d'artistes

Bibliografia

AZCÁRATE RISTORI, J.M. de; CERVERA VERA, L.; MORALES y MARTÍN, J.L. (coord.): *Colección de documentos para la Historia del Arte en España*. Zaragoza, Madrid, Museo e Instituto "Camón Aznar", Real Academia de Bellas Artes de San Fernando, 1981-1982, 3 vol.

BLUNT, A.: *La teoría de las artes en Italia (del 1450 al 1600)*. Madrid, cátedra, 1990 (1940, 1956).

BORDINI, S.: *Materia e imagen: fuentes sobre las técnicas de la pintura*. Barcelona, El Serbal, 1995 (1991).

BZAL, V. (de.): *Historia de las ideas estéticas y de las teorías artísticas contemporáneas*. Madrid, Visor, 1996. 2 vol.

CALVO SERRALLER, F. et alt. (eds.): *Ilustración y Romanticismo* (Fuentes y documentos, VII), Barcelona, G. Gili, 1982.

CALVO SERRALLER, F.: *La teoría de la pintura en el Siglo de Oro*, Madrid, Cátedra, 1991 (segunda edición)

CIRLOT, L. (de): *Primeras vanguardias artísticas. Textos y documentos*. Barcelona, Parsifal Ediciones, 1999 (1993).

CHIPP, H. i SELZ, P. (eds.): *Theories of Modern Art*. Berkeley, University of California, 1968 (edició en castellà, Madrid, Akal, 1995).

FEMIE, E.: *Art History and its Methods. Acritical Anthology*. Londres, Phaidon Press, 1995.

FERNÁNDEZ ARENAS, J. (ed.): *Renacimiento y Barroco en España* (Fuentes y documentos, VI), Barcelona, G. Gili, 1982.

FERNÁNDEZ ARENAS, J.-BASSEGODA I HUGAS, B. (eds.): *Barroco en Europa* (Fuentes y documentos, V), Barcelona, G. Gili, 1983.

FREIXA, M. (ed.): *Las vanguardias del siglo XIX* (Fuentes y documentos, VIII), Barcelona, G. Gili, 1982.

GARRIGA, J. (ed.): *Renacimiento en Europa* (Fuentes y documentos, IV), Barcelona, G. Gili, 1983.

GONZÁLEZ GARCÍA, A. et alt. (eds.): *Escritos de arte de vanguardia*, Madrid, Turner-Fundación F. Orbeagozo, 1979.

GRASSI, L.: *Teorici e storia della critica d'arte*, 3 vols., Roma, Multigrafica, 1970-1979.

LEON TELLO, F.J. / SANZ SANZ, M.V.: *Estética y teoría de la arquitectura en los tratados españoles del s. XVIII*, Madrid, CSIC, 1994.

LICHTENSTEIN, J.: *La peinture. Texts essentiels*. Paris, Larousse, 1995

MOLAS, J. (de.): *Manifestos d'avantguarda: antologia*. Barcelona, De. 62, 1995 (MA).

PATETTA, L.: *Historia de la arquitectura. Antología crítica*. 1997.

SCHLOSSER, J.: *La literatura artística*, Madrid, Cátedra, 1976.

SCIOLLA, G.C.: *Letteratura artistica dell'eta dell'Umanesimo*. Torno, (S.n.), 1982.

STILES, K., SELZ, P. (de.): *Theories and Documents of Contemporary Art. A Source Book of Artists' Writings*. Berkeley, University of California, 1996.

TATARKIEWICZ, W.: *La Estética moderna 1400-1700*. Madrid, Akal, 1991 (1970) (Historia de la estética, vol. III).

VENTURI, L.: *Historia de la crítica de Arte*, Barcelona, Gustavo Gili, 1979-1984 (5ª).

WIEBENSON, D.: *Los tratados de arquitectura. De Alberti a Ledoux*, Madrid, Hermann Blume, 1988 (1982).

WITZLING, M.R. (de.): *Voicing our Visions. Writings by Women Artist*. Nova York, The Women's Press, 1992.

Activitat pràctica

Comentari de textos. Tutories per al seguiment de les lectures recomanades i del treball personal.

Avaluació

Examen final.

PLA 2000
ASSIGNATURES OPTATIVES
PRIMER CICLE

219027 ICONOGRAFIA MEDIEVAL

6 crèdits optatius de 1r cicle

Professors	Grups	Tutories
Vicens Soler, M. Teresa	A1	Q2 dm 11-12 h
Vicens Soler, M. Teresa	B1	Q1 dj 17-18 h

Programa

1. Un enfocament de la Història de l'Art: el mètode iconogràfic.
2. La formació de la iconografia cristiana.
3. Les fonts literàries de la iconografia medieval.
4. La il·lustració dels llibres sagrats.
5. La decoració dels murs interiors de les esglésies.
6. L'escultura monumental de les portades de les catedrals gòtiques.
7. La dedicació de retaules als sants patrons.
8. Temàtiques profanes en àmbits diversos.

Bibliografia

- CASTIÑEIRAS, M.A. *Introducción al método iconográfico*. Barcelona: Ariel, 1998.
- YARZA, J. "Reflexiones sobre la iconografía medieval hispana". A: *Cuadernos de Arte e Iconografía*. Actas del Primer Coloquio de Iconografía. T.II, núm. 3, 1989, p.27-46.
- PANOFSKY, E. "La historia del arte en cuanto disciplina humanística". A: *El significado en las artes visuales*. Madrid: Alianza, 1980 (1940), pàg. 17-43.
- GOMBRICH, E.H. "Introducción objetivos y límites de la iconología". A: *Imágenes simbólicas*. Madrid: Alianza, 1983 (1972), pàg. 13-48.
- SAXL, F. "Continuidad y variación en el significado de las imágenes"; "Elementos paganos y judíos en la escultura pagana primitiva". A: *La vida de las imágenes. Estudios iconográficos sobre el arte occidental*. Madrid: Alianza, 1989, p. 11-20; 48-58.
- RÉAU, L. *Iconografía del arte cristiano*. 6 vol. Barcelona: Ediciones del Serbal, 1996-2000 (1955-59).
- SCHILLER, G. *Iconography of Christian Art*. 2 vol. Londres: Lund Humphries, 1971-72.
- PRIGENT, P. *L'art des premiers chrétiens. L'héritage culturel et la foi nouvelle*. Paris: Desclée de Brouwer, 1995.
- GRABAR, A. *Las vías de la creación en la iconografía cristiana*. Madrid: Alianza, 1985 (1979).
- CAHN, W. *La Bible romane*. Fribourg: Office du Livre, 1982.
- CHRISTE, Y. *Les grands portails romans. Études sur l'iconologie des théophanies romans*. Ginebra: Lib. Droz, 1969.
- KATZENELLENBOGEN, A. *The sculptural programs of Chartres Cathedral*. Nova York - Londres: W. W. Norton and Comp., 1964 (1959).
- MATEO, I. *Temas profanos en la escultura gótica española. Las sillerías de coro*. Madrid: C.S.I.C. "Instituto Diego Velázquez": 1979.

Activitat pràctica

Realització d'exercicis opcionals en relació amb diversos temes del programa. Tutories per al seguiment del treball personal.

Avaluació

Examen final.

Observacions:

Al llarg del curs es donarà un repertori bibliogràfic més específic.

219029 TEORIA HUMANÍSTICA DE LES ARTS

6 crèdits optatius de 1r cicle

Professors

Narváez Cases, Carne

Grups

A1

Tutories

Q1 dj 17-18 h

Programa

1. El fenomen cultural de l'Humanisme.
2. El model arquitectònic de l'Antiguitat. La veneració per les restes del món romà. El *De re aedificatoria* d'Alberti i les seves aportacions a la teoria arquitectònica renaixentista.
3. El concepte d'imitació dins el pensament humanista.
 - 3.1. L'imitació de la naturalesa. L'anatomia i la perspectiva.
 - 3.2. La imitació de la bellesa. La proporció com a mesura de la bellesa. L'Acadèmia neoplatònica de Florència.
4. El paper de l'artista en la societat del seu temps.
 - 4.1. L'organització dels tallers. El sistema gremial. La formació dels joves artistes. L'evolució de l'artista d'artesà a intel·lectual. Les acadèmies. Les relacions entre client i artista.
 - 4.4. El debat artístic sobre la primacia de les arts: el *Paragone*. El *topos* horacià: *Ut pictura poesis*.
5. La teoria artística cincenista. La nova definició de conceptes aplicats a la crítica de l'obra d'art. La interpretació del fet artístic: les *Vite* de Vasari.
6. La influència de les reformes religioses cincenistes en l'art: reforma protestant i reforma catòlica. El Concili de Trento i el decret sobre les imatges.

Bibliografia

- M. BARASCH: *Teorías del arte. De Platón a Winckelmann*, Alianza, Madrid 1991 (1985).
- P. BAROCCHI (ed.): *Trattati d'arte del Cinquecento fra manierismo e controriforma*, 3 vols., Laterza, Bari 1960-1962.
- P. BAROCCHI (ed): *Scritti d'arte del Cinquecento*, 3 vols., Ricciardi, Milano-Napoli 1971-1977.
- M. BAXANDALL: *Giotto y los oradores*, Visor, Madrid 1996 (1971)
- A. BLUNT: *La teoría de las artes en Italia (del 1450 a 1600)*, Cátedra, Madrid 1990 (1940).
- J. GARRIGA: *Renacimiento en Europa*. Fuentes y Documentos para la Historia del Arte IV, Gustavo Gili, Barcelona 1983.
- L. GRASSI: *Teorici e storia della critica d'arte*, vol. I, Multigrafica, Roma 1970.
- P.O. KRISTELLER: *El pensamiento renacentista y sus fuentes*, Fondo de Cultura Económica, Madrid 1993 (1979).
- R.W. LEE: *Ut pictura poesis. La teoría humanística de la pintura*, Cátedra, Madrid 1982.
- E. PANOFSKY: *Idea*, Cátedra, Madrid 1995 (1924).
- J. SCHLOSSER: *La literatura artística*, Cátedra, Madrid 1993 (1924).
- L. VENTURI: *Historia de la crítica de arte*, G. Gili, Barcelona 1979.

Activitat pràctica

Comentari de textos teòrics

Tutories per al seguiment de les lectures recomanades i del treball personal

Avaluació

Examen final. Treball optatiu. Durant l'exposició dels temes es donaran referències bibliogràfiques complementàries.

219163 MODELS I ICONOGRAFIA EN L'ÈPOCA DEL RENAIXEMENT I BARROC

6 crèdits optatius de 1r cicle

Professors

Subirana Rebull, Rosa Maria A1

Grup

Tutories
Q2 Dj 10-11 h.

Programa

1. Els models visuals. Les funcions del gravat.
2. Iconografia cristiana; iconografia pagana: significants i significats de la imatge plàstica. Definició de símbol i al·legoria; emblemes i empreses. Connexions culturals.
3. La mitologia com a model. Els autors clàssics. Genealogia dels déus olímpics i la correspondència entre els noms grecs i romans. Atributs principals.
4. Els grans programes artístics
5. Iconografia pagana. La *Iconologia* de Cesare Ripa com a model visual. La literatura èpica.
6. Iconografia cristiana: símbols i al·legories cristianes. Les *Vanitas*
7. Iconografia cristiana: els sants
8. *La Bíblia* com a font literària. *Antic Testament*: l'aliança entre Jahvè i Israel. *Nou Testament*: l'aliança segellada per Crist
9. Els textos apòcrifs

Bibliografia

- ALCIATO, A.: *Emblemas* [ed. S. Sebastià]. Madrid: Akal, 1985 (1531).
- GRANT, M.; HAZEL, J.: *Diccionari de Mitologia Clàssica*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1997.
- GRIMAL, P.: *Diccionario de mitología griega y romana* [edició revisada amb bibliografia actualitzada per l'autor]. Barcelona: Paidós, 1998 (1981).
- HALL, J.: *Diccionario de temas y símbolos artísticos*. Madrid: Alianza, 1987 (1974).
- IACOPO DA VARAZZE [*Jacobus de Voragine*]: *La leyenda dorada*. Madrid: Alianza, 1982.
- La Bíblia*. Versió dels textos originals i notes pels monjos de Montserrat. Andorra: Editorial Casal i Vall, 1983 (1970).
- OVIDI: *Les Metamorfosis*. Traducció de Jordi Parramon. Barcelona: Quaderns Crema, 1996.
- PÉREZ SÁNCHEZ, A. E.: *De pintura y pintores. La configuración de los modelos visuales en la pintura española*. "Alianza Forma". Madrid: Alianza, 1993.
- RÉAU, L.: *Iconografía de la Biblia*. Barcelona: Ediciones Serbal, 1996 (1955).
- RÉAU, L.: *Iconografía de los santos*. Barcelona: Ediciones Serbal, 1996-1998 (1957).
- REVILLA, F.: *Diccionario de iconografía y simbología*. "Arte. Grandes Temas". Madrid: Cátedra, 1995.
- RIPA, C.: *Iconología*. 2 vols. Madrid: Akal, 1987 (1573).

Activitat pràctica

Tutories per al seguiment de les lectures recomanades i del treball personal

Avaluació

Examen final i treball obligatori

Observacions

Bibliografia de consulta, a excepció de *La Bíblia* i *Les Metamorfosis* d'Ovidi, que són de lectura obligatòria

219034 ELS TEMES EN LA PINTURA I L'ESCULTURA DEL SEGLE XIX

6 crèdits optatius de 1r cicle

Professors	Grups	Tutories
Coll Mirabent, Isabel	A1	Q1
Coll Mirabent, Isabel	B1	Q1

Programa

- 1—El paisatge: la seva relació amb la pintura i l'escultura del s. XIX.
- 2—La interpretació pictòrica de les marines, dels llacs i dels paisatges fluvials.
- 3—L'home i en el seu temps.
- 4—La unió de la natura i l'home.
- 5—El món del treball.
- 6—La figura humana en les diferents edats i condicions.
- 7—La captació de les realitats contemporànies.
- 8—El nú.
- 9—El gènere animalístic en la pintura i l'escultura.
- 10—La influència de la literatura en les arts plàstiques.
- 11—Imaginació i fantasia.
- 12—Ideal religiós.
- 13—Les natures mortes.
- 14—Els encàrrecs oficials.
- 15—La fotografia i la seva incidència en l'escultura i la pintura del segle XIX.

Bibliografia

- AA.VV.: *La sculpture française au XIX siècle*, Musées nationaux, Paris, 1986.
- ALCOLEA, S.: *Escultura catalana del segle XIX*, Caixa Catalunya, Barcelona 1989
- ARGAN, G. C.: *El arte moderno 1770-1970*, Fernando Torres, Valencia, 1975
- CLARK, K.: *Imagen del pueblo*, Gustavo Gili, Barcelona 1981
- KENT, N.: *The triumph of Light and nature*. Nordic Art 1740-1940, Thames and Hudson Londres, 1987.
- NOVOTNY, F.: *Pintura y escultura en Europa 1780-1880*, Cátedra, 1978
- PENA, M.C.: *Pintura de paisaje i ideologia*, Taurus, Madrid, 1982
- REWALD, J.: *Historia del Impresionismo*, Seix i Barral, Barcelona 1994
- REYERO, C.; FREIXA, M.: *Pintura y escultura en España, 1800-1910*, Cátedra 1995
- ROSEN, Ch.; ZERNER, H.: *Romanticismo y Realismo*. Blume, Madrid, 1988
- ROSENBLUM, R.; JANSON, H.W.: *El arte del siglo XIX*, Akal, Madrid 1992
- SELZ, J.: *La escultura moderna. Origenes y evolución*. Eco, S.A. Barcelona 1964

Activitat pràctica

Tutories pel seguiment de les lectures recomenades i del treball optatiu.

Avaluació

Examen final. Treball optatiu.

Observacions

A l'inici de curs es donarà el programa ampliat.
Es donarà bibliografia puntual per a cadascun dels temes tractats.

219035 ARQUITECTURA I DISSENY AL SEGLE XX

6 crèdits optatius de 1r cicle

Professors

Julián González, Immaculada

Grups

A1

Tutories

Q2 dm 18,30-19,30 h.

Programa

PRÒLEG :

: El segle XIX : Entre dos pols, ruptura amb el classicisme i l'academicisme : Un nou art, arq. & dis. per a un nou món :

'00. El Gran Gaudí - Emocionalitat i racionalitat - Els fonaments de l'arquitectura moderna

'10. Wagnerschule - Kunstwollen i Typisierung - Deutscher Werkbund

'20. Les avantguardes arquitectòniques - Expressionisme i Neue Sachlichkeit - Bauhaus

'30. Els grans herois, les grans gestes - Aerodinamisme i racional-funcionalisme - L'estil internacional

'40. La Segona Guerra Mundial - Conseqüències - Els neoclassicismes totalitaris

'50. La revisió de la modernitat - Organicisme i regionalisme crític - La correcció contextualista

'60. Conceptual art, arq. & dis. - Pop i Minimal - La (malament) anomenada tradició de la modernitat

'70. La fi dels utopismes tecnicistes i la perpetuació del realisme pragmatista

'80. La divinització del star-system - Posmodernisme i high tech - La difusió del minimalisme

'90. L'acadèmia moderna - Deconstructivisme, nous organicismes, dirty realism - En defensa de la biodiversitat arquitectònica

EPÍLEG :

: El segle XXI : Les utopies futuristes : El nou món virtual.

Bibliografia

BANHAM, R., *Teoría y diseño en la primera era de la máquina*, Barcelona, Paidós, 1985 (1960)

BENEVOLO, L., *Historia de la arquitectura moderna*, Barcelona, Gustavo Gili, 1986

CHUECA GOITIA, F., *Historia de la arquitectura occidental*, vols. XI y XII, Madrid, Dossat, 1989-90

BAYLEY, S. (dtor.), *Guía Conran del diseño*, Madrid, Alianza, 1992

CONRADS, U., *Programas y manifiestos de la arquitectura del siglo XX*, Barcelona, Lumen, 1973

GIEDION, S., *Espacio, tiempo y arquitectura*, Madrid, Científico-Médica, 1968

HITCHCOCK, H. - R., *Arquitectura: siglos XIX y XX*, Madrid, Cátedra, 1981

LAMPUGNANI, V. M. (ed.), *Enciclopedia de la arquitectura del siglo XX*, Barcelona, Gustavo Gili, 1989

PERELLÓ, A. M., *Las claves de la arquitectura*, Barcelona, Ariel, 1987

PEVSNER, N., *Los orígenes de la arquitectura moderna y del diseño*, Bama., Gustavo Gili, 1976

PEVSNER, N., *Pioneros del diseño moderno*, Buenos Aires, Infinito, 1972

PIÑÓN, H., *Arquitectura de las neovanguardias*, Barcelona, Gustavo Gili, 1984

SHARP, D. (dtor.), *Diccionario ilustrado de arquitectos y arquitectura*, Barcelona, CEAC, 1993

TAMBINI, M., *El diseño del siglo XX*, Barcelona, Ediciones B, 1997

ZEVI, B., *Storia dell'architettura moderna*, Turín, Guido Einaudi, 1975

219031 INTRODUCCIÓ A LA MÚSICA

6 crèdits optatius de 1r cicle

Professors

Luengo Sojo, Antonia

Grups

A1

Tutories

Q1 dj 14,30-15,30 h

Programa

1. Música: ciència, art o llenguatge.
2. Acústica musical: el so i les seves qualitats.
3. Ritme, melodia i harmonia.
4. Formes i gèneres musicals
 - 4.1. Forma, forma, gènere
 - 4.2. Els gèneres musicals
 - 4.3. Les formes musicals.
5. Notació musical.
6. Organologia
 - 6.1. Classificacions del instruments
 - 6.2. Els instruments més importants de la cultura occidental
 - 6.3. La veu
 - 6.4. Conjunts instrumentals
7. La música en la història.
8. El llenguatge musical "clàssic". Estudi dels rudiments bàsics del solfeig (es desenvoluparà com a tema independent des de l'inici del curs, a l'igual que el tema 6).

Bibliografia

- BLAUKOFF, Kurt. *Sociologia de la Música*. Madrid: Real Musical, 1988.
- CALVO-MANZANO, Antonio. *Acústica físico-musical*. Madrid: Real Musical, 1991.
- CRIVILLÉ I BARGALL, Josep. *Historia de la música española*. 7. Folklore. Madrid: Alianza, 1983. Alianza Música, 7.
- CHAILLEY, Jacques. *Compendio de Musicología*. Madrid: Alianza, 1991. AM 54.
- DONINGTON, Robert. *La Música y sus instrumentos*. Madrid: Alianza, 1986. El libro de bolsillo, 1192.
- HURTADO, Leopoldo. *Introducción a la estética de la música*. Buenos Aires: Paidós, 1983. Col. *Biblioteca del hombre contemporáneo*, 225.
- KAROLYI, Ottó. *Introducción a la Música*. Madrid: Alianza, 1988. El libro de bolsillo, 607.
- MICHELS, Ulrich. *Atlas de Música 1*. Madrid: Alianza Atlas, 1985. AA/1.
- MICHELS, Ulrich. *Atlas de Música 2*. Madrid: Alianza Atlas, 1992. AA/10.
- ROWELL, Lewis. *Introducción a la filosofía de la música*. Barcelona: Gedisa, 1990.

Activitat pràctica

Es realitzarà durant les hores de classe.

Avaluació

Examen obligatori. Treball optatiu.

219032 LLENGUATGES AUDIOVISUALS

6 crèdits optatius de 1r cicle

Professors

Casanovas Bohigas, Anna
Lluís Falcó, Josep

Grups

A1
B1

Tutories

Q1 dj 11,30-12,30 h
Q2 dm 17,30-18,30 h

Programa

-**Introducció.** Els canvis de percepció de la imatge mòbil: de la industrialització a la informatització.

-**La recerca del moviment:** la significació dels experiments cinematogràfics. La imatge-moviment: el cinema

-**Les narracions AV:** de la linealitat cinematogràfica a la simultaneïtat cibernètica. MRI, cinema modern, hibridacions contemporànies. Spots i videojocs

-**Els llenguatges AV:** les formes de la construcció de la realitat. La gramàtica AV: Pla, muntatge, so. Del classicisme a la contemporaneïtat.

-**Universos virtuals.** Cibercultura i Realitat Virtual

Bibliografia

ALBELDA, J.; SABORIT, J. (1997) *La construcción de la naturaleza*. Generalitat Valenciana.

BAUDRILLARD, Jean (1978) *Cultura y simulacro*. Ed. Kairós. Barcelona, 1993

BORDWELL, D.; THOMPSON, K. (1979) *El arte cinematográfico*. Paidós Comunicación. Barcelona, 1995

CALABRESE, Omar (1987) *La era neobarroca*. Ed. Cátedra. Madrid, 1989

CASANOVAS, Anna (2001) "Cibercultura y desmaterialización" en *.Piel que habla*. Icaria. Barcelona

DEBORD, G. (1967) *La sociedad del espectáculo*. Ed. La Marca. Buenos Aires, 1995

GIANETTI, Claudia (Ed.) (1994) *Media Culture*. L'Angelot. Barcelona.

GIANETTI, Claudia (Ed.) (1997) *Arte en la era electrónica*. L'Angelot. Barcelona.

LYOTARD, J-F (1986) *La condición postmoderna*. Cátedra, 1989

RAMONET, Ignacio (1983) *La golosina visual*. Ed. Gustavo Gili. Madrid, 1993

Avaluació

Tres treballs que s'especificaran a l'inici del curs

Observacions

Al llarg del curs es detallarà cada punt del programa i es donarà una bibliografia específica

219068 ART I ANTROPOLOGIA

Professors

Cristina Fontcuberta Famadas
Eva Gregori Giralt

Grups

A1
B1

Tutories

Q1 dm 17-18 h
Q2 dill 11,30-12,30 h

Programa

1. Condicionaments anatòmico-biològics. El territori. La bidimensionalitat humana (individus, aspectes, accions).
2. L'adquisició (unitats cognitives) i la transmissió de coneixements. Expansivitat i tècnica. Història dels mitjans de comunicació. Els llenguatges artístics. Espai i temps. La Història: sincronia i diacronia.
3. Model conducto-cultural. El món de l'objecte. Artesania i art. Funcionalitat i ideologia.
4. La visió. Llenguatge plàstic. Conceptes d'ordre i de camp de percepció (estructura, sistema, composició). Configuració i imatge. La cognició: fases analítica i interpretativa.
5. Anàlisi significativa de l'estímul visual. Aspectes individuals i estructurals de la representació artística. Expressió pictòrica (l'espai plàstic, el temps, la línia, el color i la gestualitat). Condicionaments culturals: la perspectiva. Figuració i abstracció.
6. L'art i el llegat biològic-cultural. Funció de l'art i concepte d'Història de l'art. Models artístic-cultural. Les categories i el codi artístic.

Bibliografia

- CHRISTOFER, A.: *La estructura del medio ambiente*, Barcelona: Tusquets, 1971 (1965).
- GIBSON, J. J.: *La percepció del mundo visual*, Buenos Aires, Infinito, 1974 (1950).
- PIERANTONI, R.: *El ojo y la idea*, Barcelona, Paidós, 1984.
- ALZINA FRANCH, J.: *Arte y Antropología*, Madrid, Alianza, 1982.
- PANOFSKY, E.: *El significado de las artes visuales*, Madrid, Alianza, 1979 (1955).

Avaluació

Realització d'un treball (obligatori), acordat amb el professor i objecte de seguiment al llarg del curs. Una selecció d'aquests treballs serà exposada a classe. Tutories per al seguiment de les lectures recomanades i del treball personal. Seguiment i comentari amb el professor del treball realitzat.

Observacions

Les tutories es definiran a l'inici del curs

ASSIGNATURES OPTATIVES SEGON CICLE

- PLA 2000**
- PLA 1992 (sense docència)**

119084 (sense docència*)/ 219074 PINTURA I MOSAIC EN ÈPOCA HEL·LENÍSTICA I ROMANA

Professors

Guardia Pons, Milagros

Programa:

- 1- L'estudi de la pintura sobre taula en època tardo-clàssica i hel·lenística: aproximacions al seu coneixement: les fonts literàries i l'anàlisi a partir de la pintura decorativa romana.
- 2- La pintura mural hel·lenística: les tombes macedòniques i les decoracions murals de la casa i el palau: la gènesi dels "estils" pompeians.
- 3- El mosaic de paviment hel·lenístic: dels mosaics de palets de riera al *tesselatum*. Els *emblemata*. Les tècniques del mosaic de paviment. El mosaic a la casa antiga. Repertoris i programes iconogràfics.
- 4- La pintura hel·lenística a Itàlia: pintors i mosaïstes al servei dels nous clients.
- 5- La pintura decorativa romana: estat de la qüestió sobre els "estils pompeians".
- 6- La història de la pintura a Roma i a les províncies en època tardo-republicana i imperial.
- 7- El mosaic romà: la concepció del mosaic en relació a l'arquitectura romana. Dels paviments itàlics en blanc i negre al policrom africà.
- 8- La pintura romana de l'Antiguitat tardana. L'etapa d'esplendor de la musivaria policroma: el mosaic de paviment i el parietal. La pintura funerària.
- 9- La il·lustració de manuscrits: del rotlle hel·lenístic al còdex de l'antiguitat tardana.

Bibliografia: (la bibliografia específica serà comentada en relació als temes tractats a partir d'un llistat que es repartirà en iniciar-se el curs).

A.Reinach, *La peinture ancienne. Textes grecs et latins*. Reed. amb intr. i notes d'A.Rouéret, París, 1985. (ed. org. 1921)

A.Rouéret, *Histoire et Imaginaire de la peinture ancienne (Ve siècle av. J.C-1er siècle apr. J.C.)*, Roma, 1989.

R.Bianchi Bandinelli, *La pittura antica*, (articles de l'autor), Roma, 1980

J.White, *Nacimiento y Renacimiento del espacio pictórico*, Alianza, Madrid, 1995 (1a ed. Londres, 1957).

A.A.V.V., *Ricerche di pittura ellenistica. Lettura e interpretazione della produzione pittorica dal IV secolo A.C. all'ellenismo*. Quaderni dei dialoghi di archeologia, 1, Roma, 1985.

A.Barbet, *La peinture murale romaine*, Picard, París, 1985.

R.Ling, *Roman Painting*, Cambridge Univ. Press, 1991.

K.Schefold, *La peinture pompéienne. Essai sur l'évolution de sa signification*, Latomus, Bruselas, 1972.

I.Bragantini-M.de Vos- F.Parisi Badoni, *Pitture e Pavimenti di Pompei*, Roma, 1981 i ss. (5 vols publicats, l'últim el 1994). Istituto della Enciclopedia Italiana.

Pompei '79, *Raccolta di studi per il decimonono anniversario della eruzione vesuviana*, a cura di F.Zevi, Nàpols, 1979.

Monumenti della Pittura antica scoperti in Italia, Istituto Poligrafico dello Stato, Roma, 1936 y ss. (en curs de publicació), x vols.

ROMAN PROVINCIAL WALL PAINTING OF THE WESTERN EMPIRE (Cambridge, 1980), Oxford, 1980.

Ph.Bruneau, *La Mosaïque antique*, París, 1987.

J.R.CLARKE, *The origins of Black-and-White Figural Mosaics from the first through the third centuries A.D.*, Ann Arbor, N.York, 1979.

LA MOSAÏQUE GRECO-ROMAINE, I,II,III, V (París, 1965 y 1973; Ravenna, 1980, Palència, 1991, Treveris, 1994). (Actes dels col·loquis internacionals de la AIEMA).

K.Weitzmann, *Illustration in Roll and Codex*, Princeton, 1970 (hi ha traducció castellana).

Avaluació:

Examen a final del curs. Treball opcional

* Per estudiants del pla d'estudis de 1992. Fins a un màxim de 4 convocatòries.

119063 (sense docència*) 219090 ART BIZANTÍ MEDIEVAL

6 crèdits optatius de 2n cicle

Professors
Domenge Mesquida, Joan

Grups
A1

Tutories
Q1 dm 11,30-12,30 h.

Programa

1. El període iconoclasta: la prohibició de les imatges a Bizanci (726-843):
 - 1.1. La concepció espiritualista i l'aniconisme bizantí.
 - 1.2. Els models arquitectònics i la producció tèxtil de luxe.
2. La represa artística sota les dinasties Macedònica i Comnena (843-1204):
 - 2.1. L'entorn àulic i cortesà. La recuperació de la civilització tarδο-hel·lenística.
 - 2.2. Arquitectura: la difusió de la planta de creu grega inscrita.
 - 2.3. Decoració parietal i il·lustració de manuscrits. Tallers i programes.
 - 2.4. Ivoris, argenteria, bronzes, esmalts i pedres dures. Tipologies, iconografia i "grups estilístics".
 - 2.5. Sedes bizantines.
3. El parèntesi il·latí (1204-1261). Pintura mural, icones i miniatures.
4. L'impuls de les arts en temps dels emperadors Paleòlegs (1261-1453):
 - 4.1. La repetició dels models arquitectònics tradicionals.
 - 4.2. Mosaics i frescs: iconografia, escoles, mestres.
 - 4.3. Icones, mosaics portàtils, il·luminació. Arts sumptuàries i tèxtils.

Bibliografia

- BECKWITH, J. *Arte Paleocristiano y bizantino*, Madrid, 1997 (1979)
- BYZANCE. *L'art byzantin dans les collections publiques françaises*, cat. exp., París, 1992.
- BYZANTINUM. *Treasures of Byzantine Art and culture*, cat. exp., Londres, 1994.
- CAVALLO, G. et al.: *I bizantini in Italia*, Milà, 1982.
- COCHE DE LA FERTÉ, É.: *L'Art de Byzance*, París, 1981.
- CUTLER, A.; NESBITT, J.-W.: *L'arte bizantina e il suo pubblico*, Torí, 1989 (1986).
- THE GLORY OF BYZANTIUM. *Art and culture of the middle Byzantine Era, AD 843-1261*, cat. exp., Nova York, 1997
- GRABAR, A.: *La peinture byzantine*, Ginebra, 1953
- GRABAR, A.: *L'iconoclasme byzantin. Dossier archéologique*, París, 1984 (1957).
- GRABAR, A.: *Byzance. L'art byzantin du Moyen Age (VIII-XVe siècle)*, París, 1964.
- KRAUTHEIMER, R.: *Arquitectura paleocristiana y bizantina*, Madrid, 1984.
- LAZAREV, V.: *Storia della pittura bizantina*, Torí, 1967 (1948).
- MANGO, C.: *Arquitectura bizantina*, Madrid, 1989.
- STERN, H.: *L'art byzantin*, París, 1966.
- LE TRESOR DE SAINT-MARC DE VENISE, cat. exp., París, 1984
- VV.AA.: *Art et société à Byzance sous les Paléologues*, Venècia, 1971.
- WEITZMANN, K.: *Byzantine book illumination and ivories*, Londres, 1980.

Activitat pràctica

Un treball relacionat amb la matèria de l'assignatura.
Tutories per al seguiment de les lectures recomanades i del treball personal.

Avaluació

Examen final i treball.

Observacions

Al llarg del curs s'ampliarà la bibliografia amb títols més específics.

*** Per estudiants del pla d'estudis de 1992. Fins a un màxim de 4 convocatòries.**

119068(sense docència*) / 219091 PALEOGRAFIA MEDIÉVAL

6 crèdits optatius de 2n cicle

Professors	Grups	Tutories
Baiges Jardí, Ignasi	A1	Q1 dl 17,30-18,30 h
Piñol Albert, Daniel	B1	Q1 dj 11,30-12,30 h

Programa de crèdits teòrics

- 1.- Paleografia: concepte i mètode. Els suports de l'escriptura i els instruments gràfics. Les abreviatures: origen i sistematització a l'Edat Mitjana.
- 2.- Els precedents: L'escriptura llatina a l'Antiguitat. Unitat gràfica.
- 3.- L'escriptura llatina als segles VII i VIII. Particularisme gràfic.
- 4.- L'escriptura carolina (segles IX-XII). Manuscrits i documents.
- 4.- La Minúscula Diplomàtica i la recerca d'un canon gràfic.
- 5.- Escriitura gòtica: librària i documental.
- 6.- Escriitura humanística: librària i documental.

Bibliografia

ARNALL, J.; PONS, J.M. *L'escriptura a les terres gironines. Segles IX-XVIII*, Girona: Diputació, 1993.

MATEU, J. i M.D. *Colectánea Paleográfica de la Corona de Aragón. Siglos IX-XVIII*, Barcelona: Universitat, 1980/1991.

MILLARES, A. *Tratado de Paleografía Española*, Madrid: Espasa Calpe, 1983.

RIESCO, Á. (ed.). *Introducción a la Paleografía i la Diplomática General*, Madrid: Síntesis, 1999.

TRENCHS, J.; GIMENO, F.M. *La escritura medieval en la Corona de Aragón. La escritura y su historia*. Barcelona: C.S.I.C.-Catelló: Diputació, 1992.

Activitat complementàries

Visites a Arxius.

Avaluació

Examen final.

Observacions

Aquesta assignatura tindrà un caràcter eminentment pràctic i instrumental per tal que l'alumne adquireixi els coneixements suficients per accedir a les fonts documentals medievals. Es treballarà amb un dossier de fotocòpies de documents de temàtica relacionada, bàsicament, amb la Història de l'Art.

*** Per estudiants del pla d'estudis de 1992. Fins a un màxim de 4 convocatòries.**

119092 (sense docència*) 219074 PINTURA I IL·LUSTRACIÓ DE MANUSCRITS EN TEMPS DEL ROMÀNIC

6 crèdits optatius de 2n cicle

Professors
Guardia Pons, Milagros

Grups
A1

Tutories
Q2 dII 16-17 h

Programa

1- Els processos de la creació artística en les arts pictòriques del romànic

L'art de la miniatura: creació, producció i recepció: El treball al *scriptorium*. Els promotors o comitents.

Els Pintors, mosaicistes, vitrallers i brodadors. Artesans itinerants *versus* tallers establerts. L'ofici del pintor: procediments i tècniques. Dibuixos, llibres de models, apunts del pintor o el prodigi de la memòria. Promotors i comitents de la pintura romànica. El procés d'encàrrec i realització de les obres. Els receptors. Els *tituli*.

2- Estudi de les arts pictòriques (historiografia, aproximació crítica)

3- Les obres

Pintura i il·lustració de manuscrits en el Romànic ple (1050-1150)

A- Bizantinisme i renovació paleocristiana: Roma i la Itàlia meridional

B- La tradició otoniana: Imperi Germànic i Llombardia.

C- Anglaterra i Normandia

D- Borgonya i Poitou. La tradició carolingia en front del bizantinisme. La pintura i la miniatura romàniques a Borgonya.

Pintura i miniatura a la França central (Poitou, Turena, Anjou, Maine i Llemosí)

E- Les arts pictòriques a Occitània (Gascunya, Llenguadoc), la Marca Hispànica. La pintura als regnes cristians de la Península Ibèrica.

Els darrers romànics i l'art 1200

4- Els programes iconogràfics

Bibliografia

Algunes referències bibliogràfiques: (a començament del curs s'oferirà un llistat bibliogràfic ampli que es comentarà al llarg de les classes)

Alexander, J. J. G., *Medieval Illuminators and their Methods of Work*, New Haven-Londres, 1992.

Scheller, W., *Exemplum. Model-Book Drawings*, Amsterdam University Press, 1995.

Weitzmann, K., *El Rollo y el Códice. Un estudio del origen y método de la iluminación de textos*, Madrid, 1990.

Arnulf, A., *Versus ad picturas. Studien zur Titulusdichtung als Quellengattung der Kunstgeschichte von der Antike bis zum Hochmittelalter*, Maguncia, 1997.

Artistes, artisans et production artistique au Moyen Âge. Colloque international. (1983), (org. Y ed. X.Barral), Paris, 1986-1990, 3 vols.

Épigraphie et iconographie. Actes du Colloque tenu à Poitiers (1995), Civilisation Médiévale, II, Poitiers, 1999.

Kessler, H.L., *Studies in Pictorial Narrative*, Londres, 1994.

L'emplacement et la fonction des images dans la peinture murale du Moyen Âge. Actes du 5e séminaire international d'art mural Saint-Savin (1992), Saint-Savin, s.d.

Le rôle de l'ornement dans la peinture murale du Moyen Âge, Actes du colloque international tenu à Saint-Lizier, 1995, Poitiers, 1997.

L'image. Fonctions et usages des images dans l'Occident médiéval. Actes du 6e "International Workshop on Medieval Societies", (eds. J.Baschet-J.C.Schmitt), Erice, 1992, Paris, 1996.

Cahn, W. *La Bible Romane*, Friburgo-Paris, 1982.

Demus, O., *Romanesque Mural Painting*, Nueva York, 1970.

Dodwell, C. R., *Artes pictóricas en Occidente, 800-1200*, Madrid, 1995.

Toubert, H., *"Un art dirigé. Réforme grégoirienne et iconographie*, Paris, 1990.

Activitat pràctica

Treball optatiu i orientació i seguiment de les lectures

Avaluació

examen final

* Per estudiants del pla d'estudis de 1992. Fins a un màxim de 4 convocatòries.

119116 (sense docència*)/ 219094 ART ROMÀNIC HISPÀNIC. S. XI-XII

6 crèdits optatius de 2n cicle

Professor
Conejo da Pena, Antoni

Grups
A1

Tutories
Q1 dv 16-17 h.

Programa

1. Introducció. Aspectes històrics i culturals. Els regnes peninsulars. L'Església i la relació amb el papat. Historiografia.
2. Generalitats. Periodització. Antecedents. Promotors, artistes i tallers. Vies d'influència.
3. El segle XI (1000-1075). Els inicis del romànic. Varietat de produccions. Formes de continuïtat. Navarra i Aragó. Lleó i Castella: L'època de Fernando I. Voris.
4. L'anomenat romànic ple (1075-1150). Internacionalització. El Camí de Santiago. Arquitectura i escultura. L'exemple de la Catedral de Santiago. S. Isidoro de León. Silos. Arquitectura civil i militar.
5. L'anomenat romànic ple (1075-1150). Pintura. Miniatura: escriptoris. Arts de l'objecte.
6. L'entorn del 1200. Entre el romànic i el gòtic. Arquitectura i escultura. Maestro Mateo de Compostel·la. Pintura i miniatura. Sixena. Arts de l'objecte. Esmalts de Silos.

Bibliografia

- DURLIAT, M., *El arte románico en España*, Barcelona, 1964 (1962).
- BORRÁS GUALIS, G., GARCÍA GUATAS, M., *La pintura románica en Aragón*, Zaragoza, 1978.
- YARZA, J., *Arte y arquitectura en España. 500-1250* (Manuales de arte Cátedra), Madrid 1979.
- COOK, W.W.S., GUDIOL RICART, J., *Pintura e imagineria románicas* (Ars Hispaniae, VI), Madrid, 1980, 2a ed. actualizada (1950).
- MORALEJO, S., "Les arts somptuaires hispaniques aux environs de 1100", *Les Cahiers de Saint-Michel de Cuxa*, 13, 1982, pp. 285-310.
- ESTELLA, M.M., *La escultura del marfil en España. Románica y Gótica*, Madrid, 1984.
- SUREDA, J., *La pintura románica en España* (Alianza Forma, 47), Madrid, 1989 (1985)
- El románico en Silos. IX Centenario de la Consagración de la Iglesia y Claustro*, Abadía de Silos, 1990.
- YARZA, J., "La miniatura románica en España. Estado de la cuestión", *Anuario del Departamento de Historia y Teoría del Arte. Universidad Autónoma de Madrid*, II, 1990, pp. 9-25.
- BANGO, I. G., *El románico en España*, Espasa Calpe, Madrid, 1992.
- AAVV, "Romanesque Spain", dins *The Art of Medieval Spain. A.D. 500-1200*, The Metropolitan Museum of Art, New York, 1993, ppo. 167-328.
- Diversos volums de la col·lecció "La nuit des temps", Zodiaque, Sainte-Marie de la Pierrequi-vire, Yonne.

Activitat pràctica

Treball relacionat amb la matèria del curs.

Tutories per al seguiment de les lectures recomanades i del treball personal.

Avaluació

Examen final i treball optatiu.

* Per estudiants del pla d'estudis de 1992. Fins a un màxim de 4 convocatòries.

119126 (sense docència*)/219155 ART GÒTIC HISPÀNIC

6 crèdits optatius de 2n cicle

Professors

Beseran Ramon, Pere

Grups

A1

Tutories

Q1 dill 20-21 h

Programa

1. Introducció: marcs cronològic, històric i geogràfic. Els regnes hispànics a la fi de l'Edat Mitjana
2. Renovacions i fi del romànic. Qüestions de terminologia
3. Introducció i desenvolupament del Císter
4. Adopció i difusió dels models francesos. Primeres manifestacions i originalitat del gòtic hispànic: les catedrals de Castella i Lleó
5. El gòtic meridional i la Corona d'Aragó
6. Les arts del color: del linial a l'italianisme
7. El gòtic internacional
8. El flamenquisme

Bibliografia

- AZCARATE, J. M.; *El arte gótico en España*. Madrid: 1990.
COOK, W. W. S.; GUDIOL RICART, J.; *Pintura e imagineria románicas*. Madrid:1980 (Ars Hispaniae VI).
DURAN, A.; AINAUD, J.; *Escultura gótica*. Madrid: 1956 (Ars Hispaniae VIII).
GUDIOL, J.; *Pintura gótica*. Madrid: 1955 (Ars Hispaniae IX)
LAMBERT, E.; *El arte gótico en España en los siglos XII y XIII*. Madrid: 1977 (1931).
POST, Ch. R.; *A History of Spanish painting*. Cambridge: 1930-1966.
TORRES BALBAS, I.; *Arquitectura gótica*. Madrid: 1952 (Ars Hispaniae VII)
YARZA, J.; *Arte y arquitectura en España 500-1250*. Madrid: 1979.
YARZA, J.; *La Edad Media*. Madrid: 1982 (Historia del Arte Hispánico II).

Activitat pràctica

Treball optatiu. Tutories per al seguiment de lectures i treballs

Avaluació

Examen final i treballs

Observacions

Hi ha un programa més detallat de l'assignatura.

*** Per estudiants del pla d'estudis de 1992. Fins a un màxim de 4 convocatòries.**

119127 (sense docència*) 219157 ELS ESPAIS SAGRATS MEDIEVALS: US I FUNCIO

6 crèdits optatius de 2n cicle

Professors

Español Beltran, Francesca

Grups

A1

Tutories

Q1 dj 10-11 h

Programa

Presentació de fonts: litúrgiques, jurídiques etc.

Orientació dels edificis.

La capçalera: cripta, capelles, presbiteri, altar.

L'atri: usus penitencials i litúrgics

El westwerk: significació i usos

El cor

El claustre i les dependències adjacents

Els edificis de planta centralitzada: la seva polivalència.

Bibliografia

GRABAR, A. *"Martyrium". Recherches sur le culte des reliques et l'art antique*, 2 vols., Paris 1946.

HEITZ, C. *L'architecture religieuse carolingienne. Les formes et leurs fonctions*, Paris 1980

HEITZ, C. *Recherches sur les rapports entre Architecture et Liturgie à l'époque carolingienne*, Paris 1963.

HUBERT, J. *Arts et vie sociale de la fin du monde antique au Moyen Age. Etudes d'archéologie et d'histoire*, Geneve 1977.

KRAUTHEIMER, R. "Introduction to and "Iconography of mediaeval architecture", *Journal of the Warburg and Courtauld Institutes*, V, 1942, pp. 1-33. (traducció francesa: Paris 1993).

"The Cloister Symposium" (A. Frazer, W. Horn, P. Meyvaert, W. Dynes, L. Pressouyre, J. Hayward....), *Gesta*, XII, 1973.

Avaluació

Examen final

* Per estudiants del pla d'estudis de 1992. Fins a un màxim de 4 convocatòries.

119047 (sense docència*)/219101 L'ART DEL SEGLE XVIII

6 crèdits optatius de 2n cicle

Professors
Socías Batet, Immaculada

Grups
A1

Tutories
Q2 dj 12,30-13,30 h

Programa

1. El segle XVIII un període de cruïlla: Barroc tardà, rococo, classicisme ...
 - 1.1. Cultura i teoria artística.
 - 1.2. L'eclosió de "l'opinió pública": els Salons, la crítica, el "Mercure de France".
2. El marc teòric de l'urbanisme i de l'arquitectura.
 - 2.1. La crisi del "grand gout" i de la "grande maniera": França, Itàlia, Anglaterra, Centroeuropa (Alemanya, Àustria, Bohèmia). Espanya. Catalunya.
3. L'escultura i el seu marc teòric.
4. La pintura i el seu marc teòric.
 - 4.1. França: la polèmica entre els seguidors de Poussin i els de Rubens. La "Fete galant". Watteau, Boucher, Fragonard. Greuze, Chardin.
 - 4.2. Anglaterra: el pes de la tradició neerlandesa. Reynolds, Gainsborough, Hogarth. La Royal Academy.
 - 4.3. Itàlia: els grans decoradors romans i napolitans. Solimena. Els "vedutisti": Panini, Canaletto, Piranesi.
 - 4.4. L'escultura i la pintura a Espanya i Catalunya.

Bibliografia

- Barasch, M., *Teorías del arte. De Platón a Winckelmann*. Madrid, Alianza, 1991.
Crow, T., *Pintura y sociedad en el París del S. XVIII*. Madrid, Nerea, 1989.
Diderot, D., *Escritos sobre arte*, Madrid, Siruela, 1994.
Haskell, F., *Patronos y pintores*. Madrid, Cátedra, 1984.
Kruft, H.W., *Historia de la teoría de la arquitectura*. Madrid, Alianza, 1991.
Morris, A.E., *Historia de la forma urbana*. Barcelona, Gustavo Gili, 1992.
Norberg-Schultz, C., *Arquitectura Barroca, tardía y rococó*. Madrid, Aguilar, 1989.
Triadó, J.R., *L'època del Barroc*. Barcelona, Edicions 62, 1984.

Activitat pràctica

Itinerari urbà: Barcelona. Tutories per al seguiment de les lectures recomanades i del treball personal.

Avaluació

Examen final.
Treball per millorar nota.

Observacions

Al llarg del curs es detallarà cada part del programa, així com la bibliografia específica.

*** Per estudiants del pla d'estudis de 1992. Fins a un màxim de 4 convocatòries.**

119069 sense docència*)/ 219102 PALEOGRAFIA MODERNA

6 crèdits optatius de 2n cicle

Professors

Farnés Julià, Soledad

Grups

A1

Tutories

Q2 dill 18,30-19,30 h

Programa

1. Paleografia: conceptes generals. Terminologia. Suports de l'escriptura i instruments gràfics.
2. Sistemes d'abreviació. Sistemes de datació. Normes de transcripció i edició de textos.
3. Origen i evolució de l'alfabet llatí fins al segle XV.
4. De l'escriptura gòtica a la humanística a la Corona d'Aragó (s. XV-XVI).
5. L'escriptura a la Corona de Castella.
6. L'escriptura dels segles XVII i XVIII.

Bibliografia

- ARNALL, J.-PONS, J.M.: *L'escriptura a les terres gironines. Segles IX-XVIII*, Girona, Diputació, 1993.
- CORTÉS, V.: *La escritura y lo escrito. Paleografía y Diplomática de España y América en los siglos XVI y XVII*, Madrid, 1986.
- MARÍN, T. et al.: *Paleografía y Diplomática*, Madrid, 1978.
- MATEU, J. i M.D.: *Colección Paleográfica de la Corona de Aragón*, Barcelona, 1980-1991.
- MILLARES, A.: *Tratado de Paleografía Española*, Madrid, 1983.
- RIESCO, A.: *Diccionario de abreviaturas hispanas de los siglos XIII-XVIII*, Salamanca, 1983.

Activitat pràctica

Un terç de la docència es dedicarà a classes pràctiques. Es treballarà sobre un dossier amb reproduccions de documents, el contingut del qual estarà directament relacionat amb la Història de l'Art.

Tutories per al seguiment de les lectures recomanades i del treball personal.

Avaluació

Examen final.

* Per estudiants del pla d'estudis de 1992. Fins a un màxim de 4 convocatòries.

119071(sense docència*)/ 219104 EL GRAVAT A L'ÈPOCA MODERNA

6 crèdits optatius de 2n cicle

Professors

Socias Batet, Immaculada

Grups

A1

Tutories

Q2 dill 17-18 h

Programa

1. Marc conceptual. L'us social del gravat. El valor documental de la cultura gràfica i artística.
2. Marc instrumental. L'estampa. La tècnica. El paper. Les filigranes. Les proves d'estat. La Signatura. Terminologia i descripció de l'estampa.
3. Les grans col·leccions públiques i la seva formació: Biblioteca de Catalunya, Museu Nacional d'Art de Catalunya, Biblioteca Nacional de Madrid, Biblioteca Nacional de París, Museu Britànic, Albertina de Viena ...
4. Els grans col·leccionistes. A. Ortelio, Mariette, Zanetti, Ploos van Amstel ...
5. El mercat de l'estampa.
6. L'eclosió del gravat xil·logràfic a Occident: "Bois Protat".
7. Els gravadors-orfebres germànics: Mestre E.S., Llibre de Casa, Schongauer ... La cultura gràfica a Catalunya. Espanya.
8. A. Dürer, entre la tradició nòrdica i la mediterrànea. Altres mestres: Altdorfer, Baldung Grien
9. Segle XVI. Els gravadors de Fontainebleau. Països Baixos. Itàlia: Marcantonio Raimondi, Agostino Carracci, Marco Dente ... El gravat de traducció, una eina fonamental per la difusió d'estils i per la creació de noves modes. Catalunya. Espanya.
10. Segle XVII. Dos artistes-gravadors: Rembrandt i Ribera. La cultura gràfica a la península ibèrica. Els Abadal de Moià i de Manresa. Els diferents gèneres xil·logràfics: Auques, goigs, romanços, marques de fàbrica, ex-libris ...
11. El gravat al segle XVIII a Europa. Goya. Piranesi.
12. L'estampa japonesa i la seva incidència a l'art europeu: okiyo-e.
13. La il·lustració en el segle XIX: Gustave Doré.
14. El gravat en el món contemporani. Pablo Ruiz Picasso.

Bibliografia

- AA.VV., *El grabado*. Siglo XV al XVIII. Madrid, Espasa-Calpe,
- AA.VV., *El grabado*, Barcelona, Skira, Carroggio, 1989.
- Benjamin, W., *La obra de arte en la época de su reproductibilidad técnica*. Madrid, Taurus, 1982.
- Fontbona, F., *La xilografia a Catalunya entre 1800-1913*. Barcelona, Biblioteca de Catalunya, 1992.
- Gallego, A., *Historia del Grabado*. Madrid, Càtedra, 1979.
- Hind, A., *An introduction to a History of woodcut*. New York, Dover Publications, 1963.
- Ivins, W. Jr., *Análisis de la imagen prefotográfica*, Barcelona, G. Gili, 1985.
- Laran, J., *L'Estampe*. Paris, Press Universitaires de France, 1959.

Activitat pràctica

Visites: gabinets d'estampes, tallers de gravadors i restauració de paper.
Tutories per al seguiment de les lectures recomanades i del treball personal.

Avaluació

Examen final.
Treball: catalogació i anàlisi d'una estampa.

Observacions

La bibliografia es orientativa i s'ampliarà durant el curs.

*** Per estudiants del pla d'estudis de 1992. Fins a un màxim de 4 convocatòries.**

119072(sense docència*)/ 219111 URBANISME: DE LA CIUTAT IDEAL ALS EIXAMPLES

6 crèdits optatius de 2n cicle

Professors

Triadó Tur, Joan Ramon

Grups

A1

Tutories

Q1 dm 17-18 h

Programa

1. De la ciutat medieval a la Ciutat Ideal.
2. La planificació urbana al segle XVI.
3. La ciutat barroca: programes globals i puntuals.
4. L'urbanisme de jardins a l'època del Barroc.
5. De la Ciutat Industrial a la Ciutat Jardí.
6. L'expansió del nucli: Els Eixamples.

Bibliografia

- BONET CORREA, A.: *Las claves del urbanismo*, Barcelona, Planeta, 1995.
BENEVOLO, L.: *Orígenes de la urbanística moderna*, Madrid, Blume, 1979.
CHUECA GOITIA, F.: *Breve historia del urbanismo*, Madrid, Alianza, 1968.
MURRAY, P.: *Arquitectura del Renacimiento*, Madrid, Aguilar, 1972.
NORBERG-SCHULTZ: *Arquitectura barroca*, Madrid, Aguilar, 1972.
NORBERG-SCHULTZ: *Arquitectura barroca tardía y rococó*, Madrid, Aguilar, 1973.

Activitat pràctica

Visita a la ciutat. Tutories per al seguiment de les lectures recomanades i del treball personal.

Avaluació

Un treball sobre l'urbanisme a Catalunya.

Un examen.

*** Per estudiants del pla d'estudis de 1992. Fins a un màxim de 4 convocatòries.**

119087 (sense docència*)/ 219105 PINTURA ESPANYOLA DEL SEGLE D'OR

6 crèdits optatius de 2n cicle

Professors

Canalda Llobet, Silvia
Canalda Llobet, Silvia

Grups

A1
B1

Tutories

Q1 dj 11,30-12,30 h
Q1 dj 18,30-19,30 h

Programa

- 1-La cultura del segle d'or.
- 2-La situació de l'artista.
- 3-El col·leccionisme.
- 4-La teoria pictòrica.
- 5-Dependències i invariants.
- 6-Les tendències estilístiques.
- 7-Les temàtiques.
- 8-Els programes: hospitalaris, reials i conventuals.
- 9-Els artífexs.
 - 9.1-El Greco i el focus de l'Escorial.
 - 9.2-La primera generació setcentista.
 - 9.3-Els grans mestres.
 - 9.4-La generació barroca.

Bibliografia

- BROWN, J. *Imágenes e ideas de la pintura española*. Madrid: Alianza ed., 1980.
BROWN, J. *La Edad de Oro de la pintura en España*. Madrid: Nerea, 1990.
GALLEGO, J. *Visión y símbolos en la pintura española del siglo de oro*. Madrid: Cátedra, 1991.
MARTIN GONZALEZ, J.J. *El artista en la sociedad española del siglo XVII*. Madrid: Cátedra, 1984.
PEREZ SANCHEZ, A. E. *Pintura barroca en España. 1600-1750*. Madrid: Cátedra, 1992.
PEREZ SANCHEZ, A. E. *De pintura y pintores. La configuración de los modelos visuales en la pintura española*. Madrid: Alianza ed., 1993.

Activitat pràctica

Viatge a Madrid: Museo del Prado, Museo L. Galdeano, Fundació Thyssen.
Visita a la Fundació Thyssen de Barcelona.
Visites programades segons els grups.

Avaluació

Examen final. Treball obligatori o optatiu, segons els grups.

* Per estudiants del pla d'estudis de 1992. Fins a un màxim de 4 convocatòries.

119102 (sense docència*)/ 219112 ESCULTURA ESPANYOLA DEL RENAIXEMENT FINS AL REALISME

6 crèdits optatius de 2n cicle

Professors
Canalda Llobet, Sílvia

Grups
A1

Tutories
Q2 dj 17-18 h

Programa

1. Introducció al llenguatge i a la producció escultòriques del període.
 - 1.1. Especificitats; 1.2. Teoria i tractats; 1.3. Tipologia i temàtica; 1.4. Material i acabat; 1.5. De l'artesania a la producció industrial; 1.6. Interdisciplinarietat i cooperació professional.
2. La hibridació de l'escultura renaixentista (s. XVI). 2.1. La tradició de la baixa edat mitjana; 2.2. L'adopció del model clàssic; 2.3. La renovació paral·lela del model nòrdic; 2.4. Periodització, focus geogràfics i protagonistes; 2.5. El cercle cortesà de Carles V i Felip II; 2.6. El mecenatge humanista d'una aristocràcia seglar i secular.
3. El barroc (s. XVII i 1^a/2 s. XVIII): dirigisme religiós i sensualisme popular. 3.1. La funció de la representació religiosa; 3.2. L'apatia escultòrica dels Austries Menors; 3.3. Estil i escoles geogràfiques: raons i invariants; 3.4. Evolució de la retaulística durant el període; 3.5. L'art professional: entre l'art i l'artesania.
4. L'escultura espanyola s'internacionalitza (2^a 2/2 s. XVIII). 4.1. Precisió terminològica entre classicisme, academicisme i neoclassicisme; 4.2. La fundació de la Real Academia de Bellas Artes de San Fernando; 4.3. La decoració de los Reales Sitios; 4.4. La pervivència de les formes del barroc; 4.5. Els primers escultors pensionats a Roma i a París.
5. Neoclassicisme, Romanticisme i Realisme (s. XIX). 5.1. Mitjans de relació i vincles amb l'escultura europea; 5.2. Periodització dels estils i artistes significatius; 5.3. La funció pública en l'escultura; 5.4. Variació temàtica; 5.5. L'àmbit domèstic en escultura: del pessebrisme als grups decoratius en terracota i bronze.

Bibliografia

- CHECA CREMADES, F.: Pintura y escultura del Renacimiento en España, 1450-1600, Madrid, 1986.
- BOTTINEAU, Y.: El arte cortesano en la España de Felipe V. 1700-1746, Madrid, 1986.
- BOTTINEAU, Y.: L'art de cour dans l'Espagne des Lumières, 1746-1808, Paris, 1986.
- Los Leoni (1509-1608). Escultores del Renacimiento italiano al servicio de la Corte de España (cat. exp.), Madrid, Museo del Prado, 1994.
- MARTÍN GONZÁLEZ, J.J.: La escultura barroca en España, 1600-1770, Madrid, 1983.
- MARTÍN GONZÁLEZ, J.J.: El retablo barroco en España, Madrid, 1993.
- MARTÍN GONZÁLEZ, J.J.: El monumento conmemorativo en España, Valladolid, 1996.
- PARDO CANALIS, E.: Escultores del siglo XIX, Madrid, 1951.
- PARDO CANALIS, E.: Escultura neoclásica española, Madrid, 1958.
- PORTELA SANDOVAL, F.J.: Historia de la escultura: Neoclasicismo y siglo XIX, Madrid, 1973.
- TRIADÓ, J.R. i SUBIRACHS, J.: "Escultura moderna i contemporània", dins Art de Catalunya. Ars Cataloniae, vol. VII, Barcelona, 1998

Activitat pràctica

- Tutories per al seguiment de les lectures recomanades.
- Itineraris per la ciutat i visites a museus en sessions pràctiques els dimecres.
- Viatge a Madrid, en funció de la disponibilitat dels grups.

Avaluació

- Examen escrit sobre el contingut de l'assignatura.
- Treball opcional de recerca o interpretació.
- A l'inici del curs es proporcionarà un programa detallat i una bibliografia més àmplia que contempli els temes específics.
- Només es farà referència a les manifestacions artístiques de Catalunya quan tinguin un paper rellevant dins l'art de l'estat espanyol.

* Per estudiants del pla d'estudis de 1992. Fins a un màxim de 4 convocatòries.

119119 (sense docència*)/ 219110 ART DEL RENAIXEMENT A ESPANYA

Professors
Muñoz Corbalán, Juan Miguel

Grup
A1

6 crèdits optatius de 2n cicle
Tutories:
Q1 dill 11,15-12,15 h

Programa

1. Reflexions teòriques sobre el renaixement hispànic: 1.1. Definició. Diversitat cultural, territorial i cronològica. 1.2. Problemàtica estilística i conceptes "perifèrics". 1.3. El nou artista i arquitecte: entre el taller i el patronatge aulic. 1.4. Humanisme, teologia i producció artística. 1.5. Plantejaments teòrics davant la "nova antiguitat"
2. Espai urbanitzat i arquitectura. 2.1. Ciutat i reforma. 2.2. Pervivència del sistema gòtic i "màscara" plateresca. 2.3. Arquitectura "del romànic". 2.4. El Escorial i el classicisme
3. Arts plàstiques i retaulística. 3.1. Entre el religiós i el profà. 3.2. Estrangers a Espanya. Espanyols a Itàlia. 3.3. Escoles aragonesa i castellana. 3.4. Escultura romanista
4. Pintura i iconografia. 4.1. De l'hispanoflamec als models italians. 4.2. El focus escurialenc. 4.3. El Greco

Bibliografia

- AA.VV. [1998] *El siglo del Renacimiento*, Madrid, Akal («Arte y Estética», 44), 1998
- ANGULO ÍÑIGUEZ, D. [1952] *La mitología y el arte español del Renacimiento*, Madrid, 1952
- ANGULO ÍÑIGUEZ, D. [1954] *Pintura del siglo XVI*, Madrid, Plus-Ultra («Ars Hispaniae», XII), 1954
- AZCÁRATE, RISTORI, J.M. de [1985] *Escultura del siglo XVI*, Madrid, Plus-Ultra («Ars Hispaniae», XIII), 1985
- BROWN, J. [1990] *La edad de oro de la pintura en España*, Madrid, Nerea, 1990
- BUENDÍA, J.R. / SUREDA, J. [1995] *La España imperial*, Barcelona, Plawerg («Historia del arte española», IV. "Humanismo y Renacimiento"), 1995
- CAMÓN AZNAR, J. [1959] *La arquitectura y la orfebrería españolas del siglo XVI*, Madrid, Espasa-Calpe («Summa Artis», XVII), 1959
- CAMÓN AZNAR, J. [1964] *La pintura española del siglo XVI*, Madrid, Espasa-Calpe («Summa Artis», XXIII), 1964
- CAMÓN AZNAR, J. [1967] *La escultura y la rejería españolas del siglo XVI*, Madrid, Espasa-Calpe («Summa Artis», XVIII), 1967
- CARRETE, J. / CHECA, F. / BOZAL, V. [1987] *El grabado en España, siglos XV al XVIII*, Madrid, Espasa-Calpe («Summa Artis», XXXI), 1987
- CHECA CREMADES, F. [1983] *Pintura y escultura del Renacimiento en España, 1450-1600*, Madrid, Càtedra, 1983
- CHECA CREMADES, F. [1985] *Carlos V y la imagen del héroe en el Renacimiento*, Madrid, Taurus, 1985
- CHECA CREMADES, F. [1992] *Felipa II, mecenas de las artes*, Madrid, Nerea, 1992
- CHUECA GOITIA, F. [1953] *Arquitectura del siglo XVI*, Madrid, Plus-Ultra («Ars Hispaniae», XI), 1953
- GÁLLEGO, J. [1976] *El pintor, de artesano a artista*, Granada, Universidad de Granada, 1976
- GÓMEZ MORENO, M. [1941] *Las Águilas del renacimiento español. Ordóñez, Silóee, Machuca, Barruete*, Madrid, Xarait, 1983¹⁹⁴¹
- KUBLER, G. [1985] *La obra de El Escorial*, Madrid, Alianza, 1985¹⁹⁸²
- MARÍAS, F. [1989] *El largo siglo XVI. Los usos artísticos del Renacimiento español*, Madrid, Taurus, 1989
- MARÍAS, F. [1993] *El Greco*, Madrid, Anaya, 1993
- MORÁN, M. / CHECA, F. [1985] *El coleccionismo en España. De la cámara de maravillas a la galería de pinturas*, Madrid, Càtedra, 1985
- NIETO, V. / MORALES, A.J. / CHECA, F. [1989] *Arquitectura del Renacimiento en España, 1488-1599*, Madrid, Càtedra, 1989
- SCHUBERT, O. [1924] *Historia del Barroco en España*, Madrid, Saturnino Calleja, 1924¹⁹⁰⁰
- SEBASTIÁN, S. [1978] *Arte y Humanismo*, Madrid, Càtedra, 1978
- SEBASTIÁN, S. / GARCÍA GAINZA, M.C. / BUENDÍA, J.R. [1980] *El Renacimiento*, Madrid, Alhambra («Historia del arte hispánico»), 1980

Activitat pràctica

- Tutories per al seguiment de les lectures recomanades i dels possibles treballs
Visites de camp amb la possibilitat de dur a terme un viatge acadèmic

Avaluació

- Examen final
Treball de curs (opcional)

Observacions

Durant el curs es proporcionarà bibliografia més detallada per als temes específics

* Per estudiants del pla d'estudis de 1992. Fins a un màxim de 4 convocatòries.

119139 (sense docència*)/ 219164 ELS CICLES MURALS DEL RENAIXEMENT

6 crèdits optatius de 2n cicle

Professors	Grups	Tutories
Sureda Pons, Joan	A1	Q1 dill 17,30-18,30 h

Programa

L'assignatura es planteja com una aproximació iconogràfica i formal a aquells cicles murals, principalment italians dels segles XV-XVI, que impliquin aportacions fonamentals, i a la vegada singulars, al desenvolupament de l'art de l'època. Si bé s'analitzen cicles dels grans centres creatius com Florència i Roma, es prioritza l'estudi de cicles de centres perimetrals, com Palermo o Cremona, la qual cosa suposa la consecució d'una visió extensa i, al mateix temps, intensa de les principals qüestions que defineix la pintura del Renaixement i, també, del Manierisme.

Bibliografia bàsica

- A.Chastel, *Mito y Crisis del Renacimiento*, Barcelona, Skira-Carroggio, 1968
S.J. Freedberg, *Pintura en Italia. 1500-1600*, Madrid, Cátedra, 1978
AA.VV., *Tecnica e Stile. Esempi di pittura murale del Rinascimento italiano*, Silvana Editoriale, Milano, 1986
S. Roettgen *Fresques italiennes de la Renaissance*, 2 vols. , Citadelles & Mazenod, Paris, 1997
J. Sureda (dir), *El Renacimiento italiano*, SVMMA PICTORICA, v.V, Planeta, Barcelona, 1998
Id.-*El manierismo y la expansión del Renacimiento*, SVMMA PICTORICA, v.IV, Planeta, Barcelona, 1999

Activitat pràctica

Metodologia d'anàlisi de la pintura mural renaixentista
Tutories per al seguiment del treball personal optatiu.

Avaluació

Examen final (escrit)

* Per estudiants del pla d'estudis de 1992. Fins a un màxim de 4 convocatòries.

219166 MIQUEL ÀNGEL I LA MANERA ROMANA

6 crèdits optatius de 2n cicle

Professors

Sureda Pons, Joan

Grups

A1

Tutories

Q1 Dv 11,30-12,30 h

Programa marc

L'assignatura planteja un aprofundiment intens en la figura cabdal en el desenvolupament de l'art manierista del escultor, pintor, arquitecte i també poeta Michelangelo Buonarroti (1475-1564), Miquel Àngel. Aquest s'enten com a centre generador i radiant de la renovació artística manierista que es manifestà a Roma a la primera meitat del segle XVI i s'extengué per tot l'àmbit europeu.

Qüestions bàsiques a plantejar:

- Miquel Àngel a la Florència del Medici
- El inicis pictòrics
- Els inicis escultòrics
- Primer viatge a Roma
- La Pietà
- El Tondo Doni
- Miquel Àngel i la pintura mural. I.
- Miquel Àngel, Rafael i els artistes hispànics
- El retorn a Florència. Les tombes a San Lorenzo.
- Roma, definitivament
- Miquel Àngel i la pintura mural. II
- La Romas de Carles V
- .-Il Campidoglio
- La darrera escultura
- Notes a la fortuna crítica se Miquel Àngel.

Bibliografia bàsica recent

- Bardeschi, L. y Ragioneri, P. (eds.), *Vita di Michelangelo* (cat. exposició), Firenze, 2001
- Barnes, B.A., *Michelangelo's Last Judgment: The Renaissance Response*, Berkeley, 1998
- Forcellino, A., *Michelangelo Buonarroti. Storia di una passione eretica*, Torino, 2002
- Giovanezza di Michelangelo* (cat. exposició), Firenze, 1999
- Guidoni, E., *Giovanezza di Michelangelo*, Milano, 1999
- Hall, M., *After Raphael. Painting in Central Italy in the Sixteenth Century*, Cambridge Univ. Press, 1999
- Hausler, H. G., *Il segreto della forma in Michelangelo: le figure della Sagretia Nuova*, Venezia, 2002
- Hirst, M. y Dunkerton, J., *The Young Michelangelo* (cat. exposició), London, 1994
- L' officina della maniera. Varietà e fierezza nell' arte fiorentina del Cinquecento fra le due Repubbliche* (catálogo de exposició), Firenze, 1996
- Montijano García, J. M^a., *Giorgio Vasari y la formulación de un vocabulario artístico*, Universidad de Málaga, 2002
- Nagel, A., *Michelangelo and the Reform of Art*, London, 2000
- Oberhuber, K. (ed.), *Roma e lo stile classico di Raffaello* (catálogo de exposició, Mantua y Viena, 1999), Milàn 1999
- Paolucci, A., *Michelangelo. La Pietà*, Milano, 1997
- id., *Il David di Michelangelo*, Milano, 2002
- Spini, G., *Michelangelo politico e altri studi sul Risascimento fiorentino*, Milano 2002

Avaluació

Examen final (escrit)

119073 (sense docència*)/ 219117 GOYA I EL SEU ENTORN

6 crèdits optatius de 2n cicle

Professor	Grups	Tutories
Coll Mirabent, Isabel	A1	Q2 dll 17,15-18,15 h

Programa

- 1746-1770. Madrid: diversitat d'aportacions en el camp pictòric
- 1746-1770. Ambient artístic a Saragossa
- 1770-1775. Itàlia: diferents vies artístiques. Conseqüències sobre Goya: Aula Dei, Coreto, etc.
- Estadi inicial a Madrid: els Bayeu, Maella, Castillo, Paret
- Relació de Goya amb la fàbrica de Tapissos. Mengs
- Els tapissos de Goya: independència interpretativa, diversitat compositiva i cromàtica
- Derivacions de la temàtica popular: Sant Antonio de la Florida
- El retrat i la seva evolució. Els autoretrats
- Pintura religiosa: València, Valladolid, Torrero, Madrid (S. Francisco el Grande i S. José de Calasanz)
- Visions crítiques de la societat: els "Caprichos". La sèrie encarregada per M. García de la Prada
- Tauromaquia. Quadres i gravats. Derivacions a la pintura posterior
- La guerra. El dos i el tres de maig segons Goya
- Altres quadres sobre la guerra
- La sèrie "Desastres de la guerra"
- Els quadres per a la Duquesa de Osuna, els "Disparates" i "La Quinta del Sordo"
- Dibuixos de Burdeus i litografies
- Derivacions de Goya en el segle XIX

Bibliografia

- GASSIER, P.; WILSON, J.; *Vida y obra de Francisco de Goya*. Barcelona: 1974.
GLENDINNING, N.; *Goya y sus críticos*. Madrid: 1982.
GUDIOL, J.; *Goya. Biografía, estudio analítico y catálogo de sus pinturas*. Barcelona: 1970 (4 vols.).
HELMAN, E.; *Trasmundo de Goya*. Madrid: 1983.
LAFUENTE FERRARI, E.; *El mundo de Goya en sus dibujos*. Madrid: 1979.
[MUSEO DEL PRADO]; *El arte europeo en la Corte de España durante el siglo XVIII*. Madrid: 1980.
SAMBRICIO, V.; *Tapices de Goya*. Madrid: 1949.
TOMLINSON, J. A.; *Francisco de Goya. Los cartones para tapices y los comienzos de su carrera en la Corte de Madrid*. Madrid: 1993.

Activitat pràctica

Tutories per al seguiment de les lectures recomanades i del treball personal

Avaluació

Examen final

Observacions

Es donarà una bibliografia més àmplia per a cada un dels temes tractats durant el curs.

* Per estudiants del pla d'estudis de 1992. Fins a un màxim de 4 convocatòries.

119097(sense docència*) /219124 EL SIMBOLISME I L'ESTETICISME

6 crèdits optatius de 2n cicle

Professors
Sala Garcia, Teresa Montserrat

Grups
A1

Tutories
Q1 dm 17-18 h.

Programa

1. Simbolització i representació. Orígens, definició i fonts del Simbolisme. El ressorgiment dels mites.
2. Tendències i cercles simbolistes. Encontres i intercanvis. El moviment esteticista i la consciència de la crisi.
3. L'actitud del poeta-artista davant de la societat. Estetes i decadents. Dandismes, masculí singular. Wilde, R. de Montesquieu, Baudelaire, Verlaine, Huysmanns.
4. El moviment simbolista a Bèlgica. Verhaeren i Maeterlinch. Knohpf, Toorop, Degouve,...
5. França, pintura i poesia. El manifest simbolista de Moréas. Moreau, Puvis de Chavannes, Redon. Mallarmé i el silenci.
6. Les teories de "l'art pour l'art". La influència de l'art japonès. Godwin, Beardsley, Whistler
7. El simbolisme a la resta d'Europa. Hodler, Munch, Ensor, Böcklin, Segantini...
8. L'ornament simbolic: Gallé, Van de Velde. Simbolisme i Art Nouveau.

Bibliografia

DELEVOY, R.L. *Diario del Simbolismo*. Skira, Barcelona, 1989
Estetas y decadentes. Oval, 2 Tablate Miquis, Madrid, 1985
LUCIE-SMITH, E. *El simbolismo*. Destino, Barcelona, 1991 (1972)
Le symbolisme en Europe. Musées Nationaux, Paris, 1976
LoPEZ, E. *Simbolismo y bohemia: la Francia de Baudelaire*, Akal, Madrid, 1999
Los Pintores del alma. El simbolismo idealista en Francia.
MATHIEU, P.L. *The Symbolist Generation*. New York, 1990
MICHAUD, G. *La doctrine symboliste*. Documents. Nizet, Paris, 1947
SPENCER, R. *The Aesthetic Movement*. Academy, London, 1972
TODOROV, T. *Teorías del símbolo*, Monte Avila, Caracas, 1991 (1977)

Activitat pràctica

Tutories per al seguiment de les lectures i del treball personal.

Avaluació

Examen a final de curs. Treball opcional.

* Per estudiants del pla d'estudis de 1992. Fins a un màxim de 4 convocatòries.

119122 (sense docència*) 219128 L'ART DE LA POSMODERNITAT

6 crèdits optatius de 2n cicle

Professors
Guasch Ferrer, Anna Maria

Grups
A1

Tutories
Q1 dll16-17 h.

Programa

1. La primera posmodernitat.- Els nuclis geogràfics d' Alemanya i Itàlia.- Pintura salvatge versus transavantguarda.
2. La segona posmodernitat.- El simulacionisme (I).- Els "Media" artistes.- Els teòrics de la imatge (Crimp, Owens).- La refotografia (Levine, Prince, Longo).
3. El simulacionisme (II).- La recuperació del pensament posestructuralista francès (Barthes, Baudrillard).- El paper de les galeries.- Les practiques simulacionistes.- La via de l'objecte (Steinbach, Koons).- La via de la pintura (Halley).
4. El fenomen dels neos a Europa. Del neogeo al neobarroc.-Les bases conceptuals del nou ordre.- El pensament deconstructiu de Derrida.
5. Les practiques reduccionistes i el neo geo (Knoebel, Mucha, Merz, Vercruysse).- La nova escultura (Cragg, Woodrow).
6. El nominalisme i les practiques objectuals (Lavier, Trockel). - Pintura i fotografia (Becher, Struth, Ruff, Wall).
7. L'art posmodern activista o alternatiu.- Diferències art polític-art activista.- Colectius activistes (Gran Fury, Goup Material).- Aportacions individuals (Kruger, Rollins).
8. La tercera posmodernitat. El retorn a allò real.- Les estratègies corporals de l'art dels noranta (Sherman, Gober, McCarthy, Smith, Serrano).- Las qüestió de la diferència sexual als noranta. -Els "Cultural Studies".

Bibliografia

- BUTLER, J., *Bodies that Matter*, Londres y Nueva York, Routledge, 1993.
FOSTER, Hal, *The Return of the Real. The Avant-Garde at the End of the Century*, An October Book, The MIT Press, Cambridge , Mass., y Londres, 1996.
GUASCH, A. M^a, *El arte del siglo XX en sus exposiciones: 1945-1995*, Ediciones del Serbal, Barcelona, 1997.
HONNEF, K., *L'art contemporain*, Taschen, Colonia, 1990.
JONES, A, *Body Art. Performing the Subject*, Minneapolis, University of Mionnesota Press, 1998.
KRAUSS, R., *Cindy Sherman 1975-1993*, Nueva York, Rizzoli, 1993.
SANDLER, I., *Art of the Postmodern Era. From the Late 1960s to the Early 1990s*, Nueva York, TAYLOR, B., *The Art of Today*, The Everyman Art Library, Londres, 1995.
WHEELER, D., *Art Since mid-century*, Thames and Hudson, Londres, 1991.

La bibliografia relativa a catàlegs d'exposicions, monografies d'artistes i articles de revistes es donarà a classe amb els temes corresponents.

Activitat pràctica

Lectura i comentari de textos, visita a exposicions.

Avaluació

Un examen i un treball.

* Per estudiants del pla d'estudis de 1992. Fins a un màxim de 4 convocatòries.

119052 (sense docència*)/ 219131 SOCIOLOGIA DE L'ART

6 crèdits optatius de 2n cicle

Professors

Furió Galí, Vicenç

Grups

A1

Tutories

Q2 dm 16-17 h

Programa

1. Objectius, límits i problemes de la sociologia de l'art
2. Autors, estudis i tendències
3. De la societat a l'art
4. Art i nivells culturals
5. El client i l'encàrrec
6. L'artista
7. L'obra
8. La comercialització de l'art: el mercat artístic
9. De l'art a la societat: el públic artístic

Bibliografia

- BECKER, H.S., *Art Worlds*, University of California Press, Berkeley, 1982. (Hi ha edició francesa: *Les mondes de l'art*, Flammarion, París, 1988)
- BOIME, A., *Historia social del arte moderno. 1. El arte en la época de la Revolución, 1750-1800; 2. El arte en la época del bonapartismo 1800-1815*, Alianza, Madrid, 1994 i 1996 (1987 i 1990)
- BOURDIEU, P., *La distinción*, Taurus, Madrid, 1988 (1979)
- *Las reglas del arte*, Anagrama, Barcelona, 1995 (1992)
- BURKE, P., *El Renacimiento italiano*, Alianza, Madrid, 1993 (1972, 1986)
- *La cultura popular en la Europa moderna*, Alianza, Madrid, 1991 (1978)
- *La fabricación de Luís XIV*, Nerea, Madrid, 1995 (1992)
- CLARK, T.J., *Imagen del pueblo*, Gustavo Gili, Barcelona, 1981 (1973)
- CROW, T., *Pintura y sociedad en el París del siglo XVIII*, Nerea, Madrid, 1989 (1985)
- ECO, U., *Apocalípticos e integrados*, Lumen, Barcelona, 1985 (1965)
- FURIÓ, V., *Sociología del arte*, Cátedra, Madrid, 2000 (1995)
- HASKELL, F., *Patronos y pintores*, Cátedra, Madrid, 1984 (1963)
- HAUSER, A., *Sociología del arte*, 2 vols. Guadarrama, Madrid, 1975 (1974)
- HEINICH, N., *Le triple jeu de l'art contemporain*, Minuit, París, 1998
- MOULIN, R., *L'artiste, l'institution et le marché*, Flammarion, París, 1992
- WITTKOWER, R., *Nacidos bajo el signo de Saturno*, Cátedra, Madrid, 1985 (1963)
- ZOLBERG, V.L., *Constructing a Sociology of the Arts*, Cambridge University Press, 1990. (Hi ha edició italiana: *Sociologia dell'arte*, Il Mulino, Bologna, 1994)

Activitat pràctica

Tutories per al seguiment de les lectures recomanades i del treball personal.

Avaluació

Examen final i treball optatiu

* Per estudiants del pla d'estudis de 1992. Fins a un màxim de 4 convocatòries.

119053 (sense docència*)/ 219132 CRÍTICA D'ART

Professors Bonet Julve, Pilar	Grups A1	6 crèdits optatius de 2n cicle Tutories Q2 dm 17,30-18,30 h
---	--------------------	---

Programa

1. CRÍTICA D'ART I DISCURS HISTÒRIC.

- Definició del concepte de crítica com a discurs històric de la modernitat. La crítica d'art i la Il·lustració.

- Crítica d'art i disciplines afins: història de l'art, estètica, teoria de l'art i crítica literària.

- Crítica d'art i mitjans de difusió: publicacions, mercat artístic i col·leccionisme, els museus i altres indústries culturals.

2. LA CRÍTICA DES DE LA SEVA PRÒPIA HISTÒRIA.

- La crítica d'art i els Salons: D. Diderot.

- La crítica d'art al segle XIX: Ch. Baudelaire, E. Zola, O. Wilde.

- La crítica d'art al segle XX: crítica i avantguardes, G. Apollinaire; C. Greenberg i l'expressionisme abstracte; H. Szeemann i el postminimalisme; entre la crítica i la filosofia: J. Baudrillard, J. Derrida, H. Bloom, H.R. Jauss, etc.

3. LA PRAXI DE LA CRÍTICA D'ART

- El discurs crític entre allò subjectiu i objectiu. La figura del crític a partir d'alguns casos concrets, l'assaig crític i el periodisme: A. H. Barr, E. D'Ors, S. Gasch, H. Rosenberg, A. Kaprow, M. Tapié, R. Krauss, G. Celant, A. Bonito Oliva, G. Pollock, J. L. Brea, J.V. Aliaga, H. Foster, etc.

- Formació i professionalització del crític d'art, el paper social del crític.

- Les exposicions com instrument crític. Elaboració i producció d'exposicions.

Bibliografia

BARTHES, R.: *Crítica y verdad*. Madrid, Siglo XXI, 1972.

BENJAMIN, W.: *El concepto de crítica de arte en el Romanticismo alemán*. Barcelona, Península, 1995.

BAUDELAIRE, Ch.: *Salones y otros escritos sobre arte*. Madrid, Visor, 1996.

CALVO SERRALLER, F. (ed.): *Los espectáculos del arte. Instituciones y funciones del arte contemporáneo*. Barcelona, Tusquets, 1993.

DD.AA.: *En els límits de la crítica*. Barcelona, Fundació la Caixa, 1988.

DD.AA.: *En el umbral de los 90. Reflexiones sobre la crítica de arte*. València, IVAM, 1990.

DD.AA.: *Sobre la crítica d'art i la seva presa de posició*. Barcelona, llibres de Recerca, MACBA, 1996.

DD.AA.: "Llocs de la crítica (la crítica i la cultura espectacular)", *Transversal*, n. 16, Lleida, Ajuntament de Lleida, 2001.

DIDEROT, D.: *Escritos sobre arte*. Madrid, Siruela, 1994.

GUASCH, A.: *La crítica de arte. Historia, teoría y praxis*. Barcelona, El Sebal, 2003.

GUASCH, A.: *El arte del siglo XX en sus exposiciones: 1945-95*. Barcelona, del Serbal, 1997.

MILLET, C.: *La critique d'art s'expose*. Nîmes, J.Chambon, 1993.

MUCCI, E./ TAZZI, P.L.: *Teorie e pratiche della critica d'arte. Atti del Convegno di Montecatini*. Milano, Feltrinelli.

WILDE, O.: *El crítico como artista*. Madrid, Espasa Calpe, 1968.

Activitat pràctica

El programa desenvolupa la matèria des d'una opció teòrico-pràctica. La presentació dels temes anirà acompanyada de la lectura de textos i la realització d'exercicis escrits relacionats sempre amb qüestions d'actualitat. Es valora l'assistència i participació a les sessions i les exposicions o actes recomanats.

Avaluació

Es realitzarà un treball al llarg del curs, hi haurà una prova escrita final.

* Per estudiants del pla d'estudis de 1992. Fins a un màxim de 4 convocatòries.

119054 (sense docència *)/ 219133 FILOSOFIA CONTEMPORÀNIA DE L'ART

6 crèdits optatius de 2n cicle

Professors
Peran Rafart, Martí

Grups
A1

Tutories
Q2 dm 10-11 h

Programa

El curs es proposa una visita al conjunt dels problemes que afecten les relacions entre la producció cultural contemporània i la mateixa experiència de contemporaneïtat. En aquest sentit, el capítol dedicat al pensament estètic contemporani, més enllà de voler oferir una visió panoràmica de la qüestió, enfatitza aquells episodis que exploren les relacions entre la cultura i la realitat.

1. Espais de la contemporaneïtat

La ciutat del fluxe i les mutacions.

Roadscape i mobilitat

La fractura de l'esfera pública

El pluralisme sociològic i el nihilisme ideològic

Els debats antropològics. Alteritat i multiculturalismes

Les fractures del paradigma científic.

La filosofia de la pèrdua. El pensament postmetafísic

La sinestèsia contemporània : Art, arquitectura i paisatge.

2. La literatura artística disseminada

W.Benjamin i la al·legoria. Adomo i l'estètica negativa. Entre la felicitat de la fenomenologia i la poètica del

somniig (Merleau-Ponty, Bachelard). La darrera metafísica de l'art (Heidegger). Fonaments de l'hermeneutica contemporània (Gadamer). Estètica de la recepció. Entre la suspensió del sentit i la desaparició (Derrida, Virilio). Estètica analítica (Goodman, Danto). La pura disponibilitat (Pemiola).

Estètica relacional i neositucionisme (Bourriaud)

3. Postmodernismes.

Relectures de la modernitat. Lyotard versus Habermas. Hiperrealització, simulació i consum (Baudrillard). Les

mil planes i el cos sense òrgans (Deleuze). Les fractures del capitalisme tardà i la política cultural (Jameson).

El postmodernisme crític. El paradigma fotogràfic.

4. La teoria de la crítica.

La crítica com escriptura (Bataille, Blanchot, Barthes). La crítica com a lectura (P. de Man i l'Escola de Yale).

Post scriptum: la crítica com acceptació de l'esdeveniment de l'obra.

Bibliografia

Anderson, Perry. " Los orígenes de la postmodernidad". Anagrama, Barcelona, 2000

Adomo, Th. "Teoría estética". Madrid, Taurus, 1986

Aumont, Jacques. " La Estética hoy". Càtedra. Madrid, 2001

Benjamin, W. "El origen del drama barroco alemán". Madrid, Taurus, 1990.

Calinescu, M. "Cinco caras de la modernidad". Madrid, Tecnos, 1991

Danto, A.D. "La transfiguración del lugar común". Paidós. Barcelona, 2002.

DDAA. "Où va l'histoire de l'art contemporain?". Paris, Ensb-a, 1997.

DDAA. "Historia de las ideas estéticas y de las teorías artísticas contemporáneas". Madrid, Visor, 1999

Duve, Th de. " Resonances du redymade". Nimes, Jacqueline Chambon, 1989

Eagleton, Terry. "La función de la crítica". Paidós. Barcelona, 1996

Formaggio, D. "La morte dell'arte e l'estetica". Bologna, Il Mulino, 1983.

Harrison, Th - Wood, P. " Art in Theory 1900-1990". An Anthology of changing ideas". New York, Blackwell, 1993.

Kostelanetz, R. (ed). "Esthetics Contemporary". New York, Prometheus Books, 1989.

Pemiola, M. "La estética del siglo XX". Visor. Madrid, 2001

Activitat pràctica

Tutories per al seguiment de les lectures recomanades i del treball personal.

Avaluació

Un treball i una prova escrita.

*** Per estudiants del pla d'estudis de 1992. Fins a un màxim de 4 convocatòries.**

119055(sense docència*)/ 219134 ESTÈTICA DE LA MÚSICA

Professors
Aviñoa Pérez, Xosé

Grups
A1

6 crèdits optatius de 2n cicle
Tutories
Q1 DII 10-12 h.

Programa

- 1.-Definició i conceptes fonamentals. La sensibilitat musical i les seves manifestacions. Crear i escoltar. Problemes metodològics.
- 2.-El problema de la sensibilitat musical en els tractats de l'antiguitat.
- 3.-El debat entre la música antiga i la nova al Renaixement.
- 4.-El problema de la percepció sensible i els debats operístics en el segle XVIII
- 5.-El pensament musical alemany en el Romanticisme: la superioritat de la música
- 6.-La polarització del debat estètic en el segle XX.
- 7.-Nous llenguatges i noves sensibilitats en la creació i difusió contemporànies

Bibliografia

- BOFILL, Joan, *La problemàtica del tractat De Institutione Musica de Boeci*, Publicacions de la Universitat de Barcelona, Aurea Saecula nº 8, Barcelona, 1993
- CHAVEZ, Carlos, *El pensamiento musical*, Fondo de Cultura Económica, México, 1986.
- CHION, Michel, *El sonido: música, cine, literatura*, Paidós comunicació, Barcelona, 1999.
- DAHLHAUS, Carl, *L'esthétique de Wagner, (textes choisis et précédés d'une introduction)*, Edition Musica Bayreuth, Paris, 1972
- DAHLHAUS, Carl, *Analisi musicale e giudizio estetico*, Edizioni Il Mulino, Bologna, 1987, Ed. or. *Analyse und Werturteil*, Schott's Söhne, Mainz, 1970
- DESCARTES, René, *Compendio de música*, Introducción de Ángel Gabilondo, Ed. Tecnos, Col. Metrópolis, Madrid, 1992
- EMERY, Eric, *Temps et musique*, Lausanne, L'Age d'Homme, 1998
- FUBINI, Enrico, *Les philosophes et la musique*, Librairie Honoré Champion, Paris 1983.
- FUBINI, Enrico, *La estética musical desde la antigüedad hasta el siglo XX*, Alianza Editorial, col. Alianza Música Madrid, 1988.
- FUBINI, Enrico, *Música y lenguaje en la estética contemporánea*, Alianza Música, Madrid, 1994.
- GARCIA BACCA, David, *Filosofía de la música*, Anthropos, Barcelona, 1989
- GUANTI, Giovanni, Ed. *Romanticismo e Musica (L'estetica musicale da Kant a Nietzsche)* Editrice di Torino, Torino, 1981
- IMGARDEN, Roman, *L'opera musicale e il problema della sua identità* S. F. Flaccovio Editore, Palermo, 1989. Ed. or. *Utwór muzyczny i sprawa jego tożsamości*, Ed. Panstwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa, 1966.
- ROWELL, Lewis, *Introducción a la Filosofía de la Música, "Antecedentes históricos y problemas estéticos"*, Gedisa, Buenos Aires, 1985.

Avaluació

Hi haurà un examen final amb quatre preguntes sobre comentaris de textos explicats a classe i sobre conceptes fonamentals de l'estètica musical.

* Per estudiants del pla d'estudis de 1992. Fins a un màxim de 4 convocatòries.

119128 (sense docència*)/219158 ART, LITERATURA I PENSAMENT ENTRE 1871 I 1945

6 crèdits optatius de 2n cicle

Professors
Casals Navas, Josep

Grups
A1

Tutories
Q1 dij 10-11 h

Programa

- 1/ 1871-1945: de la Commune a Yalta i Postdam. Una cultura entre el conflicte i la utopia. Un marc epocal d'innovació i transformació.
- 2.-París, capital del segle XIX: l'època dels passatges; Offenbach; Baudelaire. La Commune (modificació del marc social; emergència d'Alemanya...). Rimbaud; Manet / Mallarmé; O. Redon, Moreau; Gauguin, Wells, Conrad.... El viatger i l'eremita, el nen i el salvatge. De l'impressionisme al cinema; Proust; de Zola a Jean Renoir.
- 3.-De Darwin a Freud. Bachofen, Marx, Engels, Morgan, Nordau, Lombroso, Weinger, Karl Kraus; de l'època del pare de família a la del magma i la dona "vesubiana"; Schopenhauer, Wagner, Nietzsche; Lou A. Salomé i la psicoanàlisi. Tolstoi, Dostoievski.
- 4.-El fin de siècle com a joc de tensions. Brussel·les (Horta, Verhaeren, Ensor...). Munich (Obrist, Wedekind, Kandinsky, Marc...). Darmstadt (Olbriich, Behrens...). Londres (Beardsley, O. Wilde...). Glasgow (Mackintosh).
- 5.-Les tres generacions vieneses (l'època del Ring; Klimt, O. Wagner Mahler, Altenberg, Schntzler...); Schiele, Kokoschka, Schönberg, Loos Tralk, Broch...). Hofmannsthal / Van Gogh. Praga (Kafka, Kubin...). Narcis i Orfeu. Cezanne / Rilke / Valéry / Musil. Wittgenstein.
- 6.-Berlin: l'obertura al nord (Munch, Strindberg...); la connexió amb l'est (El Lissitzki, Maiakovski...); Der Sturm / Doblin / E. Lasker Schuler / Benn / Grosz / Canetti.
- 7.-De les ciutats metafísiques (Florència, Torí, Ferrara) al París surrealista; Trieste (Joyce, Svevo); Lisboa (Pessoa), Mèxic: Breton / Trotski / F. Kahlo. Artaud. Buñuel.
- 8.-Walter Benjamin / Klee / Adorno. La prostituta i l'automàta, el cirurgià i l'alquimista, l'àngel i l'hermafrodita. Roth. Eisenstein. O. Welles. Von Sternberg.
- 9.-Massa, revolució, cinema. Nazisme i Kítsch. Segona Guerra Mundial i final de la utopia. De la tragèdia i el Trauerspiel al melodrama i la ironia. E. Von Stroheim, F. Lang, B. Wyder.

Bibliografia

- AA.DD.: *Vienne 1880 1938. L'apocalypse joyeuse*, R.M.N., París, 1986.
- ANDREAS SALOME, L.: *Mirada retrospectiva*, Alianza, Madrid, 1988; A. S., L. _ RILKE, R. M.: *Correspondencia*, J. J. de Otañeta, Barcelona, 1981, A. S., L. _ FREUD, S.: *Correspondencia*, Gallimard, París, 1970.
- BAUDELAIRE, CH.: *El pintor de la vida moderna*, C.O.A.A.T., Murcia, 1995; *El spleen de París*, Júcar, Madrid, 1991; *Poesia completa* (bilingüe), L. R. N., Barcelona, 1983.
- BENJAMIN, W.: *Iluminaciones I, II, III, IV*, Taurus, Madrid, 1971-1999; *Discursos interrumpidos*, Taurus, Madrid, 1973; *Dirección única*, Alfaguara, Madrid, 1987; *Angelus Novus*, Edhasa, Barcelona, 1971; *París, capitale du XIX siècle. Le livre des Passages*, Ed. du Cerf, París, 1997.
- BRETON, A.: *Antología*, S. XXI, Madrid, 1977; *Manifiestos del surrealismo*, Guadarrama, Barcelona, 1969; *Documentos políticos del surrealismo*, Fundamentos, CONRAD, J.: *El corazón de las nieblas*, Alianza, Madrid, 1976.
- HOFMANNSTHAL, H. V.: *Carta de Lord Chandos*, C.O.A.A.T., Murcia, 1981; *Instantes griegos y otros sueños*, Cuatro, Valladolid, 1998.
- KAFKA, F.: *Escritos de F. Kafka sobre sus escritos*, Anagrama, Barcelona, 1983; *Diarios*, Lumen, Barcelona, 1990; *Narraciones completas* (2 vols.), Quaderns crema, Barcelona, 1982; *Cartas a Milena*, Alianza, Madrid, 1991; *Cartas a Max Brod*, Mondadori, Madrid, 1992; *Novelas*, Circulo de lectores, Barcelona, 2001; *Diarios y carta al padre*, Circulo de lectores, Barcelona, 2001.
- KANDINSKY, W. _ SCHONBERG, A.: *Schönberg Kandinsky. Cartas, cuadros y documentos de un encuentro extraordinario*, Madrid, Alianza, 1987.
- KANDINSKY, W. _ MARC, F.: *El Jinete Azul*, Paidós, Barcelona, 1989.
- KRAUS, K.: *Escritos*, Visor, Madrid, 1990; *Contra los periodistas y otros contras*, Taurus, Madrid, 1981.
- MUSIL, R.: *El hombre sin atributos*, Seix Barral, Barcelona, 1969-1982; *Páginas postumas escritas en vida*, Icaria, Barcelona, 1979; *Ensayos*, Visor, Madrid, 1992; *Diarios*, ed. Alfons el Magnànim, València, 1994.
- PROUST, M.: *En busca del tiempo perdido*, Alianza, Madrid, 1966-1991; *Máximas y pensamientos*, Edhasa, Barcelona, 1992; *Écrits sur l'art*, Flammarion, París, 1999.
- REWALD, J.: *Historia del impresionismo*, Seix Barral, Barcelona, 1994; *El postimpresionismo. De Van Gogh a Gauguin*, Alianza, Madrid, 1988.
- RILKE, R. M.: *Teoría poética*, Júcar, Barcelona, 1987; *Auguste Rodin*, Poseidón, Buenos Aires, 1943; *Cartas sobre Cezanne*, Paidós, Barcelona, 1986; *Cartas a Benvenuto*, Grijalbo, Barcelona, 1989; *Los apuntes de Mafie Laurids Briggé*, Alianza, Madrid, 1988; *Elegías de Duino*, *Sonetos de Orfeo*, Cátedra, Madrid, 1990.
- RIMBAUD, A.: *Poesía completa*, Cátedra, Madrid; *Una temporada en el infierno. Iluminaciones*, Montesinos, Barcelona, 1991.
- STEINER, G.: *En el castillo de Barba Azul*, Gedisa, Barcelona, 1992; *Después de Babel*, F. C. E., Mèxic, Madrid, 1980.
- VALÉRY, P.: *Teoría poética y estética*, Visor, Madrid, 1991; *Estudios literarios*, Visor, 1995; *Estudios filosóficos*, Visor, 1993; *Tei Quel I, II*, Gallimard, París, 1943; *Narcis*, Ed. del Mall, Barcelona, 1986; *Piezas sobre arte*, Visor, 1999.

Avaluació: Un treball o un examen.

Observacions: El curs no pretén abastar cada any tots els punts esmentats. El primer dia es determinarà quins autors es tractaran. Es dedicarà part de les classes a comentar textos, i aquest serà un element important per a la nota. Es recomana que s'hagin cursat prèviament les assignatures "d'Art des de les Primeres Avantguardes" i "d'Història de les Idees Estètiques des de la Il·lustració".

* Per estudiants del pla d'estudis de 1992. Fins a un màxim de 4 convocatòries.

119059 (sense docència*)/ 219137 HISTÒRIA DEL TEATRE CATALÀ

6 crèdits optatius de 2n cicle

Professors	Grups	Tutories
Ciurans Peralta, Enric	A1	Q2 dj 11-12 h

Programa

1. Els orígens del teatre català: tradició pre-cristiana, joglaria i drama litúrgic.
2. L'espectacle medieval i el teatre del poder: de la ciutat a la cort.
3. El teatre del Renaixement i del Barroc. Joan Ferrandis d'Herédia. Francesc Vicenç Garcia. Francesc Fontanella.
4. El teatre de la Il·lustració. Joan Ramis i la tragèdia neoclàssica.
5. La superació de l'entremès: Josep Robrenyo, el primer home de teatre modern.
6. Del romanticisme al realisme. Àngel Guimerà i la construcció d'un teatre nacional.
7. Modernisme i Simbolisme. Santiago Rusiñol. Adrià Gual i el Teatre Íntim. Noucentisme. L'aportació de Josep M. de Sagarra. El teatre de la República i la Guerra Civil.
8. La postguerra: Salvador Espriu i l'EADAG. Joan Brossa. Pedrolo i el teatre de l'absurd. Palau i Fabre. El teatre realista: Jordi Teixidor, J.M.Benet i Jorret, Mercè Rodoreda. El Teatre Independent: Els Joglars.
9. La nova espectacularitat: Comediants, Cubana, Tricicle, Vol-Ras, Fura dels Baus. La renovació dramaturgica: Joan Casas, Toni Cabré, Sergi Belbel, Lluïsa Cunillé, etc.
10. Creació escènica i escenogràfica. Teatre públic i programació.

Bibliografia bàsica

- AA.DD. (2000), "El nou teatre català", monogràfic a *Serra d'Or*, 481 (Bama, gener): 33-61. Versió castellana ampliada a *ADE*, 83 (Madrid, novembre-desembre): 146-240.
- Josep M.DOMINGO-M.M.GIBERT (eds.), *El segle romàntic (Actes del Col·loqui Àngel Guimerà i el teatre català del XIX)*, Tarragona: Diputació, 2000.
- Xavier FÀBREGAS (1969), *Teatre català d'agitació política*, Barcelona: Ed.62.
- (1975) *Les formes de diversió en la societat catalana romàntica*, Barcelona: Curial.
- (1978), *Història del Teatre Català*, Barcelona: Millà.
- Francesc MASSIP (1992), *El teatre medieval*, Barcelona: Montesinos.
- (2002), *Història del Teatre Català*, vol. I, St.Cugat del Vallès: Els Llibres de la Frontera.
- Ramon MIRÓ I BALDRICH (ed.) (1996), *Teatre medieval i modern*, Lleida: Universitat.
- Josep ROMEU I FIGUERAS (1994-1995), *Teatre català antic*, 3 vols. Barcelona: Curial.
- Albert ROSSICH-Antoni SERRÀ CAMPINS-Pep VALSALOBRE (eds.) (2001), *teatre català dels orígens al segle XVIII*, Kassel: Edition Reichenberger.
- Ricard SALVAT (1966), *El teatre contemporani*, 2 vols. Barcelona: Ed. 62.
- Biel SANSANO (ed.) (1997), *Actes del I Seminari d'Història de l'espectacle teatral*, Alacant: Universitat.

Avaluació:

Examen final

Observacions:

S'ampliarà la bibliografia específica de cada tema, es facilitarà dossier i es concretaran les sessions pràctiques a l'inici del curs.

*** Per estudiants del pla d'estudis de 1992. Fins a un màxim de 4 convocatòries.**

119060 (sense docència*)/ 219138 HISTÒRIA DEL CINEMA CATALÀ

6 crèdits optatius de 2n cicle

Professors
González López, Palmira

Grups
A1

Tutories
Q1 dll 10-11 h

Programa

1. Els precedents.

1. Del naixement del Cinema als inicis de Sonor (1890-1939).

3. De la Generalitat republicana al tardo-franquisme (1931-1970).

4. Anys de lluita, d'esperança (1971-1980).

5. Els darrers anys del segle XX (1981-1995).

Bibliografia

BALLO, J.; ESPELT, R.; LORENTE, J.; *Cinema català, 1975-1986*. Barcelona: 1990.

BAÑOS i MARTÍNEZ, R. de; *Memòries. Un pioner català a l'Amazònia*. Barcelona: 1981.

DD.AA.; *El paso del mudo al sonoro en el cine español. Actas del IV congreso de la AEHC*. Madrid: 1993.

GONZALEZ LOPEZ, P.; *Els anys daurats del cinema clàssic a Barcelona (1906-1923)*. Barcelona: 1987.

LASA, J. F. de; *El món de Fructuós Gelabert*. Barcelona: 1988.

OLTRA i COSTA, R.; *Seixanta anys de cinema català (1930-1990)*. Barcelona: 1990.

PORTER i MOIX, M.; *Història del Cinema a Catalunya (1895-1990)*, Barcelona: 1992.

RIMABAU, E.; TORREIRO, C.; *Temps era temps. El Cinema de l'Escola de Barcelona i el seu entorn*. Barcelona: 1993.

ROMAGUERA i RAIMÓ, J.; *Quan el cinema començà a parlar en Català*. Barcelona: 1992.

Activitat pràctica

Recerca patrimonial. Classificació i reconeixement de materials. Estudis sobre temàtica, estètica i sociologia. Visites a Museus, Biblioteques i centres tècnics.

Avaluació

Examen final. Treball personal sobre una de les activitats pràctiques

Observacions

A mesura que avanci el curs es donarà als alumnes un programa més detallat i bibliografia. És important que l'assignatura es matriculi després o en paral·lel a haver cursat les obligatòries d'Història del Cinema.

*** Per estudiants del pla d'estudis de 1992. Fins a un màxim de 4 convocatòries.**

119129 (sense docència*) / 219152 LA REVOLUCIÓ MUSICAL WAGNERIANA

6 crèdits optatius de 2n cicle

Professors
Alier Aixalà, Roger

Grups
A1

Tutories
Q2 dll 17-18 h

Programa

- 1.Wagner en el context de la naixent òpera alemanya del segle XIX
- 2.Les òperes de joventut de Wagner
- 3.L'Holandés errant del *leit-motiv*
- 4.Les "òperes romàntiques": *Tannhäuser* i *Lohengrin*
- 5.El gran projecte frustrat, Wagner a l'exili
- 6.Mathilde von Wesendonck i el naixement de *Tristany i Isolde*
- 7.Lluís II de Baviera, Wagner a Múnic. *Els mestres cantaires*
- 8.El gran projecte realitzat. La *Tetralogia*. El festival de Bayreuth: de la utopia a la realitat
- 9.El retorn al mite del Graal: *Parsifal*. El rebuig de Nietzsche
- 10.Wagner i Catalunya

Bibliografia

- AX, Anna d' (Núria Sagnier); *Wagner vist per mi*. Barcelona: 1951.
DUMESNIL, René; *Wagner*. Barcelona: 1956.
JANÉS, Alfonsina; *L'obra de Wagner a Barcelona*. Barcelona: 1982.
MARSILLACH, Joaquín; *Ricardo Wagner. Ensayo biográfico-crítico*. Barcelona: Teixidó y Parera s.d. (1878).
NEWMAN, Ernest; *The Wagner Operas*. New York: 1963.
PENA, Joaquim; (Traduccions de les òperes de Wagner al català, amb J. Maragall, G. Zanné i altres autors). Publicat per l'Associació Wagneriana. Barcelona: 1901-1927.
ALIER, Roger; MATA, Francesc X.; *El gran Teatre de Liceo (Història artística)*. Barcelona: 1991.

Avaluació

Examen final.

Observacions

L'assignatura compta amb el següent dossier electrònic:
<http://orbita.bib.ub.es/dos.asp?id=4640>

* Per estudiants del pla d'estudis de 1992. Fins a un màxim de 4 convocatòries.

119131 (sense docència*)/ 219154 TENDÈNCIES DEL CINEMA CONTEMPORANI

6 crèdits optatius de 2n cicle

Professors

Monterde Lozoya, José Enrique

Grups

A1

Tutories

Q2 dm 11,30-12,30 h

Programa

1. Classicisme, Modernitat i contemporaneïtat cinematogràfiques.
2. La Modernitat residual: supervivents i recalitrants.
3. La pèrdua del centre: Nous focus, nous cines.
4. El retorn de Hollywood els anys setanta. Indústria i creació.
5. El Cine a l'era de l'audiovisual. La globalització mediàtica.
6. Modernitat vs. Postmodernitat cinematogràfica.
7. La fragmentació de la mirada: del gènere als estudis culturals.
8. La gran eclosió de la teoria i la historiografia cinematogràfiques.
9. El món com a espectacle vs. el món com a realitat.
10. El cine espanyol: de la transició a l'actualitat.

Bibliografia

- AAVV.: *Hollywood 1969-1979* (3vols), Marsilio, Ven-79/80.
AAVV.: *Historia General del Cine* (vols.9 a 12), Càtedra, M-95/...
CASETTI, F.: *Teorías del Cine*, Càtedra, M-94.
COMA, J.-GUARNER, J.L.: *Historia del cine americano* (vol.3), Laertes B-93
DE LAURETIS, T.: *Alicia ya no*, Càtedra, M-92.
ELENA, A.: *Los cines periféricos*, Paidós, B-99.
FOSTER, H.(ed): *La postmodernidad*, Kairós, B-86.
KUHN, A.: *Cine de mujeres*, Càtedra, M-91.
MONACO, J.: *American Film Now*, New York Zoetreppe, NY-84.
MONTERDE, J.E.: *Veinte años de cine español (1973-1993)*, Paidós, B-93.
ORR, J.: *Cinema & Modernity*, Polity Press, Oxford/Cambridge 1993.
PICO, J.(ed): *Modernidad i postmodernidad*, Alianza, M-88.
WOOD, Robin: *Hollywood from Vietnam to Reagan*, Columbia Un.P., NY-86.

Activitat pràctica

Comentaris de textos i anàlisi de fragments filmics.

Avaluació

Un examen o un treball tutelat pel professor.

Observacions

Es recomana haver matriculat prèviament les assignatures obligatòries d'Història del Cinema.

* Per estudiants del pla d'estudis de 1992. Fins a un màxim de 4 convocatòries.

219169 ART A L'ERA ELECTRÒNICA

6 crèdits optatius de 2n cicle

Professors

Casanovas Bohigas, Anna

Grups

A1

Tutories

Q1 Dv 16-17 h.

Programa

- **Introducció.** Art, ciència i tecnologia. La influència de la Revolució Industrial.
- **La relació de l'art amb la màquina:** Futurisme, Dadaisme i Constructivisme. L'exploració del moviment. Arts cinètiques i luminotècniques. Les màquines òptiques.
- **Cinema abstracte:** dibuixar amb la llum.
- **Videoart.** El relleu a les experimentacions en cinema. Un nou tractament del temps i l'espai. Les obres de reciclatge i citació.
- **El naixement de nous gèneres artístics:** videoinstal·lacions, videoescultures, videoperformances, videoaccions, etc.
- **Art Light.** Lässer, Holografia, Screen Art... Els entorns a gran escala i les performances multimedies. Característiques físiques i resultats estètics
- **Computer Art.** De la participació a la interacció. Els conceptes de realitats virtuals i espais cibemètics. La reelaboració de l'art conceptual. Implicacions socials i estètiques.
- **Cinema postmodern.** Hibridacions contemporànies de la imatge-moviment.
- **Art de la Comunicació.** L'Estètica de la Comunicació com a nou domini de recerca internacional dins els denominats Cultural Studies. Copy Art, Satelit Art, Web... Nous criteris estètics.
- **Art, Natura i Ciència.** Natura i Ciència com a inspiradores d'obres artístiques. Noves descodificacions del ser humà i l'univers. Sky Art: la conquesta de l'espai.
- Mostres i exposicions de l'Art a l'Era Electrònica. Publicacions.

Bibliografia i fonts

- BREA, Josè Luis (2002) *La era postmedia*. Salamanca
- CASANOVAS, Anna (2001) "Cibercultura y desmaterialización" en *Piel que habla*. Barcelona
- GIANETTI, Claudia (Ed.) (1995) *Media Culture*. Barcelona
- _____ (1997) *Arte en la era electrònica*. Barcelona.
- _____ (1998) *Ars Telemática*. Barcelona
- GUBERN, Romàn (2000) *El eros electrònico*. Madrid
- HABERMAS, J. (1984) *Ciencia y Técnica como ideología*. Madrid.
- LÉVY, Pierre (1995) *Qué es lo virtual?* Barcelona
- PISCITELLI, Alejandro (2002) *Ciberculturas 2.0*. Barcelona
- POPPER, Frank (1983) *Electra: l'electricité et l'electronique dans l'Art du XXe siècle*. Catàleg. París
- VVAA (1997) *Lo Tecnológico en el Arte*. Universidad del Pais Basco
- VVAA (1990) *Videoculturas de fin de siglo*. Madrid
- Revista **Leonardo**. Oxford.

Internet

- <http://www.waleph-arts.org>
- <http://www.blast.org>
- <http://www.walkerart.org>
- <http://www.nirvanet.net>
- <http://bbs.thinq.net>
- <http://w3art.es>

Avaluació

Un examen final i un treball que s'especificarà a l'inici del curs.

PLA 1992
ASSIGNATURES OBLIGATÒRIES I
OPTATIVES SENSE DOCÈNCIA

119090 LA VIDEOCREACIÓ A CATALUNYA

6 crèdits optatius de 2n cicle

Assignatura totalment sense docència**

Programa

- Video i contracultura.
- Del cinema i la música al video.
- Les arts del cos i el video: accions, performances, body-art, dansa...
- Els artistes conceptuals catalans i el video
- Principals focus de creació i difusió
- "VT is not TV"
- Videoescultures i videoinstal·lacions.
- (des)muntatges: el reciclatge d'imatges
- Els videocreadors i les tecnologies digitals. La interacció.

Bibliografia

- BONET, E. Et.alt. (1980) *En torno al vídeo*. Barcelona. Gustavo Gili.
- GIANNETTI, C.(Ed.) (1996) *Media Culture*. Barcelona. L'Angelot.
- GIANNETTI, C. (Ed.) (1997) *Arte en la era electrònica*. Barcelona.
- PALACIO, M. (1987) *La imagen sublime*. Madrid. C.A. Reina Sofía.
- PÉREZ ORNIA, J.R.(1991) *El arte del vídeo*. Madrid. TVE.
- POPPER, F. (1993) *L'art à l'âge électronique*. París
- VV.AA. (1996) *Señales de vídeo*.Madrid. Ministerio de Cultura.
- "Artevisión. Una historia del arte electrónico en España" CD-ROM. Barcelona. MECAD/Caixa de Sabadell.
- <http://www.mecad.org/e-journal>

** Només per a estudiants del pla de 1992 que l'haguessin matriculat el curs anterior. Parlar amb la professora Anna Casanovas.

Assignatura totalment sense docència**

Programa marc

1. El concepte de Manierisme.
2. La fortuna crítica del Manierisme.
3. Classicisme i Manierisme en Giorgio Vasari.
4. El jove Miquel Àngel.
5. L'expansió de la primera pintura manierista. Pontormo i els seus.

Bibliografia bàsica

- F. Württenberger, *El manierismo. El estilo europeo del siglo XVI*, Barcelona, Rauter, 1964
- A. Chastel, *Mito y Crisis del Renacimiento*, Barcelona, Skira-Carroggio, 1968
- S.J. Freedberg, *Pintura en Italia. 1500-1600*, Madrid, Cátedra, 1978
- John Shearman, *Manierismo*, Madrid, Xarait ediciones, 1984
- W. Friedländer, *Maniérisme et Antimaniérisme*, Paris, Gallimard, 1991(també edicions en altres idiones)
- G. Briganti, *Le Manierisme italien*, Paris, Gérard Monfort édit., 1993 (també edició italiana)
- A. Pinetti, *La bella Maniera*, Torino, 1993
- M.Hirst, J. Dunkerton, *The Young Michelangelo*, Londres, National Gallery, 1994-1995 (cat. exp.)
- R. Mackenney, *La Europa del siglo XVI*, Madrid, Akal, 1996
- J. Sureda (dir.), *El Manierismo y la expansión del Renacimiento. Vol. VI. SUMMA PICTORICA*, Barcelona, Planeta, 1999
- K. Weil-Garris Brandt(cord.), *Giovanezza di Michelangelo*, Florència, 1999 (cat. exp.)

**** Només per a estudiants del pla de 1992 que l'haguessin matriculat el curs anterior. Parlar amb el professor Joan Sureda.**

119123 L'ESCENOGRAFIA I L'ESPAI ESCÈNIC AL SEGLE XX

6 crèdits optatius de 2n cicle

Assignatura totalment sense docència**

Programa

1. Introducció general: el concepte d'Escenografia en l'espai del teatre occidental. Visió del món i representació espacial al llarg de la història. Del teatre grec a l'escena naturalista.
2. El trencament de la perspectiva italiana: les Avantguardes històriques. El Futurisme. Expressionisme i escenografia. Dadà i Surrealisme.
3. Els ballets russos: Bakst, Gontxarova, Larionov, Picasso, Josep M. Sert; Matisse, Juan Gris, Derain, Georges Braque, Pere Pruna. Els ballets suecs: André Parr, Fernand Léger, De Chirico, Picabia.
4. El constructivisme: V.S. Meyerhold i Tairov. L'aportació pictòrica d'Exter, Stenberg, Rodxenko, El Lissitzky, Popova, Stepanova, Jakoulov, Gabo, Pevsner, Chagall.
5. El Teatre Total: La Bauhaus. Gropius, Schlemmer, Kandinsky, Moholy-Nagy, Schreyer.
6. Avantguardes catalanes i el teatre: Dalí, Miró, Antoni Clavé.
7. Les Neavantguardes: Tadeusz Kantor. Teatre i Happening: la dissolució de la pintura i les arts en la noció d'espectacle.
8. Escenografia i cibernètica. De Bob Wilson a La Fura dels Baus.
9. Pintura i escenografia a finals del segle XX: De Puigserver a Perejaume.
10. A l'albada del tercer mil·lenni: vers una escenografia del futur?

Bibliografia bàsica

- AA.DD. (1970), *Investigaciones sobre el espacio escénico*, Madrid: Alberto Corazón.
- AA.DD. (1987), "Los pintores y el teatro", n1 monogràfic de *Cuadernos El Público*, 28 (Madrid, novembre).
- AA.DD. (2000a), *El Teatro de los Pintores en la Europa de las Vanguardias* (MNCARS), Madrid: Aldeasa.
- AA.DD. (2000b), "El nou teatre català", monogràfic a *Serra d'Or*, 481 (Bama, gener): 33-61. Versió castellana ampliada a *ADE*, 83 (Madrid, novembre-desembre): 146-240.
- AA.DD. (2001), "Escenografia. Anàlisis y Acción", núm. monogràfic de la revista *ADE*, 86: 16-63.
- Isidre BRAVO (1986), *L'escenografia catalana*, Diputació de Barcelona.
- Roselee GOLDBERG (1996), *Performance Art, From Futurism to the Present* (New York 1988), Barcelona: Destino-Thames & Huston.
- Amalia MARTÍNEZ MUÑOZ (2001), *Arte y arquitectura del siglo XX*, 2 vols. Barcelona: Montesinos.
- Ricard SALVAT (2001), "La molt controvertida situació de l'escenografia a Catalunya (1ª part)", *Assaig de Teatre*, nº 28 (Bama, juliol-setembre): 141-157. Amb bibliografia específica.
- José A.SÁNCHEZ (1999a), *Dramaturgias de la imagen*, Cuenca: Ediciones de la Universidad de Castilla-La Mancha.
- (1999b), *La escena moderna. Antología de manifiestos y textos sobre teatro de la época de las vanguardias*, Madrid: Akal.
- Anne SURGERS (2000), *Scénographies du théâtre occidental*, Paris: Nathan.

**** Només per a estudiants del pla de 1992 que l'haguessin matriculat el curs anterior. Parlar amb el professor Enric Ciurans.**

119124 MOZART (EN EL SEU TEMPS I EN EL NOSTRE)

6 crèdits optatius de 2n cicle

Assignatura totalment sense docència**

Programa

1. Naixement, infància i formació extraordinària de Mozart.
2. La influència de J. Ch. Bach i la música de piano.
3. Les primeres òperes i el viatge a Itàlia.
4. Els anys de "tancament" a Salzburg. La música religiosa.
5. El gran viatge del 1777-1778.
6. El retorn a Salzburg i la ruptura amb l'arquebisbe.
7. Les grans creacions operístiques dels anys 1780.
8. La música de cambra i la música simfònica.
9. Les grans creacions mozartianes dels darrers temps. La mort del compositor.
10. Mozart en el segle XIX. Revalorització mozartiana el s. XX.

Bibliografia

- PAUMGARTNER, Bernhard: *Mozart*. B. Vergara, 1956.
- HILDESHEIMER, Wolfgang: *Mozart*. B. M., Javier Vergara, 1991.
- VELA, Fernando: *Mozart*. M. Alianza Editorial, Col. Libro de Bolsillo nº 2, 1985.
- ROBBINS LANDON, H. C., ed.: *The Mozart companion*. Londres, Thames & Hudson, 1990.
- JACKSON, Gabriel: *Mozart*. B. ed. Empúries (en cat.), 1991.
- HOCQUARD, Jean-Victor: *Promenades avec Mozart*. París, Seuil, 1998.
- HOCQUARD, Jean-Victor: *Guiés de les òperes de Mozart*. Publ. per Édts. du Seuil, París, entre 1980 i 1990.
- SADIE, Stanley: *Mozart*. B., Muchnik Eds., Barcelona 1985 ("The New Grove")
- MASSIN, Jean y Brigitte: *Mozart*. M. ed. Turner, 1987.

Observacions

L'assignatura compta amb el següent dossier electrònic:
<http://orbita.bib.ub.es/dos.asp#psa>

**** Només per a estudiants del pla de 1992 que l'haguessin matriculat el curs anterior. Parlar amb el professor Roger Alier.**

119130 HISTÒRIA DE LA MÚSICA ROCK

6 crèdits optatius de 2n cicle

Assignatura totalment sense docència**

Programa

1. Cap a una definició de continguts
2. Antecedents: del Work Song als Nous Clàssics del Jazz
3. Les primeres passes de la Música Rock: del Rock&Roll a la Música Folk
4. Els anys seixanta: del Beat al Jazz Rock
5. Els anys setanta: del Hard Rock al Punk
6. Els anys vuitanta: dels video-clip a les grans cantants
7. Els anys noranta: del Grunge a l'actualitat

Bibliografia

- AAVV. *Be bop a lula. Biografia del rock*. Barcelona: Kairos, 1985.
- AAVV. *Estrellas del Rock*. Barcelona: Ediciones Altaya, 1996. Vol. 1 a 4.
- AAVV. *Historia de la música pop*. Barcelona: Salvat editores, 1998. Vol. 1 a 4.
- Escotet, Marta. *Rock en Rusia. La música que estremeció al Kremlin*. Madrid: Cátedra, 1991.
- Frith, Simon. *Sociología del rock*. Madrid: Júcar, 1980.
- Julià, Ignacio. *Grunge, Noise & Rock alternativo*. Madrid: Celeste, 1996.
- Kaiser, Rolf-Ulrich. *El mundo de la música pop*. Barcelona: Barbal, 1974.
- Martínez Galiana, J. *Satanismo y brujería en el rock*. Valencia: La Máscara, 1997.
- Muniesa, Mariano. *Historia del Heavy Metal. 25 años de Hard Rock*. Madrid: Ediciones Vosa, 1993

**** Només per a estudiants del pla de 1992 que l'haguessin matriculat el curs anterior. Parlar amb la professora Antònia Luengo.**

119135 LA PINTURA CATALANA DEL GÒTIC: HISTÒRIA I DEBAT

6 crèdits optatius de 2n cicle

Assignatura totalment sense docència**

Programa

1. Introducció. Historiografia. Enfocaments i principals temes de debat.
2. Primeres manifestacions del gòtic a Catalunya. L'estil 1200 i els trencaments del bizantinisme.
3. Judicis sobre la pintura del segle XIII: el Primer gòtic lineal.
4. Els Segon gòtic lineal i la irrupció dels italianismes postgiottescos. Ferrer Bassa i els seus contemporanis. Models i estils italians. Mallorca i el vitrall.
5. Arnau Bassa i Siena. Les noves generacions de l'italianisme. L'herència dels Bassa a la Corona d'Aragó.
7. El segon Trecento. De Ramon Destorrents a Pere de Valdebriga. El taller dels Serra. Llorenç Saragossa. Arnau de la Penna. El vitrall.
8. El Primer gòtic internacional. Els Borrassà i els seus tallers. Guerau Gener i el món valencià. Joan Mates i Pere Llebri. Les escoles de Tarragona i Lleida. Els tallers de la Catalunya central. Els il·lustradors de manuscrits. El vitrall.
9. Bernat Martorell, Joan Antigó i el final del gòtic Internacional. De Tarragona a València. Mirades a l'Aragó.
10. La cultura del *flamenquisme*. Mestres locals i forans.

Bibliografia:

- AINAUD DE LASARTE, J.: *La pintura catalana de l'esplendor del gòtic al barroc*, Ginebra, 1991.
- ALCOY, R., "La pintura gòtica catalana" dins *La pintura antiga i medieval a Catalunya*, i "La il·lustració de manuscrits a Catalunya", dins *Arts del Llibre. Manuscrits, gravats, cartells* (col.lecció Art de Catalunya, vols. VIII i X), , Barcelona: ed. Isard, 1998 i 2000, pp. 136-348 i pp. 11-149.
- ALCOY, R., *El retaule de Santa del Catell reial de Mallorca i els seus mestres*, Palma de Mallorca: ed. Olateta, 2000.
- COLL, G.: *Manuscrits jurídics i il·luminació*, Curial ed. catalanes i Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1995.
- GUDIOL I CUNILL, J.: *Els trescentistes. Segona part*. Barcelona, s. d. (1924)
- GUDIOL I RICART, J.: *Pintura Gòtica*. (Ars Hispaniae, vol. IX), Madrid, 1955.
- GUDIOL I RICART, J. i ALCOLEA BLANCH, S.: *Pintura gòtica catalana*, Barcelona: Polígrafa, 1986.
- MADURELL I MARIMON, J.M.: *El pintor Lluís Borrassa: su vida, su tiempo, sus seguidores y sus obras*, *Anales v Boletín de los Museos de Arte de Barcelona*, vol. VII, 1949; vol. VIII, 1950, i vol. X, 1952.
- POST, CH. R.: *A History of Spanish Painting*. Cambridge, Massachusetts, 1930-1966
- VERRIÉ, F.P.: "La pintura gòtica", *L'Art Català*, , Barcelona: ed. Aymà, 1957.

**** Només per a estudiants del pla de 1992 que l'haguessin matriculat el curs anterior. Parlar amb la professora Rosa Alcoy o el professor Pere Besaran.**

119136 BARCELONA 1900

6 crèdits optatius de 2n cicle

Assignatura totalment sense docència**

Programa

- Introducció. Cronologia. Pressupòsits teòrics i estètics entorn a les ciutats del segle XIX
- L'espai urbà en construcció: des de l'enderrocament simbòlic de les muralles (1856) a l'aprovació del Pla Cerdà (1859).

La Febre d'Or

- Llotja, l'Escola d'Arquitectura i els tallers, llocs de formació d'artistes/arquitectes/artesans
- L'Exposició Universal de 1888. Imatges de la ciutat. Pavellons i monuments.
- L'Avenç, motor de canvi cap al *Modernisme*
- París-Barcelona-París. Escenes de la vida bohèmia. Paisatgisme urbà. *Mostres a la Sala Parés*

La Rosa de Foc. Conflictivitat social i atemptats anarquistes

- La ciutat de les fabriques. Els tres vapors.
- A la perifèria, el Cau Ferrat a Sitges, refugi-temple de les arts. *Les Festes Modernistes*.

- La configuració de Barcelona: el centre residencial burgès i l'agregació dels municipis de Gràcia, Sant Gervasi, Sants, Les Corts, Sant Martí i Sant Andreu al Pla.
- La imatge gràfica de la ciutat (*Luz, Joventut, Quatre Gats, Pèl i Ploma...*)
- Els Quatre Gats (1897-1903)
- La creació d'un entorn i la necessitat de dissenyar. Els universos simbòlics i l'ideal de l'Art Total. Arquitectura i arts decoratives: de l'esfera privada a l'esfera pública
- La colla del Safrà. Els rostres de la misèria.
- *Oda a Barcelona* de Maragall. La Setmana Tràgica

Selecció bibliogràfica

Al llarg de les sessions del curs anirem comentant i recomanant bibliografia específica.

Catàleg de pintura dels segles XIX i XX. Fons del Museu d'Art Modern, Barcelona, Ajuntament de Barcelona, 1987, 2 vols.

CIRICI, A. *El arte modernista catalán*, Barcelona, Aymà, 1951

El Modernisme, Barcelona, Olimpíada Cultural-Lunweg, 1990

FONTBONA, F. *Del Modernisme al Noucentisme*, Història de l'Art Català, vol. VIII, Barcelona, Ed. 62, 1985

FREIXA, M. *El modernismo en España*, Madrid, Càtedra, 1986

GARCÍA ESPUCHE, A. *El Quadrat d'Or. Centre de la Barcelona modernista*, Barcelona, Ajuntament de Barcelona-Lunweg, 1990

RAFOLS, J.F. *El arte modernista en Barcelona*, Barcelona, Llibreria Dalmau, 1943

Visiones urbanas. Europa 1870-1993. La ciudad del artista. La ciudad del arquitecto, Electa, 1994

**** Només per a estudiants del pla de 1992 que l'haguessin matriculat el curs anterior. Parlar amb la professora Teresa M. Sala.**

119137 LES NOVES GENERACIONS TEATRALS A L'ESTAT ESPANYOL

6 crèdits optatius de 2n cicle

Assignatura totalment sense docència**

Programa

- 1- Evolució del teatre a partir de 1975.
- 2- Els primers autors de la democràcia.
- 3- La incorporació de les autoras a partir dels anys 80.
- 4- La generació del Premi Marqués de Bradomín.
- 5- La generació que s'inicia els anys 90 a Catalunya.
- 6- Marginalitat, racisme, immigració, violència com a temes del teatre.
- 7- La solitud i la incomunicació en el teatre d'alguns autors recents.
- 8- Característiques freqüents a les anomenades "noves dramaturgies"
- 9- El descrèdit de la paraula. Cap a una redefinició del fet teatral.
- 10- La creació escènica i multidisciplinar.

Bibliografia

- AZNAR SOLER, Manuel (ed.): *Veinte años de teatro y democracia en España (1975-1995)*, Barcelona, CITEC, 1996
- CABAL, Fermin; SANTOS, Alonso de: *Teatro español de los 80*. Madrid, De. Fundamentos, 1985.
- HERAS, Guillermo: *Escritos dispersos (Centro Nacional de Nuevas Tendencias Escénicas 1984-1994)*, Madrid, CNNTE, 1995.
- MIRALLES, Alberto: *Aproximación al teatro alternativo*. Madrid, AAT, 1994.
- RAGUÉ-ARIAS, María-José: *El teatro de fin de milenio en España (de 1975 hasta hoy)*, Barcelona, Ariel, 1996.
- RAGUÉ-ARIAS, María-José: *¿Nuevas dramaturgias? Los autores de fin de siglo en Cataluña, Valencia y Baleares*. Madrid, CDT. INAEM, 2001.
- ROSSELLÓ, Ramon (ed.): *Aproximació al teatre valencià actual (1968-1998)*. Universitat de València, 2000-
- VIEITES, Manuel F.: *La nueva dramaturgia gallega (Estudio y Antología)*, Madrid, ADE, 1998.

**** Només per a estudiants del pla de 1992 que l'haguessin matriculat el curs anterior. Parlar amb el professor Enric Ciurans.**

119012 HISTÒRIA DE LES IDEES ESTÈTIQUES FINS A LA IL·LUSTRACIÓ

6 crèdits obligatoris 2n cicle

ASSIGNATURA SENSE DOCÈNCIA (fins a 2 convocatòries)

Programa

1- Introducció:

- I- Tres gran vies del pensament filosòfic.
- II- L'experiència: consciència, captació estètica i valor.
- III- Orígens conceptuals de l'Estètica: l'objecte. Naturalesa i Art. Les «idees».
- IV- La Història. Diacronia i sincronia.

2-Grècia. El mythos i la tradició presocràtica. El logos. L'escola pitagòrica.

3-L'estètica metafísica de Sòcrates-Plató. La bellesa: del Gran Hipplias al Timeu. Aristòtil, teoria de l'art i la tragèdia. Política, Poètica. Racionalitat del teatre. La comèdia.

4-Peripatètics: Teofrast. Teoria i pràctica artística a l'hel·lenisme. Retòrica i tractadística a Roma. L'epicureisme de Lucreci. Vitrubi. Horaci, la Poètica. Situació del teatre. El pseudo-Longi.

5-El neoplatonisme antic: Plotí. Anunci d'una consciència estètica medieval. Tertul·lià, Lactanci. El Dionisi Areopagita. Proclus. El pensament d'Agustí d'Hipona. Principals aportacions fins al segle XIII-XIV. Les diferents escoles. Tomàs d'Aquino, Bonaventura. L'Àlbum de Villard. R. Llull. R. Bacon. G. d'Ockham.

6-L'humanisme renaixentista a Itàlia. Importància de N. de Cusa en el neoplatonisme. Marsilio Ficino i la seva influència (L. Hebreu). El pensament estètic i les teories dels artistes. L. Ghiberti, L. B. Alberti, Piero, Leonardo, Miquel Àngel.

7-El tractadisme (Lomazzo, els Zuccari, Pino, Dolce) i les poètiques (Scaligero, Vida). La posició de G. Vasari. La crisi del s. XV i el dubte manierista. La figura de Giordano Bruno.

8-Panorama europeu. M. de Montaigne a França, F. Sánchez a Espanya. Els teatres nacionals a Itàlia, Espanya i Anglaterra. El drama isabelí entre l'Edat Mitjana i el Manierisme. Shakespeare. La imaginació i l'enginy entre J. de Huarte i B. Gracián.

9-El classicisme francès. L'ordre polític i el racionalisme de Descartes. L'estètica teatral (Cornelle, Racine) i les arts plàstiques (Le Brun). La Querelle des Anciens et des Modernes. Poussin. La Poètica de Boileau. El teatre nacional a Alemanya. Baltasar Gracián a Espanya.

10-EI s. XVIII europeu, del racionalisme a l'empirisme. França: de Du Bos a Diderot i Rousseau. G. B. Vico a Itàlia. Alemanya: Winckelmann i Lessing. Berkeley a Anglaterra; moral i el common sense: Addison, Shaftesbury, Hutcheson, Hume. La Il·lustració: de Leibniz a Wolff i Baumgarten.

Bibliografia

Obres generals (estudi, consulta):

- BARASCH, M.: *Teorias del arte. De Platón a Winckelmann*, Madrid, 1991.
- BAYER, R.: *Historia de la Estética*, Mèxic, v.Jeds.
- BOSANQUET, B.: *Historia de l'estètica* (2 v.), Barcelona, 1986.
- BRUYNE, E. de: *Historia de la estètica I: Antigüedad griega y romana*, Madrid, 1963.
- BRUYNE, E. de: *La estètica de la Edad Media*, Madrid, 1987.
- ECO, U.: *Art i bellesa en l'estètica medieval*, Barcelona, 1990.
- HUISMAN, D.: *La estètica* (1954), Buenos Aires, 1973.
- KOTT, J.: *El manjar de los dioses. Una interpretación de la tragedia griega*, Mèxic, 1977.
- OSBORNE, H.: *Estética*, Mèxic, 1976.
- PANOFSKY, *Idea*, Madrid, 1977.
- TATARKIEWICZ, W.: *Historia de la estètica* (1967), Madrid, 1987, 1989 (3 v.).
- TATARKIEWICZ, W.: *Historia de seis ideas*, Madrid, 1987.
- VALVERDE, J. M.: *Breve historia y antología de la Estética*, Barcelona, 1987.

Obres particulars (lectura obligada):

- ALBERTI, L. B.: *De la pintura*.
- ARISTÒTIL: *Poètica, Política*.
- DA VINCI, L.: *Tractat de la pintura*.
- LONGI: *Del sublim*.
- PLATÓ: *Hípias II, Banquet, Fedre, República, Sofista, Ió*.
- PLOTÍ: *De la bellesa, Enneades*.
- VASARI: *Vides* (antologia).
- WINCKELMANN: *Historia de l'art a l'antiguitat*.

Observacions

Per a qualsevol aclariment cal adreçar-se al professor amb el que es va cursar l'assignatura el curs 2001-2002.

119013 HISTORIA DE LES IDEES ESTÈTIQUES DES DE LA IL·LUSTRACIÓ

6 crèdits obligatòries de 2n cicle

ASSIGNATURA SENSE DOCÈNCIA (fins a 2 convocatòries)

Programa

- 1-De la crisi europea del segle XVI al enciclopedisme del s. XVIII. La preparació del món modern: l'escepticisme de la «filosofia natural» i l'infinit de G. Bruno. El món natural i l'espai de la representació. Del racionalisme i l'estètica normativa francesa a la filosofia crítica.
- 2-La Il·lustració. Significació de l'Estètica de Baumgarten. Altres precedents. Els anglesos: la «crítica» de Hutcheson, bellesa i sublimitat en Burke. I. Kant i F. Schiller.
- 3-Importància de la síntesi kantiana. Les tres crítiques. Funció del judici «de gust». Les «idees estètiques». La bellesa i la sublimitat. Les «idees estètiques», el judici «de gust». Bellesa i sublimitat. Un precedent en Burke.
- 4-F. Schiller, poeta, dramaturg i pensador. Allò tràgic, allò ter-ri-ble. Origen de la Modernitat. El Romanticisme alemany. Fichte, Hölderlin, Novalis, Kleist. G. Büchner. Jean Paul, l'humor i la ironia, la vida y l'art. El primer i el segon Goethe. Stendhal. Del viatge romàntic a una estètica «turística». El temps històric.
- 5-L'Estètica de F. W. Hegel. El bell natural i l'artístic. La dialèctica històrica en el camí de l'esperit i el paper de l'art. Tres moments en la forma. El final de la història, la mort de l'art. L'idealisme de F. W. Schelling i l'atenció als mites.
- 6-A. Schopenhauer, la voluntat i el món com a representació. L'experiència estètica. F. Nietzsche i la voluntat de poder. L'art tràgic. Kierkegaard a Dinamarca.
- 7-La Modernitat en la poesia i la crítica de Ch. Baudelaire a França; l'elogi de la ficció. E. A. Poe. Victor Hugo. El lloc d'Isidore Ducasse, Lautréamont. El sociologisme vitalista de J. M. Guyau. H. Bergson. Sociologisme positivista d'H. Taine i E. Zola. L. Tolstoi. Utopisme i esteticisme: J. Ruskin i W. Morris; O. Wilde. El formalisme de Wölfflin.
- 8-Primeres passes del pragmatisme a Estats Units (Ch. S. Peirce, W. James) i importància del psicologisme a Europa. Vers el canvi de segle. S. Freud i els seus precedents. El cercle psicoanalític (K. G. Jung, K. Abraham). Estructura del Jo. Origen del sentiment estètic. Allò sinistre (Unheimlich). La teoria del Doble (Der Doppelgänger, the Double) d'O. Rank. L'actitud estètica de G. Groddeck. A. Schnitzler.
- 9-L'«Einführung»: Vischer, T. Lipps, A. Riegl, W. Worringer. Avantguardismes del s. XX: les posicions estètiques de l'Impressionisme al Surrealisme i la no-figuració. La teoria del signe i el valor estètic: de Ch. S. Peirce a Ch. Morris i J. A. Greimas. El neokantisme i la filosofia simbòlica de E. Cassirer. Metodologia: A. Warburg i el lloc d'E. Panofsky. L'actualitat del problema estètic: de la fenomenologia a l'hermenèutica.

Bibliografia

Obres generals (estudi, consulta):

- AAVV: *Fragmentos para una teoría romántica del arte*, Madrid, 1985.
BAYER, R.: *Historia de la Estética*, Mèxico, v.leds.
BOSANQUET, B.: *Historia de la estética I i II*, Barcelona, 1986.
ESTRADA, D.: *Estética*, Barcelona, 1990.
GIVONE, S.: *Historia de la estética*, Madrid, 1990.
MORPURGO-TAGLIABUE, G.: *La estética contemporánea*, Buenos Aires, 1971.
PLAZAOLA, J.: *Introducción a la estética*, Bilbao, 1991.
TATARKIEWICZ, W.: *Historia de seis ideas*, Madrid, 1987.
VALVERDE, J. M.: *Breve historia y antología de la Estética*, Barcelona, 1987.

Obres particulars (lectura obligatòria)

- BAUDELAIRE: *Curiositats estètiques*.
DIDEROT: *Escrips d'estètica, Paradoxa de l'actor*.
FREUD: «*Lo siniestro*», *Obras*.
HEGEL: *Lliçons d'estètica*, *Estètica*.
KANT: *Crítica de la facultat de jutjar*.
NIETZSCHE: *El naixement de la tragèdia, La voluntat de poder*.
SCHILLER: *Cartes per a l'educació estètica de l'home*.

Observacions

Per a qualsevol aclariment cal adreçar-se al professor amb el que es va cursar l'assignatura el curs 2002-2003.

119014 HISTÒRIA DE LA MÚSICA FINA AL CLASSICISME

6 crèdits obligatoris 2n cicle

ASSIGNATURA SENSE DOCÈNCIA (fins a 2 convocatòries)

Programa

1. La música a l'antiguitat. Egipte, Grècia, Roma, Israel.
2. La música cristiana primitiva. Evolució. El cant gregorià. L'etapa carolíngia. Neix la polifonia.
3. L'Escola de Nôtre-Dame. Ars Antiqua. Ars Nova. L'Ars Nova italiana. Música medieval catalana i espanyola.
4. El s.XV. La música del Renaixement. Itàlia , França, Anglaterra, Castella i altres països.
5. El naixement de l'òpera. El Barroc musical (s.XVII).
6. Evolució de la música instrumental en el Barroc.
7. Evolució de l'òpera durant el Barroc.
8. El pas del Barroc al Classicisme.
9. El Classicisme vienès, de Haydn a Beethoven.

Bibliografia

GROUT, D.-PALISCA, C.: *Historia de la música*, Madrid, Alianza.
ROBERTSON-STEVENSON: *Historia de la música*, 3 vols., Madrid, Siglo XXI.
VALLS, M.: *El món prodigiós de la música*, Barcelona, Destino.
AA.VV.: *Historia de la música*, 12 vols., Madrid, Turner.
AA.VV.: *Historia de la música española*, 5 vols., Madrid, Alianza.

Observacions

Per a qualsevol aclariment cal adreçar-se al professor amb el que es va cursar l'assignatura el curs 2002-2003.

119015 HISTÒRIA DE LA MÚSICA DES DEL ROMANTICISME

6 crèdits obligatoris de 2n cicle

ASSIGNATURA SENSE DOCÈNCIA (fins a 2 convocatòries)

Programa

1. Problemes d'historiografia musical.
2. Els precedents: Academicisme clàssic vienès.
3. La ruptura revolucionària: el pre-romanticisme.
4. El romanticisme musical alemany.
5. Música a l'Europa de la primera meitat del segle XIX.
6. Els moviments operístics: de Mozart a Verdi.
7. R. Wagner i la renovació del concepte d'espectacle musical.
8. La música pura i la música de programa. Brahms-Liszt.
9. El gran simfonisme finisecular.
10. L'onada dels nacionalismes. La consciència del Volkgeist.
11. La inquietud pel llenguatge: Debussy-Schönberg.
12. Els -ismes musicals al segle XX.
13. Les escoles nacionals. Espanya-Catalunya.
14. La ruptura tecnològica. Tendències compositives actuals.
15. Problemàtica de l'estudi de la música contemporània.

Bibliografia

- MARCO, T.: *Historia de la música española*. Siglo XX, Madrid, Alianza, 1987.
RAYNOR, H.: *Storia sociale della musica*, Milano, Mondadori "Il Saggiatore", 1990.
SALAZAR, A.: *La música en la sociedad europea*, Madrid, Alianza, 1988.
VALLS, M.: *La música catalana contemporània*, Barcelona, Selecta, 1969.
AA. VV.: *Enciclopedia Salvat de los Grandes Compositores*, Pamplona, Salvat, 1983.

Observacions

Per a qualsevol aclariment cal adreçar-se al professor amb el que es va cursar l'assignatura el curs 2002-2003.

119016 HISTÒRIA DEL CINEMA I ALTRES MITJANS AUDIOVISUALS FINS AL 1930

6 crèdits obligatoris de 2n cicle

ASSIGNATURA SENSE DOCÈNCIA (fins a 4 convocatòries)

Programa

1. Filmologia, filmografia i historiografia.
2. Bases històriques de l'expressió cinematogràfica.
3. Naixement i primera expansió del cinema (1895-1905).
4. Models i pràctiques de l'organització industrial a Europa (1906-1914).
5. Models i pràctiques de l'organització industrial a Amèrica (1906-1914).
6. Els anys daurats del cinema clàssic a Europa (1915-1930): França, Itàlia i Espanya.
7. Els anys daurats del cinema clàssic a Europa (1915-1930): Escandinàvia i Alemanya.
8. Cinema rus i soviètic dels anys 20.
9. Hollywood, centre d'un imperi cinematogràfic.
10. Estrangers en el cinema EE.UU. Introducció del sonor.

Bibliografia

- BORDWELL, D.; THOMPSON, K.; *El arte cinematográfico. Una introducción*. Barcelona. DD.AA.; *Historia General del Cine*. Madrid (vols. 1 a 5).
- DD.AA.; *Historia del cine español*. Madrid: 1995.
- DD.AA.; *La nueva memoria. Historias del cine español*. A Coruña: Via Láctea, 2000.
- GOMERY, D.; *El sistema de estudios*. Madrid: 1991.
- GUBERN, R.; *Historia del Cine*. Barcelona: 1979 (2 vols.)
- PARKINSON, D.; *Historia del cine*. Barcelona.
- PORTER, M.-GONZALEZ, P.; *Las claves de la Historia del cine*. Barcelona: 1986.

Observacions

Per a qualsevol aclariment cal adreçar-se al professor amb el que es va cursar l'assignatura el curs 2002-2003.

119017 HISTÒRIA DEL CINEMA I ALTRES MITJANS AUDIOVISUALS DES DEL 1930

6 crèdits obligatoris de 2n cicle

ASSIGNATURA SENSE DOCÈNCIA (fins a 4 convocatòries)

Programa

- 1- La transició del mut al sonor.
- 2- Ideologia i cinema: totalitarismes vs. democràcies.
- 3- Hollywood com a model. El classicisme cinematogràfic.
- 4- El Neorealisme cinematogràfic.
- 5- La Modernitat cinematogràfica: concepte, fonaments teòrics i etapes.
- 6- Un cinema sense fronteres: les individualitats.
- 7- Els Nous Cinemes
- 8- La crisi del model clàssic de Hollywood. Alternatives.

Bibliografia

- ALTMAN, R.: *Film/Genre*, British Film Institute. London, 1999.
- BAZIN, A.: *¿Qué es el cine?*, Rialp, Madrid, 1990.
- BORDWELL, D.: *La narración en el cine de ficción*. Paidós, Barcelona, 1996.
- BORDWELL, D.; STAIGER, J.; THOMPSON, K.: *El cine clásico de Hollywood*. Paidós, Barcelona, 1996.
- CASETTI, F.: *Teorías del cine*. Cátedra, Madrid, 1994.
- ELENA, A.: *Los cine periféricos*. Paidós. Barcelona, 1999.
- GOMERY, D.: *Hollywood, el sistema de los estudios*. Verdoux, Madrid, 1999.
- MICCICHE, L.: *Introducción al Neorealismo italiano*. (3 vol.) Mostra de Cinema del Mediterrani. Valencia, 1982.
- MONTERDE, J.E.; RIAMBAU, E.; TORREIRO, C.: *Los nuevos cines Europeos, 1955-1970*. Lema, Barcelona, 1987.
- QUINTANA, A.: *El cine italiano, 1942-1961*. Paidós, Barcelona, 1997.

Observacions

Per a qualsevol aclariment cal adreçar-se al professor amb el que es va cursar l'assignatura el curs 2002-2003.

119018 FONTS PER A LA HISTÒRIA DE L'ART ANTIC I MEDIEVAL

6 crèdits obligatòries de 2n cicle

ASSIGNATURA SENSE DOCÈNCIA (fins a 4 convocatòries)

Programa

ÈPOCA CLÀSSICA

* Reconstrucció de les tipologies de fonts. Valoració de les fonts contemporànies (epigrafia). Ekphrasis, periegètica... La reconstrucció de les fonts desaparegudes. La recepció de la tradició crítica i historiogràfica a Roma i el seu context. Les categories crítiques de les fonts romanes.

* Anàlisi i valoració crítica de les obres de Plató, Ciceró, Quintil·lià, Vitruvi, Plini el Vell i Pausànies. Reconstrucció de les fonts d'informació dels autors romans com a mètode per refer el panorama de la "literatura artística" hel·lenística.

* Estudi teòric-pràctic d'una selecció de fonts: anàlisi crítica i interpretativa.

ÈPOCA MEDIEVAL

* Principals fonts escrites. Fonts directes: tractats tècnics, llibres de models... Fonts indirectes: teòric-religioses, històriques (cròniques, biografies, inscripcions), legals (estatuts, contractes, peritages i reunions d'arquitectes, inventaris, testaments), descripcions (ekphrasis).

* Anàlisi crítica i interpretativa. Comentari metodològic mitjançant exemples. L'ús dels arxius del nostre entorn. Contingut i ordenació de les seves fonts documentals. Utilització per part de l'historiador de l'art.

Bibliografia

BECATTI, G. *Arte e gusto negli scrittori latini*. Florència: 1951.

FRANKL, P. *The Gothic. Literary Sources and Interpretations Through Eight Centuries*. Princeton: 1960.

JANSON, H.W. (ed.). *Prentice Hall Sources and Documents. History of Art Series*. New Jersey: Eagle Wood Cliffs, (diversos volums), (Antologia).

JUCKER, H. *Vom Verhaeltnis der Römer zur bildenden Kunst der Griechen*. Bamberg: 1950.

MORTET, V. *Recueil de textes relatifs à l'Histoire de l'architecture et à la condition des architects en France au Moyen Age*. Paris: 1911 i 1929, (2 vols.), (Antologia).

POLLITT, J. J. *The Ancient View of Greek Art*. New Haven: 1974.

POLLITT, J. J. *The Art of Ancient Greece. Sources and Documents*. Cambridge: Cambridge University Press, 1990, (Antologia).

POLLITT, J. J. *The Art of Rome, c. 753 B.C.-A.D. 337. Sources and Documents*. Cambridge: Cambridge University Press, 1992, (1983), (Antologia).

SCHLOSSER, J. von. *La literatura artística*. Madrid: Càtedra, 1976.

YARZA, J.: *Fuentes de la Historia del Arte I*, Madrid: Historia 16, 1997

Observacions

Per a qualsevol aclariment cal adreçar-se al professor amb el que es va cursar l'assignatura el curs 2002-2003.

119019 LES FONTS DE LA HISTÒRIA DE L'ART D'ÈPOCA MODERNA I CONTEMPORÀNIA

6 crèdits obligatoris de 2n cicle

ASSIGNATURA SENSE DOCÈNCIA (fins a 4 convocatòries)

Programa

A. Les fonts escrites de l'època moderna.

O: Introducció. 1: La tractadística (teòrica). 2: La tractadística (pràctica). 3: Els diàlegs. 4: Literatura històrica i biogràfica. 5: Descripcions i topografia artística. 6: Literatura epistolar. 7: Discursos i memòries. 8: Escrits d'iconografia.

B. Les fonts escrites d'època contemporània.

O: Introducció. 1: La tractadística, els manuals i els repertoris. 2: La historiografia artística. 3: Els llibres de viatge. 4: La crítica d'art. La nova concepció de la premsa. 5: Discursos, conferències i memòries. 6: La literatura epistolar. 7: La novel·la i la poesia. 8: Els manifestos d'avantguarda i els escrits d'artistes

Bibliografia

- AZCÁRATE RISTORI, J.M. de; CERVERA VERA, L.; MORALES y MARTÍN, J.L. (coord.): *Colección de documentos para la Historia del Arte en España*. Zaragoza, Madrid, Museo e Instituto "Camón Aznar", Real Academia de Bellas Artes de San Fernando, 1981-1982, 3 vol.
- BLUNT, A.: *La teoría de las artes en Italia (del 1450 al 1600)*. Madrid, cátedra, 1990 (1940, 1956).
- BORDINI, S.: *Meteria e imagen: fuentes sobre las técnicas de la pintura*. Barcelona, El Serbal, 1995 (1991).
- BOZAL, V. (de.): *Historie de las ideas estéticas y de las teorías artísticas contemporáneas*. Madrid, Visor, 1996. 2 vol.
- CALVO SERRALLER, F. et al. (eds.): *Ilustración y Romanticismo* (Fuentes y documentos, VII), Barcelona, G. Gili, 1982.
- CALVO SERRALLER, F.: *La teoría de la pintura en el Siglo de Oro*, Madrid, Cátedra, 1991 (segunda edición)
- CIRLOT, L. (de): *Primeras vanguardias artísticas. Textos y documentos*. Barcelona, Parsifal Ediciones, 1999 (1993).
- CHIPP, H. i SELZ, P. (eds.): *Theories of Modern Art*. Berkeley, University of California, 1968 (edició en castellà, Madrid, Akal, 1995).
- FEMIE, E.: *Art History and its Methods. Acritical Anthology*. Londres, Phaidon Press, 1995.
- FERNÁNDEZ ARENAS, J. (ed.): *Renacimiento y Barroco en España* (Fuentes y documentos, VI), Barcelona, G. Gili, 1982.
- FERNÁNDEZ ARENAS, J.-BASSEGODA I HUGAS, B. (eds.): *Barroco en Europa* (Fuentes y documentos, V), Barcelona, G. Gili, 1983.
- FREIXA, M. (ed.): *Las vanguardias del siglo XIX* (Fuentes y documentos, VIII), Barcelona, G. Gili, 1982.
- GARRIGA, J. (ed.): *Renacimiento en Europa* (Fuentes y documentos, IV), Barcelona, G. Gili, 1983.
- GONZÁLEZ GARCÍA, A. et al. (eds.): *Escritos de arte de vanguardia*, Madrid, Turner-Fundación F. Orbeago, 1979.
- GRASSI, L.: *Teorici e storia delle critica d'arte*, 3 vols., Roma, Multigrafica, 1970-1979.
- LEON TELLO, F.J. / SANZ SANZ, M.V.: *Estética y teoría de la arquitectura en los tratados españoles del s. XVIII*, Madrid, CSIC, 1994.
- LICHTENSTEIN, J.: *La peinture. Texts essentiels*. Paris, Larousse, 1995
- MOLAS, J. (de.): *Manifestos d'avantguarda: antologia*. Barcelona, De. 62, 1995 (MA).
- PATETTA, L.: *Historia de la arquitectura. Antología crítica*. 1997.
- SCHLOSSER, J.: *La literatura artística*, Madrid, Cátedra, 1976.
- SCIOLLA, G.C.: *Letteratura artistica dell'eta dell'Umanesimo*. Torno, (S.n.), 1982.
- STILES, K., SELZ, P. (de.): *Theories and Documents of Contemporary Art. A Source Book of Artists'Writings*. Berkeley, University of California, 1996.
- TATARKIEWICZ, W.: *La Estética moderna 1400-1700*. Madrid, Akal, 1991 (1970) (Historia de la estética, vol. III).
- VENTURI, L.: *Historia de la crítica de Arte*, Barcelona, Gustavo Gili, 1979-1964 (5ª).
- WIEBENSON, D.: *Los tratados de arquitectura. De Alberti a Ledoux*, Madrid, Hermann Blume, 1988 (1982).
- WITZLING, M.R. (de.): *Voicing our Visions. Writings by Women Artist*. Nova York, The Women's Press, 1992.

Observacions

Per a qualsevol aclariment cal adreçar-se al professor amb el que es va cursar l'assignatura el curs 2002-2003.

**ASSIGNATURES OPTATIVES
D'HISTÒRIA I DE GEOGRAFIA**

118000/219038 HISTÒRIA ANTIGA

Dept. Prehistòria, Història Antiga i Arqueologia.

Professors/es: C. BUENACASA, I. GARCÉS, F. MARTÍN, D. MOLAS, V. REVILLA i M. del V. VILÀ

12 c. optatius 1r-2n cicle

Programa

- 1.- Introducció. Les primeres societats complexes. L'aparició de l'estat al Pròxim Orient. Mesopotàmia: sumeris i acadis.
- 2.- L'Egipte del tercer mil·lenni. Les migracions i els estats palacials de la primera meitat del segon mil·lenni al Pròxim Orient.
- 3.- La segona meitat del segon mil·lenni a.C. al Pròxim Orient. L'Egeu prehel·lènic.
- 4.- Les invasions de final del segon mil·lenni. El primer mil·lenni a.C. al Pròxim Orient.
- 5.- Origen, formació i consolidació de les *poleis*. La *stásis*.
- 6.- Els Perses i la pressió sobre els grecs fins l'accés de Pèricles al poder d'Atenes.
- 7.- L'Atenes de Pèricles. La guerra del Peloponès.
- 8.- Hegemonia i *arché* en el s. IV a.C. Món i cultura hel·lenística.
- 9.- Roma: la conquesta d'Itàlia i l'expansió per la Mediterrània.
- 10.- La crisi i la fi de la República romana. La creació del Principat: August.
- 11.- Juli-Claudis, Flavis i Antonins: evolució i organització de l'Alt Imperi.
- 12.- L'Anarquia militar. El Baix imperi.

Bibliografia

Orientació: F. Martín: *Historia antigua*. Text-guía. (Universitat de Barcelona, 1997)

General: *Manual de Hª Universal* de Ed. Historia 16 (Madrid) vol 2: J. Alvar, D. Plácido, F. Bajo, J. Mangas: *Historia antigua* (1994); Bravo, G.: *Historia del mundo antiguo. Una introducción crítica*. Alianza Ed. (1ª ed. 1994)

Orient General: Lévêque, P. (dir.): *Las primeras civilizaciones. De los despotismos orientales a la ciudad griega*. Ed. Akal, Madrid 1991. Kuhrt, A.: *El Próximo Oriente en la Antigüedad, c. 3000-330 a.C.* Ed. Crítica (Barcelona) 2 vols, 2000-2001. Sanmartín, J.; Serrano, J.M.: *Historia antigua del Próximo Oriente. Mesopotamia y Egipto*, Ed. Akal (Madrid) 1998.

Pròxim Orient asiàtic: Wagner, C.G.: *Historia del cercano Oriente* (Historia "Salamanca" de la Antigüedad) dirigida por J. M. Roldán Hervás. Ed. Univ. de Salamanca (Salamanca) 1999. Liverani, M.: *El antiguo oriente. Historia, sociedad y economía*. Ed. Crítica (Barcelona) 1995. Egipte: Padró, J.: *Historia del Egipto Faraónico*. Alianza Editorial (Madrid) 1999. Grimal, N.: *Historia del antiguo Egipto*, Ed. Akal (Madrid) 1996.

Grècia: F. Ruzé, Amouretti M.C.: *El Mundo griego antiguo*, Akal (Madrid) 1987. J.M. Blázquez, R. López Melero, J.J. Sayas: *Historia de Grecia Antigua*. Ed. Cátedra (Madrid) 1989. Hidalgo de la Vega, M.J.; Sayas, J.J.; Roldán Hervás, J.M.: *Historia de la Grecia Antigua* (Historia "Salamanca" de la Antigüedad) Ed. Univ. de Salamanca (Salamanca) 1998. Pomeroy, S.B.; Burstein; S.M.; Doland, W. I Roberts, O.T.: *La Antigua Grecia. Historia política, social y cultural*. Ed. Crítica (Barcelona) 2001.

Roma: Christol, M.; Nony, D: *De los orígenes de Roma a las invasiones bárbaras*. Ed. Akal (Madrid) 1988. Roldán Hervás, J.M.: *Historia de Roma* Historia "Salamanca" de la Antigüedad) Ed. Univ. de Salamanca (Salamanca) 1995.

Pràctiques

Estudi de les fonts i comentari, amb participació activa dels alumnes. Comentari de les obres relacionades amb la Història Antiga. Altres activitats, segons el criteri del professor.

Avaluació

Valoració de les pràctiques. Examen.

118001/219037 PREHISTÒRIA

Departament de Prehistòria, Història Antiga i Arqueologia.

Professors/es: M. Bergadà, J.M. Fullola, P. García-Argüelles, J. Nadal, J. Serrallonga i N. Tarradell

12 c. optatius 1r-2n cicle

Programa

- Concepte de Prehistòria. Història de les investigacions. Corrents actuals. Metodologia de treball. Sistemes de datació.
- El Pleistocè. Geologia, flora i fauna del Quaternari.
- El procés d'hominització.
- El Paleolític: comunitats caçadores recol·lectores. Economia, societat i tecnologia. L'art.
- Epipaleolític/Mesolític: diferents estratègies de subsistència.
- El naixement de les comunitats productores. Processos de domesticació i conreu.
- El Neolític al Proper Orient. L'inici de les comunitats neolítiques a Europa.
- La plenitud del Neolític europeu. El megalitisme.
- Els inicis de la metal·lúrgia. Aspectes tecnològics.
- Transformacions socioeconòmiques. El Calcolític.
- L'Edat del Bronze a Europa. El desenvolupament de les societats complexes.

Bibliografia

- Es recomana com a lectura prèvia el llibre:
- FULLOLA, J.M.; NADAL, J. 1997: *Prehistòria*. Edicions de la Universitat Oberta de Catalunya. Barcelona.
- CABRERA, V., BERNALDO DE QUIROS, F., MOLIST, M., AGUAYO, P. i RUIZ, A., 1992: *Manual de Historia Universal*, 1, Prehistoria, ed. Historia 16, Madrid.
- COHEN, M.N., 1981: *La crisis alimentarias en la Prehistoria*, Alianza Ed., Madrid.
- CHAMPION, T., GAMBLE, C., SHENNAN, S. i WHITTLE, A., 1988: *Prehistoria de Europa*, ed. Crítica, Barcelona.
- CUNLIFFE, B.: 1998: *Prehistoria de Europa*. Oxford. Ed. Crítica. Barcelona.
- FERNANDEZ MARTINEZ, V., 1989: *Teoría y método de la Arqueología*, ed. Síntesis, Madrid.
- LEWIN, R., 1993: *Evolución humana*, Bibl. Científica Salvat, 23, Barcelona.
- MOURE, A. i GONZALEZ MORALES, M., 1992: *La expansión de los cazadores. Paleolítico Superior y Mesolítico en el Viejo Mundo*, ed. Síntesis, Madrid.
- REDMAN, Ch., 1990: *Los orígenes de la civilización*, ed. Crítica, Barcelona.
- RENFREW, C.; BAHN, P. 1993: *Arqueología. Teoría, método y práctica*. Barcelona.
- BELÉN DEAMUS, M.; CHAPA, T. 1997: *La Edad de Hierro*. Ed. Síntesis, Madrid.

Pràctiques

Pràctiques de laboratori en grups reduïts, desenvolupades al llarg de l'any, en diversos horaris per facilitar l'assistència (aquestes pràctiques estan condicionades a la concessió de becaris docents).

Igualment es faran pràctiques obligatòries a l'aula, amb els "Materials docents de Prehistòria" i audiovisuals.

Avaluació

Examen final.

118002/219039 HISTÒRIA MEDIEVAL UNIVERSAL

Dept. d'Història Medieval, Paleografia i Diplomàtica

Professors/es: X. Ballestín, P. Bertran, B. Garí, J. Hernando, M.D. López.

12 c. optatius 1r-2n cicle

Programa

- Introducció: Fonts i bibliografia.
- Vers la formació d'Europa: els regnes germànics.
- L'església i la continuïtat romana a Orient. La cultura i l'art durant el període bàrbar.
- Naixement i expansió de l'Islam. La tradició bizantina.
- De la formació de l'Imperi Carolingi als Otònides.
- La societat feudal.
- Renovació de la Cristianitat llatina (segles XI-XIII).
- La ciutat i el comerç (ss. XI-XIII).
- Les monarquies feudals.
- Crisi de la Baixa Edat Mitjana.

Bibliografia

- BROWN, P. *El primer milenio de la cristiandad*, Barcelona: Crítica, 1997.
- CAHEN, CL. *El Islam. Desde los orígenes hasta el comienzo del Imperio Otomano*, Madrid: Ed. Siglo XXI, 1989 (12 ed.).
- CIPOLLA, C. (coord.). *Historia económica de Europa. T. 1: La Edad Media*, Barcelona: Ed. Ariel, 1979.
- CLARAMUNT, S.; RIU, M. y otros. *Atlas de Historia Medieval*, Barcelona: Ayma S.A. Ed., 1975.
- DUCCELLIER, A. ed. *Bizancio y el mundo ortodoxo*, Madrid: Mondadori, 1992.
- GARCÍA DE CORTAZAR, J.A.; SESMA MUÑOZ, J.A. *Historia de la Edad Media. Una síntesis interpretativa*, Madrid: Alianza Universidad, 1997.
- *Història Medieval Universal. Text-guia*. B. GARÍ / J. HERNANDO / M. RIU / M. SANCHO / A. SERRA. Barcelona: Universitat (Textos docents, 25), 1995.
- LADERO QUESADA, M.A. *Edad Media*, Barcelona: Ed. Vicens Vives, 1987.
- MITRE, E. *Historia del mundo en la Edad Media. I: Occidente*, Madrid, 1983.
- RIU, M. *Lecciones de Historia Medieval*, Barcelona: Ed. Teide, 1975.
- RIU, M.; BATLLE, C. y otros. *Textos comentados de la Época Medieval*, Barcelona: Ed. Teide, 1975.

Pràctiques i activitats complementàries

Elaboració de recensions o lectures obligatòries. S'haurà de realitzar un treball de curs. Un terç de la docència es dedicarà a classes pràctiques.

Avaluació

Dos exàmens parcials o examen final de la matèria. Les recensions i el treball de curs es valoraran en la nota final.

118004/219040 HISTÒRIA MEDIEVAL DE CATALUNYA

Dept. Història Medieval, Paleografia i Diplomàtica

Professores: I. Ollich, M. Sancho, A. Serra, T.M. Vinyoles.

6c. optatiu 1r-2n cicle

Programa

- Perduració d'estructures antigues i creació d'una nova societat (415-826)
- El procés d'independència dels francs (826-987)
- La feudalització del país (987-1136)
- Els inicis de l'expansió (1136-1213)
- Creixement interior i expansió mediterrània (1213-1349)
- Les contradiccions baixmedievales (1349-1516)

Bibliografia

Manuels:

- *Conèixer la història de Catalunya*. vol. 1: M.AVENTIN, J.M. SALRACH, *Dels orígens al segle XII*.- vol. 2: C. BATLLE, *Del segle XII al XV*. Barcelona, Vicens Vives, 1983-1985.
- M.AVENTIN, J.M. SALRACH, *Història Medieval de Catalunya*. Edicions de la UOC - Proa, 1998.
- Lectures:
- P. BALAÑA, *L'Islam a Catalunya (s.VIII-XII)*. Barcelona, Dalmau, 1997.
- T.N. BISSON, *L'impuls de Catalunya. Època dels primers comtes-reis (1140-1225)*. Vic, Eumo, 1997.
- J.BOLÓS, *El mas, el pagès i el senyor*. Barcelona, Curial, 1995.
- P. FREEDMAN, *Assaig d'Història de la pagesia catalana (segles XI-XV)*. Barcelona, Edicions 62, 1988.
- Són útils per a les classes:
- AA.VV. *Text-guia d'Història Medieval de Catalunya*. Universitat de Barcelona, 1997.
- E.BIOSCA, M.SANCHO, T.VINYOLES, *Viure en un castell de la frontera. Passeig virtual pels segles XI i XII*. Barcelona, Editorial Universitària, 2000 (format CD)

Pràctiques

Un terç de la docència es dedicarà a classes pràctiques.

Avaluació

Examen final i comentari de documents.

Programa

- Concepte d'Història Moderna.
- Europa i el món: expansió i imperis colonials.
- Població i economia a l'Edat Moderna.
- La Societat d'Antic Règim.
- Humanisme, Reforma i Contrareforma.
- L'Estat Modern.
- França i Anglaterra als segles XVI i XVII.
- La crisi del segle XVII.
- La Il·lustració.
- Política Europea al segle XVIII.

Bibliografia

- ARTOLA, M.: *Textos fundamentales para la Historia*, Madrid, Revista de Occidente, 1968.
- BELENGUER, E.: *El Imperio hispánico, 1479-1665*, Barcelona, Grijalbo-Mondadori, 1995.
- BENNASAR, B.: i altres, *Historia Moderna*, Madrid, Akal, 1980.
- DOMINGUEZ ORTIZ, A.: *Historia Universal Moderna*, Barcelona, Vicens Vives, 1983.
- GIRALT, E; ORTEGA, R.; ROIG, J.: *Textos, mapas y cronología*, Barcelona, Teide, 1985.
- LEON, P.: *Historia económica y social del mundo*, vol. II: *El crecimiento indeciso, 1580-1730*, Madrid, Encuentro, 1980.
- MARTINEZ, M.A., *La Cuna del Liberalismo. Las revoluciones inglesas del siglo XVII*, Ariel, Barcelona, 1999.
- MARTÍNEZ RUIZ, E.; GIMÉNEZ, E.: i altres, *Introducción a la Historia Moderna*, Madrid, Itsmo, 1991.
- MOLAS, P.; DANTÍ, J.; RIERA, E.: *Historia Universal*, vol. III: *Historia Moderna*, Barcelona, Editorial 92, 1992.
- MOLAS, BADA, ESCARTIN, SANCHEZ MARCOS, GUAL, MARTINEZ: *Manual de Historia Moderna*, Barcelona, Ariel, 1993.
- COLECCIÓ "*Historia de Europa Siglo XXI*", volums corresponents a l'Edat Moderna. COL·LECCIÓ "*Claves de la Historia*" Ed. Planeta, Idem.

Pràctiques

Tots els grups: un treball de curs, (excepte grups C i E)

Avaluació

Tots els grups: un examen final.

Programa

- L'època dels Reis Catòlics.
- Les bases econòmiques i socials de l'Espanya moderna.
- El segle XVI: l'hegemonia espanyola.
- El segle XVII: crisi o decadència de la Monarquia espanyola.
- El segle XVIII: el reformisme borbònic.

Bibliografia

- BELENGUER, E.: *El imperio hispánico, 1479-1665*, Barcelona, Grijalbo-Mondadori, 1995.
- BELENGUER, E.: *La Corona de Aragón en la Monarquía Hispánica*, Península, Barcelona, 2001.
- DOMINGUEZ ORTIZ, A.: *El Antiguo Régimen: los Reyes Católicos y los Austrias*, Madrid, Alianza ed., Historia de España, 3, 1988.
- ENCISO L-M., et alii.: *Los Borbones en el siglo XVIII*, Madrid, Gredos, Historia de España, 10, 1991.
- LYNCH, J.: *Los Austrias*, Historia de España, Crítica, Barcelona, 1992.
- ————. *El siglo XVIII*, Historia de España, Crítica, Barcelona, 1991.
- MOLAS, P.: *Historia de España. Edad Moderna (1474-1808)*, Madrid, 1988.
- SAMPER PEREZ, Mª A., *La España del Siglo de las Luces*, Ariel, Barcelona, 2000.

Avaluació

Grups D i E: Treball i examen final.

Resta de grups: examen final.

Programa

- Els efectes d'una conjuntura depressiva de llarga durada: la guerra civil catalana del segle XV.
- Catalunya dins la monarquia hispànica dels Àustries; inarticulació econòmica, política i institucional.
- La Catalunya del segle XVI. Recuperació demogràfica i desordre social: immigració francesa i bandolerisme.
- Els conflictes provocats per l'assimilisme castellà: els projectes d'Olivares i les seqüeles de la revolta catalana del 1640.
- La Catalunya borbònica i la Nova Planta: creixement demogràfic, mercat interior i mercat colonial com a estímuls econòmics.

Bibliografia

- BELENGUER, E.: *Catalunya: De la Unió de Coronas a la Unió de Armas (1479-1626)*, Madrid, Arco-Libros, 1996.
- BELENGUER, E.: *Ferran el catòlic, Edcs.62, Barcelona, 1999.*
- BELENGUER, E.: *La Corona de Aragón en la Monarquia Hispànica*, Península, Barcelona, 2001.
- D.A., *Història Política, Societat i Cultura dels Països Catalans*, Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1995, 1997, vol. 4-5.
- D.A., *Història de la cultura catalana*, Barcelona: Ed. 62, vol. III, 1997.
- ELLIOT, J.H.: *La revolta catalana 1598-1640*, Barcelona: Vicens Vives, 1966 (1ª)
- VILAR, P.: *Catalunya dins l'Espanya Moderna*, Barcelona: Edicions 62, 1968 (1ª), 4 vols.
- FERRO, V.: *El dret públic català. Les institucions de Catalunya fins al Decret de Nova Planta*, Vic: Eumo Editorial, 1987
- ALBAREDA, J.: *Els catalans i Felip V: de la conspiració a la revolta (1700-1705)*, Barcelona: Vicens Vives, 1993.
- TORRAS RIBE, J.Mª, *La Guerra de Successió i els setges de Barcelona (1697-1714)*, Ed. Rafael Dalmau, Barcelona, 1999.
- SALES, N.: *Història de Catalunya*, vol. IV, Barcelona: Edicions 62, 1989

Pràctiques

Grups A i E: pràctiques d'arxiu opcionals.

Grup C: la nota final serà el resultat d'examen i ressenya de dos llibres.

Avaluació

Tots Grups: un examen final.

L'assignatura s'impartirà d'acord amb la filosofia que inspira el procés de convergència cap a l'espai europeu d'educació superior endegat a partir de la declaració de Bolonya ("crèdits europeus"). L'ensenyament serà semipresencial. S'utilitzaran materials didàctics en suport informàtic, a més dels tradicionals en paper.

Temari

- 1) La societat contemporània: orígens, característiques i problemes del món contemporani.
- 2) Visió de conjunt de la Història Contemporània.
- 3) La internacionalització de l'economia. Desenvolupament i desigualtat. Els arrels històrics.
- 4) L'evolució dels règims socials i polítics europeus (1789-1914).
- 5) L'expansió europea. Colonialisme i imperialisme.
 - El repartiment d'Àfrica
 - Índia
- 6) Història comparada dels països no dominats directament per les potències occidentals: Japó; Xina; Siam; Pérsia; Etiòpia.
- 7) Història dels Estats Units.
- 8) Les Repúbliques de Llatinoamèrica.
- 9) El període d'entreguerres.
- 10) Els sistemes polítics mundials: de les guerres napoleòniques a la Segona Guerra Mundial.
- 11) Història comparada de les revolucions contemporànies: francesa (1789); mexicana (1911); russa (1917) i xinesa (1935-1949).
- 12) Recorreguts transversals temàtics pels aspectes essencials de la Història Contemporània: història social i econòmica, història internacional, processos històrics interns, ideologies.

Bibliografia

- ARÓSTEGUI, Julio; BUCHRUCKER, Cristian; SABORIDO, Jorge (drs.), *El mundo contemporáneo: historia y problemas*, Barcelona, Ed. Biblos-Crítica, 2001.
- BAIROCH, P., *Victoires et déboires. Histoire économique et sociale du monde du XVIIe siècle à nos jours*, Paris, Gallimard, 3 vols., 1997.
- HOBSBAWM, E.,
 - *La era de la revolució, 1789-1848*, Barcelona, Crítica, 2001.
 - *La era del capital (1848-1875)*, Barcelona, Crítica, 1998.
 - *La era del imperio (1875-1914)*, Barcelona, Crítica, 2001.
 - *Historia del siglo XX, 1914-1991*, Barcelona, Crítica, 1995.
- MACRY, P., *La sociedad contemporánea. Una introducción histórica*, Barcelona, Ariel, Col. Història, 1997.
- SALVADORI, Massimo L., *L'indagine storica. 2. 1700-1848; 3. 1848-1995*, Torí, Loescher Ed., 1998.
- VILLANI, P., *La edad contemporánea, 1800-1914*, Barcelona, Ariel, Col. "Història", 1996.
- VILLANI, P., *La edad contemporánea, 1914-1945*, Barcelona, Ariel, Col. Història, 1997.
- ZORGBIBE, Charles, *Historia de las relaciones internacionales. 1. De la Europa de Bismarck hasta el final de la Segunda Guerra Mundial; 2. Del sistema de Yalta hasta nuestros días*, Madrid, Alianza Editorial, Col. "Alianza Universidad", 1997.

Avaluació

Les persones matriculades a l'assignatura podran escollir entre seguir l'avaluació continuada al llarg del curs o presentar-se a un exercici final. Les que optin per la primera opció, hauran de realitzar, a més de les activitats relacionades amb l'estudi de cada un dels temes de la matèria que s'indiquen, un exercici sobre els continguts analitzats al llarg del curs (valorat en un 50% de la nota final) i un treball (valorat en un 50% de la nota final). No s'acceptaran treballs que no hagin sigut tutoritzats.

118009/219047 HISTÒRIA CONTEMPORÀNIA D'ESPANYA I CATALUNYA

Departament d'Història Contemporània

Professors/es: T. Abelló, G. Cardona, M. Caminal, T. Martínez de Sas, P. Pagés, J. Villarroya

12 c. optatius 1r-2n cicle

Programa

- La crisi de l'Antic Règim.
- Implantació del sistema liberal.
- Transformacions jurídiques, econòmiques i socials.
- La crisi del sistema liberal: el Sexenni Revolucionari.
- La Restauració.
- La crisi de la Restauració: l'emergència del catalanisme polític.
- La conflictivitat social: moviment obrer i consolidació del sindicalisme.
- La dictadura de Primo de Rivera.
- La República i la Guerra Civil.
- El Franquisme.

Bibliografia

- ABELLÓ GÜELL, T.: *El movimiento obrero en España*, Hipòtesis, Barcelona, 1998.
- ARACIL, R.; SEGURA, A.: *Història econòmica universal i d'Espanya*, Teide, Barcelona, 1993
- CARR, R.: *Espanya 1808-1939*, Ed. Ariel, Barcelona, 1992
- *Història de Catalunya*, Ed. 62, Barcelona, 1987-88
Volum V, FONTANA, J.: *La fi de l'Antic Règim i la industrialització*
Volum VI, TERMES, J.: *De la Revolució de Setembre a la fi de la Guerra Civil*
Volum VII, RIQUER, B. de; CULLA, J.: *El franquisme i la transició democràtica*
- *Història d'Espanya*, Dir.: A. DOMÍNGUEZ ORTIZ, Ed. Planeta, Barcelona, 1988-91, vols. IX, X, XI i XII.
- PÉREZ LEDESMA, M.- *Estabilidad y conflictividad social*, Nerea, Madrid, 1990
- RISQUES CORBELLA, M.: *Història de la Catalunya Contemporània*, Ed. Pòrtic, Barcelona, 1999.
- SCHUBERT, A.- *Historia social de España (1808-1990)*, Ed. Nerea, Barcelona, 1991
- TÉMINE, BRODER, CHASTAGNARET.- *Historia de España contemporánea*, Ariel, Barcelona, 1992

Pràctiques

Ús de material audiovisual

A les hores de tutories es farà el seguiment de les lectures recomanades a classe.

Avaluació

Examen final.

118010/219042 ARQUEOLOGIA

Departament de Prehistòria, Història Antiga i Arqueologia

Professors/es: Rosario Navarro, Josep Maria Gurt, Gisela Ripoll, Anna Ma. Rauret, Mercè Roca i Francesc Tuset

9 c. optatiu 1r-2n cicle

Programa

- Estructura i contingut del jaciment arqueològic.
- Mètodes i tècniques de l'excavació arqueològica.
- Els mètodes de datació absoluta.
- La prospecció arqueològica. L'arqueologia dels territoris.
- L'estudi de la cultura material moble.
- L'arqueologia de l'entorn.
- La integració i interpretació de la documentació: Etnoarqueologia i arqueologia experimental.
- La posició de l'arqueologia dins les ciències socials: història de la investigació; els grans marcs teòrics.

Bibliografia

- BINFORD, L.: En busca del pasado, Barcelona, 1983.
- CARANDINI, A.: Historias en la Tierra. Manual de Excavación arqueológica. Barcelona, 1997.
- FERDIERE, A., ZADORA RIO, E.: La prospection archéologique, Paris, 1986.
- HARRIS, E.H.: Principios de estratigrafia arqueológica, Barcelona, 1990.
- PARKES, P.: Current Scientific Techniques in Archaeology, Londres, 1986
- RENFREW, C.; BAHN, P.: Arqueología. Teoría, método y práctica, Barcelona, 1993.
- REYNOLDS, P.: Arqueologia experimental. Una perspectiva de futur, Vic, 1988.
- SHACKELEY, M.: Environmental Archaeology, Londres, 1978.

Pràctiques

Pràctiques voluntàries. Hi ha la possibilitat de fer treballs i recensions voluntàries.

Avaluació

Examen final. Es considerarà la participació en activitats paral·leles recomanades.

118013/219049 MÈTODES I TÈCNIQUES D'INVESTIGACIÓ HISTÒRICA

Departaments: Prehistòria, Història Antiga i Arqueologia; Història Medieval, Paleografia i Diplomàtica; Història Moderna; Història Contemporània.

Professors: J. Remesal, R. Sòria, A. Casals i I. De Cabo

9 c. optatius 1r-2n cicle

Programa

- La història com a ciència.
- El mètode en la història.
- La investigació històrica: plantejament i procés.
- Les fonts històriques.
- Ciències instrumentals.
- La interdisciplinarietat a la història.
- Centres de documentació.
- Organització del treball històric.
- Elaboració i presentació del treball històric.
- La divulgació del treball històric.

Bibliografia

- BERTIN, J.: *La gráfica y el tratamiento gráfico de la información*, Taurus, Madrid, 1988
- BURKE, P. (ed.): *Formas de hacer historia*, Alianza, Madrid, 1992
- CARDOSO, C.F.S.: *Introducción al trabajo histórico*, Crítica, Barcelona, 1989
- CORTAZAR, G./CRUZ, J.: *Cómo estudiar historia*, Vicens Vives, Barcelona, 1989
- ECO, U.: *Cómo se hace una tesis*, Gedisa, Barcelona, 1992
- FINLEY, M.I.: *Uso y abuso de la historia*, Crítica, Barcelona, 1979
- KINDER, H./HILGEMANN, w.: *Atlas histórico mundial*, Istmo, Madrid, 1975, 2 vols.
- ROLDAN HERVAS, J.M.: *Introducción a la Historia Antigua*, Istmo, Madrid, 1975
- ROMANO, D.: *Elementos y técnicas del trabajo científico*, Teide, Barcelona, 1987
- TOPOLSKI, J.: *Metodología de la historia*, Cátedra, Madrid, 1985

Pràctiques i activitats complementàries

Treball relacionat amb els continguts temàtics de l'assignatura.

Avaluació

Examen final.

Professors/es: Francesc Tuset (Dept. Prehistòria, Història Antiga i Arqueologia),, Jaume Noguera (Dept. Prehistòria, Història Antiga i Arqueologia), Daniel Piñol (Dept. Història Medieval, Paleografia i Diplomàtica), F. Sánchez Marcos (Dept. Història Moderna) i A. Colomines Companys (Dept. Història Contemporània)

9 c. optatiu 1r-2n cicle

Programa

- Introducció: Acotació conceptual i aclariments terminològics.
- Orientació sobre la bibliografia, mètodes i fonts per a l'estudi de les tendències historiogràfiques actuals.
- El punt de partida: les concepcions teòriques i les tradicions professionals en el primer terç del segle XX.
- La renovació historiogràfica de la revista "Annales": les seves claus, la seva influència i les seves ambigüetats.
- Proposta i context de la història com a ciència social a Alemanya i a Nordamèrica.
- L'evolució de la ciència històrica en la interpretació marxista: del materialisme històric a l'antropologia crítica.
- El retorn de la narrativa i dels esdeveniments: el qüestionament de la història socioestructuralista.
- Nous enfocaments de la història: la microhistòria, la psichistòria i la història antropològica.
- Altre visió sobre la història: el gènere, la història de les dones i la història feminista.
- El gir lingüístic i l'epistemologia postmoderna: la fi de la història com a ciència?

Bibliografia

- ANDRÉS GALLEGU, J. (ed): *New history, Nouvelle Histoire: Hacia una nueva Historia*, Acta, Madrid, 1993.
- BURKE, P. (ed.): *Formas de hacer historia*, Alianza, Madrid, 1991 (ed. orig. 1991).
- CARBONELL, C.-O. i WALCH, J. (dirs.): *Les sciences historiques de l'Antiquité à nos jours*, Larousse, París, 1994.
- CASANOVA, J.: *La historia social y los historiadores*, Barcelona, Crítica, 1991
- CHARTIER, R.: *El mundo como representación*, Barcelona, Gedisa, 1992
- COLOMINES, A. i OLMOS, V.S.: *Los raons del passat. Tendències historiogràfiques actuals*, Barcelona, Afers Catarroja, 1998
- DOSSE, F.: *La historia en migajas: de "Annales" a la "nueva historia"*, Ed. Alfons el Magnànim, València, 1989.
- FONTANA, J.: *La història després de la fi de la història*, Institut Universitari d'Història Jaume Vicens Vives, Barcelona, 1992.
- FUKUYAMA, F.: *El fin de la historia y el último hombre*, Planeta, Barcelona, 1992.
- IGGERS, G. G.: *La ciencia histórica en el siglo XX. Las tendencias actuales*, Labor, Barcelona, 1995 (ed. orig. 1993)
- KOCKA, J.: *Historia social*, Alfa, Barcelona, 1989.
- KOSSELECK, R.: *Futuro pasado*, Paidós, Barcelona, 1993 (ed. orig. 1984).
- MARROU, H.: *El conocimientos histórico*, Idea Books, Barcelona, 1999
- RIVERA GARRETAS, M.M.: *Nombrar el mundo en femenino. Pensamiento de las mujeres y teoría feminista*, Barcelona, Icaria, 1994
- WHITE, H.: *El contenido de la forma. Narrativa, discurso y representación histórica*, Paidós, Barcelona, 1992 (ed. orig. 1987).
- ZINSSER, J.: *History and Feminism*, Twayne, Nova York, 1993.

Pràctiques

Lectures obligatòries controlades. Treball voluntari. Pràctiques de comentaris de materials historiogràfics.

Avaluació

Examen final que podrà incloure control de lectures

Programa

- Les conseqüències de la Segona Guerra Mundial: Reconstrucció d'Europa, Guerra Freda i formació de blocs.
- L'economia de postguerra.
- El procés de descolonització.
- El bloc occidental.
- L'Espanya franquista.
- El "socialisme real" fins a la perestroika. La Xina de Mao.
- La fi de l'expansió. El bloc occidental a la dècada dels vuitanta.
- Amèrica Llatina.
- Contradiccions i conflictes al Tercer Món: Dependència i subdesenvolupament.
- Espanya: De la transició democràtica a la "dècada" socialista.
- Els moviments intel·lectuals i culturals.
- El món actual: crisi del comunisme i nou ordre internacional. L'estat del món.

Bibliografia

- ARACIL, R./OLIVER, J./SEGURA, A.: *El mundo actual. De la Segunda Guerra Mundial a nuestros días*, Universitat, Barcelona, 1998 (edició revisada i actualitzada)
- BENZ, W./GRAML, H.: *El siglo XX, Siglo XXI*, Madrid, 1986
- LEON, P. (dir.): *El nuevo siglo XX: 1947 a nuestros días* (vol. VI), Zero-Zyx/Encuentro, Madrid, 1991
- MAMMARELLA, G.: *Historia de Europa contemporánea (1945-1990)*, Ariel, Barcelona, 1990
- MIQUEL, P.: *Histoire du monde contemporain, 1945-1991*, París, Fayard, 1991
- MUNIESA, B.: *Dictadura y Monarquía en España. De 1939 hasta la actualidad*, Ariel, Barcelona, 1996.
- SEVERINO, E.: *La tendencia fundamental de nuestro tiempo*, Pamiela, Barcelona, 1991
- WEE, H. van der: *Prosperidad y crisis, 1945-1980* (vol. VI), Crítica, Barcelona, 1986
- WRIGTH MILLS, C.: *Poder, política y pueblo*, Eudeba, Buenos Aires, 1978

Avaluació

Examen final.

Pràctiques

Ús de material àudiovisual i informàtic.

A les hores de tutories es farà el seguiment de les lectures recomanades a classe.

1r-2n cicle 6 crèdits optatius
Departament de Geografia Física i
Anàlisi Geogràfica Regional

Professorat:
Mª Carmen Moreno García

Teoria

- Tema 1: La geografia física i la climatologia
- Tema 2: Els factors astronòmics i geogràfics del clima
- Tema 3: L'atmosfera
- Tema 4: La radiació i la temperatura
- Tema 5: La humitat i la nuvolositat
- Tema 6: La precipitació
- Tema 7: La pressió atmosfèrica i el vent
- Tema 8: Les masses d'aire, els fronts i els centres d'acció
- Tema 9: La circulació general atmosfèrica
- Tema 10: Els climes del món

Pràctica

- Pràctica 1: Elaboració estadística de dades climàtiques i la seva representació gràfica
- Pràctica 2: Els mapes del temps: anàlisi i previsió
- Pràctica 3: El diagrama ombrotèrmic de Gausson: aplicació als climes del món

Activitats

Durant el curs es projectaran diversos vídeos i documentals sobre la temàtica pròpia de l'assignatura. També es preveu la possibilitat d'organitzar alguna conferència i alguna visita a un observatori o estació meteorològica.

Evaluació

Un examen general de la matèria teòrica i pràctica impartida. La qualificació obtinguda en aquest exercici pot incrementar-se mitjançant la realització de treballs de curs opcionals i relacionats amb la matèria de l'assignatura.

Observacions

Atès el caràcter obligatori i bàsic de l'assignatura, és recomanable una assistència continuada al curs. L'alumnat podrà disposar d'un quadern de pràctiques, on farà els diferents exercicis pràctics que es proposin.

Bibliografia

- CATALA DE ALEMANY, J.: *Diccionario de Meteorología*. Madrid, Alhambra, 1986.
- CUADRAT, J.M^a.; PITA, M^a. F.: *Climatología*. Madrid, Cátedra, 1997.
- GIL OLCINA, A.; OLCINA CANTOS, J.: *Climatología general*. Barcelona. Ariel, 1997.
- JORGE, J.; RIVERA, J.J.: *Diccionario de Meteorología*. Barcelona, Universitat Politècnica de Catalunya, 1992.
- MARTIN VIDE, J.: *Fundamentos de Climatología Analítica*. Madrid, Síntesis, 1991.

Pràctiques

- CLAVERO, P.L.; RASO, J.M.: *Los climas. Fundamentos y sugerencias didácticas*. Madrid, Anaya, 1983.
- MARTIN VIDE, J.: *Mapas del tiempo: fundamentos, interpretación e imágenes de satélite*. Barcelona, Oikos-tau, 1991.

Teoria

1.- Aproximacions a la Geografia Humana

- 1.1.- La imaginació geogràfica. Espai, societat i territori
- 1.2.- La Geografia Humana com a disciplina.
- 1.3.- Nous enfoc i nous temes de la Geografia Humana d'avui

2.- Les activitats econòmiques

- 2.1.- La globalització econòmica i la creixent especialització de l'espai.
- 2.2.- Les activitats agrícoles: de l'autosubsistència a la mundialització.
- 2.3.- Les activitats industrials: la transformació dels factors de localització.
- 2.4.- Les activitats terciàries: creixement i diversificació

3.- Medi ambient, recursos i població

- 3.1.- Les variables demogràfiques del creixement
- 3.2.- Les teories i les polítiques demogràfiques.
- 3.3.- Desenvolupament, recursos i sostenibilitat

4.- Els assentaments humans:

- 4.1.- La localització de la població i el poblament.
- 4.2.- Processos d'urbanització i jerarquies urbanes.
- 4.3.- L'espai intern de la ciutat
- 4.4.- El planejament urbà.

5.- La cultura com a procés geogràfic:

- 5.1.- L'homogeneïtzació cultural del món i la diversitat.
- 5.2.- Cultura i identitat
- 5.3.- Nous temes d'estudi: geografies de la diferència

6.- L'organització política:

- 6.1.- Espai, poder i territori
- 6.2.- El nou ordre mundial
- 6.3.- Conflictes polítics i territorials
- 6.4.- Les organitzacions polítiques

PRÀCTIQUES: les classes pràctiques són d'assistència obligatòria, les impartirà el professorat del Dep de Geo. Humana i la seva superació és condició necessària per obtenir la qualificació final de l'assignatura.

Avaluació: 2 exàmens, gener i juny, més superació de les pràctiques.

Bibliografia:

- BROWN, L.R. dir. (2000): *La situació del mundo 2000*. Barcelona, Icaria editorial.
- CARRERAS, C. (1998): *Geografia Humana*, Edicions de la Universitat de Barcelona, Barcelona.
- CLOKE, P., CRANG, P., GOODWIN, M. (1999): *Introducing Human Geographies*, Arnold, London.
- DOLLFUS, O. (1999): *La mundialización*, Barcelona, Ed. Bellaterra.
- HAGGETT, P. (1974): *Geografía. Una Síntesis moderna*, Ed. Omega, Barcelona, 1989.
- JOHNSTON, R.J., GREGORY, D., SMITH, D. (1987): *Diccionario de Geografía Humana*, Madrid, Alianza Ed.
- KNOX, P.L., MARSTON, S.A. (1998): *Places and Regions in Global Context. Human Geography*, Prentice Hall, Upper Saddle River, N.J.
- PUYOL, R., ESTEBANEZ, J., MENDEZ, R. (1995): *Geografía Humana*, Càtedra, Madrid
- UNWIN, T. (1995) *El lugar de la Geografía*, Càtedra, Madrid.

Data reservada del primer examen parcial: 12 de gener de 2004 (dilluns)

(A) N.Benach, 9:30-11:30 h (aula 32); (B) M.Nájjar 16:00-18:00 h (aula 32);

1r-2n cicle
6 crèdits optatius
Departament de Geografia Humana

Professorat:
Arlinda García Coll
Tomàs Vidal Bendito

Teoria

1. Introducció a la Geografia de la Població: evolució dels continguts, enfocaments i fonts d'estudi.
2. L'evolució de la població. El moviment natural i els moviments migratoris.
3. L'estructura de la població: per edats, estructura familiar, activitat econòmica i nivell educatiu.
4. La distribució espacial de la població. Tècniques estadístiques i cartogràfiques. Població rural i població urbana.
5. Les teories i les polítiques de població.

Pràctica

1. Coneixement de les principals fonts d'estadístiques de població.
2. Tècniques estadístiques i demogràfiques per a l'estudi de la població.
3. Tècniques de gràfiques per a la representació de la població.
5. Interpretació de taxes, gràfiques i mapes.

Avaluació

Avaluació continuada a partir d'exercicis pràctics i treballs.
Examen final.

Bibliografia

- ABELLAN, A. et al. (1991): *La población del mundo*. Madrid: Síntesis.
- CHESSAIS, J.C. (1986): *La transition démographique. Etapes, formes, implications économiques*, París: PUF/INED.
- CHASTELAND, J.C., CHESSAIS, J.C.(1997): *La population du monde. Enjeux et problèmes*. París: PUF/INED.
- DEMENY, P. i McNICOLL, G. (eds.) (1998): *The Reader in Population and Development*. Nova York: St. Martin's Press.
- NOIN, D. (1995): *Géographie de la population*, París: Masson, 3^a ed..
- NOIN, D. i THUMERELLE, P.J. (1995) *L'étude géographique des populations*. París: Masson.
- PUYOL, R. et al. (1993) *Los grandes problemas actuales de la población*. Madrid: Síntesis.
- SIMON, G. (1995): *Géodinamique des migrations internationales dans le monde*. París: PUF.
- THUMERELLE, P.J. (1996): *Las poblaciones del mundo*. Madrid: Ediciones Cátedra.
- VALLIN, J. (1995): *La población mundial*. Madrid: Alianza Editorial

Bibliografia en suport CD-ROM

- NACIONES UNIDES: *Demographic Yearbook: historical supplement*. Reconstrucció de 13 taules pel període 1948-1997
- NACIONES UNIDES: *World Population Prospects: the 2000 Revision*.

1r-2n cicle **12 Crèdits Optatius**
Departament de Geografia Física i
Anàlisi Geogràfica Regional

Professorat:
Rosa Castejón
Belén Gómez
Josep Pons
Dolores Sánchez

Programa

1. Estructuració del territori espanyol
2. Els recursos naturals i el seu aprofitament
3. La conservació del medi natural
4. La població: el comportament demogràfic i els assentaments
5. El món agrari a Espanya
6. L'espai industrial: concentració *versus* dispersió
7. La diversitat de les activitats terciàries

Avaluació

Exàmen (80 % de la nota final) i pràctiques (20% de la nota final).

Es podrà optar per realitzar els examens:

- * Quadrimestrals: Gener i Maig. Alliberadors de matèria
- * Final: Juny. Tota la matèria.

Desenvolupament del curs

1. Classes teòriques
2. Classes pràctiques
3. Sortides de camp
4. Conferències

Observacions

1. Part de la matèria del programa s'ha de preparar individualment d'acord amb les indicacions del professorat.
2. Es facilitaran dossiers amb documentació. Dits documents seràn de suport a les classes i podran ésser matèria d'examen.
3. S'oferiran dos tipus de sortides de camp:
 - a) Sortida de treball de camp de caràcter obligatori. Duració un dia.
 - b) Sortida de treball de camp de caràcter opcional. Duració 5 dies.

Bibliografia

- BIELZA de ORY, V. (Coord.), 1992. *Territorio y sociedad en España*, Ed. Taurus, Madrid (2 vol.)
- BOSQUE, J. y VILÀ VALENTÍ, J. (Dir), 1990. *Geografía de España*, Ed. Planeta, Barcelona (10 vol. edit.)
- MÉNDEZ, R., MOLINERO, F. (Coord.) (1993): *Geografía de España*, Ed. Ariel, Barcelona
- PUYOL ANTOLÍN, R. (Dir), 1987-91. Colección *Geografía de España*, Ed. Síntesis, Madrid, (18 monografías)
- TERÁN, M., SOLÉ, L. i VILÀ J. (Dir), 1986. *Geografía General de España*, Ed. Ariel, Barcelona (1ª ed. 1978)
- VILÀ VALENTÍ, J., 1989. *La Península Ibérica*, Ed. Ariel, Barcelona (reedició actualitzada).

Data reservada en cas de convocar-se examen parcial: 29 de gener 2004 (dijous)

(A): Josep Pons 9.30-11:30 h (aula 31/aud); (B): Belén Gómez, 18-30-20:30 h (aud/33)

1r-2n cicle 12 crèdits optatius
 Departament de Geografia Física i
 Anàlisi Geogràfica Regional

Professorat:
 Francesc López Palomeque
 Jaume Mateu Giral
 Josep A. Plana Castellví
 José L. Luzón

Teoria:

- 1.- Europa com a concepte geogràfic.
- 2.- L'estructura física: alternança de planes i muntanyes.
- 3.- La diversitat climàtica i biogeogràfica.
- 4.- Els rius i el paper de les aigües continentals
- 5.- Europa i el mar
- 6.- Canvis demogràfics i models regionals de la població europea
- 7.- El poblament, el sistema de ciutats i la ciutat com a espai de producció i consum.
- 8.- Les activitats primàries: tradició i modernitat en el camp europeu
- 9.- Els recursos energètics i les activitats industrials.
- 10.- Les activitats terciàries: els transports, el comerç i el turisme.
- 11.- Processos econòmics, desequilibris territorials i polítics regionals.
- 12.- La divisió política-administrativa del territori a Europa
- 13.- Processos polítics i territori en el canvi de segle: desintegració, integració i Unió Europea.
- 14.- Anàlisi regional: estudi de països o conjunts regionals

Pràctica: Les pràctiques tenen caràcter obligatori i es faran al llarg del curs.

Avaluació: El valor de la nota de l'exàmen de la part teòrica representarà el 80% de la qualificació final de l'assignatura i la part pràctica el 20% restant.

Bibliografia bàsica (selecció):

- BERENTSEN, W.H. (1997): *Contemporary of Europe. A Geographic Analysis*. John Wiley & Sons Inc. New York.
- COLE, J. & COLE, F. (1997): *Geography of the European Union*. Routledge. Londres.
- COMISIÓ EUROPEA (1998): *Europa en cifras* (quinta edició), Luxemburgo, EUROSTAT, Oficina de Publicaciones de las Comunidades Europeas.
- CLOUT, H.; BLACKSELL, M.; KING, R.; PINDER, D. (1994): *Western Europe: geographical perspectives*, London, Longman. (primera edició 1985).
- DERRUAU, M. (1972): *Europa*, Barcelona, Ed. Labor.
- JORDAN; Terry G (1996): *The European cultural area*. Harper Collins, New York.
- LÓPEZ PALOMEQUE, F. (Coord.) (2000): *Geografía de Europa*, Editorial Ariel, Barcelona
- LUZÓN, J.L. y MATEU, J. (1997): *Geografía de Europa*. Text-Guia. Texto docente nº 109. Edicions de la Universitat de Barcelona.
- PUYOL, R.: VINUESA, J. (Editores)(1995): *La Unión Europea*, Madrid, Editorial Síntesis.
- STANNERS, D.; BOURDEAU, P. (Dirs.) (1995): *Europe's Environment. The Dobris Assesment*, Copenhagen, European Environment Agency.
- VILLANUEVA i MARGALEF, M^a. (1999): *La Unió Europea. Societat i territori en el procés d'integració*. Bellaterra, Universitat Autònoma de Barcelona, Servei de Publicacions.

Data reservada en cas de convocar-se un primer examen parcial: 14 de gener de 2004 (dimecres)

(A) J.A. Plana, 09:30-11:30 h (aula 10); (B): F. López Palomeque, 18:30-20:30 (aula 10)

1r-2n cicle **6 crèdits optatius**
Departament de Geografia Física i
Anàlisi Geogràfica Regional

Professorat:
Xosé Armesto

Programa

- 1.- Introducció: claus per a l'estudi geogràfic de Catalunya
 - 1.1. Identificació del territori català
 - 1.2. El concepte de Catalunya
 - 1.3. Catalunya dins el context ibèric, mediterrani i europeu
- 2.- El medi natural
 - 2.1. El relleu i les seves formes
 - 2.2. Els trets climàtics generals
 - 2.3. L'aigua i la seva utilització
 - 2.4. Els trets biogeogràfics
 - 2.5. Els paisatges
- 3.- L'activitat humana i el territori
 - 3.1. La població i el poblament
 - 3.2. L'economia: la localització de les activitats econòmiques
 - 3.3. L'organització territorial
- 4.- Una visió de síntesi
 - 4.1. Aproximació als paisatges de Catalunya i la seva transformació
 - 4.2. Societat i ús del territori a la Catalunya actual
 - 4.3. Catalunya dins l'Europa contemporània

Desenvolupament de la matèria:

Classes teòriques.

Pràctiques de camp (dues sortides) i pràctiques d'aula i activitats complementàries.

Avaluació:

Examen final ponderat amb la valoració del treball de camp i les activitats complementàries.

Observacions:

La finalitat de l'assignatura és introduir a l'estudiant al coneixement geogràfic de Catalunya. L'alumne ha de conèixer els trets naturals del territori català (orogràfics, climàtics i biogeogràfics) i les fites de la seva transformació espacial: població, poblament, localització de les activitats econòmiques i organització territorial.

Bibliografia

- AA.DD. (1978-1992): Col·lecció *Catalunya Comarcal* (monografies comarcals). Barcelona, Caixa d'Estalvis de Catalunya.
- AA.DD. (1976): *Geografia Física dels Països Catalans*. Barcelona, Ketres Ed.
- AA.DD. (1981-85): *Gran Geografia comarcal de Catalunya*. Barcelona, Fundació Enciclopèdia Catalana (19 volums).
- CARRERAS, C. (dir) (1992-95): *Geografia general dels Països Catalans*. Barcelona, Fundació Enciclopèdia Catalana.
- FONT, J.; TORT, J. (Coord) (1996): *Geografia de les terres de parla catalana*. Vol X de *Geografia Universal*. Barcelona, Edic 92.
- FONT, J.; MAJORAL, R.; SÁNCHEZ, D. (1999). "Cataluña", cap. 9, pp. 332-393, de GARCIA, J.M y SOTELO, JA: (edit), *La España de las Autonomías*, Madrid, Síntesis.
- SOLÉ SABARÍS, Ll. (dir), (1958-74): *Geografia de Catalunya*. Barcelona, Ed. Aedos (3 volums).
- VILA, P. (1928-35): *Resum de Geografia de Catalunya*. Barcelona, Barcino (9 fascicles).
- VILAR, P. (1966): *El medi natural*, vol. I de *Catalunya dins l'Espanya moderna*. Barcelona, Edic. 62.

Manual:

MAJORAL, R.; LÓPEZ PALOMEQUE, F; FONT, J.; SÁNCHEZ AGUILERA, D. (2002): *Cataluña. Un análisis territorial*. Barcelona, Ariel Geografía

1r -2n cicle
6 crèdits optatius
Departament de Geografia Humana
Dep. de Geo. Física i A. Geo. Regional

Professorat:
Josep M. Panareda
Mercedes Marin

Teoria

Conceptes i bases teòriques. Escala, llenguatge visual, simbologia.
La representació cartogràfica de l'espai geogràfic: el mapa topogràfic.
Planimetria, altimetria, projeccions cartogràfiques.
Fonaments de topografia i fotogrametria.
Lectura i interpretació del mapa topogràfic.
Cartografia de base i cartografia derivada.

Pràctica

Repartits al llarg del curs i estretament relacionades amb el temari, s'efectuen diversos treballs que, generalment, s'inicien a l'aula i es completen fora d'ella. També es realitzen sortides de camp d'aplicació cartogràfica.

Avaluació:

L'avaluació del curs es realitza de forma continuada mitjançant la puntuació dels treballs de pràctiques i un examen final.

Observacions

Degut al caràcter obligatori i teòrico-pràctic de l'assignatura és imprescindible l'assistència continuada a les classes. És recomanable disposar del programa editat pel Servei de Fotocòpies, que es més detallat i compta amb amb extensa bibliografia.

Bibliografia

KOEMAN, W.C. i altres: *Basic Cartography for Students and Technicians*. (2 volums). International Cartographic Association, 1984 i 1988.
LÓPEZ-CUERVO, S.: *Fotogrametria*. Madrid, López-Cuervo, 1980.
PUYOL, R. i ESTÉBANEZ, J.: *Análisis e interpretación del mapa topográfico*. Madrid, Tebar Flores, 1976.
RAISZ, E.: *Cartografía*. Barcelona, Omega, 1985.
ROBINSON, A. H. i altres: *Elementos de cartografía*. Barcelona, Omega, 1985.
VÁZQUEZ, F. i MARTÍN, J.: *Lectura de mapas*. Madrid, I.G.N. 1987.

1r-2n cicle 6 crèdits optatius
Departament de Geografia Humana
Dep. de Geo. Física i A.G. Regional

Professorat:
Belén Gómez
Graziana Ramazzini

Teoria

Conceptes i bases teòriques. Les variables visuals: classificació i ús. Simbologia.
La representació gràfica de variables geogràfiques: gràfics i diagrames.
La representació cartogràfica de variables geogràfiques: el mapa temàtic.
Teledetecció: fonaments, tècniques i aplicacions. Fotografia aèria i fotointerpretació.
Imatges de satel.lit: restitució i classificacions.
Introducció a la cartografia assistida per ordinador.
Introducció als Sistemes d'Informació Geogràfica.
Tècniques d'elaboració i edició cartogràfiques.

Pràctica

Repartides al llarg del curs i estretament relacionades amb el temari, s'efectuen diversos treballs que, generalment, s'inicien a l'aula i es completen fora d'ella. També es realitzen visites o altres activitats d'interès cartogràfic.

Avaluació

L'avaluació del curs es realitza de forma continuada mitjançant la puntuació dels treballs de pràctiques i un examen final.

Observacions

Degut al caràcter teòric-pràctic de l'assignatura és imprescindible l'assistència assídua a les classes. És altament recomanable disposar del programa editat pel Servei de Fotocòpies, més detallat i amb extensa bibliografia.

Bibliografia

- BERTIN, J.: *La gráfica y el tratamiento gráfico de la información*. Madrid, Taurus, 1988.
DENT, B.D.: *Cartography. Thematic Map Design*. Dubuque (Iowa) Wm. C. Brown Publishers, 1993.
CHUVIECO, E.: *Fundamentos de teledetección espacial*. Madrid, Rialp, 1996, 3ª ed. revisada.
MONKHOUSE, F. J. i WILKINSON, H. R.: *Mapas y diagramas*. Barcelona, Oikos-Tau, 1968.
ROBINSON, A. H. i altres: *Elementos de cartografía*. Barcelona, Omega, 1985.
SZEGÖ, J.: *Human Cartography*. Estocolm, Swedish Council for Building Research, 1987.
VÁZQUEZ, F. i MARTÍN, J.: *Fotointerpretación*. Madrid, I.G.N. 1988.
BÉGUIN, M.; PUMAIN, D.: *La représentation des données géographiques. Statistique et cartographie*. Armand Colin, Paris, 1994.

Programa

- 0.- Introducció a la quantificació en Geografia.
- 1.- Distribucions estadístiques: Tabulació i representació gràfica.
- 2.- Mesures de posició.
- 3.- Mesures de dispersió.
- 4.- Mesures de forma.
- 5.- Fonaments de la teoria de probabilitats i anàlisi combinatòria.
- 6.- Distribucions de probabilitat: les distribucions binomial i normal.

Treball/ Pràctiques

Cal realitzar treballs aplicats relacionats amb la part pràctica de l'assignatura.

Avaluació

2 Avaluacions parcials

1. Examen final

Observacions

L'assignatura tindrà un caràcter eminentment pràctic i aplicat. L'objectiu fonamental és el coneixement de les principals tècniques estadístiques relacionades amb el treball geogràfic.

Bibliografia

- DOMENECH MASSONS, J. M. (1977): *Bioestadística: Métodos estadísticos para investigadores*. Herder, Barcelona, 642 pp.
- GRUPO CHAUDULE (1980): *Iniciación a los métodos estadísticos en Geografía*. Ariel, Barcelona.
- SHAW, G. i WHEELER, D.(1994): *Statistical Techniques in Geohgraphical Analysis*, Halsted/J. Wiley, Chichester, New York, 2ª ed, 359 pp. Saltés, Madrid.
- RASO, J. M., MARTIN, J. I CLAVERO, P. L. (1987): *Estadística básica para Ciencias Sociales*, Ariel, Barcelona.
- SPIEGEL, M. R. (1991): *Estadística*. Mc Graw Hill, Madrid, 2ª edició.

1r –2n cicle	6 crèdits optatius	Professorat:
Departament de Geografia Física i		Xose Armesto
Anàlisi Geogràfica Regional		Jaume Font i Garolera

- Gènesi i raó de ser de la Geografia: de *la terra incognita* a l'ordenament territorial.
Definicions de Geografia. Objectius i finalitats de la ciència geogràfica. Enfocament temàtic i enfocament regional en Geografia.
- Síntesi de l'evolució històrica del pensament geogràfic.
La geografia antiga: del mite a l'explicació racional del món. La geografia renaixentista i l'època del descobriments geogràfics. El segle XVIII: viatges i viatgers. Els segles XIX i XX i la institucionalització de la disciplina geogràfica: de Humboldt a la geografia contemporània. La pluralitat d'enfocaments en la Geografia actual.
- La definició del concepte de regió i la delimitació de regions
Limits, fronteres i conflictes geogràfics. Territoris i escales: de la macroregió a la microregió. Regions político-administratives. Regions naturals. Regions geogràfiques. Regions funcionals.
- L'aplicació pràctica de l'Anàlisi Geogràfica Regional.
Metodologies d'anàlisi geogràfica regional: de l'enfocament regional clàssic a l'enfocament sistèmic. L'anàlisi territorial i els estudis aplicats: la descripció, la diagnòsi i la prògnosi territorial. L'exemple de la divisió territorial de Catalunya.
- El coneixement geogràfic com a forma d'interpretació integradora del món.
La utilitat de l'enfocament integrador de la geografia regional.

Objectius de l'assignatura:

L'assignatura pretén que l'estudiant assoleixi una visió amplia de la teoria i la pràctica de la Geografia mitjançant l'aprenentatge dels conceptes, mètodes i tècniques bàsiques de l'anàlisi geogràfica regional. L'objectiu de l'assignatura és iniciar-se en l'estudi i la interpretació del territori des d'una perspectiva integradora.

Desenvolupament de la matèria:

Classes teòriques i pràctiques de camp (dues sortides, una d'obligatòria)
Pràctiques d'aula i activitats complementàries.

Avaluació:

Examen final a realitzar el dia de la convocatòria oficial de la Facultat.
Qualificació final ponderada amb les pràctiques de camp i les activitats complementàries.

Bibliografia:

- ALONSO FERNÁNDEZ, J. (1990): *La nueva situación regional*. Colec. Geografía de España. Ed, Síntesis. Madrid.
- CAPEL, H. (1981): *Filosofía y ciencia en la Geografía contemporánea. Una introducción a la Geografía*. Barcanova. Barcelona.
- DOMINGO COLL, J. & MALLART CASAMAJOR, LI. (Ed.) (1997): *A l'entorn de la frontera*. Ed. Oikos – Tau. Vilassar de Mar (Barcelona).
- GÓMEZ MENDOZA, J. i altres (1983): *El pensamiento geográfico*. Alianza Universidad. Madrid.
- HOLT JENSEN, A. (1992): *Geografía. Historia y conceptos*. Ed. Vicens Vives. Barcelona.
- MAJORAL, R.; LÓPEZ PALOMEQUE, F; FONT, J.; SÁNCHEZ AGUILERA, D. (2002): *Cataluña. Un análisis territorial*. Barcelona, Ariel Geografía.
- MÉNDEZ, R. & MOLINERO, F. (1996 ed.): *Espacios y sociedades*. Ed. Ariel. Barcelona.
- NIR, D. (1990): *Region as a socio-environmental system. An introduction to a systemic regional geography*. Kluwer Academic Publishers. Dordrecht (Països Baixos).
- ORTEGA CANTERO, N. (1987): *Geografía y cultura*. Alianza Universidad. Madrid.
- ORTEGA, J. (2000): *Los horizontes de la Geografía*. Ariel, Barcelona

**ASSIGNATURES DE LLIURE
ELECCIÓ**

Programa

- Introducció.
- L'arribada a la Península d'un dret comú a tots els pobles sotmesos a l'Imperi Romà.
- El desenvolupament autònom de la tradició jurídica romana a la Península.
- La creació dels drets hispànics a partir de la tradició jurídica visigoda.
- El renaixement jurídic bolonyès i la recepció del *ius commune*.
- L'aparició de l'Estat i el triomf del dret regi.
- L'aparició d'un dret nacional espanyol com a conseqüència del triomf de la sobirania nacional espanyola.

Bibliografia

- IGLESIA FERREIRÓS, A. *La creació del dret. Una història de la formació d'un dret estatal espanyol. Manual*, 2 vols. Barcelona: Gráficas Signo, 1993; Madrid: Marcial Pons, 1996.
- ----- . *La creació del derecho. Una historia del derecho español. Lecciones*, 3 vols. Barcelona: Gráficas Signo, 1989.
- ----- . *La creació del derecho. Una historia del derecho español. Antología de textos*, Barcelona: Gráficas Signo, 1991; Madrid: Marcial Pons, 1996.
- SOBREQÜÉS I VIDALS, S. *Història de la producció del dret català fins al Decret de Nova Planta*, Girona: Col·legi Universitari, 1978.
- BROCÁ, G.M. de. *Historia del derecho de Cataluña especialmente del Civil, y exposición de las instituciones del derecho civil del mismo territorio en relación con el código civil de España y la jurisprudencia*, Barcelona: Generalitat/Dept. de Justícia, 1985 (Ed. facsimil de la primera edició de 1918).
- SÁNCHEZ, G. *Curso de Historia del Derecho Español. Introducción y fuentes*, Valladolid, 1972 (10a edició).

Pràctiques

Un terç de la docència estarà dedicat a classes pràctiques.

Avaluació

Examen final escrit. En funció del nombre d'estudiants, es podrà estudiar la possibilitat d'obtenir crèdits a partir de treballs de curs.

161020 ORIGENS HUMANS

Departament de Prehistòria, Història Antiga i Arqueologia

Professor: Daniel Turbón

3 c. Lliure elecció

Programa

- Els humans i el procés evolutiu: forces i processos. Variabilitat genètica i ambiental. Taxonomia i filogènia.
- Biologia dels Primats: diversitat, ecologia. Sistemàtica. Els Homínides del Miocè.
- Els homínids del Plio-Pleistocè. L'aparició del gènere Homo.
- Homo erectus: expansió extra-africana i potenciació de l'econincol cultural.
- L'origen dels humans moderns. Els Neandertals. La diversitat humana actual.

Bibliografia (Fac. de Biologia de la UB).

- AIELLO L. i DEAN, C. (1990).- Human Evolutionary Anatomy. Academic Press. London.
- CAMPBELL B.G. (1992).- Humankind Emerging. Harper Collins Pub. Inc. New York. ECCLES J.C. (1989).- Evolución del cerebro. Ed. Labor, Barcelona.
- JONES S., MARTIN, R. i PILBEAM D. (Eds.) (1992).- The Cambridge Encyclopedia of Human Evolution. Cambridge University Press.
- KLEIN R.G. (1989).- The Human Career. The Univ. of Chicago Press. Chicago & London.
- NELSON H. i JURMAIN R. (1994).- Introduction to Physical Anthropology. Sixth Ed. West Publishing Company. St. Paul MN. USA.
- POIRIER F.E. (1993).- Understanding Human Evolution. Prentice Hall. Englewoog Cliffs. New Jersey. USA.
- STRINGER C. i GAMBLE, C. (1996).- En busca de los Neandertales. Ed. Crítica, Barcelona.
- WOLPOFF M. (1995).- Paleoanthropology. Second Edition. McGraw Hill, New York.

Avaluació

L'avaluació final es farà mitjançant un examen escrit, el qual podrà, opcionalment, ser substituït per treballs de curs d'actualització de coneixements sobre la bibliografia més recent.

Observacions

Es faran dues pràctiques amb motlles d'hominids fòssils i un programa informàtic dels mateixos.

Les classes començaran el dia 1 d'abril de 2004

Programa

- La naturalesa del coneixement històric i el seu ensenyament.
- Les capacitats de comprensió de l'explicació històrica de l'alumnat de l'ensenyament secundari.
- La selecció idònia de continguts històrics per a l'educació.
- Tècniques i mètodes en l'aprenentatge dels conceptes històrics.
- La història en els programes oficials d'educació secundària.
- Els recursos per a l'aprenentatge i repertoris documentals de caràcter didàctic.
- Experiències d'innovació didàctica en l'aprenentatge de la història.
- L'ensenyament de la història en altres països.
- Elaboració d'unitats didàctiques.

Bibliografia

- CARRETERO, M.: *Construir y enseñar las Ciencias Sociales y la Historia*, Madrid, Visor, 1996
- CITRON, S.: *Enseigner l'Histoire aujourd'hui. La mémoire perdue et retrouvée*. Paris, Editions Ouvrières, 1984
- DIKINSON, A.K.; LEE, P.J.; ROGERS, P.G. (ed.): *Learning History*. London, Heinemann, 1980
- GRUPO HISTORIA 13-16: *Taller de Historia Proyecto Curricular de Ciencias Sociales*. Madrid, Ed. de la Torre, 1990
- PRATS, J.: "La selección de contenidos históricos para la Educación Secundaria. Coherencia y autonomía respecto a los avances de la ciencia histórica", en IBER, *Didáctica de las Ciencias Sociales Geografía e Historia*. núm. 12, Abril 1997
- VALDEON, J.: *En defensa de la historia*. Valladolid, Ed. Ámbito, 1988

161024 DIDÀCTICA DEL PATRIMONI I MUSEOLOGIA

Departament de Didàctica de les CCSS.

Professor: C. Santacana

6 c. II.elecció

Objectius: L'assignatura té com a objectiu introduir als estudiants, d'una manera sistemàtica, en l'entorn de les indústries culturals. El patrimoni es considera en les seves diverses vessants i també com a nucli articulador d'iniciatives econòmiques. Els corrents museològics i les tècniques museogràfiques es consideren en la conjuntura històrica actual: cultura de masses i democratització de la cultura. En aquest sentit, la didàctica es planteja com una tècnica, la finalitat de la qual és donar a conèixer, d'una manera comprensiva, i per a amplis horitzons destinataris, determinats objectes històrics, patrimonials, artístics o mediambientals.

Programa

- A) Marc teòric.
1. Conceptes de didàctica, patrimoni i museologia.
 2. Evolució històrica dels espais de presentació del patrimoni i els museus.
 3. Valor i classificació del patrimoni.
 4. Conservació, rehabilitació, restauració.
- B) Els grans conjunts patrimonials.
1. Jaciments arqueològics.
 2. Conjunts històric-monumentals.
 3. Ciutats històriques.
 4. Museus, arxius i col·leccions.
- C) Divulgació, difusió i didàctica.
1. Les aportacions de la psicologia cognitiva.
 2. La virtualització significativa com a tècnica.
 3. Presentacions comprensives: tècniques d'exposició.
 4. Exposicions i activitats per a infants.
 5. El patrimoni com a recurs didàctic.
- D) Museologia i museografia.
1. Corrents i pensament en museologia.
 2. Tècniques museogràfiques.
 3. Estudi i anàlisi crític de casos.

Bibliografia

- A.A.V.V.: "El patrimonio histórico-artístico", a IBER, *Didáctica de las Ciencias Sociales, Geografía e Historia*, núm. 2, monográfico, Octubre 1994
- BALLART, J.: *El patrimonio histórico y arqueológico: valor y uso*. Barcelona, Ariel, 1997
- DAURA, A. et alii: *Arqueologia i patrimoni a la Catalunya interior. Últimes investigacions*. Manresa, Miscel·lània d'Estudis Bagencs, Centre d'Estudis del Bages, 1992
- FARRÓ, D.: *Museus d'Història. Propostes per a un programa*. Barcelona, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya, 1985
- GARCÍA BLANCO, A.: *Didáctica del museo. El descubrimiento de los objetos*. Madrid, Ed. de la Torre, 1988
- GRUPO HISTORIA 13-16: *Taller de Historia Proyecto Curricular de Ciencias Sociales*. Madrid, Ed. de la Torre, 1990

161059 ELS CINEMES POC CONEGUTS: L'ORIENT

Departament d'Història de l'Art

6 crèdits de lliure elecció

Professor	Grup	Tutories
Porter Moix, Miquel	A1	DI 11,30-12,30 Q1

Programa:

1. Filosofia i religió. Mites i formes.
2. Economia, tecnologia i societat.
3. Xipre, Israel i el Països del Caucas: Georgia i Armènia.
4. Islam i cinema: Iran, Turquia i Repúbliques centro-asiàtiques.
5. Els Països Arabs.Egipte, potència cinematogràfica.
6. El subcontinent indi. Llengües i nuclis de producció.
7. El despertar del sud-est asiàtic.
8. Cinema de la Xina i altres cinemes xinesos: Hong Kong, Taiwan.
9. Les dues Corees.El Japó, en gegant audiovisual.
10. Demografia i cultura de masses.

Bibliografia:

- MELLEN, J. *The waves at Genji's Door. Japan through his cinema*. Phantéon Books, New York, 1976.
- PASSEK, J.L. (ed.) *Le cinéma indien*. L'Équerre-Centre Nationale George Pompidou, Paris, 1983.
- SILVER, A. *The Samurai films. The Tantivy press*, South Brunswick, 1977.
- VV.AA. *Cinéma i littérature au Japon*. Centre National.
- ANDERSON, J.L. and RICHIE D. *The Japanese film. Art and industry*. La Biennale di Venezia, 1980.
- BURCH, N. *To the distant observer. Form and meaning in Japanese cinema*. Univ. of California press, Berkeley- Los Angeles.1979.
- HENNEBELLE, G. *Los cines nacionales contra el imperialismo de Hollywood*. Fernando Torres editor, Valencia, 1977.
- RANGOONWALLA, F. *A pictorial history of Indian Cinema*. Hamlyn, London, 1979.
- TESSIER, M. *Images du cinéma japonais*. Henry Veyrier, Paris, 1990.
- THORAVAL. *Régards sur le cinéma égyptien*. L'Harmattan, Paris, 1988.
- VASUDEV. A. and LENGLET. P. *Indian cinema superbazaar*. Vikas Publishing, New Delhi, 1987.
- HERRERO BATALLA, F. *Visión de Styajit Ray y nuevo cinema hindú*. E. del Autor, Valladolid, 1978.
- BERGEON, R. *Le cinéma chinois*. 3 vols. L'Harmattan, Paris, 1985.
- QUINQUEMELLE, M.C./ PASSEK, J.L. *Histoire du Cinéma russe et soviétique*, Centre George Pompidou, Paris, 1981.

Activitat pràctica:

Visió i discussió de films Constitució de dossiers sobre les cultures dels pobles estudiats.

Avaluació:

Treballs teòrico-pràctics de documentació. Anàlisi d'un film. Recensió crítica d'un llibre escollit pel propi alumne. Els qui no obtinguin prou nivell, podran fer un exercici complementari.

3 c. Lliure elecció

Els vestigis fòssils documentats a l'excavació arqueològica permeten realitzar una aproximació científica sobre quines eren, i com vivien, les diferents ètnies de la Prehistòria. Ara bé, sempre quedarà una part per explicar: la conducta homínida i molts materials no es fossilitzen. És per això que una bona eina per a intentar reconstruir certs aspectes de la vida quotidiana dels nostres ancestres serà recórrer al Present. Reinterpretarem el registre arqueològic tot tenint en compte la informació que ens ofereixen molts pobles actuals o subactuals, els quals viuen en hàbitats i comparteixen estratègies de subsistència similars als del Passat.

Programa

1. Prehistòria i Etnologia: Passat *versus* Present
2. Tècniques d'estudi
3. Models etnoarqueològics: pobles caçadors-recol.lectors
 - 3.1. Bosc tropical: *mbuti* i *baka* (Àfrica), *yolngu* (Oceania)
 - 3.2. Desert: *jkung* i *gwi* (Àfrica)
 - 3.3. Sabana: *hadza* (Àfrica)
 - 3.4. Àrtic: *nunamiut* (Amèrica)
4. Models etnoarqueològics: pobles productors-recol.lectors
 - 4.1. Ramaderia
 - 4.1.1. Sabana: *maasai* (Àfrica)
 - 4.1.2. Bosc septentrional: *tungú* (Àsia)
 - 4.2. Agricultura
 - 4.2.1. Selva: *wano* (Oceania)
 - 4.2.2. Bosc temperat: iroquesos (Amèrica)
5. Models etnoarqueològics: pobles productors
 - 5.1. Diferents exemples (Europa, Àsia i Amèrica)

Bibliografia

- BINFORD, L.R. (1991): *En Busca del Pasado*. Barcelona: Crítica.
- CAMPBELL, B. (1985): *Ecología Humana*. Barcelona: Salvat.
- DARWIN, C.R. (1989). *El Origen del Hombre*. Madrid: Edaf.
- FORDE, C.D. (1995): *Introducción a la Etnología*. Barcelona: Oikos-Tau.
- LEE, R.B. & DALY, R. (1999): *Encyclopedia of Hunters and Gatherers*. Cambridge: University Cambridge Press.
- LEE, R.B. & DeVORE, I. (1982). *Man the Hunter*. New York: Aldine Publishing Co.
- SABATER PI, J. (1985): *Etología de la Vivienda Humana*. Barcelona: Labor.
- SERRALLONGA, J. (2001): *Los Guardianes del Lago. Diario de un arqueólogo en la tierra de los maasai*. Barcelona: Mondadori.
- SILBERBAUER, G. (1983): *Los Cazadores del Desierto*. Barcelona: Mitre.

Pràctiques

A classe es veuran materials pertanyents a pobles caçadors-recol.lectors i productors estudiats al llarg de diferents expedicions científiques organitzades per investigadors del Departament de Prehistòria, Història Antiga i Arqueologia, Universitat de Barcelona.

Avaluació

Examen final o Treball de recerca.

Les classes començaran el dia 22 de novembre de 2003

Objectius docents

Introducció a la cultura fenopúnica. Aprenentatge de la datació de les inscripcions mitjançant el reconeixement de diferents tipus d'escriptura. Transcripcions i traduccions.

Programa

- Entorn històric. Llengua i escriptura fenícies. Materials i documents.
- Alfabet. Pronunciació. Vocalització.
- Transcripció.
- Anàlisi temàtic, transcripció i traducció de les inscripcions votives i funeràries en l'àmbit fenici i púnic.
- Anàlisi temàtic, transcripció i traducció de les inscripcions commemoratives, tarifes sacrificials i marques.
- Anàlisi temàtic, transcripció i traducció de les inscripcions de sacrificis d'infants. L'entorn històric.
- El nom, accidents del nom. Estat constructe. L'article.
- Adjectiu. Preposicions. Pronoms personals. Pronoms i adjectius.
- Pronom relatiu. Pronom interrogatiu. Pronoms indefinits. Adverbis.
- Partícules negatives. "Nota accusativi". Conjuncions. Interjecció. Numerals: cardinals i ordinals.
- Verb. Modes i temps. Formes. Esquema del verb.
- Verb regular.
- Verbs irregulars.

Bibliografia

- *Dictionnaire de la Civilisation Phénicienne et Punique*. Ed. E. Lipinsky, Turnhout, 1992
- FUENTES, Mª J.: *Vocabulario fenicio*. C.S.I.C. Barcelona, 1980.
- FUENTES, Mª J.: *Corpus de las inscripciones fenicias y púnicas en España*, Barcelona, 1986.
- FUENTES, Mª J.: *Manual de gramática fenicia*. Textos Docents, Universitat de Barcelona, 1995
- SEGERT, S.: *A Grammar of Phoenician and Punic*. Ed. E. Lipinsky, Turnhout, 1992

Avaluació

Examen

Observacions

És necessari que l'alumne pugui arribar a transcriure, traduir i datar tot tipus d'inscripcions fenícies, púniques i neopúniques.

Objectius docents

Introducció al món cultural, religiós i institucional del poble jueu i la seva història dins la Península Ibèrica des dels visigots fins a l'expulsió en el 1492.

Programa

- Els jueus en època visigòtica.
- L'Islam i el poble jueu. Massorettes.
- Els jueus a Sefarad. Al-Andalus. Maimònides.
- La reconquesta. Els jueus als regnes cristians. Les Aljames.
- Les controvèrsies dogmàtiques de Barcelona i de Tortosa.
- Els avalots de 1391. Els conversos al s. XV. Els judaïtzants.
- Els Reis Catòlics. Expulsió de jueus en el 1492.

Bibliografia

- *Encyclopaedia Judaica*, Ed. Ketr, Jerusalem des de 1971.
- CANTERA MONTENEGRO, E.: *Los judíos en la Edad Media Hispana*, Madrid, 1986.
- FUENTES, Mª J.: *Glossari de Terminologia Judaica*. Barcelona, 1996.
- *La Misná*, traducció de Carlos del Valle, Madrid, 1981.
- LEVI, L. & LUZZATO, J.: *Beth Israel. Le Peuple Juif, son Histoire et ses Traditions*, Jérusalem, 1964
- NEUMANN, A.: *The Jews in Spain. Their social, Political and cultural Life during the Middle Ages*. Philadelphia, 1944, 2 vols.

Avaluació

Examen.

Observacions

És convenient que l'alumne es familiaritzi amb les tradicions i rituals de la religió jueva. Es visitarà la Sinagoga de Barcelona, el Call Jueu de Barcelona. Projeccions de pel·lícules sobre el Museu Sefardí de Toledo, el Call de Girona, Jerusalem i d'altres referents a costums i rituals jueus.

191704 LLENGUA ÀRAB I

Departament de Filologia Semítica

Professora: Mercè Comes

6 cr. lliure elecció

Programa

Introducció a l'alfabet àrab. Pràctiques de lectura i d'escriptura. Nocions de fonètica. Introducció a la morfologia: l'arrel triconsonàntica. Morfologia verbal: el verb àrab en la forma simple.

Bibliografia

- CORRIENTE, F. *Introducción a la gramática y textos árabes*. Madrid: Coloquio, 1986.
- CORRIENTE, F. *Gramática árabe*. Madrid: Instituto Hispano-Árabe de Cultura, 1983.
- GAUDEFROY-DEMOMBYNES, M.; BLAHERE, R. *Grammaire de l'arabe classique*. París: Maissonneuve, 1966.

Avaluació

Examen final de caràcter teoricopràctic.

191705 LLENGUA ÀRAB II

Departament de Filologia Semítica

Professora: M. E. Calvo

6 cr. lliure elecció

Programa

Morfologia nominal (gènere, nombre, cas i determinació). Morfologia verbal: conjugació del verb regular en les formes derivades. Iniciació a la traducció de frases simples vocalitzades.

Requisits previs

Llengua àrab I.

Bibliografia

- CORRIENTE, F. *Introducción a la gramática y textos árabes*. Madrid: Coloquio, 1986.
- CORRIENTE, F. *Gramática árabe*. Madrid: Instituto Hispano-Árabe de Cultura, 1983.
- GARCÍA GÓMEZ, E. *Antología árabe para principiantes*. Madrid: Erspsa-Calpe, 1952.
- GAUDEFROY-DEMOMBYNES, M.; BLAHERE, R. *Grammaire de l'arabe classique*. París: Maissonneuve, 1966.

Avaluació

Examen final de caràcter teoricopràctic.

191713 ORIGEN I EVOLUCIÓ DE LA CONDUCTA HUMANA

Departament de Prehistòria, Història Antiga i Arqueologia

Professors: J. Serrallonga, D.Serrat, D.Turbon, J.Veà

6 c. Lliure elecció

Programa

- Geologia i evolució de l'home (D. Serrat)
- Les bases biològiques de la conducta humana (D. Turbon)
- Models primatològics de l'evolució de l'home (J.Veà)
- Conducta material i social de l'home durant el Paleolític (J. Serrallonga)

Bibliografia

- AYALA, F. (1986) *Origen y evolución del hombre*. Madrid: Alianza Editorial. [Biologia: 572.1/.4/AYA/ori]
- BINFORD, L.R. (1988) *En busca del pasado*. Barcelona: Crítica. [Geograf i Hist.: GH2]
- CAMPBELL, B.G. (1988) *Humankind Emerging*. London: Scott, Foresman & Co. [Biologia: 572. 1/. 4/HUM/hum]
- CHALINE, J. (1972) *Le Quaternaire. L'histoire humaine dans son environnement*. Doin Edit. Paris. [Geologia: 551.79 Cha]
- POIRIER, F. (1987) *Understanding human evolution*. Englewood
- Cliffs, N.J.: Prentice Hall. [Psicologia: 2.4.1.POI]
- STRINGER, C. i McKIE, R. (1996) *African Exodus. The Origins of Modern Humanity*. Londres: Jonathan Cape ed.

Avaluació

Examen escrit que constarà de vuit preguntes, que correspondran dues a cada apartat del programa. L'examen es farà el dia determinat per la Facultat de Geografia i Història.

Observacions

Classes pràctiques obligatòries.

- Visita al Museu Paleoantropològic de Sabadell.
- Pràctiques al laboratori d'antropologia de la Fac. de Biologia.
- Observacions de primats al Parc Zoològic.
- Sortida de camp a l'abric Romani de Capellades i al Museu Molí Paperer de Capellades.

Com a cloenda del curs es realitzarà una taula rodona amb tots els professors.

www.ub.edu

 UNIVERSITAT DE BARCELONA

